

R A P O R T

O STANIE GMINY KWILCZ

za 2022 rok

Szanowni Państwo,

Przekazuję na Państwa ręce **Raport o stanie Gminy Kwilcz za 2022 rok**, opracowany zgodnie z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym.

Raport ten podsumowuje działalność Wójta Gminy Kwilcz i podległych mu jednostek organizacyjnych w 2022 roku na tle zjawisk i wyzwań, przed którymi stanęła w tym okresie Gmina Kwilcz. Po trudnym czasie zmagania z konsekwencjami pandemii koronawirusa, w ubiegłym roku znów przyszło nam mierzyć się z nieoczekiwanym wyzwaniem, jakim był kryzys uchodźczy wywołany agresją Rosji na Ukrainę. Kryzys uchodźczy w dużym stopniu spadł na barki samorządów. Wybuch konfliktu zbrojnego w Ukrainie wymusił reakcję w postaci pomocy dla przybywających do naszej Gminy ludzi uciekających przed wojną. W większości były to kobiety z dziećmi i osoby starsze, bez jakiegokolwiek dobytku i środków do życia. Obserwowaliśmy niezwykłą reakcję naszych mieszkańców, którzy otworzyli swoje serca i domy dla obywateli Ukrainy. I tu kieruję do Państwa wyrazy najwyższego uznania i podziękowania za poczucie wspólnej odpowiedzialności i wszelką okazaną pomoc oraz życzliwość.

Równocześnie galopująca inflacja, kryzys energetyczny, szokujące dla wszystkich podwyżki cen towarów i usług, a także kolejne zmiany przepisów ustawowych powodowały trudną sytuację finansową budżetów samorządowych, co z kolei utrudniało zarówno realizację inwestycji, jak i zadań bieżących. W tych niezwykle trudnych czasach nie rezygnowaliśmy jednak z realizacji wielu przedsięwzięć, zmierzających do poprawy warunków życia naszych mieszkańców. Rok 2022 minął, podobnie jak lata poprzednie, pod hasłem inwestycji, które mimo trudności związanych z rosnącymi kosztami konsekwentnie stanowią priorytet dla kwileckiego samorządu. Ubiegły rok obfitował także w zadania zlecone samorządom przez administrację rządową. Była to między innymi redystrybucja środków finansowych dla uchodźców, wypłata dodatków do różnych źródeł ogrzewania, a także organizacja dystrybucji węgla wśród mieszkańców. Z tych zadań, w mojej ocenie, wywiązaliśmy się w stopniu bardzo dobrym.

Raport składa się z 17 rozdziałów odnoszących się do różnych dziedzin życia społecznego i obejmuje podsumowanie działalności Wójta w roku 2022, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, realizację uchwał Rady Gminy, jak również zawiera analizę obszarów działalności Gminy: sprawy społeczne, demografia, oświata, finanse (opis sytuacji finansowej oraz analiza finansowa budżetu gminy), bezpieczeństwo i porządek publiczny, elementy warunków życia mieszkańców (w m.in. drogi i transport, gospodarka komunalna i przestrzenna) czy kultura i sport. Głównym założeniem przygotowanego Raportu było zaprezentowanie możliwie pełnego obrazu życia Gminy w oparciu o publicznie udostępniane dane statystyczne oraz inne informacje, pozyskane i przetworzone na potrzeby tego dokumentu.

Gmina się zmienia. Ale jeszcze wiele przed nami. Wierze, że dzięki Państwa wyrozumiałości i współpracy uda się osiągać kolejne cele, by Gmina Kwilcz była jeszcze bardziej miejscem spełniającym oczekiwania nas wszystkich.

Stanisław Mannek

Wójt Gminy Kwilcz

Spis treści

Wstęp	2
Spis treści	3
1. Struktura demograficzna	4
2. Bezrobocie i rynek pracy	16
3. Bezpieczeństwo i porządek publiczny	26
4. Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna	54
5. Finanse Gminy	62
6. Oświata	91
7. Pomoc społeczna i rodzina	106
8. Drogi i transport	126
9. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	132
10. Gospodarka nieruchomościami i gospodarka komunalna	140
11. Ochrona środowiska	163
12. Gospodarka	174
13. Kultura, sport i rekreacja	186
14. Informacja o realizacji pozostałych polityk, programów i strategii	197
15. Najważniejsze inwestycje	213
16. Budżet obywatelski	220
17. Informacja o realizacji uchwał Rady Gminy Kwilcz	221
18. Wykorzystane zewnętrzne źródła danych	236

Struktura demograficzna

Analiza rozwoju ludności w przeszłości, teraźniejszości i przyszłości stanowi podstawę do budowy polityki – gospodarczej i przestrzennej gminy. Analiza zmian rozwoju ludności, uchwycenie zmian w strukturze wieku i płci ludności, procesach migracyjnych, źródłach utrzymania, aktywności zawodowej, ocena bezrobocia i kształcenia młodzieży stanowi podstawę na której można budować koncepcję rozwoju społeczno – gospodarczego gminy. Procesy demograficzne wiążą się ściśle z wieloma dziedzinami życia Gminy Kwilcz. Wpływają na sytuację w zakresie szkolnictwa, rynku pracy, warunków mieszkaniowych, pomocy społecznej oraz kształtują rozmiary i kierunki inwestycji demograficznych (przedszkola, szkoły, miejsca pracy, opieka społeczna i inne).

Na ruch naturalny ludności składają się urodzenia, zgony oraz pośrednio małżeństwa i rozwody. Skala urodzeń i zgonów wpływa na zmiany liczby mieszkańców gminy oraz na jej strukturę według płci i wieku. Średni wiek zawierania małżeństw oraz ich liczba wpływają z kolei na liczbę urodzeń, stąd zawieranie małżeństw jest istotnym czynnikiem, który warto śledzić przewidując przyszłą liczbę urodzeń. Znaczenie statystyki małżeństw w wyjaśnianiu przyszłej liczby urodzeń w Polsce – jak wskazują dane G.U.S. – z roku na rok maleje, ze względu na rosnącą liczbę urodzeń dzieci pozamałżeńskich.

Według stanu w dniu 1 stycznia 2022 r. w Polsce jest 16 województw, 314 powiatów, 66 miast na prawach powiatu oraz 2 477 gmin: 302 miejskich (w tym 66 gmin mających również status miasta na prawach powiatu), 1.513 wiejskich i 662 miejsko-wiejskich. Na koniec 2022 r. liczba ludności Polski wyniosła 37.766 tys., tj. o ponad 141 tys. mniej niż w końcu 2021 r. Mieszkańców tracą przede wszystkim miasta. Ubytek naturalny zanotowano też we wszystkich województwach. Jak podał GUS¹, w 2022 r. w wyniku ruchu naturalnego i migracji odnotowano spadek liczby ludności Polski o prawie 141 tys. osób, a stopa ubytku wyniosła 0,4% (na 10 tys. ludności ubyło 37 osób). W miastach liczba mieszkańców zmniejszyła się o 134 tys. do 22.490 tys., na wsi o 7 tys. do poziomu 15.276 tys. W 2022 r. stopa ubytku rocznego w miastach wyniosła -0,6%, a na wsi sięgnęła -0,05%. W 2021 r. liczba ludności zwiększyła się tylko w województwie pomorskim, natomiast w 2022 r. już we wszystkich regionach odnotowano zmniejszenie się liczby mieszkańców.

Pomorskie do niedawna cieszyło się też najwyższym przyrostem naturalnym – w 2019 r. współczynnik wyniósł 1,5‰. Tymczasem według najnowszego raportu GUS w 2022 r. był on już ujemny. Tym samym wszystkie województwa w ubiegłym roku zanotowały ujemny przyrost naturalny. Kolejnym województwem, podobnym pod tym względem do woj. pomorskiego, jest małopolskie, w którym po raz trzeci od kilku lat odnotowano ujemny przyrost. Województwa te cechuje wysoka rodność i jednocześnie stosunkowo niska umieralność. Z kolei woj. mazowieckie notuje od lat najwyższe saldo stałych migracji wewnętrznych i zagranicznych (o natężeniu 2‰ w 2022 r.) oraz jedno z wyższych natężeń urodzeń.

---

¹ Dane: Główny Urząd Statystyczny – *Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2022 r.*

We wszystkich województwach zmniejszyła się także liczba mieszkańców. Od kilkunastu lat dotyczy to województw: łódzkiego, opolskiego, lubelskiego, śląskiego i podlaskiego. Od 2010 r. dołączyły do nich jeszcze świętokrzyskie i zachodniopomorskie, w 2018 r. podkarpackie, a następnie wielkopolskie i małopolskie. Od kilku lat największy ubytek liczby ludności ma miejsce w woj. świętokrzyskim – w 2022 r. było to -0,8%. Występuje tu najwyższy współczynnik ubytku naturalnego wynoszący -6,5‰ oraz jeden z najwyższych współczynników ujemnego salda migracji na pobyt stały (-1,9‰).

W ubiegłym roku ponad 409,1 tys. osób (o 20,7 tys. mniej niż rok wcześniej) zmieniło miejsce stałego zamieszkania przeprowadzając się do innej gminy, a także ze wsi do miasta lub odwrotnie (w ramach gminy miejsko-wiejskiej). Jak zauważono, od kilkunastu lat, w wyniku migracji wewnętrznych tereny wiejskie zyskują nowych mieszkańców – w 2022 r. dodatnie saldo dla wsi wyniosło ponad 53,3 tys. osób. Zdecydowana większość migrantów przemieszczała się w ramach swojego województwa (316,3 tys.), a tylko co czwarty zmienił województwo zamieszkania.

Gęstość zaludnienia w Polsce w porównaniu z poprzednim rokiem spadła i wynosi 121 osób na 1 km². Analogicznie do roku poprzedniego, gęstość zaludnienia terenów wiejskich, na które składa się 1.513 gmin wiejskich i 662 obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich – wynosi 53 osoby na 1 km². Jest ona najwyższa w województwach: małopolskim (132 osoby na 1 km²) i śląskim (123 osoby na 1 km²). Najniższa gęstość zaludnienia wynosząca poniżej 30 osób na 1 km² w 2022 r. wystąpiła w czterech województwach: lubuskim, podlaskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim.

Gęstość zaludnienia dla Gminy Kwilcz (powierzchnia 142 km², 759 lokata w kraju wg powierzchni) wynosi 43 osoby na 1 km² (co plasuje gminę na 1.415 pozycji wg liczby ludności).

Na terenie Gminy Kwilcz na dzień 31.12.2022 r. zamieszkiwały 6333 osoby (w tym stałych mieszkańców: 6191, czasowych mieszkańców: 142), co w odniesieniu do roku 2021 stanowiło spadek o 61 osób (dotyczył on zarówno stałych mieszkańców, których ilość spadła o 18 jak i czasowych mieszkańców, których ilość spadła o 43).

Liczba mieszkańców w poszczególnych miesiącach 2022 r.

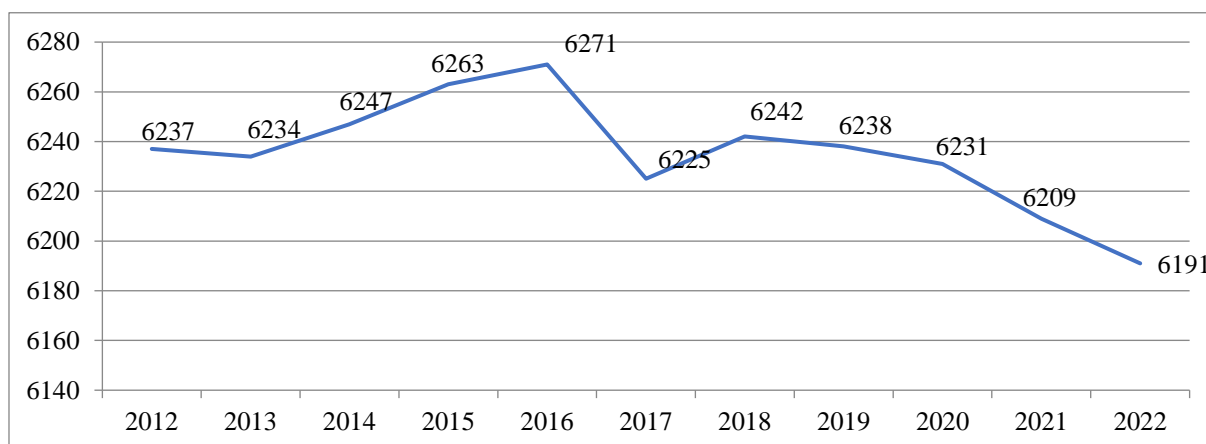
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Stan na dzień	Stali mieszkańcy Gminy Kwilcz	Czasowi mieszkańcy Gminy Kwilcz	Razem mieszkańcy Gminy Kwilcz
31.01.2022	6200	187	6387
28.02.2022	6197	188	6385
31.03.2022	6200	197	6397
30.04.2022	6197	142	6339

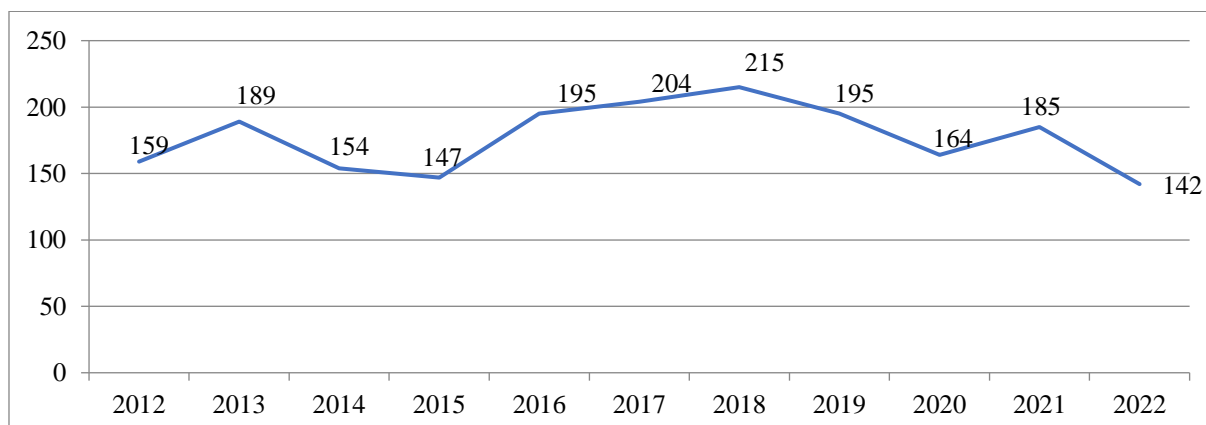
31.05.2022	6201	193	6394
30.06.2022	6202	195	6397
31.07.2022	6197	122	6319
31.08.2022	6206	189	6395
30.09.2022	6202	193	6395
31.10.2022	6198	199	6397
30.11.2022	6194	142	6336
31.12.2022	6191	142	6333

Liczba stałych mieszkańców na przestrzeni ostatnich lat systematycznie się zmieniała – w latach 2013 – 2016 zauważalny był widoczny wzrost, duży spadek nastąpił w roku 2017, jednakże w 2018 roku zarysował się trend wznoszący, a lata 2018 – 2022 to ponowny systematyczny spadek.

Liczba stałych mieszkańców w poszczególnych latach (2012-2022)
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Liczba czasowych mieszkańców w poszczególnych latach (2012-2022)
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

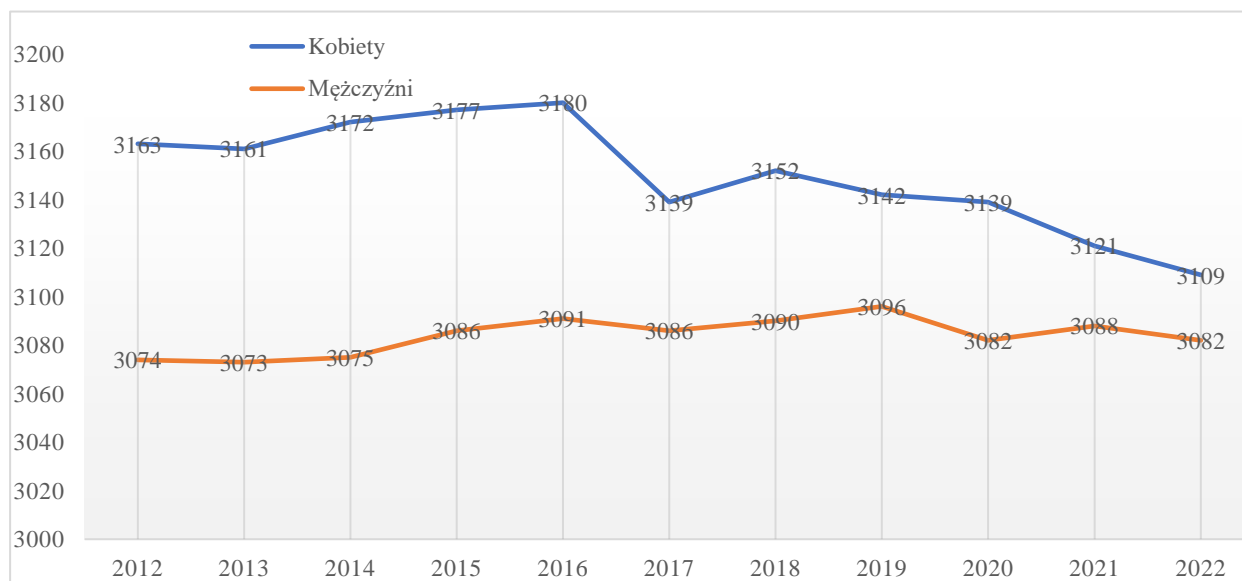

Stali mieszkańcy Gminy Kwilcz według sołectw na dzień 31.12.2022 r.
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

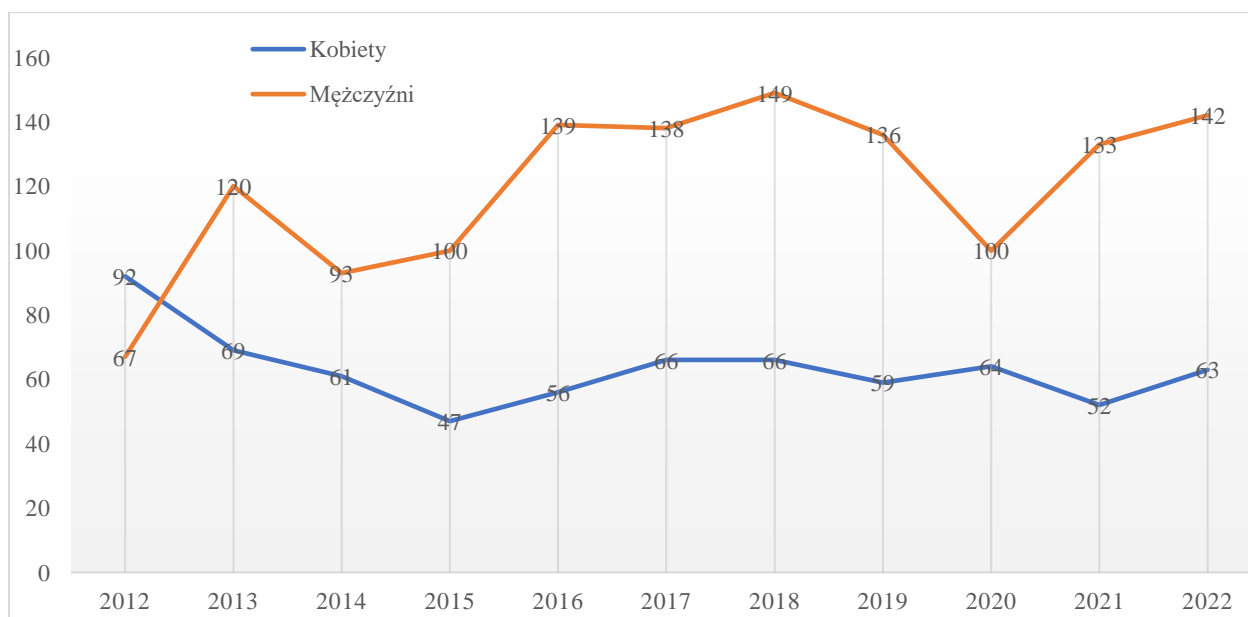
Sołectwo:	Miejscowości	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Augustowo		68	30	38
Chorzewo		108	52	56
	Chorzewo	74	32	42
	Karolewice	34	20	14
Chudobczyce		132	63	69
Daleszynek		347	171	176
Kubowo		111	51	60
	Kubowo	74	31	43
	Stara Dąbrowa	37	20	17
Kurnatowice		320	154	166
Kwilcz		2666	1367	1299
Orzeszkowo		227	110	117
	Dąbrowa	15	8	7
	Kozubówka	5	4	1
	Nowa Dąbrowa	36	14	22
	Nowy Młyn	7	3	4
	Orzeszkowo	150	74	76
	Pólko	14	7	7
Lubosz		840	425	415
Mechnacz		170	92	78
	Mechnacz	162	87	75
	Urbanówko	8	5	3
Miłostowo		160	75	85
Mościewo		276	134	142
Niemierzewo		188	88	100
	Niemierzewo	155	73	82
	Józefowo	33	15	18
Prusim		133	67	66
Rozbitek		206	99	107
Upartowo		135	69	66
Wituchowo		104	62	42
	Razem	6209	3121	3088

W strukturze stałych mieszkańców dostrzegalna jest niewielka przewaga kobiet nad mężczyznami, co jest relacją tożsamą z powszechnie występującą strukturą. Spośród czasowych mieszkańców Gminy przeważają natomiast mężczyźni.

Liczba stałych mieszkańców w latach 2012-2022 wg płci
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Liczba czasowych mieszkańców w latach 2012-2022 wg płci
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

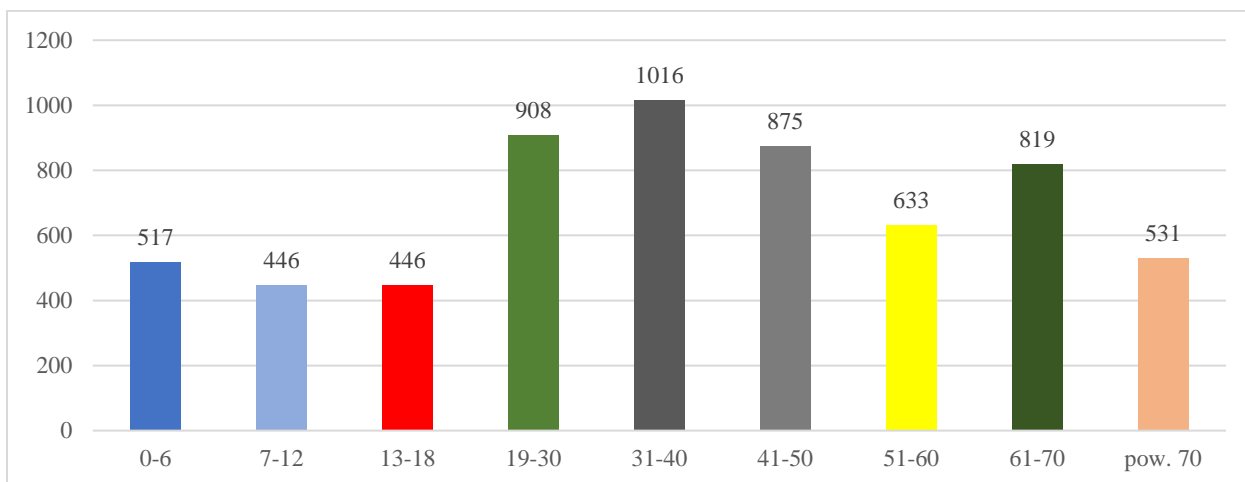

Spośród stałych mieszkańców Gminy największą grupę stanowią aktualnie osoby w przedziale 31-40 lat (16,4%) oraz 19-30 lat (14,7%).

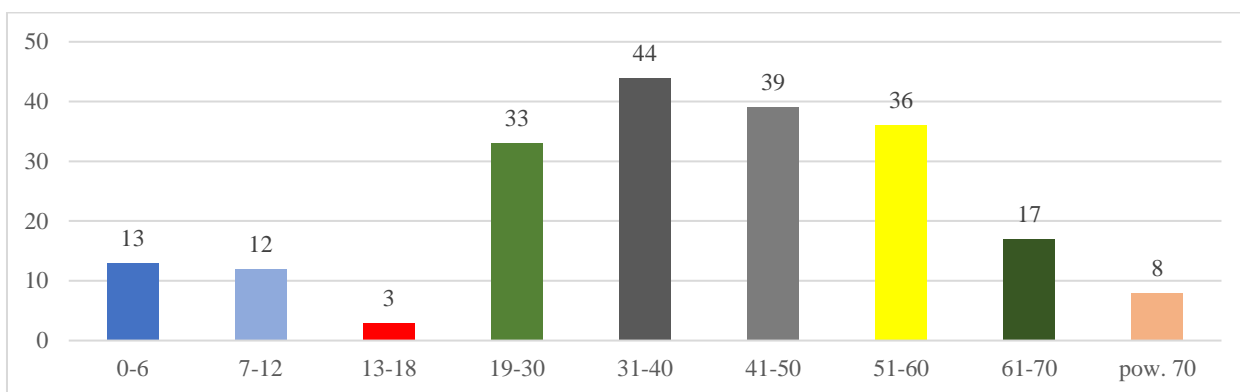
Udział poszczególnych grup wiekowych w ogólnej strukturze mieszkańców przedstawiono także w podziale na płeć w kolejnej tabeli. Widoczna jest przewaga mężczyzn w grupach do 50 lat. Kobiety stanowią większość w przedziałach starszych (od 51 lat).

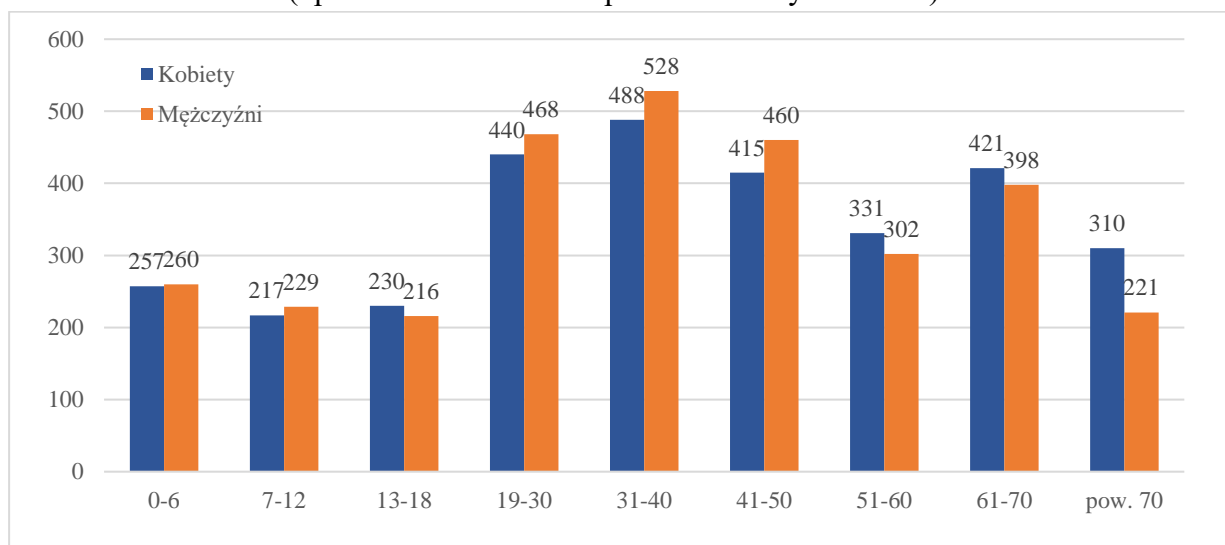
Stali mieszkańcy według przedziału wiekowego
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

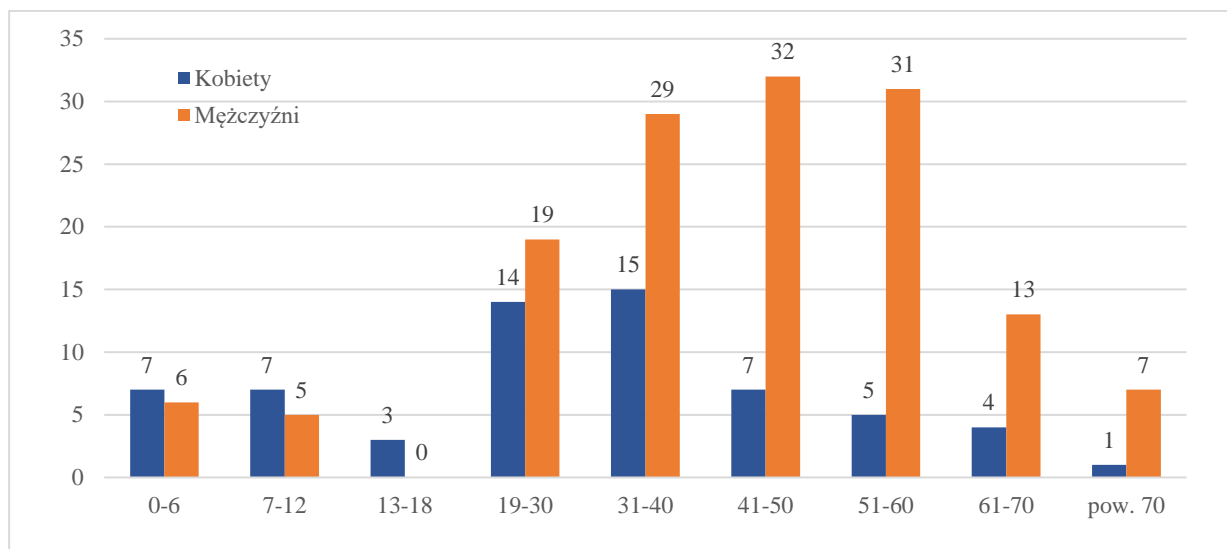
Czasowi mieszkańcy według przedziału wiekowego
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Stali mieszkańcy według płci w grupach wiekowych
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Czasowi mieszkańcy według płci w grupach wiekowych
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Struktura ekonomiczna mieszkańców

Miarą określającą relacje między poszczególnymi ekonomicznymi grupami wieku ludności jest współczynnik obciążenia demograficznego, obrazujący liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Współczynnik ten rośnie od kilku lat – szacuje się, że w 2021 r. wyniósł 80 (wobec 55 w 2010 r. i 69 w 2021 r.). Większe znaczenie niż wartość ogólnego współczynnika mają proporcje wskaźników cząstkowych (rozpatrywane odrębnie relacje liczby osób w wieku przedprodukcyjnym do wieku produkcyjnego oraz liczby osób w wieku poprodukcyjnym do wieku produkcyjnego). Relacja osób w wieku przedprodukcyjnym do wieku produkcyjnego wynosi 41, zaś relacja osób w wieku poprodukcyjnym do wieku produkcyjnego 39).

Struktura ludności Gminy w ujęciu ekonomicznym, liczbowo i procentowo, została przedstawiona w poniższych tabelach.

Stali mieszkańcy – 2022 rok (dane uśrednione)
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

	Kobiety (K)	Mężczyźni (M)	Kobiety (w %)	Mężczyźni (w %)
Osoby w wieku przedprodukcyjnym (1-17)	704	705	11,37%	11,39%
Osoby w wieku produkcyjnym (18-59)	1674	1758	27,04%	28,40%
Osoby w wieku poprodukcyjnym (60+)	731	619	11,81%	10,00%
Razem:	3109	3082	50,22%	49,78%

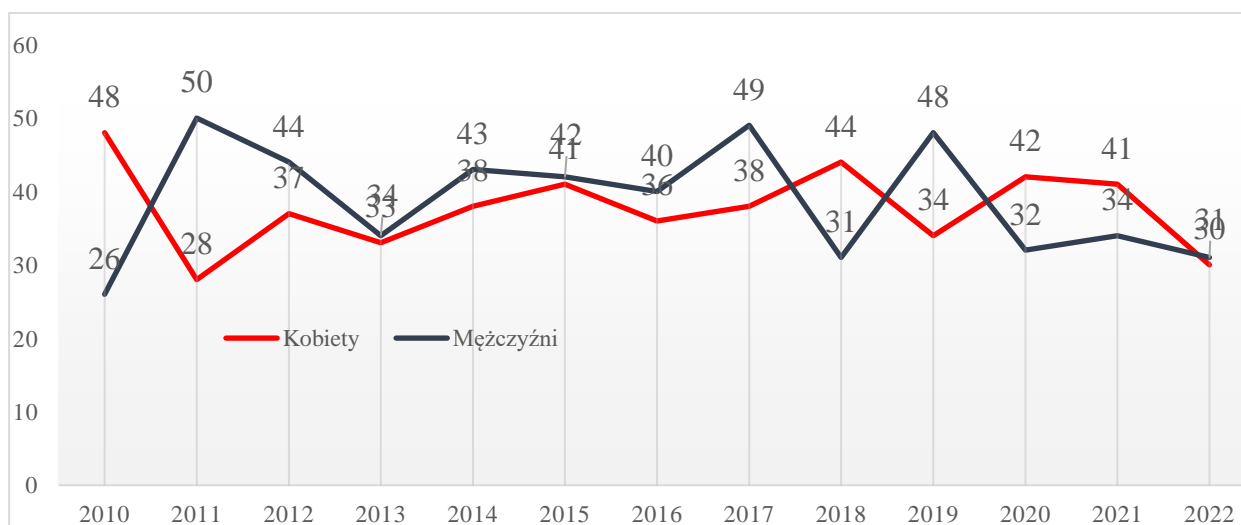
Czasowi mieszkańcy (dane uśrednione)
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

	Kobiety (K)	Mężczyźni (M)	Kobiety (w %)	Mężczyźni (w %)
Osoby w wieku przedprodukcyjnym (1-17)	17	11	8,29%	5,37%
Osoby w wieku produkcyjnym (18-59)	41	111	20,00%	54,15%
Osoby w wieku poprodukcyjnym (60+)	5	20	2,44%	9,76%
Razem:	63	142	30,73%	69,27%

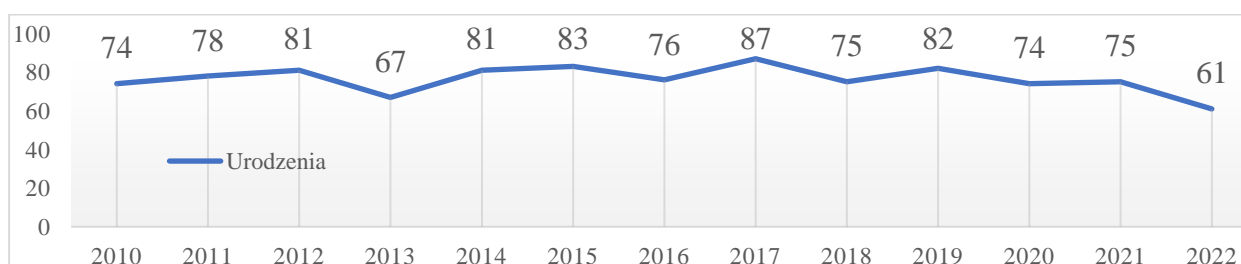
Przyrost naturalny (urodzenia i zgony)

W 2022 roku odnotowało 61 urodzeń: 30 dziewczynek i 31 chłopców (dla porównania w 2021 roku odnotowano 76 urodzeń: 41 dziewczynek i 36 chłopców), a najpopularniejsze w 2022 roku imiona nadane dzieciom to wśród dziewczynek Zofia, Laura, Maria, a wśród chłopców Nikodem.

Urodzenia w latach 2010-2022 według płci
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

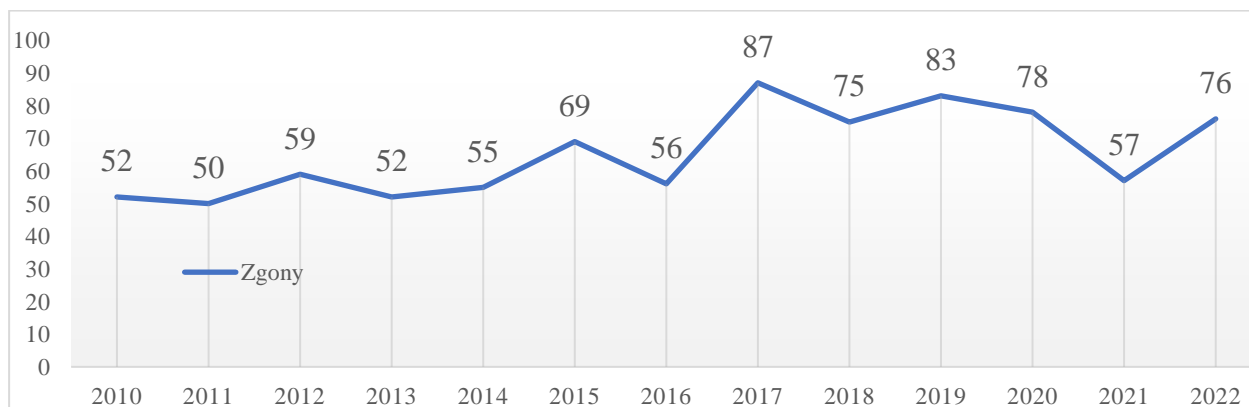
Urodzenia w latach 2010-2022
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

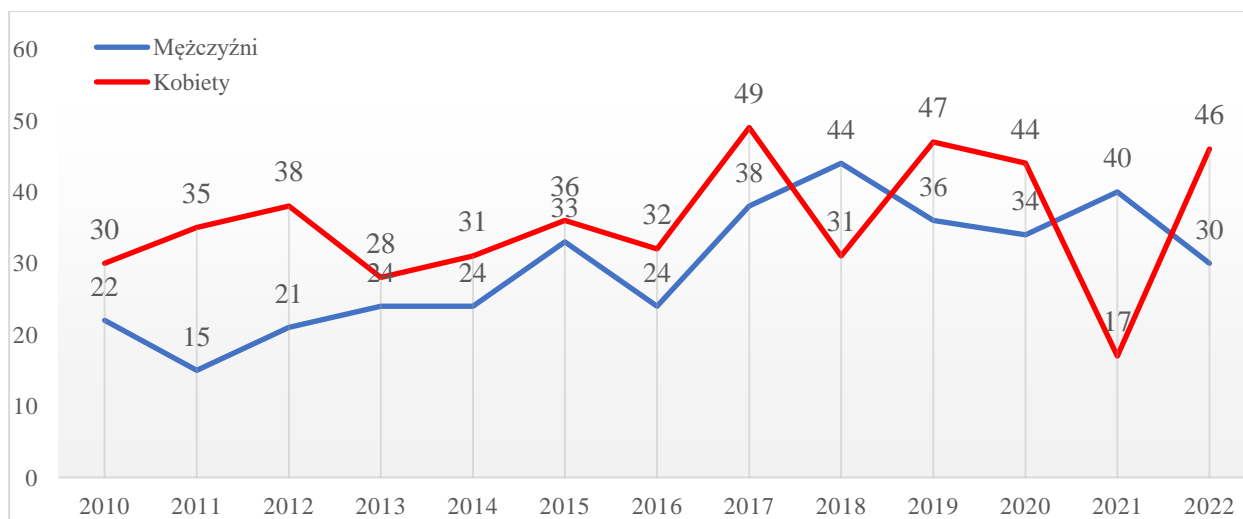
Utrzymywanie się w długim okresie niskiej dzietności i wynikającej z niej niskiej liczby urodzeń prowadzi do nieodwracalnych zmian w strukturze ludności według wieku, a następnie do ubytku liczby ludności. I to charakteryzuje obecnie zarówno naszą gminę jak i całą Polskę.

W roku 2022 odnotowano 76 przypadków zgonów (46 mężczyzn oraz 30 kobiet).

Zgony w latach 2010-2022
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Zgony w latach 2010-2022 według płci
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

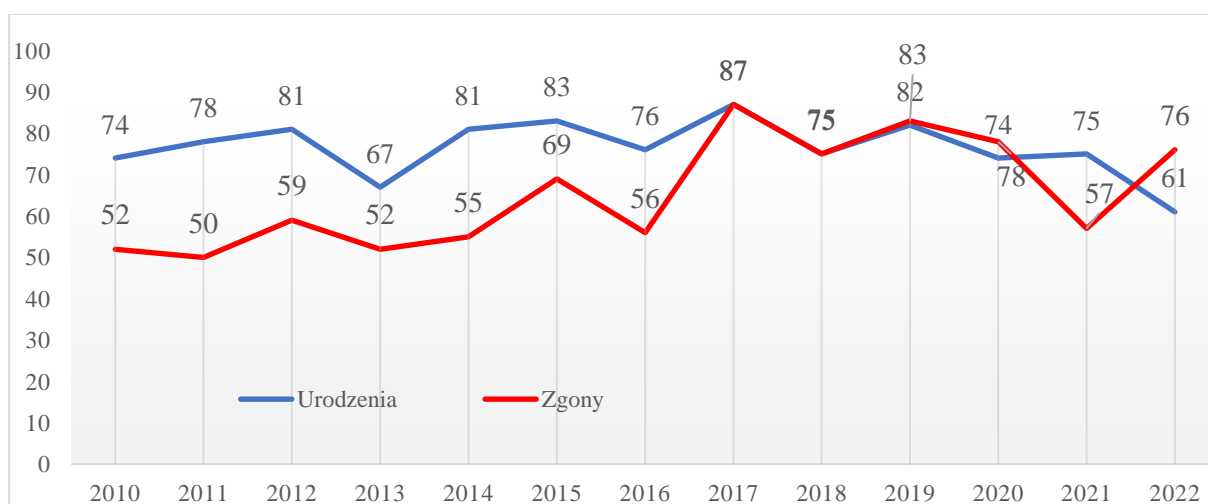

Biorąc pod uwagę cechy ruchu naturalnego ludności, nadwyżka zgonów nad urodzeniami daje ujemny przyrost naturalny.

Obserwowane od prawie 30 lat trendy procesów demograficznych wskazują, że sytuacja ludnościowa Polski jest trudna. W najbliższej perspektywie nie można spodziewać się znaczących zmian gwarantujących stabilny rozwój demograficzny. Nadal niski poziom dzietności będzie miał negatywny wpływ także na przyszłą liczbę urodzeń, ze względu na zdecydowanie mniejszą w przyszłości liczbę kobiet w wieku rozrodczym. Z drugiej strony będzie powodować – przy jednoczesnym korzystnym zjawisku, jakim jest stosunkowo długie

trwania życia – zmniejszanie podaży pracy oraz coraz szybsze starzenie się społeczeństwa poprzez przede wszystkim wzrost liczby i udziału w ogólnej populacji ludności w najstarszych rocznikach wieku. Podstawy do sformułowania takiej tezy dają przedstawione dane w zakresie czynników kształtujących zmiany liczby i struktury ludności, tj. urodzeń, umieralności, zawierania i rozpadu małżeństw oraz migracji. Urodzenia są kluczowym czynnikiem wpływającym na liczbę i strukturę ludności. Aby zapewnić stabilny rozwój demograficzny kraju, to w danym roku – na każde 100 kobiet w wieku 15–49 lat – powinno przypadać średnio co najmniej 210–215 urodzonych dzieci, obecnie przypada ok. 138². Natężenie zgonów do 2016 roku nie zmieniało się istotnie – rosło, ale tempo wzrostu było niewielkie i w miarę jednostajne. W 2017 roku nastąpił gwałtowny wzrost liczby zgonów.

Urodzenia i zgony w latach 2010-2022
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Liczba nowo zawieranych małżeństw i ich trwałość, jako element rozwoju demograficznego, ma bezpośredni wpływ na jego przemiany, ponieważ dzietność kobiet w Polsce jest determinowana między innymi liczbą zawieranych związków małżeńskich.

Zmiany w strukturze wieku ludności (zmniejszanie się liczby dzieci i młodzieży) oraz spadek liczby zawieranych małżeństw dają podstawy do twierdzenia, że proces ten będzie postępował.

Poziom zgonów są odzwierciedleniem rozwoju społecznego kraju, będącego bezpośrednio lub pośrednio wynikiem: postępu w rozwoju medycyny, funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, stanu sanitarno-epidemiologicznego oraz ekologicznego, bezpieczeństwa i higieny życia oraz warunków pracy, a także stanu świadomości społeczeństwa na temat profilaktyki zdrowotnej. Bardzo ważnym elementem analizy o umieralności są przyczyny zgonów, które stanowią podstawę m.in. dla oceny kondycji zdrowotnej społeczeństwa, tworzenia analiz epidemiologicznych czy budowania programów profilaktycznych i map potrzeb zdrowotnych. Są także źródłem informacji dla instytutów medycznych czy samych lekarzy

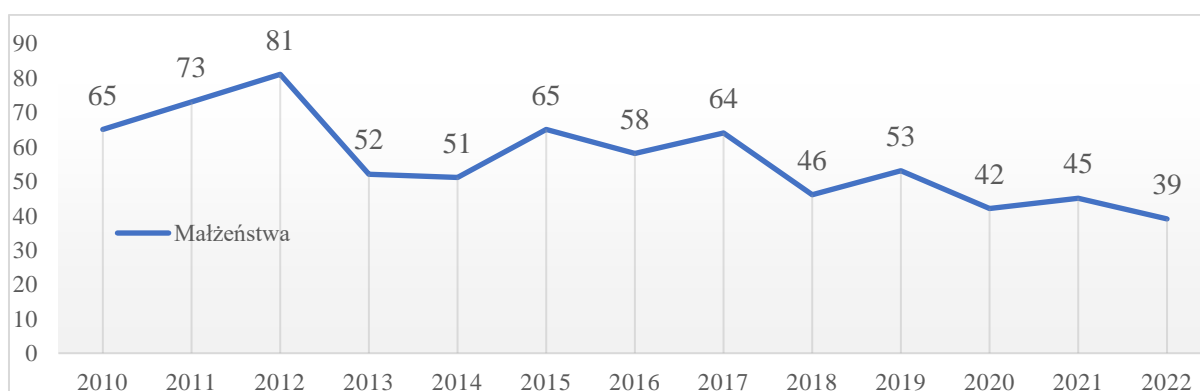
² Dane: Główny Urząd Statystyczny

dla prowadzenia własnych badań naukowych, opracowań analitycznych oraz realizacji projektów badawczych.

Zgony stanowią jeden ze składników bilansu ludności i jako taki determinują zarówno bieżącą sytuację demograficzną, jak i perspektywy rozwoju ludności. Z drugiej strony sytuacja demograficzna, a w szczególności struktura ludności według wieku wpływają na liczbę i natężenie zgonów. Istnieją bowiem silne wzajemne zależności między natężeniem występowania poszczególnych faktów demograficznych, a strukturą ludności według płci i wieku. Obserwowane i prognozowane zmiany w strukturze wieku ludności wskazują na istotne i coraz większe zaawansowanie w procesie starzenia. Konsekwencją kształtowania się tej struktury będzie zapewne wzrost liczby i natężenia zgonów, ponieważ prawdopodobieństwo zgonu jest wyższe w starszych grupach wieku.

Zarejestrowane małżeństwa w latach 2010-2022

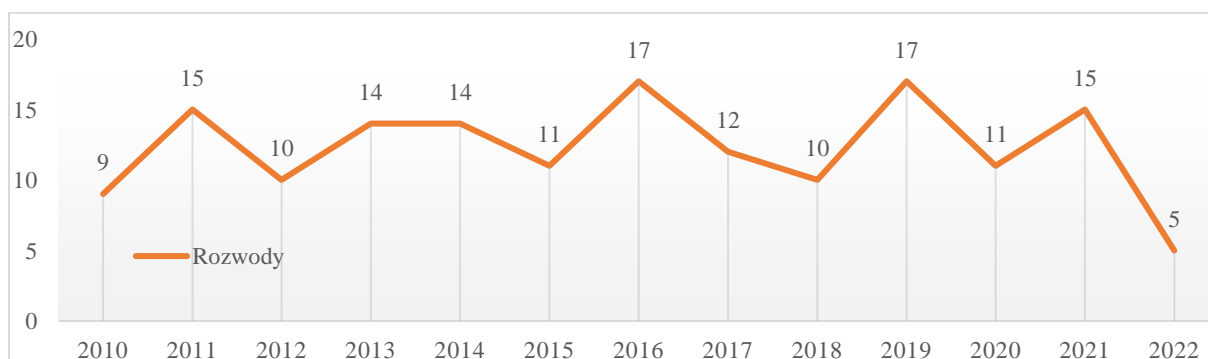
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Liczba aktów małżeństwa wydanych przez USC w Kwilczu zdecydowanie spadła – zawarto 39 ślubów i jest to najmniejsza wartość w ciągu ostatnich lat.

Zarejestrowane rozwody w latach 2010-2022

(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Drugim, obok ruchu naturalnego, czynnikiem wpływającym na stan i strukturę ludności gminy Kwilcz są migracje (w analizowanym okresie więcej jest osób wyjeżdżających z Gminy niż do niej przybywających – ujemne saldo migracji wewnętrznej, czyli stosunek zameldowań do wymeldowań, co nie jest korzystne dla rozwoju gminy). Biorąc pod uwagę cechy ruchu wędrownego w przeciągu ostatnich lat w gminie Kwilcz notuje się ujemne

saldo migracji, które stało się jednym z głównych czynników zmniejszenia się liczby ludności na terenie gminy (corocznie więcej osób wymeldowuje się z terenu gminy niż do niej przybywa). Może być to dłuższa tendencja, gdyż dane CBOS wykazują, iż od 2000 roku nastąpił spadek liczby migracji z obszarów wiejskich do miast. Napływ nowych mieszkańców na te tereny może wynikać z przyrodniczej atrakcyjności regionu oraz spokojnej okolicy przy relatywnej bliskości miast, przede wszystkim Poznania. Natomiast na odpływ (także na migracje zagraniczne) wpływ mają przede wszystkim zwiększone zainteresowanie zdobywaniem wykształcenia oraz trudności na lokalnym rynku pracy.

W ramach czynności administracyjnych zarejestrowano 6 urodzeń, 22 akty małżeństwa oraz 45 aktów zgonu. Ponadto Urząd Stanu Cywilnego dokonał 104 migracje archiwalnych aktów urodzenia do Systemu Rejestrów Państwowych. Dokonano także 82 migracje archiwalnych aktów małżeństw.

„Złote Gody” - to niezwykle wydarzenie nie tylko dla Jubilatów, ale również dla ich rodzin oraz przyjaciół, to 50 lat nieprzerwanego, harmonijnego pożycia małżeńskiego. Prawdziwe zgodne i dobre małżeństwo to takie, które przetrwa wszystkie życiowe zawieruchy, by po latach zyskać wzajemne zrozumienie, tolerancję i szacunek. Spędzić z kimś połowę wieku to wyraz najszczerzej miłości. Trzeba takiej miłości, żeby pokonać wszelkie trudności razem, mimo różnych charakterów, różnicy zdań, pasji, marzeń i oczekiwań. W 2022 roku trzynastcie par małżeńskich z terenu gminy Kwilcz świętowało Złote Gody, czyli jubileusz pięćdziesięciolecia pożycia małżeńskiego. Pomimo pandemii w 2022 roku zorganizowano uroczystość Jubileuszu 50-letniego pożycia małżeńskiego, na której 89 parom wręczono medale za życie małżeńskie. Jubilaci zostali odznaczeni przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Medalami, które stanowią dla nich nagrodę za przeżycie 50 lat w jednym związku małżeńskim. Uroczystego aktu dekoracji dokonał Wójt Gminy Kwilcz. Jubilatów wręczono odznaczenia oraz kwiaty i upominki ufundowane przez gminę Kwilcz.

Nadawanie numeru PESEL na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 z późn. zm.)

Obywatele Ukrainy, którzy na skutek rosyjskiej agresji opuścili swoją ojczyznę, od 16 marca 2022 r., mogli składać w wnioski o nadanie numeru PESEL. PESEL umożliwił m.in. skorzystanie z opieki zdrowotnej, pomocy społecznej czy założenie firmy w Polsce. O numer PESEL na specjalnych zasadach mogli się ubiegać wszyscy Ukraińcy, którzy od 24 lutego 2022 r. przybyli do Polski bezpośrednio z Ukrainy w związku z działaniami wojennymi. W 2022 r. w Urzędzie Gminy w Kwilczu nadano 343 numery PESEL. Nadanie numeru PESEL było szczególnie ważne, jeśli wjazd do Polski nie został zarejestrowany przez Straż Graniczną podczas kontroli granicznej, ponieważ pozwolił na zarejestrowanie pobytu.

Bezrobocie i rynek pracy

Po wstrząsach wywołanych pandemią, rynek pracy w 2022 roku narażony był na turbulencje spowodowane rosyjską agresją na Ukrainę. W roku 2022 wyzwaniem było nie tylko przygotowanie odpowiednich przepisów, które umożliwiłyby obywatelom Ukrainy podjęcie pracy w Polsce, ale też wprowadzenie takich rozwiązań, które będą wpływały na stabilizację na rynku pracy. Na koniec 2021 roku stopa bezrobocia rejestrowanego³ w kraju wynosiła 5,8%, a w urzędach pracy zarejestrowanych było ponad 895 tys. osób. Z ostatnich danych wynika, że po dwunastu miesiącach stopa bezrobocia rejestrowanego była na poziomie 5,2%.

W trzecim kwartale 2022 roku liczony według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) współczynnik aktywności zawodowej wynosił 57,8% a wskaźnik zatrudnienia – 56,1%. Współczynnik aktywności zawodowej ustalany jest zgodnie ze standardami przyjętym i przez Międzynarodową Organizację Pracy i Eurostat. Jest to procentowy udział osób aktywnych zawodowo (do których zalicza się zarówno osoby zatrudnione jak i osoby bezrobotne) w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym.

Pandemia i rosyjska agresja na Ukrainę to okoliczności dotąd niespotykane, z którymi musiał zmierzyć się rynek pracy. Wpływ na gospodarkę, wzrost cen czy właśnie sytuacje na rynku pracy w 2022 roku miała przede wszystkim rosyjska agresja na Ukrainę. Kilka milionów obywateli Ukrainy uciekło przed terrorem wojny do Polski – kluczowe było zapewnienie im bezpieczeństwa, ale też stworzenie rozwiązań, które stworzą warunki sprzyjające aktywizacji zawodowej społeczności ukraińskiej. Uchwalona specustawa regulowała m.in. kwestie legalnego pobytu obywateli Ukrainy w Polsce oraz wprowadza ułatwienia w dostępie do rynku pracy. Obywatele Ukrainy mogą pracować bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy (pracodawcy mają tylko obowiązek zgłoszenia do powiatowego urzędu pracy podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy). Przepisy zawarte w specustawie pozwalają obywatelom Ukrainy na rejestrację w powiatowym urzędzie pracy. Dzięki temu mogą oni skorzystać z usług i instrumentów rynku pracy w postaci, np. pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz szkoleń, na takich samych zasadach jak Polacy.

Źródłem informacji na temat rynku pracy w Gminie Kwilcz jest Powiatowy Urząd Pracy (P.U.P.) – jednostka organizacyjna Powiatu Międzychodzkiego, wchodząca w skład powiatowej administracji zespolonej.

P.U.P. realizuje zadania państwa w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych oraz innych osób poszukujących pracy zamieszkałych na terenie czterech gmin powiatu. Podstawą działalności P.U.P. jest ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 735), określająca zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

---

³ Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Instrumenty, jakie w swojej działalności posiada P.U.P., podzielić można na dwie grupy. Pierwsza to działania pasywne, które mają charakter ochronny, ograniczają się bowiem do wypłaty bezrobotnym świadczeń pieniężnych. W efekcie tworzą swego rodzaju zabezpieczenie materialne dla tych osób i ich rodzin. Drugą kategorię tworzą instrumenty aktywizujące, które mają za zadanie ograniczyć bierność zawodową bezrobotnych oraz motywować ich do znalezienia zatrudnienia.

Drugim istotnym źródłem informacji na temat rynku pracy są opracowania przygotowywane przez Główny Urząd Statystyczny (organ administracji rządowej), do którego zadań należy zbieranie, gromadzenie, przechowywanie i opracowywanie danych statystycznych do badań prowadzonych przez Urząd, specyficznych dla potrzeb województwa, powiatów i gmin województwa oraz ogłaszanie, udostępnianie i rozpowszechnianie wyników badań statystycznych jako oficjalnych danych statystycznych.

Analizując dane z poszczególnych miesięcy dla Polski, Wielkopolski oraz Powiatu Międzychodzkiego, w 2022 roku nastąpiła powolna stabilizacja sytuacji, powodując zmniejszenie stopy bezrobocia. W 2022 r. w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Międzychodzie odnotowano po raz kolejny spadek (po znacznym wzroście poziomu bezrobocia w roku 2020 – w stosunku do roku 2019) poziomu bezrobocia – w rejestrze osób bezrobotnych figurowało 610 osób. Stopa bezrobocia, czyli stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby osób czynnych zawodowo na koniec 2022 r. wynosiła 5,2%.

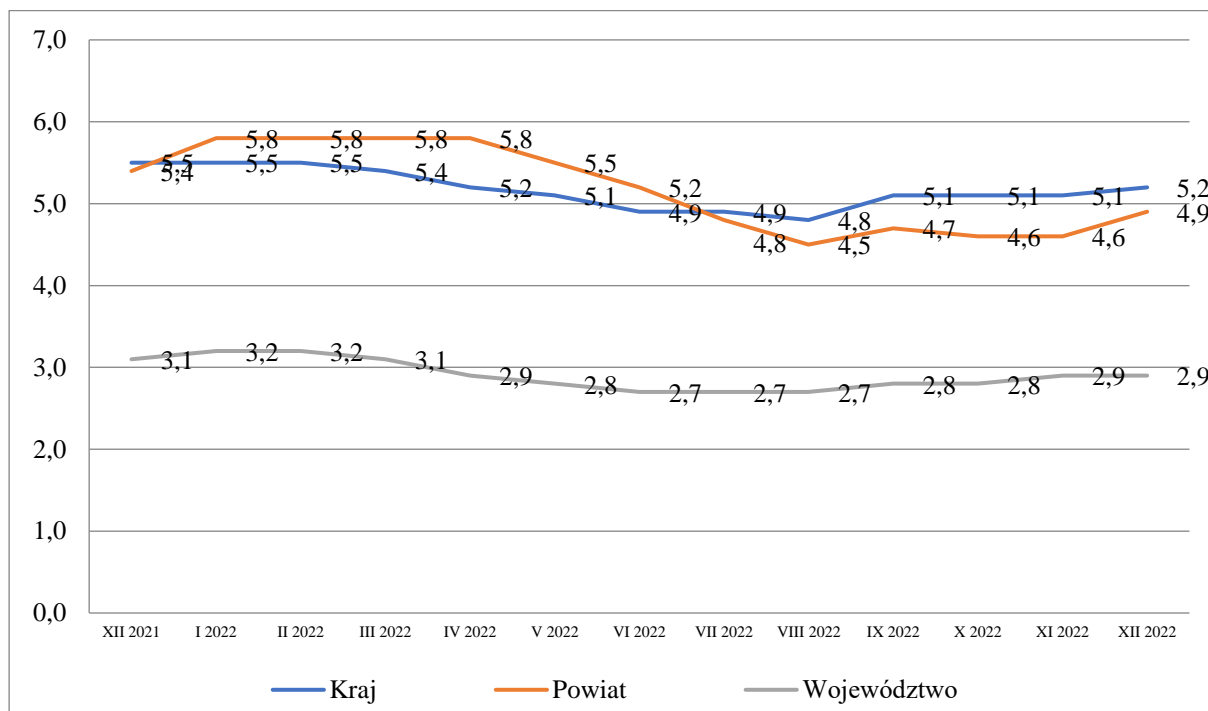
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie wielkopolskim na koniec grudnia 2022 r. wyniosła 2,9%, co w skali roku oznacza spadek o 0,3 p.proc. Wskaźnik ten wciąż pozostaje najniższy w kraju. Większość bezrobotnych nie ma prawa do zasiłku, a do ewidencji najczęściej trafiają osoby, które jako bezrobotne rejestrują się po raz kolejny. Nadal istotny problem stanowi zjawisko długotrwałego bezrobocia.

W końcu grudnia 2022 r. ewidencja powiatowych urzędów pracy w województwie wielkopolskim obejmowała 46,3 tys. bezrobotnych, co stanowiło 5,7% ogółu zarejestrowanych w Polsce, o 0,1 p.proc. więcej niż w 2021 r. W ciągu roku populacja bezrobotnych w regionie zmniejszyła się o 3,6 tys. osób, tj. o 7,1%, przy średnim spadku w kraju o 9,3%. Największy względny spadek odnotowano w powiecie poznańskim (o 37,5%) i w Poznaniu (o 36,7%), natomiast największy wzrost liczby bezrobotnych wystąpił w powiatach: czarnkowsko-trzcianeckim (o 24,1%), ostrzeszowskim (o 15,3%) i kaliskim (o 14,3%). Licząc w liczbach bezwzględnych, najwięcej bezrobotnych było zarejestrowanych w Poznaniu oraz powiecie konińskim. Chociaż w obu powiatach liczba zarejestrowanych była podobna (3,6 tys.), to obraz bezrobocia na tych obszarach, ujawniający się po odniesieniu tych wielkości do liczby mieszkańców (ściślej do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo), był całkowicie odmienny. Poznań wciąż wyróżniał się najniższą stopą bezrobocia rejestrowanego, podczas gdy w powiecie konińskim wskaźnik ten ponownie przyjął wartość najwyższą. Najmniej bezrobotnych obejmowały rejestry urzędów pracy w powiatach: wolsztyńskim (0,5 tys.), a także w leszczyńskim, śremskim, kępińskim oraz międzychodzkiem (po 0,6 tys.).

W całym roku 2022 powiatowe urzędy pracy w województwie wielkopolskim zarejestrowały łącznie 95,7 tys. nowych bezrobotnych, którzy stanowili 7,3% wszystkich rejestrujących się w

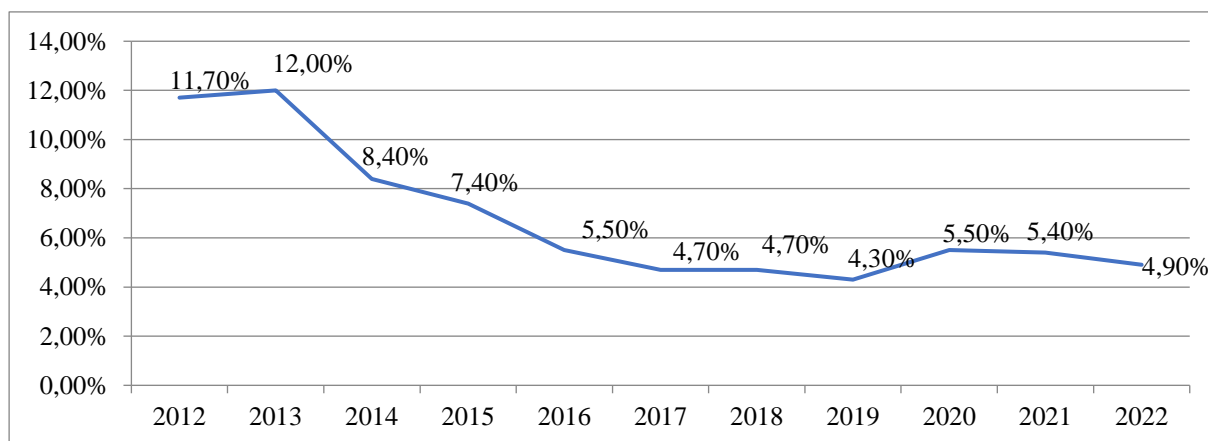
kraju. Liczba ta była o 9,9% większa niż rok wcześniej. Wśród bezrobotnych rejestrujących się w kolejnych miesiącach zwykle więcej było kobiet niż mężczyzn. Podobnie jak w poprzednich latach, w 2022 r. największą przewagę zanotowano w lipcu, gdy kobiety stanowiły ponad 58% bezrobotnych, ale także w marcu, kwietniu i sierpniu, gdy ich udział sięgał 57%. Najbardziej wyrównane proporcje bezrobotnych według płci obserwowano natomiast w styczniu, gdy udział kobiet wyniósł 52%.

Stopa procentowa bezrobocia rejestrowego w 2022 roku (opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

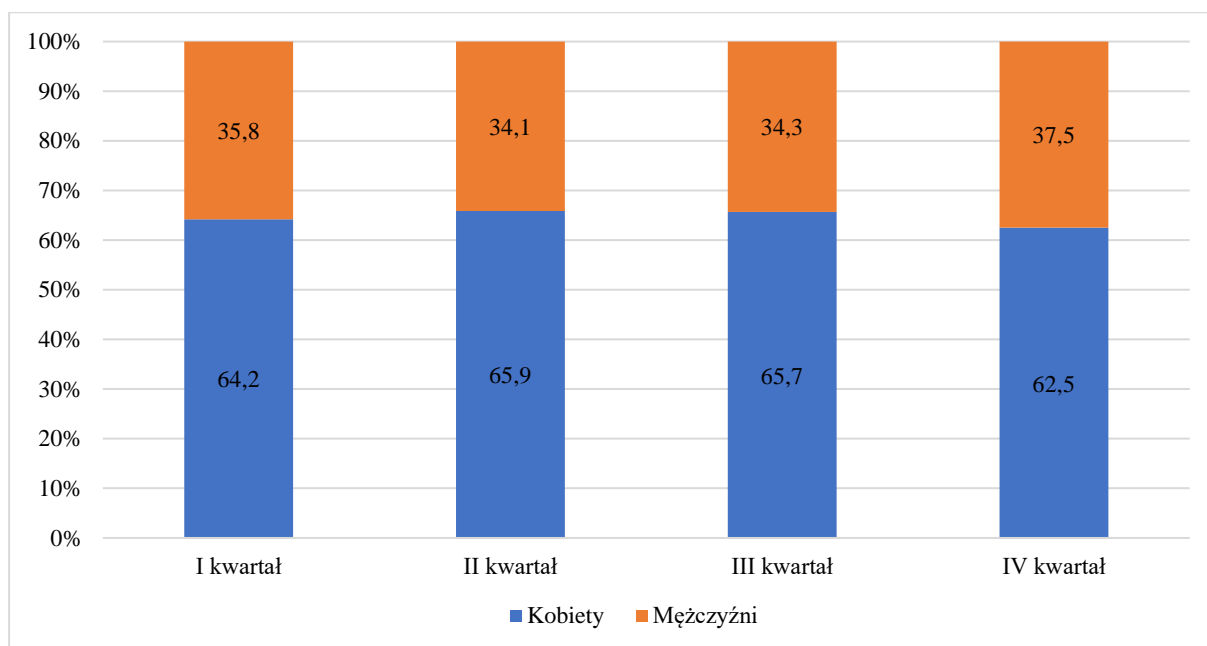
Na koniec 2022 roku wskaźnik stopy bezrobocia na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Międzychodzie osiągnął 4,9% i był wyższy od stopy bezrobocia w województwie wielkopolskim (2,9%) oraz niższy niż w Polsce (5,2%).

Poziom bezrobocia w Powiecie Międzychodzkiem w latach 2012-2022 (opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Natężenie bezrobocia nie jest jednakowe w całym województwie; największe utrzymuje się w jego wschodniej i północnej części. Najwyższą stopę bezrobocia ponownie odnotowano w powiatach: konińskim (9,4%), słupeckim (7,3%) i chodzieskim (7,0%), a najniższą w Poznaniu i poznańskim (po 1,0%) oraz kępińskim i wolsztyńskim (po 1,8%). W ciągu roku natężenie bezrobocia zmniejszyło się w 18 powiatach (najbardziej w międzychodzkiem – o 0,9 p.proc.), a wzrosło w 13 (najbardziej w czarnkowsko-trzcianeckim – o 0,8 p.proc.). W 4 powiatach (grodziskim, kościańskim, wrzesińskim i złotowskim) stopa bezrobocia utrzymała się na niezmiennym poziomie.

Struktura bezrobotnych ze względu na płeć w 2022 roku (opracowanie na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

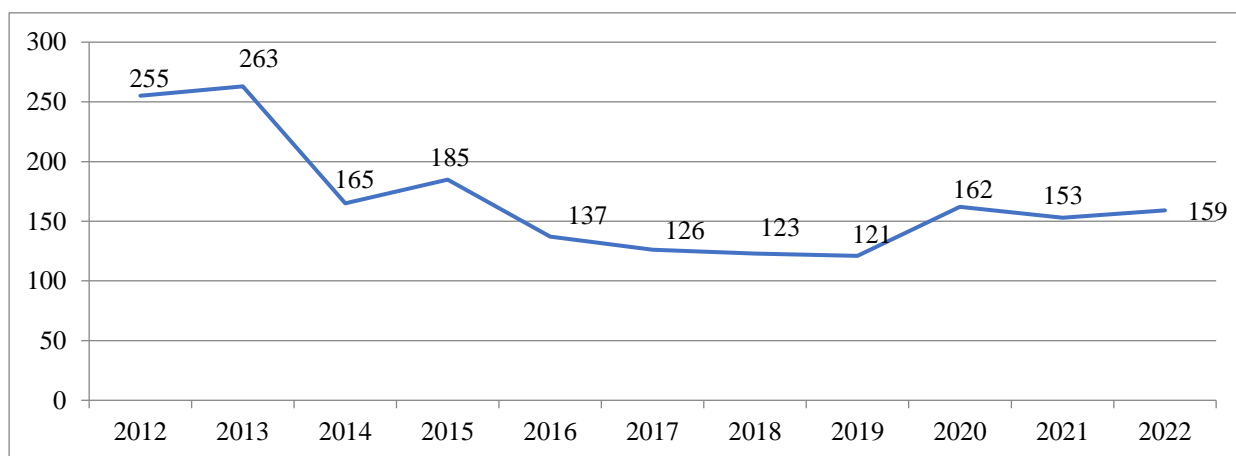
W rejestrach urzędu pracy dominują kobiety (powyżej 60%), na koniec grudnia 2022 r. było ich 381, jednak w okresie trwającej epidemii wzrost bezrobocia dotyczył również mężczyzn. Analizując oddzielnie strukturę bezrobocia wśród kobiet zwłaszcza tych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy, można zauważyć, że wśród zarejestrowanych kobiet w końcu grudnia 2022r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne oraz posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia.

Na dzień 31.12.2022 r. bezrobotnych⁴ z terenu gminy Kwilcz było 159 osób. Także na terenie Gminy Kwilcz odnotowano wzrost poziomu bezrobocia (o 6 osób). Zważywszy, iż stopa bezrobocia ustalana jest dla powiatu, województwa i kraju nie można określić procentowej stopy bezrobocia w Gminie Kwilcz.

⁴ Bezrobotni zarejestrowani: osoby, które ukończyły 18 lat i nie osiągnęły wieku emerytalnego, niezatrudnione i niewykonywujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy i zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Bezrobocie w Gminie Kwilcz w latach 2012 – 2022
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Osób bezrobotnych	255	263	165	185	137	126	123	121	162	153	159

Struktura osób bezrobotnych w Gminie w 2022 roku
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Bezrobotni ogółem	159
- w tym kobiety	92
- w tym mężczyźni	67
- w tym osoby do 25 lat	27
- w tym osoby w wieku 25-50 lat	98
- w tym osoby powyżej 50 lat	34
- osoby długotrwale bezrobotne ⁵	58

Poziom bezrobocia jest zróżnicowany nie tylko terytorialnie, ale także ze względu na cechy demograficzne i społeczne bezrobotnych, takie jak płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy czy okres pozostawania bez pracy.

⁵ Długotrwale bezrobotny według rejestru to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

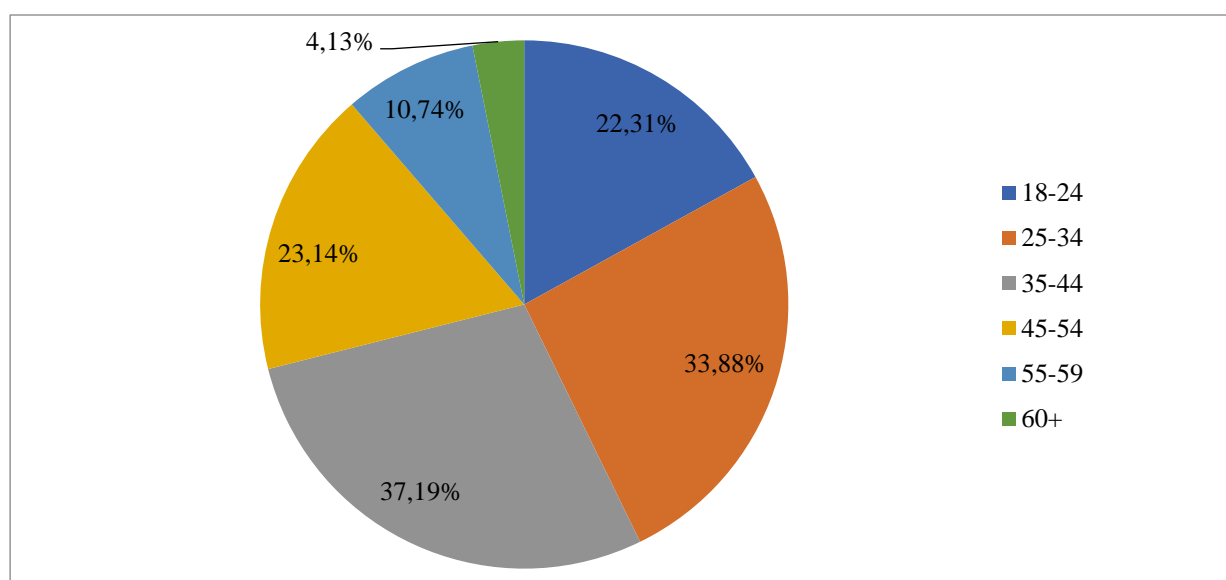
Wśród 159 osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31.12.2022 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Międzychodzie blisko 58% osób stanowią kobiety.

Bezrobocie dotyczy przede wszystkim ludzi młodych, w wieku 25-34 lat oraz 35-44. W końcu grudnia 2022 r. zarejestrowani bezrobotni, którzy nie ukończyli 25 lat stanowili 22,3%, a odsetek osób w wieku 25–34 lata wyniósł 33,9% wobec 40,5% w roku 2021. Udział osób w wieku 35–44 lata był największy kształtował się na poziomie 37,2% (w 2021 r. 22,9%), bezrobotni z grupy 45–54 lata stanowili 23,1% (17,6% przed rokiem), a w wieku 55 lat i więcej – 15,4% (przed rokiem 16,2%).

Biorąc pod uwagę doświadczenie zawodowe, najbardziej zagrożone bezrobociem są osoby o krótkim stażu pracy lub bez niego.

Struktura bezrobotnych z Gminy Kwilcz w 2022 roku ze względu na wiek:
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Wiek (w latach)	Ilość osób bezrobotnych
18-24	27
25-34	41
35-44	45
45-54	28
55-59	13
60+	5

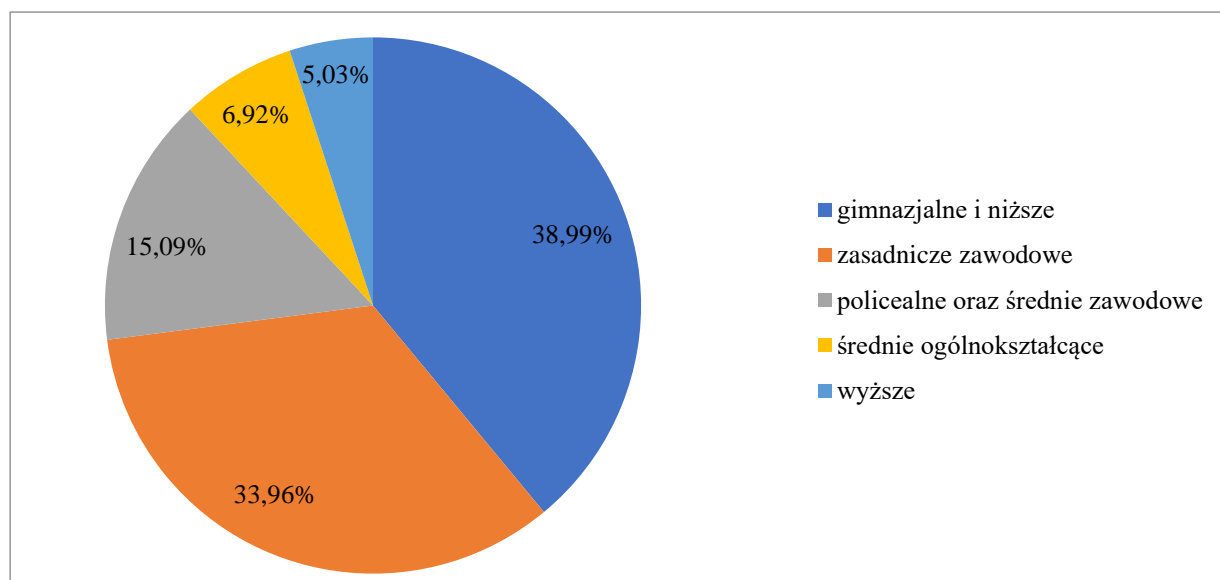

Ze względu na wykształcenie, największe zagrożenie bezrobociem obserwuje się wśród osób legitymujących się wykształceniem gimnazjalnym i niższym (39%) bądź zasadniczym

zawodowym lub branżowym (34%). Najmniej liczną zbiorowość bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (5%) oraz średnim ogólnokształcącym (6,9%).

Poziom wykształcenia osób bezrobotnych w Gminie Kwilcz przedstawia poniższa tabela:
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

gimnazjalne i niższe	62
zasadnicze zawodowe	54
policealne oraz średnie zawodowe	24
średnie ogólnokształcące	11
wyższe	8

Wciąż duży problem stanowi zjawisko długotrwałego bezrobocia. W końcu grudnia 2022 r. najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych tworzyły osoby długotrwale bezrobotne oraz nie posiadający kwalifikacji zawodowych.

Bezrobotni z terenu Gminy Kwilcz według grup ryzyka:

(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

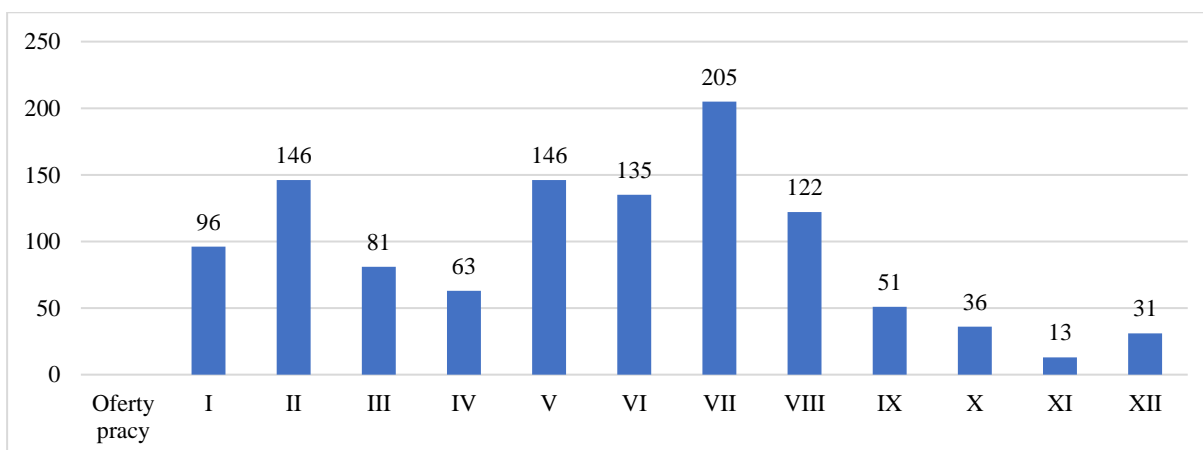
korzystający ze świadczeń OPS	5
osoby 50+	34
posiadające dziecko do 6 roku życia	36
niepełnosprawni	13

bez doświadczenia zawodowego	34
bez kwalifikacji zawodowych	56
długotrwale bezrobotni	58
osoby do 30 roku życia	48

Powiatowy Urząd Pracy w Międzychodzie wdraża instrumenty, które mają aktywizować zawodowo osoby znajdujące się obecnie poza rynkiem pracy. Do działań tych należą przede wszystkim: prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne, bon zatrudnieniowy, pomoc w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej, finansowanie szkoleń i staży.

W całym roku 2022 powiatowe urzędy pracy w województwie przedstawiły łącznie 80,9 tys. ofert wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 11,0 tys. zgłoszonych przez jednostki sektora publicznego. W skali kraju propozycje zatrudnienia z wielkopolskiego stanowiły 6,7%. W porównaniu z poprzednim rokiem ich liczba spadła o 24,3%, a udział w krajowej puli ofert zmniejszył się o 1,1 p.proc. Najwięcej propozycji zgłoszono w lutym (9,2 tys.) i marcu (9,0 tys.), natomiast najmniej ofert (4,0 tys.) pojawiło się w grudniu. Spośród wszystkich ofert 9,2% dotyczyło staży, 2,6% – osób niepełnosprawnych, 0,7% – prac społecznie użytecznych, a 0,2% – osób, które w okresie ostatnich 12 miesięcy ukończyły naukę. W końcu grudnia 2022 r. powiatowe urzędy pracy dysponowały ofertą 2,9 tys. wolnych miejsc pracy oraz miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 1,0 tys. miejsc pozostawało niewykorzystanych przez okres dłuższy niż miesiąc. Na 1 ofertę przypadało średnio 16 osób, tj. o 6 więcej niż przed rokiem, ale o 2 mniej niż przeciętnie w kraju. Najkorzystniej sytuacja kształtowała się w Poznaniu, gdzie na 1 ofertę przypadało średnio 5 bezrobotnych, w powiatach poznańskim i wolsztyńskim – po 6, śremskim – 7, szamotulskim i krotoszyńskim – po 8, ostrzeszowskim – 9 oraz ostrowskim – 10. Podobnie jak w poprzednim roku, najwyższy wskaźnik odnotowano w powiecie konińskim, gdzie na 1 ofertę pracy przypadało 297 bezrobotnych. Na terenie powiatu niestety na jedną ofertę średnio przypadało 78 bezrobotnych.

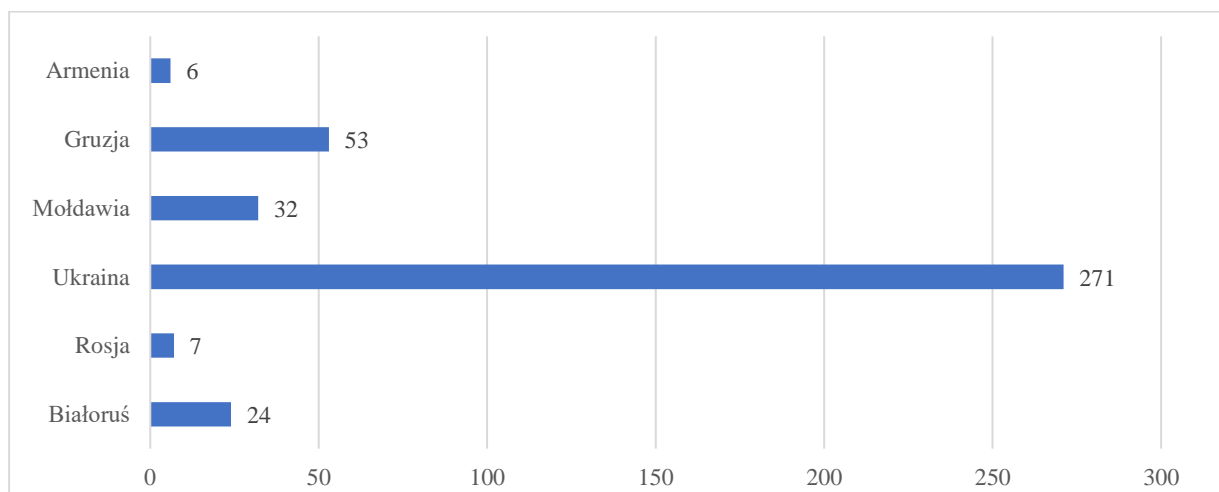
Oferty pracy w poszczególnych miesiącach 2022 roku (powiat międzychodzki) (na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Wzorem lat ubiegłych, pracodawcy z Powiatu Międzychodzkiego uzupełniali swoje braki kadrowe poprzez zatrudnianie cudzoziemców. W ubiegłych latach dominowała forma uproszczona, jaką była rejestracja oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (pochodzącemu z jednego z 6 państw tj. Białoruś, Rosja, Ukraina, Mołdawia, Gruzja, Armenia), w ramach których okresy wykonywanej pracy nie mogły przekroczyć łącznie 6 miesięcy w ciągu 12 kolejnych miesięcy, niezależnie od liczby podmiotów powierzających danemu cudzoziemcowi wykonywanie pracy.

W związku z wybuchem wojny na Ukrainie, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, znacznie uprościł się proces zatrudniania uchodźców. Obywatele Ukrainy – zarówno ci, którzy przybyli do Polski od 24 lutego 2022 r., jak i ci, którzy już wcześniej przebywali w Polsce – mogą legalnie podjąć pracę u każdego pracodawcy w Polsce, bez żadnych dodatkowych zezwoleń. Po stronie pracodawcy jest obowiązek zgłoszenia faktu podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy korzystającego ze swobodnego dostępu do rynku pracy do powiatowego urzędu pracy w swoim powiecie poprzez system elektroniczny praca.gov.pl w ciągu 14 dni od podjęcia pracy. Obywatel Ukrainy, który przed 24 lutego 2022 r. legalnie pracował w Polsce, aby dalej móc legalnie pracować u tego pracodawcy bądź innego nie musi dokonać żadnych formalności. Ponadto pracodawcy składali wnioski o wydanie zezwolenia na pracę sezonową (określoną poprzez podklasy działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności), w ramach których cudzoziemiec może wykonywać pracę w okresach nie dłuższych niż 9 miesięcy w ciągu roku kalendarzowego.

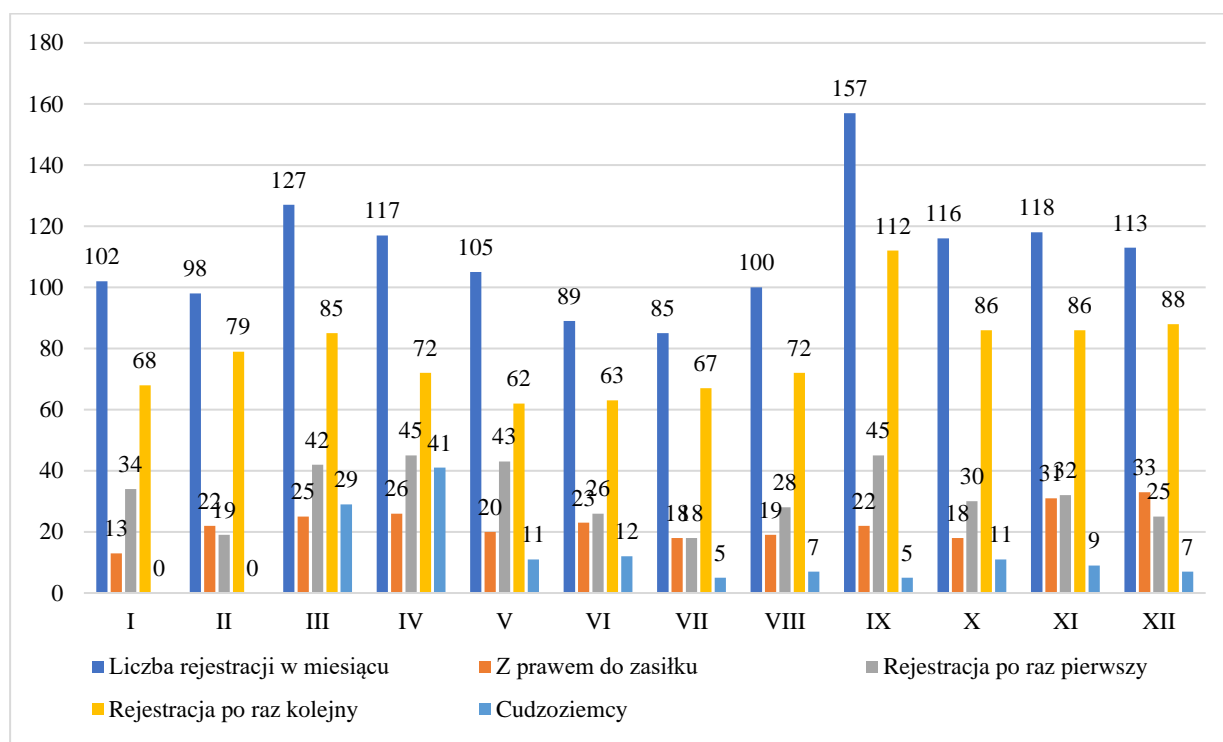
**Struktura zatrudnionych cudzoziemców wg obywatelstwa w 2022 roku
(powiat międzychodzki)
(na podstawie danych P.U.P. Międzychód)**

W 2022 r. zarejestrowano 393 oświadczenia pracodawców o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom, wpisanych do ewidencji w 2022 r. wg powiatu, w którym cudzoziemiec ma wykonywać pracę. Wydano 39 zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemców, 21 informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy, ponadto zarejestrowano 420 powiadomień o podjęciu pracy.

W roku 2022 ogółem zarejestrowano w P.U.P. 1327 osób bezrobotnych.

P.U.P. dodatkowo wykonywał zadania mające na celu realizację projektów EFS, aktywnych form wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy tj. prace interwencyjne, staże, szkolenia, prace społecznie użyteczne, program *Aktywizacja i Integracja*, świadczenia integracyjne (CIS Kwilcz, Sieraków, Chudobczyce), bony (zasiedleniowe, stażowe, zatrudnieniowe, szkoleniowe), z których skorzystali także mieszkańcy Gminy Kwilcz.

Formy aktywizacji bezrobotnych z Gminy Kwilcz w 2022 roku:

(na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Forma aktywizacji	Ilość form wsparcia
Prace interwencyjne	7
Staże	32
Szkolenia (w tym studia podyplomowe)	2
Dotacje bezrobotni	8
Dotacje pracodawca	0
Prace społecznie użyteczne	0
Bon zasiedleniowy	0

Bezpieczeństwo i porządek publiczny⁶

Wojna rosyjsko-ukraińska rozpoczęta rosyjską agresją 24 lutego 2022 r. bez cienia wątpliwości wpływa na przyszłą architekturę bezpieczeństwa świata. Imperializm rosyjski przyjął bezprecedensową formę od czasu zakończenia II wojny światowej, naruszona została suwerenność niepodległego państwa, dokonywane są regularne mordy na ludności cywilnej, a tam, gdzie brak szans na szybką wygraną przez Moskwę, miasta są zrównywane z ziemią, a ludność wywożona w głąb Rosji. Już na tydzień po rozpoczęciu konfliktu zaczęły pojawiać się głosy przewidujące działania Rosji po „przejściu” Ukrainy. Mieszkańcy państw bałtyckich usłyszeli, że to ten kierunek obierze Rosja, my – Polacy, że kolejna jest Polska. Upływający czas pokazał, że wojna w Ukrainie dotyka wielu obszarów funkcjonowania poszczególnych państw w wymiarze regionalnym, jak również globalnym: militarnego, ekonomicznego społecznego, prawnego, politycznego i innych. W odniesieniu do Polski, to nie jest wojna, która jest prowadzona na odległym geograficznie teatrze działań. Jest prowadzona tuż za naszą granicą i bezpośrednio wpływa na bezpieczeństwo Polski, jej sąsiadów, a w konsekwencji na bezpieczeństwo Europy. Jej wpływ widoczny jest już również w wymiarze globalnym.

Rosyjska agresja na Ukrainę jest wstrząsem, choć nie mogła być zaskoczeniem – wszak uprzedzały o niej źródła wywiadowcze Stanów Zjednoczonych i NATO. Ponadto wojna rosyjsko-ukraińska, wprawdzie o mniejszej intensywności, toczyła się faktycznie od 2014 roku. Większym zaskoczeniem okazał się jej przebieg – skuteczność oporu, jaki stawiła Ukraina, w konfrontacji z nieudolnością rosyjskiego agresora powoduje, że nie sposób z pełnym przekonaniem przewidzieć rozstrzygnięcia i warunków pokoju. Z kolei szokujące okrucieństwo Rosjan wywołuje pytania o rosyjską odpowiedzialność za zbrodnie wojenne i możliwość ustalenia, ścigania oraz osądzenia sprawców.

Wojna w Ukrainie, jej bezpośrednie konsekwencje oraz działania podjęte przez demokratyczne państwa i organizacje międzynarodowe, w tym Unię Europejską i NATO, w reakcji na napaść Rosji będą oddziaływały na sytuację społeczno-gospodarczą Polski wieloma kanałami, zarówno w krótkim, jak i w długim okresie. Negatywne konsekwencje tej wojny mogą być w wielu obszarach silniejsze dla Polski niż dla innych krajów z uwagi na położenie geograficzne.

W konsekwencji wojny jesteśmy teraz świadkami bardzo dużego napływu uchodźców. Według ONZ od rozpoczęcia rosyjskiej agresji, Ukrainę opuściło już ponad 1,5 miliona ludzi. Najwięcej z nich, bo ponad 900 tys. przekroczyło granice z Polską. Jest to najszybciej narastający kryzys uchodźczy od czasów II wojny światowej. Jednocześnie obserwujemy odpływ z Polski Ukraińców pragnących walczyć w obronie swojej ojczyzny przed rosyjskim najeźdźcą. W krótkim okresie mamy więc do czynienia z odpływem pracowników, choć w dłuższej perspektywie Ukraińcy, którzy postanowią pozostać w Polsce, zasilą siłę roboczą. Należało się spodziewać zawirowań na rynkach surowcowych, wzrostu cen i ograniczenia podaży surowców, w tym gazu, ropy naftowej, ale też innych surowców dostarczanych przez Rosję. Przeformułowane zostały strategie energetyczne poszczególnych krajów. W konsekwencji pojawiła się dodatkowa presja inflacyjna od strony podaźowej. Z drugiej strony presję tę może

---

⁶ Opracowano na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie, Komisariatu Policji w Sierakowie oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Międzychodzie

nico stłumić spowolnienie w gospodarce światowej. Jednak sumarycznie inflacja – co pokazał 2022 rok – była wyższa.

Wszyscy mamy nadzieję, że wojna szybko się skończy. Ale wywołała ona zmiany w wielu obszarach. Być może rozpocznie się nowa „zimna wojna”, która dla Polski będzie oznaczała konieczność funkcjonowania w warunkach permanentnego zagrożenia militarnego ze strony agresywnego sąsiada. Dlatego wzmocnienie bezpieczeństwa kraju musi być kompleksowe – konieczne jest szersze spojrzenie, konieczne są trwałe rozwiązania systemowe, w tym również w perspektywie średnio- i długoterminowej. Kluczowym elementem bezpieczeństwa kraju jest bezpieczeństwo ekonomiczne – kraj o stabilnej gospodarce jest w stanie lepiej zapewnić sobie bezpieczeństwo militarne i jest mniej podatny na zawirowania towarzyszące wojnom w innych częściach świata.

Nawet w obliczu zagrożenia wojną nie wolno nam zapominać o bezpieczeństwie ekonomicznym i finansach publicznych, czy o innych wymiarach bezpieczeństwa narodowego. Bezpieczeństwo ekonomiczne jest stałym elementem kolejnych kompleksowych Strategii Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, które są zatwierdzane przez kolejnych prezydentów RP. Wszystkie dotychczasowe Strategie Bezpieczeństwa Narodowego, przygotowywane przez różne opcje polityczne, oprócz wymiarów bezpieczeństwa zewnętrznego, wewnętrznego, ekologicznego, energetycznego, zdrowotnego, społecznego, cyberbezpieczeństwa i oczywiście bezpieczeństwa militarnego bardzo silnie eksponują znaczenie bezpieczeństwa ekonomicznego i finansowego: *„Bezpieczeństwo państwa oraz jego stabilność muszą mieć trwałe podstawy gospodarcze. Silna i konkurencyjna gospodarka to jeden z podstawowych atutów w polityce wewnętrznej i zewnętrznej”*⁷. Wskazuje się też na *„wzmacnianie stabilności systemu finansów publicznych, przy jednoczesnym zapewnieniu warunków do stabilnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego”*.⁸

Utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego stanowi jedno z podstawowych warunków funkcjonowania państwa. Zadania w tym zakresie wymagają złożonych nakładów i stosowania coraz nowocześniejszych środków przeciwdziałania powstającym zagrożeniom, chroniących interesy państwa oraz obywateli. Niezależnie od tego, odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego, jako niezbędnego warunku realizacji zadań państwa spoczywa w Polsce na wielu podmiotach o charakterze ogólnym i wyspecjalizowanym. Stąd też zadania z tego zakresu wykonują nie tylko organy wyspecjalizowanej administracji rządowej, często zwane formacjami umundurowanymi czy uzbrojonymi, ale także jednostki samorządu terytorialnego i wiele innych podmiotów. W zakresie swoich kompetencji odpowiedzialność taką ponoszą instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, czy podmioty prywatne. Tak szeroko pojęty zakres podmiotowy administracji bezpieczeństwa i porządku publicznego, wskazywać może też na rozległość oraz wielokierunkowość tych zadań. Wszystkie te podmioty zajmują bardzo ważną pozycję w systemie całej administracji w państwie. Ich działalność przekłada się bezpośrednio lub pośrednio na kształtowanie warunków bezpiecznego życia jednostki i społeczności lokalnych,

---

⁷ Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej (2020)

⁸ Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej (2020)

oraz niezakłóconego funkcjonowania przedsiębiorców, aparatu władzy publicznej i wszystkich innych podmiotów występujących w państwie. Istotne znaczenie w tym zakresie odgrywa także Policja, która pozostaje jedną z najważniejszych instytucji publicznych pełniącą rolę szczególną w państwie w zakresie szeroko pojmowanego bezpieczeństwa i porządku publicznego⁹.

W świetle obowiązującej ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 171 z późn. zm.), określając jej status organizacyjno-prawny, ustawa nazywa ją umundurowaną i uzbrojoną formacją, wskazując przy tym na służebną rolę tej formacji w stosunku do społeczeństwa, oraz przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi jak i również do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zakres zadań, w odniesieniu do jej roli w stosunku do społeczeństwa, wykracza poza tę sferę a jej rola jest służebna nie tylko wobec państwa, ale również wobec społeczeństwa¹⁰.

Bardzo szeroko podkreślony w ustawowej definicji zakres celów i zadań Policji sytuuje ją, jako jedną z głównych oraz największych formacji w Polsce odpowiedzialną za tak ważne zadania publiczne. Kompetencje Policji obejmują całokształt spraw związanych z tym zakresem jej aktywności, a zadania oraz cele innych podmiotów administracyjnych funkcjonujących w systemie organów bezpieczeństwa i porządku mieszczą niejako się w określonych celach i zadaniach Policji. Jej zadania mające wpływ na bezpieczeństwo i porządek publiczny w Polsce można scharakteryzować, jako działania ochronno-zabezpieczające, które ukierunkowane są przede wszystkim na zabezpieczenie oraz kontrolę stosunków społecznych wynikających z negatywnych zachowań ludzi, a także na zapobieganie i przeciwdziałanie powstawaniu i istnieniu zachowań sprzecznych z zasadami bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Odpowiedzialność za bezpieczeństwo wewnętrzne państwa spoczywa w Polsce na wielu podmiotach. Można ją przypisać wszystkim organom administracji rządowej i samorządowej. W zakresie swoich kompetencji odpowiedzialność taką ponoszą również instytucje publiczne, organizacje i stowarzyszenia. Częścią odpowiedzialności za bezpieczeństwo obciążone jest społeczeństwo – obywatele naszego państwa funkcjonujący w różnego rodzaju grupach, wspólnotach, społecznościach oraz instytucjach.. Poczucie zagrożenia spowodowane wzrostem przestępczości, rozbudowującymi się organizacjami mafijnymi i terrorystycznymi, prezentowaniem w mediach scen przemocy oraz nasilającymi się zjawiskami agresji w relacjach ludzi, katastrof i awarii technicznych wymusza poszukiwanie metod gwarantujących likwidację lub chociażby ograniczenie negatywnych zjawisk. Jednak mimo szerokiego zainteresowania problemami bezpieczeństwa wewnętrznego nie wypracowano w szerszej skali jednolitego, uporządkowanego systemu pojęciowego, który w zależności od intencji autorów przekazywałby szerokie lub wąskie pojmowanie zagadnienia.

Bezpieczeństwo i porządek publiczny są wartościami pożądanymi przez znaczną część społeczeństwa, poczynając od małej społeczności gminnej, poprzez społeczność powiatową,

---

⁹ S. Pieprzny, *Policja. Organizacja i funkcjonowanie*, wyd. III, Warszawa 2011

¹⁰ S. Pieprzny, *Policja w systemie organów bezpieczeństwa i porządku publicznego* [w:] E. Ura (red.), *Bezpieczeństwo i porządek publiczny: historia, teoria, praktyka, konferencja naukowa*, Hadle Szklarskie, 26 września 2003 r., Rzeszów 2003

województwą, kończąc na społeczności (narodzie) żyjącym w danym państwie. Potrzeba bezpieczeństwa jest jedną z podstawowych potrzeb człowieka, dlatego na różnych szczeblach administracji samorządowej czy rządowej organy administracji publicznej zobligowane są do realizowania zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa.

Bezpieczeństwo publiczne w ówczesnym świecie traktowane jest jako najważniejsza wartość, potrzeba i cel działalności państwa. Jest dzięki temu procesem, który pozwala w konsekwencji na zachowanie przez państwo suwerenności, niezależności oraz nienaruszalności granic. Pozwala likwidować ograniczenia w korzystaniu z praw i wolności przez swoich obywateli, a główne jego zadanie to stwarzanie warunków do niezakłóconego rozwoju.

Bezpieczeństwo, porządek publiczny, obronność oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa stanowią tę sferę zainteresowania administracji publicznej, która jest niezwykle istotna nie tylko ze względu na normalne funkcjonowanie instytucji państwowych i samorządowych, ale też na konieczność zapewnienia podstawowych potrzeb społeczeństwa, w tym też potrzeby bezpieczeństwa. Powyższa sfera ochronna i obronna, a właściwie skuteczność zadań realizowanych w tym obszarze, decyduje o stabilności instytucji publicznych, a także wpływa na nastroje społeczne.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) dbanie o porządek publiczny, bezpieczeństwo obywateli oraz prowadzenie działań z zakresu ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, należą do zadań własnych gminy.

Gmina współpracuje z Policją (podejmuje wspólne działania, udziela wsparcia, przekazuje komunikaty). Na szczególną uwagę zasługuje współpraca z dzielnicowym obsługującym rejon gminy (dyżury dzielnicowego w siedzibie Urzędu Gminy). Dzielnicowi to policjanci utrzymujący bezpośredni kontakt ze społecznościami lokalnymi swoich rejonów, rozpoznający ich potrzeby i oczekiwania w zakresie szeroko pojmowanego bezpieczeństwa, zarówno indywidualnego, jak i publicznego. Diagnozują wspólnie z mieszkańcami lokalne problemy, ustalają ich przyczyny i pomagają w poszukiwaniu skutecznych sposobów ich rozwiązania. Dzielnicowi to policjanci, do których można zwrócić się o pomoc w granicach kompetencji policji lub przekazać informacje dotyczące bezpieczeństwa.

Ochrona przeciwpożarowa, która chroni ludzi i ich mienie przed skutkami pożarów i innych nadzwyczajnych zagrożeń, stanowi istotny element systemu bezpieczeństwa państwa. By państwo mogło spokojnie istnieć i realizować swoje funkcje, musi być bezpieczne. Zapewnienie bezpieczeństwa stanowi warunek jego przetrwania i rozwoju, dlatego związane z tym działania traktowane są w sposób szczególnie restrykcyjny. Bezpieczne państwo gwarantuje optymalne warunki dla życia i samorealizacji swoich obywateli, którzy dzięki temu mogą bardziej efektywnie angażować się w działania na rzecz dobra wspólnego. Należy zgodzić się z W. Fehlerem¹¹, że bezpieczeństwo na poziomie lokalnym wiąże się zawsze z kwestią jakości i komfortu życia wolnego od zagrożeń dla wartości preferowanych przez

---

¹¹ Zob. W. Fehler, *Lokalny wymiar wewnętrznego bezpieczeństwa państwa*, (w:) W. Fehler (red.), *Bezpieczeństwo w środowisku lokalnym*, Warszawa 2009, s. 29

mieszkańców. Poczucie bezpieczeństwa wywiera z kolei wpływ na kształtowanie się szczególnych więzi, które czynią społeczność miejscową organizmem spójnym, solidarnym, zdolnym do aktywnego tworzenia i ochrony wspólnych dóbr i wartości. Przy czym wysoki poziom bezpieczeństwa, uzyskany w wyniku zaangażowania się wspólnoty mieszkańców, przekłada się na dynamikę rozwoju tak lokalnego, jak krajowego.

Ochotnicze Straże Pożarne należą do najstarszych organizacji społecznych w Polsce. Pierwsze jednostki rozpoczęły swoją działalność już w XVIII w., a ich spontanicznym celem było i jest niesienie pomocy w przypadkach kryzysowych, najczęściej zagrożenia pożarem. Z czasem ich działalność ewaluowała i zaczęła obejmować także inne zagrożenia, a wyznacznikiem tych zmian stał się przede wszystkim postęp cywilizacyjny. Aktualnie Ochotnicze Straże Pożarne zajmują się typową działalnością operacyjno-techniczną związaną z udziałem ratowniczym w akcjach pożarniczych, przeciwpowodziowych, zdarzeniach katastrof i zagrożeń chemicznych, technicznych a w szczególności związanych z wypadkami komunikacyjnymi. Zazwyczaj działalność strażaków OSP kojarzona jest przez obywateli jedynie z akcjami pożarniczymi. Warto, zauważyć także, iż dotychczasowa dominacja problematyki zapobiegania i gaszenia pożarów w codziennej praktyce formacji ochotniczej przenosi się stopniowo na inne rodzaje ratownictwa, w tym głównie ratownictwa technicznego, podczas zdarzeń na drogach, gdzie stosowane są inne techniki prowadzenia działań ratowniczych. W zależności od specyfiki obszaru chronionego należy także wspomnieć o działaniach OSP prowadzonych na obszarach wodnych i działaniach przeciwpowodziowych. W obszarze szeroko rozumianej ochrony ludności należy uwzględnić także przygotowanie ratowników – ochotników do organizacji ewakuacji ludzi i mienia podczas dużych pożarów, powodzi i innych katastrof (zwłaszcza będących wynikiem anomalii pogodowych) oraz świadczenie pomocy w zakresie zakwaterowania, żywienia i innej pomocy socjalnej (np. pomoc przy uchodźcach). Ochotnicze Straże Pożarne są szczególnym gwarantem lokalnego bezpieczeństwa. Zazwyczaj to właśnie one pojawiają się na miejscu zdarzenia jako pierwsze. Dzięki długiej tradycji istnienia, zdobywają ogromne doświadczenie, a dzięki szkoleniom i wyposażeniu w specjalistyczny sprzęt profesjonalnie współpracują z Państwową Strażą Pożarną oraz ratownikami medycznymi. Wszystkich druhów łączy chęć niesienia bezinteresownej pomocy. To właśnie takie lokalne organizacje najlepiej znają realia swojego obszaru i możliwości zabezpieczenia go przed występującymi zagrożeniami. Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy, nie byłby w stanie zapewnić bezpieczeństwa na wysokim poziomie bez sprawnie działających, dobrze wyszkolonych i wyposażonych w specjalistyczny sprzęt jednostek OSP.

Zagrożenie przestępczością oraz stan bezpieczeństwa i porządku publicznego

Zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego nie należy oczywiście rozpatrywać wyłącznie poprzez pryzmat polityki kryminalnej i podejmowania działań interwencyjnych przez Policję, jednakże policyjne statystyki stanowią (choć oczywiście nie w pełni) obraz wskazujący na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przedstawiane corocznie przez Komendę Powiatową Policji w Międzychodzie (oraz Komisariatu Policji w Sierakowie) statystyki dotyczą popełnianych przestępstw i wykroczeń. Przywołane terminy mają charakter słów kluczy dla przedstawianych statystyk.

Kwestię przestępstwa reguluje ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.). W przeciwieństwie do przestępstwa, wykroczenie uregulowane jest w innym akcie prawnym – ustawie z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń* (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2008 z późn. zm.). Przestępstwo to czyn społecznie szkodliwy w stopniu wyższym niż znikomy, o ustawowych znamionach, bezprawny, zawiniony i karalny. Wykroczenie to czyn społecznie szkodliwy, zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia pod groźbą kary. Fundamentalną różnicą jest zatem stopień szkodliwości społecznej. Przestępstwa od wykroczeń odróżnia również intensywność karania. Zgodnie z art. 7 *Kodeksu karnego* przestępstwo jest zbrodnią lub występkiem. To co je odróżnia to wymiar kary. Zbrodnia jest czynem zabronionym, zagrożonym karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą. Występek natomiast jest czynem zagrożonym grzywną powyżej 30 stawek dziennych, karą ograniczenia wolności albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc. W polskim prawie karnym mamy następujące rodzaje kar: grzywnę, ograniczenie wolności (najkrócej 3 miesiące i najdłużej 12 miesięcy); karę pozbawienia wolności (najkrócej miesiąc najdłużej 15 lat); 25 lat pozbawienia wolności i dożywotnie pozbawienie wolności.

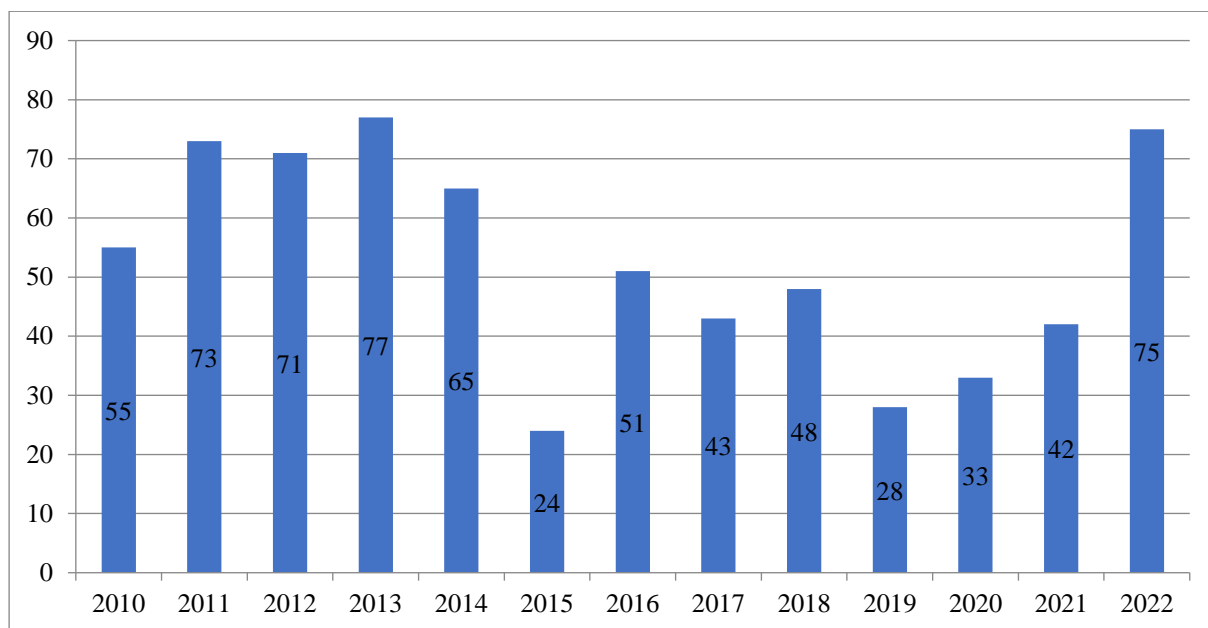
Zagadnienie różnic między czynem będącym przestępstwem a wykroczeniem literatura przedmiotu wskazuje na dwie z nich. Pierwsza z nich ma charakter merytoryczny, czyli analizujemy stopień społecznej szkodliwości wskazanego czynu. Druga z różnic opiera się na intensywności karania – charakter formalny. Aby móc należycie oddzielić przestępstwo od wykroczenia stosuje się trzy kryteria je rozgraniczające: wartość przedmiotu, wartość szkody, zawartość alkoholu w organizmie¹². W oparciu o wyżej wymienione kryteria, nie sposób nie dostrzec, iż to wysokość kwoty decyduje o tym, czy jest to przestępstwo czy może wykroczenie. Aby w sposób przejrzysty wytłumaczyć granicę między owymi czynami należy odwołać się do treści przepisów prawa karnego oraz prawa wykroczeń. Zgodnie z brzmieniem art. 119 § 1 *Kodeksu wykroczeń* sprawca poniesie odpowiedzialność za wykroczenie wyłącznie wtedy gdy skradziona bądź przywłaszczona cudza rzecz ruchoma nie będzie większej wartości aniżeli 500 zł. W sytuacji kiedy to wspomniana rzecz ruchoma przekroczy wartość 500 zł wówczas zastosowanie odnajdujemy w przepisie art. 278 § 1 *Kodeksu karnego*. Zatem nie będzie to już wykroczenie lecz przestępstwo. Analogie odnajdujemy także w zdarzeniu, którym kryterium staje się zawartość alkoholu w organizmie. Kierujący pojazdem pod wpływem alkoholu może popełnić wykroczenie w brzmieniu art. 87 *Kodeksu wykroczeń* bądź zgodnie z przepisem art. 178a *Kodeksu karnego* przestępstwo. Polskie prawo bowiem wyszczególnia dwa poziomy stężenia alkoholu we krwi: stan po spożyciu alkoholu (wykroczenie) oraz stan nietrzeźwości (przestępstwo).

W 2022 roku odnotowano 75 przestępstw, co w odniesieniu do roku 2021 stanowiło wzrost o 33. Od 2019 roku zauważalny jest wzrost liczby popełnianych przestępstw. Jednocześnie wykrywalność wszystkich przestępstw osiągnęła poziom 81,3%.

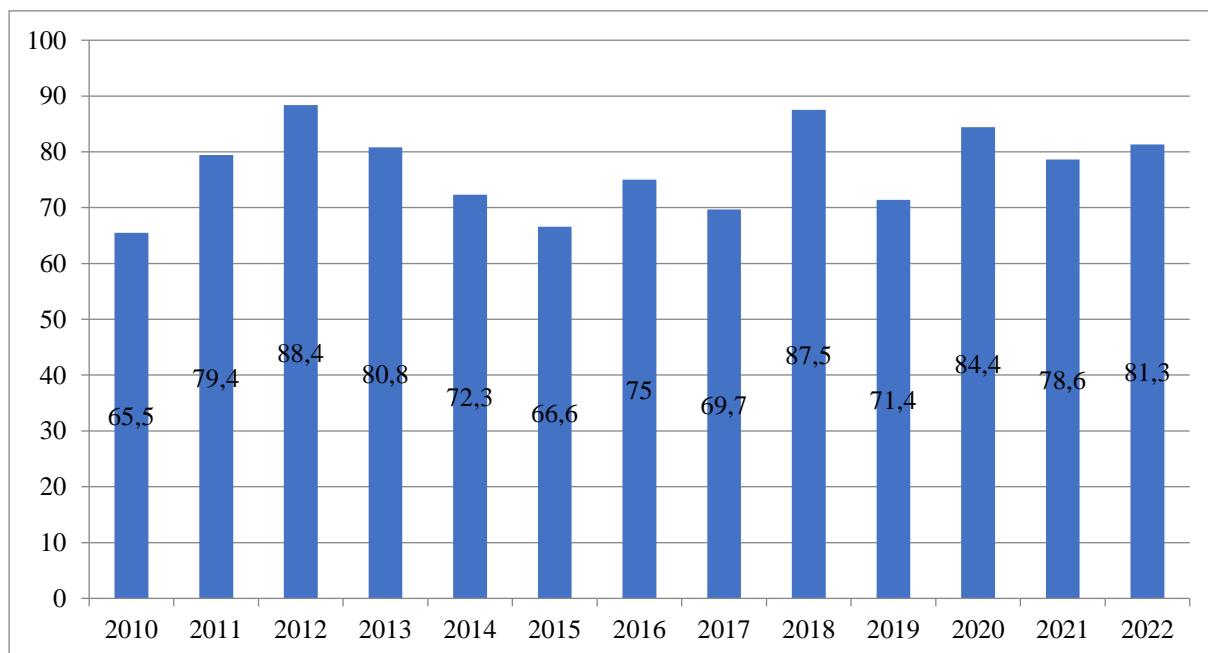
---

¹² K. Liżyńska, *Z problematyki czynów przepołowionych*, [w:] *Nowa kodyfikacja prawa karnego*, t. XXIX, Wrocław 2013, s. 255

**Ilość przestępstw stwierdzonych w latach 2010 – 2022 na terenie Gminy Kwilcz
oraz ich wykrywalność**
(dane K.P.P. w Międzychodzie):

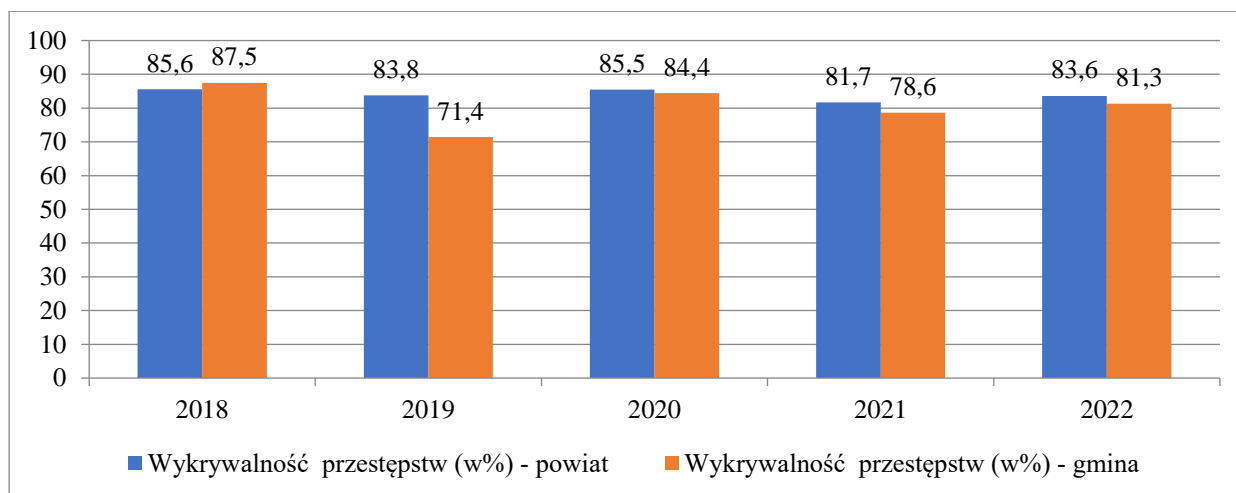
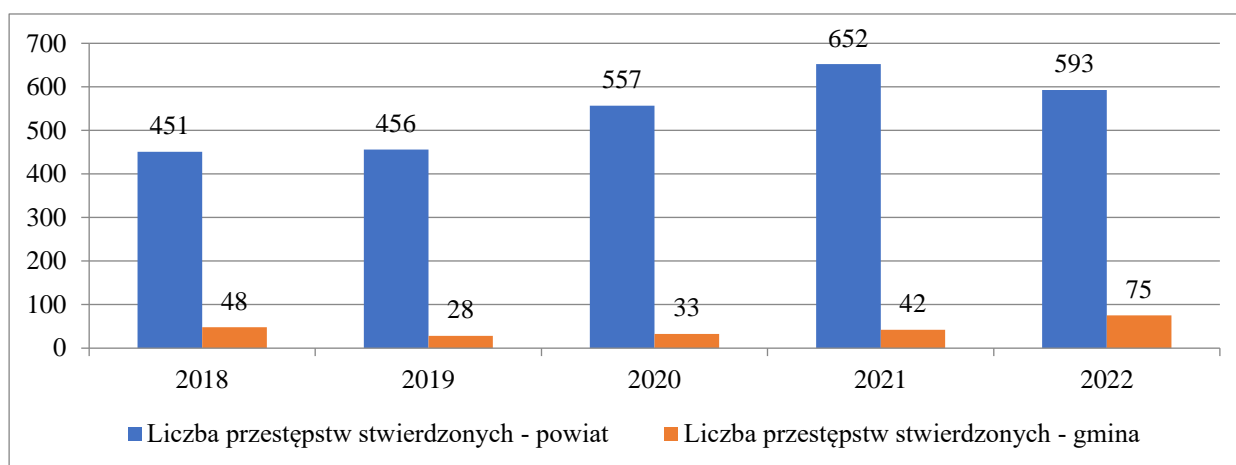
W 2022 roku odnotowano nieznaczny wzrost wykrywalności wszystkich przestępstw z 78,6% do 81,3%.

Powyższe dane odnieść można do danych z całego powiatu międzychodzkiego z ostatnich 5 lat (dane K.P.P. w Międzychodzie):

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba przestępstw stwierdzonych - powiat	451	456	557	652	593
Liczba przestępstw stwierdzonych - Gmina	48	28	33	42	75
Liczba przestępstw stwierdzonych - Gmina (udział w %)	10,64	6,14	5,92	6,44	12,65
Wykrywalność przestępstw (w%) - powiat	85,6	83,8	85,5	81,7	83,6
Wykrywalność przestępstw (w%) - Gmina	87,5	71,4	84,4	78,6	81,3

W minionym roku liczba wszystkich stwierdzonych przestępstw na terenie powiatu spadła (do poziomu 593, odnosząc do roku 2021 – 652; wykrywalność wszystkich przestępstw wzrosła do poziomu 83,6% z poziomu 81,7% w roku 2021).

Spadła także na terenie powiatu liczba przestępstw kryminalnych, z 391 w roku 2021, do 314 w roku 2022. Wykrywalność tych przestępstw utrzymuje się na podobnym poziomie: 81,4% w roku 2021, do 83,4% w roku 2022.

W 2022 roku na terenie Gminy Kwilcz stwierdzono 33 przestępstwa kryminalne (wzrost o 18 w odniesieniu do roku 2021), a więc wzrost o ponad 100%, których wykrywalność spadła do poziomu 41,6% (w roku 2021 wynosiła 44%, o 2,4 % do roku 2021). W kategorii przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu w 2022 roku odnotowano 4 przypadki (wzrost o 2), przy wykrywalności 100%. Ilość przestępstw stwierdzonych przeciwko mieniu wzrosła do 30 czynów stwierdzonych w 2022 roku (z 14 do 30 czynów stwierdzonych). Jednocześnie odnotowano wzrost wykrywalności do roku 2021 i jest na poziomie 46,6%. W ramach przestępstw przeciwko mieniu odnotowano więcej czynów w kategorii kradzież z włamaniem (5), a ich wykrywalność wzrosła do 66,6%. W 2022 roku nie odnotowano przypadków przestępstw: kradzież i kradzież poprzez włamanie samochodu. W kategorii „kradzieży cudzej rzeczy” liczba stwierdzonych czynów zmalała do 7 czynów (w kategorii kradzieży cudzej rzeczy wykrywalność jest na poziomie 28,5 % i jest niższa o 9 % niż w roku ubiegłym). W 2022 roku odnotowano 3 przestępstwa z kategorii uszkodzenia mienia (wykrywalność 100%).

Przestępczość na terenie Gminy Kwilcz (lata 2018-2022)

(dane K.P.P. w Międzychodzie)

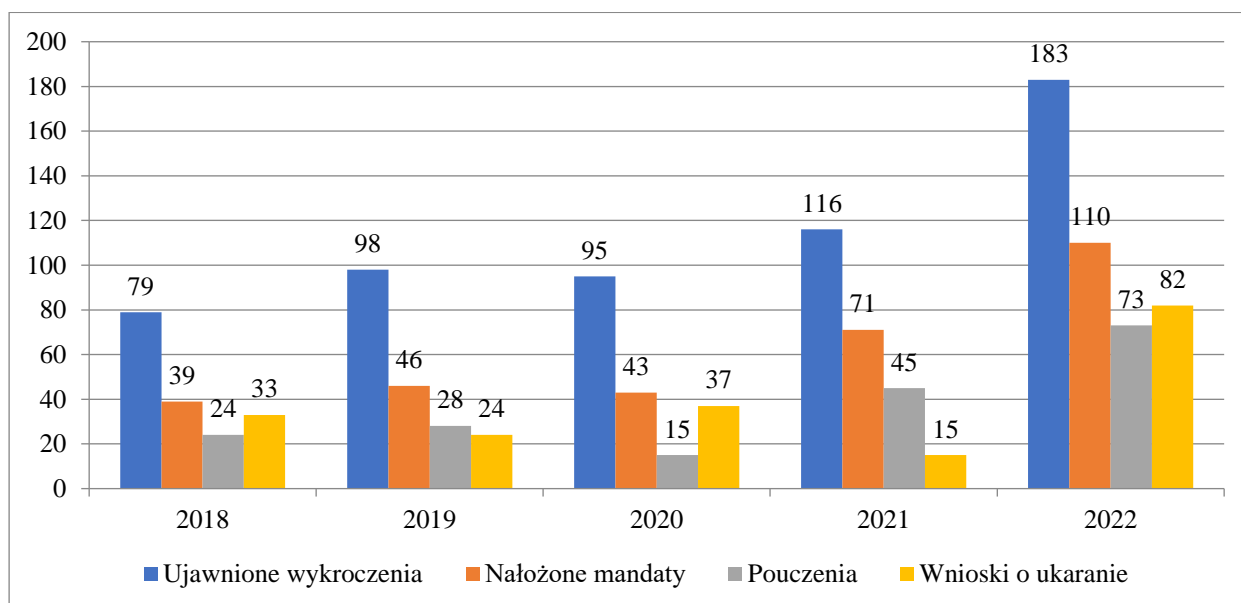
Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Przestępstwa kryminalne	21	11	13	16	33
Przestępstwa kryminalne - wykrywalność (w%)	66,6	27	53,5	44	41,6
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	1	0	1	2	4
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu - wykrywalność (w %)	100	0	100	100	100
Przestępstwa przeciwko mieniu	13	8	8	14	30
Przestępstwa przeciwko mieniu - wykrywalność (w %)	53	37,5	50	35,7	46,6
Kradzież z włamaniem	4	5	5	4	5
Kradzież z włamaniem - wykrywalność (w %)	25	20	40	25	66,6
Kradzież i kradzież poprzez włamanie do samochodu	0	0	0	0	0
Kradzież i kradzież poprzez włamanie do samochodu - wykrywalność (w%)	0	0	0	0	0
Kradzież cudzej rzeczy	9	8	2	8	7
Kradzież cudzej rzeczy - wykrywalność (w%)	66,6	25	50	37,5	28,5

Uszkodzenie mienia	0	0	1	1	3
Uszkodzenie mienia - wykrywalność (w%)	0	0	100	100	100

Skuteczność w zakresie reagowania na zaistniałe wykroczenia

W 2022 roku prowadzono 183 postępowania w sprawach o ujawnione wykroczenia, w wyniku czego: nałożono 110 mandatów, zastosowano 73 pouczenia oraz skierowano 82 wnioski o ukaranie.

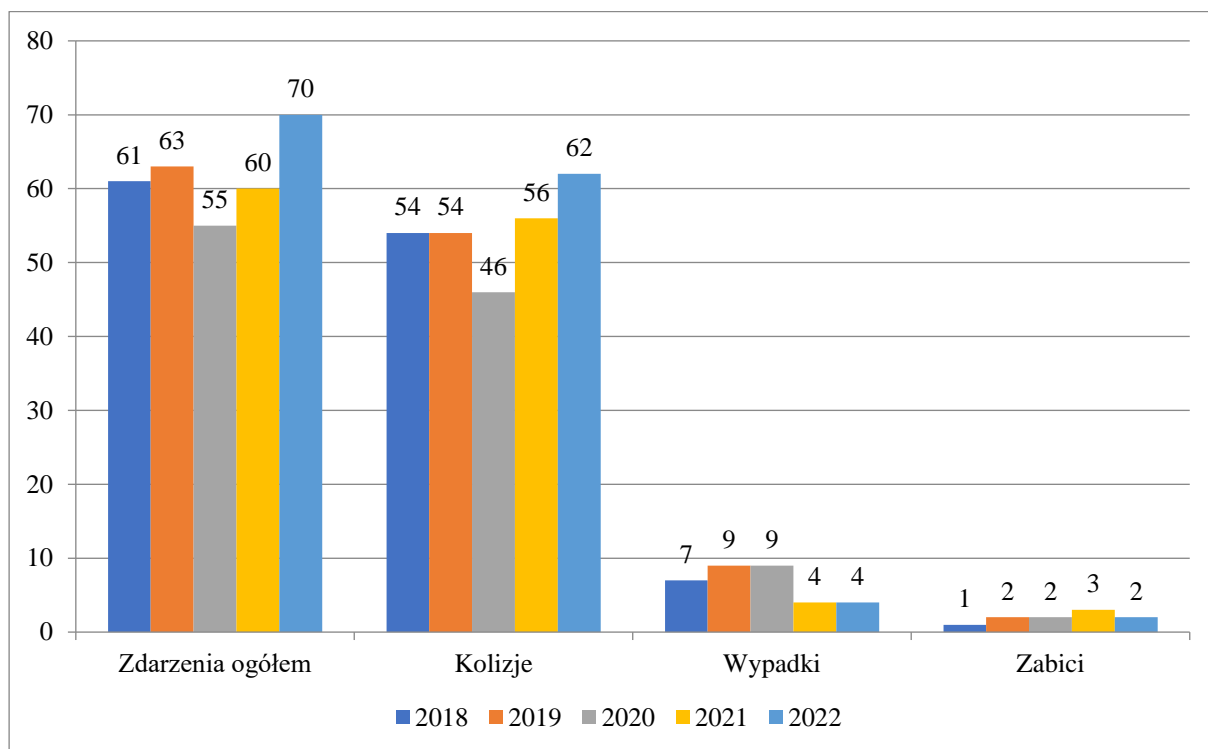
Statystyka postępowań w sprawach o ujawnione wykroczenia na terenie Gminy Kwilcz w latach 2018 – 2022 (dane K.P.P. w Międzychodzie):

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym na terenie Gminy Kwilcz

W 2022 roku odnotowano 70 zdarzeń drogowych (62 kolizje oraz 4 wypadki), w których zginęły 2 osoby.

Statystyka zdarzeń na drogach w latach 2018 – 2022 na terenie Gminy Kwilcz (dane K.P.P. w Międzychodzie):

W 2022 roku na terenie Gminy wzrosła liczba zdarzeń drogowych, w tym odnotowano 4 wypadki z 2 ofiarami śmiertelnymi.

Poprawa stanu bezpieczeństwa gminy Kwilcz i podejmowane w tym zakresie szereg czynności zgodnych z obowiązującymi przepisami zarówno w zakresie zapobiegania jak i procesu wykrywczego stałe i systematycznie ograniczanie przestępstw przeciwko mieniu oraz zaangażowanie policjantów w zwalczaniu patologii społecznej skutkuje poczuciem bezpieczeństwa mieszkańców.

W analizowanym okresie na terenie gminy Kwilcz odnotowano spadek bezpieczeństwa w ruchu drogowym w porównaniu do roku ubiegłego. Najwięcej zdarzeń drogowych aż 48 odnotowano na drodze krajowej K-24 w tym 3 wypadki z jedną ofiarą śmiertelną. Odnotowano również wzrost przestępstw ogółem stwierdzonych do roku poprzedniego o 33. W dużej mierze spowodowane to jest wzrostem przestępczości z art. 209 § 1 *Kodeksu karnego* (uchylanie się od wykonania obowiązku alimentacyjnego) oraz z art. 178a § 1 *Kodeksu karnego* – prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego (16 przypadków).

Od 30 listopada 2020 r. obowiązują nowe procedury mające na celu natychmiastową reakcję wobec sprawców przemocy domowej. Policjant na podstawie art. 15aa ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o *Policji* ma prawo wydać wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie, stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą: nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, a także zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Policja przed wydaniem nakazu lub zakazu ma prawo zażądać dodatkowych informacji od innych instytucji lub organów w celu ustalenia, czy zachodzą okoliczności uprawniające do wydania nakazu lub zakazu. Nakaz lub zakaz mogą być wydane również w

przypadku nieobecności sprawcy. W razie niemożności doręczenia nakazu lub zakazu osobie stosującej przemoc w rodzinie, doręczenie uważa się za dokonane przez umieszczenie na drzwiach wspólnie zajmowanego mieszkania zawiadomienia o ich wydaniu, dokonując wzmianki w nakazie lub zakazie. W okresie obowiązywania nakazu lub zakazu Policja przynajmniej trzykrotnie sprawdza, czy nakaz lub zakaz nie są naruszane, i podejmuje niezbędne czynności. Pierwsze sprawdzenie odbywa się następnego dnia po wydaniu nakazu lub zakazu. Nakaz lub zakaz tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania. Zgodnie z art. 66b *Kodeksu wykroczeń* kto nie stosuje się do wydanego przez Policję, na podstawie art. 15aa ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji* nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

Na terenie powiatu międzychodzkiego w 2022 roku policjanci wydali 5 nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, połączonych z zakazem zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Na terenie gminy Kwilcz nie wydano nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Działania funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Sierakowie oraz Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie skupiają się na ograniczaniu przestępczości przeciwko mieniu czyli zjawiska najbardziej dokuczliwe dla społeczeństwa, a co za tym idzie do poprawy bezpieczeństwa Gminy Kwilcz. Mając na uwadze prospołeczne działania Policji uruchomiono na terenie kraju w tym także Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie aplikację „Moja Komenda” oraz realizowany jest program „Dzielnicy bliżej Nas”.

Ważnym elementem polityki poprawy bezpieczeństwa publicznego jest funkcjonująca od września 2016 r. policyjna Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Daje ona możliwość informowania Policji o miejscach i zdarzeniach, które wpływają na nasze poczucie bezpieczeństwa. Poprzez interaktywną stronę internetową każdy ma możliwość zgłoszenia zagrożenia bezpieczeństwa publicznego. Dostęp do Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa możliwy jest ze strony internetowej znajdującej się pod adresem: <https://mapy.geoportal.gov.pl/iMapLite/KMZBPublic.html>. Zgłoszenie nanosi się na wyświetlonej mapie zagrożeń poprzez interfejs użytkownika postępując zgodnie z przewidzianym algorytmem. Każde naniesione na mapę zagrożenie wywoła odpowiednią reakcję Policji. Z jednego komputera można zgłosić jedno zagrożenie na dobę. Należy pamiętać, że zgłoszenia w ramach Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa nie zastępują potrzeby pilnej interwencji Policji. W tego typu przypadkach należy korzystać z numerów alarmowych 112 lub 997. Obywatele najczęściej zgłaszają zagrożenia, które są najbardziej uciążliwe w ich miejscu zamieszkania. Są to m.in.: nieprawidłowe parkowanie, przekraczanie dozwolonej prędkości, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, niewłaściwa infrastruktura drogowa, używanie środków odurzających czy zła organizacja ruchu drogowego. Policjanci po potwierdzeniu zgłoszenia, realnie pomagają w rozwiązaniu problemu. Na przykład w sytuacji stwierdzenia złej organizacji ruchu, która zagraża bezpieczeństwu występują do zarządcy drogi o zmianę organizacji ruchu w tym miejscu. Na terenie powiatu

międzychodzkiego w 2022 roku zgłoszono 197 przypadków, z czego tylko 17,77% zostało potwierdzone.

Požary i miejscowe zagrożenia

Gmina Kwilcz, jak każdy obszar, a w szczególności tereny rolnicze, zagrożona jest wystąpieniem sytuacji kryzysowych. W związku z tym istnieje system ratownictwa dla tego terenu. Miejscem koordynacji wszystkich sytuacji kryzysowych jest Urząd Gminy w Kwilczu. Na administrowanym przez niego terenie znajdują się jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które działają lokalnie na rzecz miejscowej społeczności oraz przy wystąpieniu szerszych działań ratowniczych, także na obszarze innych gmin.

Od 1992 roku Państwowa Straż Pożarna jest wiodącą służbą w ogólnokrajowym systemie organizacji działań ratowniczych, której przypisano m.in. zadanie zbudowania Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego mającego na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska poprzez: walkę z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi, ratownictwo techniczne, chemiczne i od 1997 roku również poprzez ratownictwo ekologiczne i medyczne.

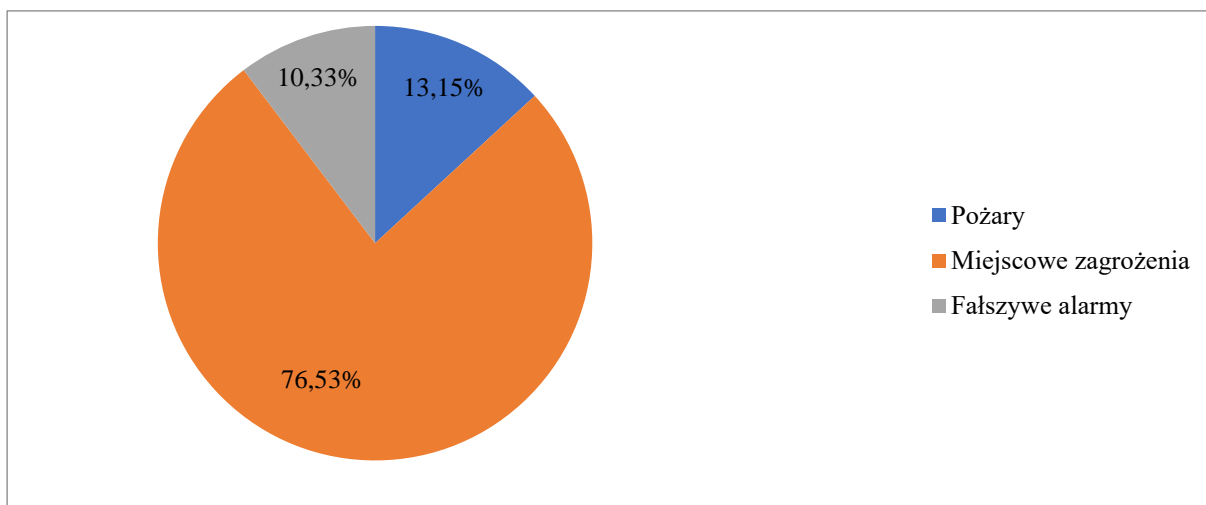
Podstawowym założeniem w budowie systemu ratowniczo-gaśniczego było stworzenie jednolitego i spójnego układu, skupiającego powiązane ze sobą różne podmioty ratownicze, tak aby można było podjąć skutecznie każde działanie ratownicze. Krajowy System Ratowniczo - Gaśniczy (KSRG) stanowi integralną część bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmującą w celu ratowania życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń. Konstrukcja systemu zakłada, że zasady realizacji podstawowych zadań ratowniczych są niezienne i dostosowane do specyfiki wszelkiego rodzaju zdarzeń, również zdarzeń masowych lub klęsk żywiołowych, kiedy siły i środki ratownicze są niewystarczające, a organizacja działań ratowniczych wymaga modyfikacji priorytetów oraz dokonania uproszczeń w procedurach działania.

Na terenie powiatu obejmującego 4 gminy w 2022 roku powstało ogólnie 1031 zdarzeń, z czego: 172 pożary, 786 miejscowych zagrożeń (wypadki drogowe, poszukiwanie zaginionych, wyławianie topielców, usuwanie powalonych drzew i innych mających wpływ na bezpieczeństwo a stwarzających zagrożenie, nietypowe zachowanie się owadów), w 73 przypadkach zanotowano fałszywe alarmy.

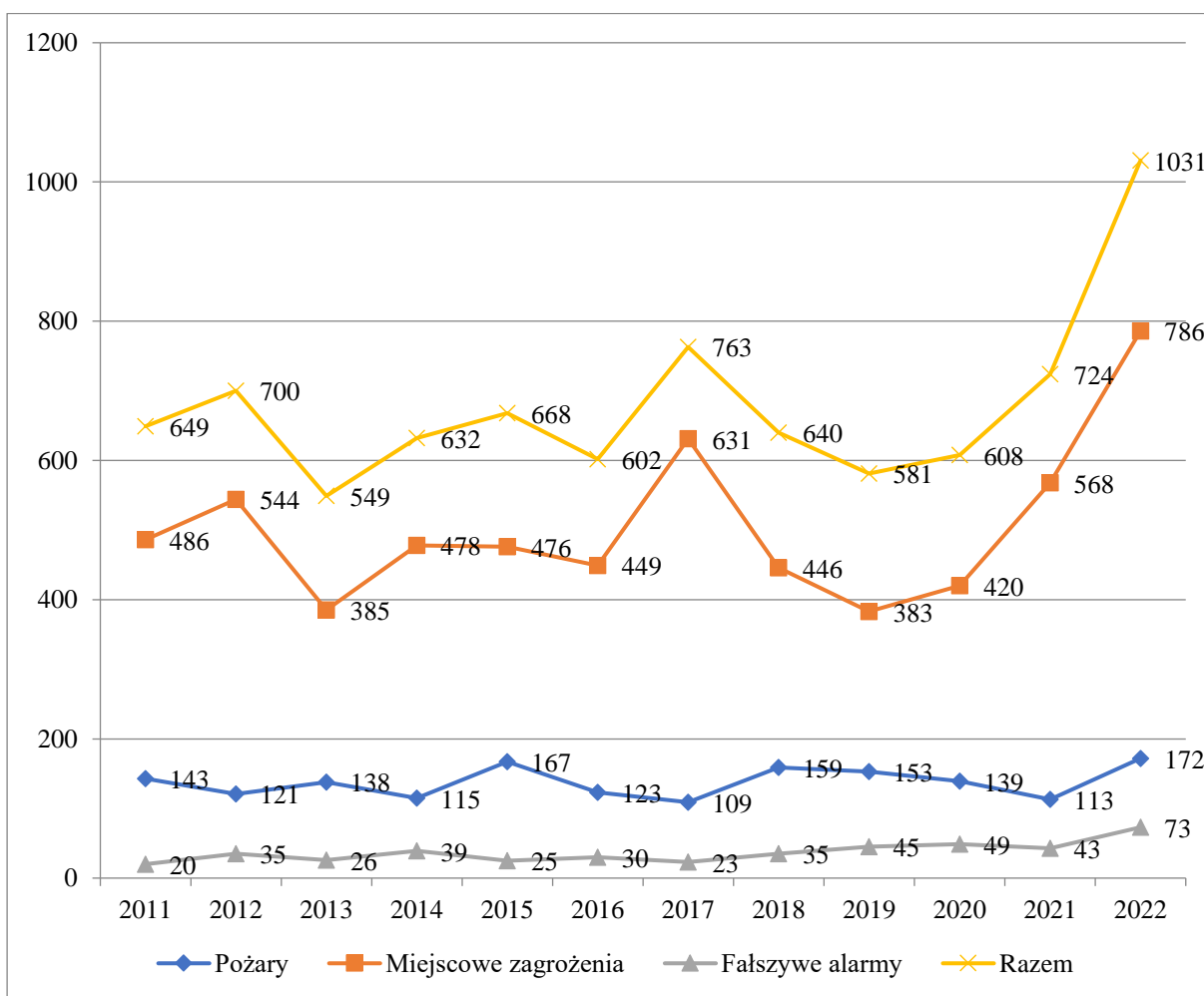
Na terenie Gminy Kwilcz w roku 2022 powstało ogólnie 213 zdarzeń, z czego: 28 pożarów (w roku 2018 – 23 pożary, w roku 2019 – 24 pożary, w roku 2020 – 21 pożarów, w roku 2021 – 30 pożarów), 163 miejscowe zagrożenia (m in. wypadki drogowe, usuwanie powalonych drzew i innych mających wpływ na bezpieczeństwo, a stwarzających zagrożenie, nietypowe zachowanie się owadów; w 2018 roku – 84 miejscowe zagrożenia, w 2019 roku – 61 miejscowych zagrożeń, w 2020 roku – 103 miejscowych zagrożeń, w 2021 roku – 110 miejscowych zagrożeń), w 22 przypadkach zanotowano fałszywe alarmy.

W odniesieniu do roku 2021, w 2022 roku nastąpił wzrost ilości interwencji – o 62 interwencje, co głównie spowodowane było nawałnymi wiatrami na początku 2022 roku (stąd duży wzrost liczby miejscowych zagrożeń).

Procentowy udział poszczególnych zdarzeń na terenie Gminy Kwilcz w 2022 roku (dane K.P.P.S.P. w Międzychodzie):

Sytuacja ogólna na terenie Powiatu Międzychodzkiego w latach 2011-2022 (dane K.P.P.S.P. w Międzychodzie):

Osoby śmiertelne i rane w zdarzeniach powstałych na terenie Gminy Kwilcz (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

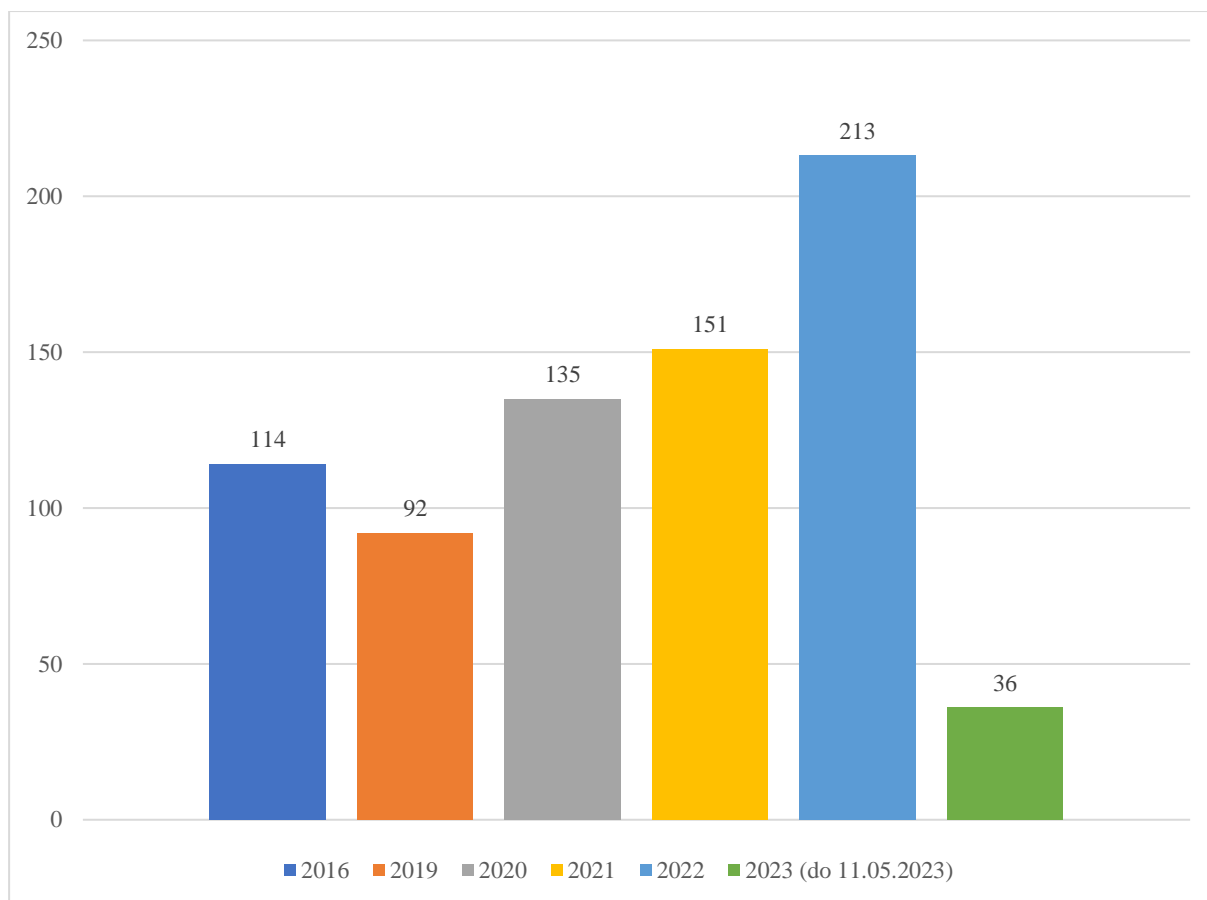
	Ofiary śmiertelne	Ranni
Pożar	0	0
Miejscowe zagrożenie	0	19

Główne przyczyny pożarów powstałych na terenie Gminy Kwilcz w 2022 roku (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie) to nieprawidłowa eksploatacja urządzeń ogrzewczych na paliwo stałe – 10 przypadków.

Główne przyczyny zagrożeń miejscowych powstałych na terenie Gminy Kwilcz w 2022 roku (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

1. Huragany, silne wiatry – 91 przypadków;
2. Nietypowe zachowanie się zwierząt, owadów – 21 przypadków
3. Niezachowanie zasad w ruchu środków transportu – 17 przypadków;

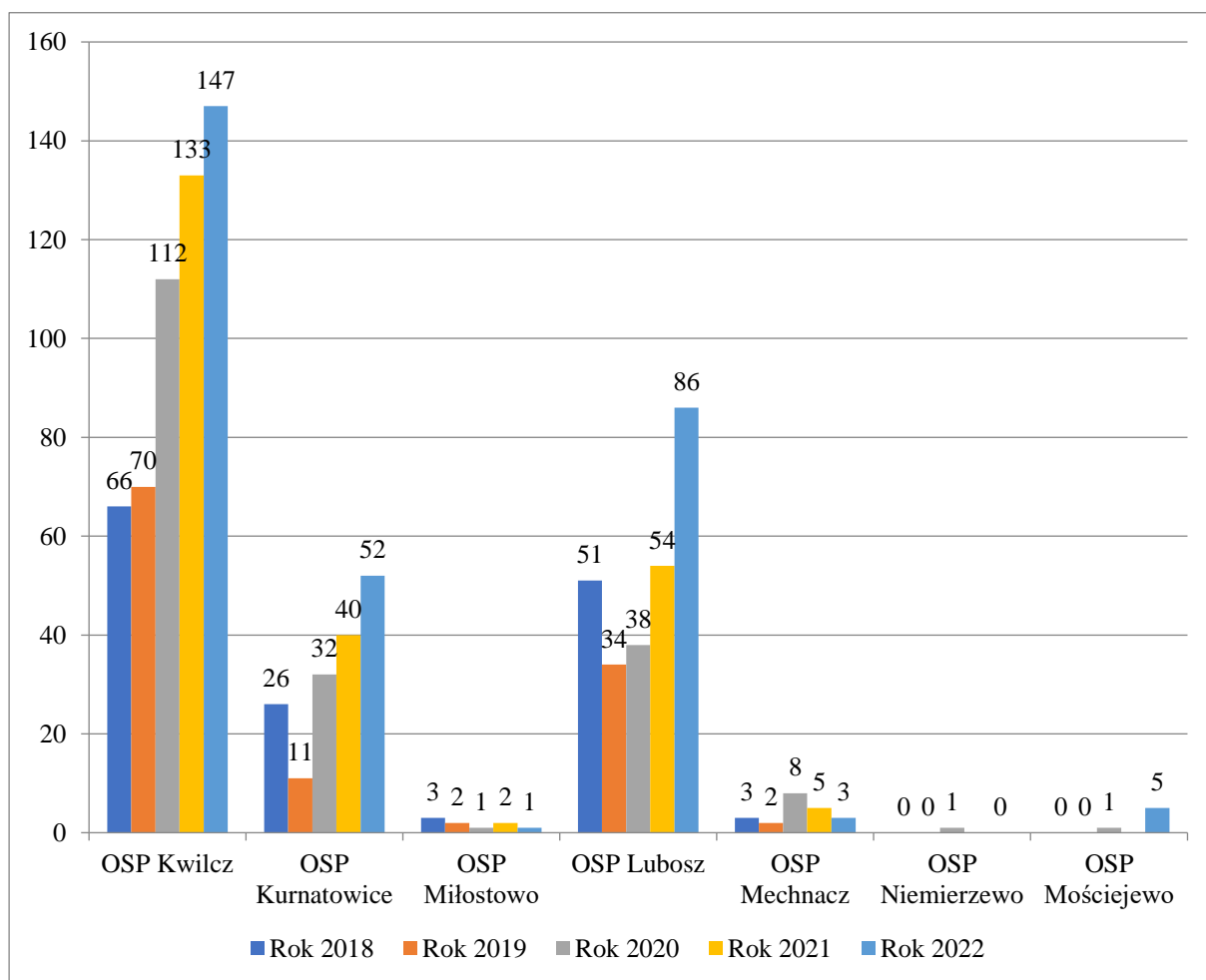
Zdarzenia występujące na terenie gminy Kwilcz w okresie 5 lat oraz stan na 16.05.2022 r. (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

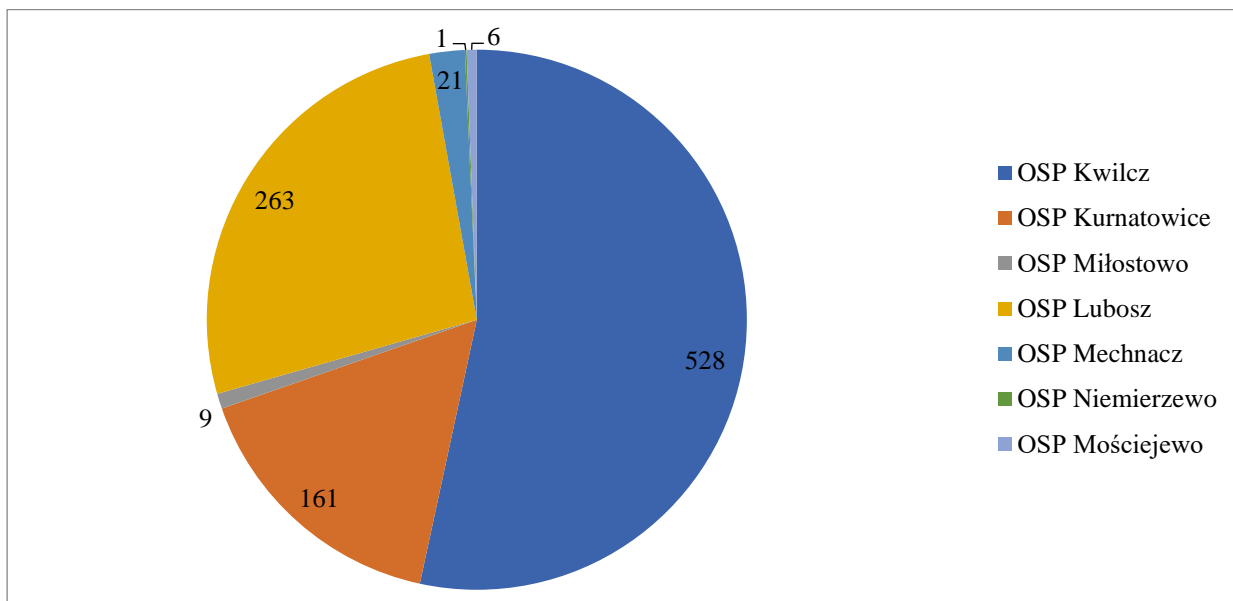

Ilość wyjazdów do działań ratowniczo-gaśniczych, w których brały udział jednostki OSP z terenu Gminy Kwilcz w latach 2018 - 2022 (dane K.P. P.S.P. w Międzyzdrojach):

Jednostka	KSRG	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Razem
OSP Kwilcz	TAK	66	70	112	133	147	528
OSP Kurnatowice	TAK	26	11	32	40	52	161
OSP Miłostowo	NIE	3	2	1	2	1	9
OSP Lubosz	TAK	51	34	38	54	86	263
OSP Mechnacz	NIE	3	2	8	5	3	21
OSP Niemierzewo	NIE	0	0	1	0	0	1
OSP Mościejewo	NIE	0	0	1	0	5	6
	Razem	149	119	193	234	294	989

Statystyka wyjazdów do działań ratowniczo-gaśniczych, w których brały udział jednostki OSP z terenu gminy Kwilcz w roku 2022 (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

Jednostka	KSRG	P	MZ	AF	CZ	Suma
OSP Kwilcz	TAK	29	99	19	5	152
OSP Kurnatowice	TAK	20	26	6	2	54
OSP Miłostowo	NIE	1	0	0	0	1
OSP Lubosz	TAK	17	60	9	7	93
OSP Mechnacz	NIE	0	3	0	0	3
OSP Niemierzewo	NIE	0	0	0	0	0
OSP Mościewo	NIE	0	5	0	1	6
Suma		67	193	34	15	309

P – pożar, **MZ** – miejscowe zagrożenie (kolizja, wypadek drogowy, usuwanie skutków wicher, podtopienia itd.), **AF** – alarmy fałszywe, **CZ** - ćwiczenia

Samodzielne działania jednostek OSP na terenie Gminy Kwilcz: 112 interwencji (10,86% udziału we wszystkich zdarzeniach na terenie powiatu).

W ruchu kołowym największe zagrożenia stanowi droga krajowa nr 24 łącząca miasta wojewódzkie Poznań i Gorzów Wlkp. na odcinku Karolewice – Prusim, gdzie rocznie notuje się kilka wypadków komunikacyjnych. Zagrożenia ekologiczne mogą stanowić w głównej mierze Rurociąg Naftowy „Przyjaźń” oraz Gazociąg Tranzytowy DN 1400 – tranzyt przez gm. Międzychód i gm. Kwilcz.

Na wyposażenie Jednostki Operacyjno-Technicznej OSP Kwilcz wprowadzono ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy Scania P450. Nowy pojazd charakteryzuje się obszerną i

bezpieczną kabiną brygadową, przystosowaną do przewozu sześciu strażaków. Podwozie pojazdu chronione jest przez system czterech zraszaczy. Nadwozie pożarnicze ma pięć skrytek sprzętowych – po dwie z każdej strony pojazdu i jedną z tyłu. Zamykane są one żaluzjami aluminiowymi. Zbiorniki na środki gaśnicze wykonane zostały z materiałów kompozytowych. Mają pojemność: 7000 litrów na wodę oraz 710 litrów na środek pianotwórczy. Z tyłu nadwozia umieszczono autopompę o wydajności 5271 l/min przy ciśnieniu 8 barów lub 390 l/min przy ciśnieniu 40 barów. Na wyposażeniu samochodu znajduje się również pneumatyczny maszt oświetleniowy z reflektorami LED o łącznym strumieniu świetlnym 36 000 lm, ręcznie sterowane działko wodno-pianowe o regulowanej wydajności od 1600 do 3200 l/min, linia szybkiego natarcia wyposażona w wąż o długości 60 metrów zakończony prądownicą o wydajności 200 l/min oraz wyciągarka elektryczna o sile uciągu 9979 km i linie o długości 28 metrów. Koszt samochodu to kwota 1 mln 317,33 tys. złotych, z czego 600 tys. zł przekazane zostało formie dotacji przez Gminę w związku z otrzymaniem nagrody w grudniu 2021 r. w ramach konkursu „Rosnąca Odporność” – konkursu dla gmin z najwyższym poziomem zaszczepienia mieszkańców pełnym cyklem szczepień przeciwko COVID-19. Zakup został także dofinansowany z budżetu państwa w ramach dotacji MSWiA oraz dotacji KSRG oraz ze środków pochodzących z odpisów z firm ubezpieczeniowych kwotą 500 tys. zł. Pozostałą część stanowią środki własne O.S.P. Kwilcz oraz środki pozyskane przez O.S.P. od podmiotów współpracujących.

Od 24 lutego do Polski zaczęli masowo przybywać obywatele Ukrainy, szukając schronienia w naszym kraju. Strażacy od razu zostali zaangażowani do działań: zapewniali oraz koordynowali transport osób. Ponadto transportowali żywność, przygotowywali miejsca pobytu (łóżka, materace i koce do miejsc pobytowych, których lokalizacja wskazana została wstępnie w Sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Kwilczu). Strażacy wspierali i koordynowali pracę wolontariuszy na powstałych punktach zbiórek żywności oraz odzieży i innych niezbędnych materiałów. Dwa dni po wybuchu wojny, komendant główny PSP gen. brygadier Andrzej Bartkowiak ogłosił zbiórkę sprzętu dla strażaków z Ukrainy. Zarówno jednostki OSP, jak i PSP połączyły siły, by wspólnie pomóc strażakom w Ukrainie. Odzew był niesamowity, jednostki z terenu naszej gminy przekazały sprzęt i wyposażenie pożarnicze, które przekazane zostało na Ukrainę. Niech udzielone wsparcie umacnia ukraińskich strażaków w obronie ich kraju i jego mieszkańców, a przekazany z Polski i innych krajów sprzęt niech przyczynia się do powodzenia wszystkich akcji ratowniczo – gaśniczych.

Osobowy potencjał ratowniczy na terenie Gminy Kwilcz:

Na terenie Gminy Kwilcz działa aktualnie 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych (jednostek operacyjno- taktycznych), realizujących swoje zadania statutowe:

- 3 działające w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (KSRG): OSP Kwilcz, OSP Lubosz, OSP Kurnatowice;
- 6 działających poza KSRG: OSP Mechnacz, OSP Miłostowo, OSP Mościejewo, OSP Daleszynek, OSP Chorzewo, OSP Niemierzewo;
- 156 członków mogących brać udział w działaniach ratowniczych, w tym 102 w KSRG

Wszyscy posiadają przeszkolenia uprawniające do udziału w działaniach ratowniczo – gaśniczych, co najmniej podstawowe, poza tym szkolenia: komendantów gminnych, naczelników, dowódców, kierowców – konserwatorów sprzętu ratowniczego, LPR, KPP i inne

Sprzętowy potencjał ratowniczy na terenie Gminy Kwilcz:

- 6 pojazdów ratowniczo – gaśniczych, 3x GBA, 2x GCBA, 1x GBM, 1x GLM;
- 2 pojazdy specjalne- SLRt, Mikrobus;
- 1 przyczepa z łodzią;
- 4 zestawy hydrauliczne;
- 9 agregaty prądotwórcze;
- 6 pił do cięcia stali i betonu;
- 16 pilarek do drewna;
- 6 motopompy pływające i 10 motopomp przenośnych;
- 4 agregaty oddymiające;
- sprzęt ratownictwa medycznego; torby med. R-1 - 5 szt.;
- 2 defibrylatory AED.

oraz sprzętowy potencjał ratowniczy jednostek działających spoza KSRG:

- 1x GLM (OSP Mechnacz);
- 1x GBA (OSP Miłostowo);
- mikrobus (OSP Mościejewo);
- GBM (OSP Niemierzewo);
- 5 agregatów prądotwórczych;
- 7 pilarek do drewna;
- 1 motopompa pływająca i 8 motopomp przenośnych.

W 2022 roku w ramach przygotowania JRG PSP Międzychód oraz jednostek OSP z terenu Gminy Kwilcz do działań ratowniczo gaśniczych realizowano:

- doskonalenie zawodowe zgodnie z planem szkolenia JRG;
- szkolenie z ratownictwa wodnego dla jednostek OSP na Jeziorze Kwileckim ze Specjalistyczną Grupą Ratownictwa Wodnego;
- warsztaty z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy

Strażacy PSP wspólnie z druhnami i druhami OSP prowadzą różnorakie działania profilaktyczne w ramach tzw. prewencji społecznej. Jej ważnym elementem jest zaangażowanie adeptów pożarnictwa z Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych.

Strażacy OSP aktywnie uczestniczyli w realizacji szczepień przeciw COVID-19. Pomoc strażaków w akcji szczepień odbywała się w dwóch zakresach: dowożenie do punktów szczepień osób, które z różnych względów nie mogą tam dotrzeć samodzielnie – osób z ograniczoną mobilnością czy osób starszych oraz organizowali lub współorganizowali punkty szczepień przeciw COVID-19.

Gmina działa w sferze ochrony przeciwpożarowej poprzez wspieranie działalności statutowej Ochotniczych Straży Pożarnych. Działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej finansowana jest z budżetu Gminy oraz ze środków własnych Ochotniczych Straży Pożarnych.

Działalność kontrolno-rozpoznawcza na terenie gminy Kwilcz w 2022 r.:

- kontrole podstawowe – 2;
- kontrole na wniosek – 5;
- kontrole sprawdzające – 5;
- odbiory obiektów – 2;
- lustracje – 2;
- liczba skontrolowanych obiektów – 17;
- liczba obiektów ze stwierdzonymi nieprawidłowościami – 9;
- liczba stwierdzonych nieprawidłowości – 45.

W 2022 roku weszła w życie ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. *o ochotniczych strażach pożarnych* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 194 z późn. zm.). Ustawa *o ochotniczych strażach pożarnych* jest pierwszym tego rodzaju aktem prawnym w systemie prawa polskiego co najmniej od okresu międzywojennego. Stanowi największą zmianę prawa w ostatnich kilkudziesięciu latach w obszarze funkcjonowania ochotniczych straży pożarnych. Słuszność wprowadzenia do systemu prawa tego aktu nie przekreśla faktu, że został on uchwalony z licznymi błędami i usterkami legislacyjnymi, które będą musiały ulec poprawie w kolejnych nowelizacjach.

Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. *o ochotniczych strażach pożarnych* strażakowi ratownikowi OSP przysługuje świadczenie ratownicze (corocznie waloryzowane) z tytułu wysługi lat w OSP w wysokości 200 zł. Prawo do tego świadczenia przysługuje strażakowi ratownikowi OSP, który czynnie uczestniczył jako członek OSP w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych (wymagany bezpośredni udział co najmniej raz w roku) - przez co najmniej przez 25 lat (w przypadku mężczyzn) oraz 20 lat (w przypadku kobiet). Przy naliczaniu okresu czynnego uczestnictwa w działaniach ratowniczych nie jest wymagane zachowanie ciągłości wysługi lat w OSP. Wniosek o przyznanie świadczenia ratowniczego zawiera podstawowe informacje dotyczące danych osobowych oraz określa załączniki, które potwierdzają bezpośredni udział wnioskodawcy w działaniach ratowniczych. Potwierdzeniem bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych od 1 stycznia 2022 r. jest dokumentacja prowadzona przez Państwową Straż Pożarną. Od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2021 r. jest to dokumentacja PSP lub pisemne oświadczenie trzech świadków. Udział w akcjach ratowniczych prowadzonych do 31 grudnia 2011 r. potwierdzany jest przez pisemne oświadczenie trzech świadków. Przynajmniej jednym ze świadków musi być osoba, która pełniła funkcje publiczne lub była zatrudniona w urzędzie obsługującym organ administracji samorządowej w okresie, kiedy wnioskodawca brał udział w działaniach ratowniczych. Oświadczenia podlegają weryfikacji przez właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta pod względem jego wiarygodności, a następnie są przekazywane do zatwierdzenia właściwemu komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej. Po otrzymaniu wniosku wraz z załącznikami komendant powiatowy P.S.P. w Międzychodzie w formie decyzji

przyznaje świadczenie ratownicze. Prawo do świadczenia ratowniczego w wysokości 200 zł z tytułu wysługi lat przysługuje strażakowi ratownikowi OSP, który czynnie uczestniczył w działaniach lub akcjach ratowniczych w przypadku mężczyzn – przez co najmniej 25 lat i osiągnął 65 rok życia, w przypadku kobiet – przez co najmniej 20 lat i ma co najmniej 60 lat. Przez czynne uczestnictwo należy rozumieć bezpośredni udział przynajmniej raz w roku w działaniach lub akcjach ratowniczych.

W 2022 roku mieszkańcom Gminy Kwilcz Komendant Powiatowy P.S.P. w Międzychodzie przyznał 63 świadczenia ratownicze.

Nowy stan prawny wywołany ustawą z dnia 17 grudnia 2021r. *o ochotniczych strażach pożarnych* (Dz.U. z 2023r., poz. 194 z późn. zm.) nie ma wpływu na katalog zadań gminy. Wprowadzane zmiany prawne nie dokonują rewolucji w systemie prawa ochrony przeciwpożarowej i nie stanowią „wywrócenia” dotychczasowego modelu funkcjonowania i finansowania ochotniczych straży pożarnych oraz systemu ochrony przeciwpożarowej. Można powiedzieć, że nowy stan prawny stanowi w dużej mierze kontynuację dotychczasowego modelu funkcjonowania i finansowania ochotniczych straży pożarnych z pewnymi korektami i nowościami, głównie w obszarze świadczeń finansowych i materialnych na rzecz dotychczasowych członków ochotniczych straży pożarnych. Dalej zadanie gminy z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest delegowane na ochotnicze straże pożarne w gminach. Ochotnicze straże pożarne pozostają niezależnymi od gminy stowarzyszeniami posiadającymi osobowość prawną. Gminy pozostają podmiotami w największym i najszerszym zakresie odpowiedzialnymi za finansowanie ochotniczych straży pożarnych poprzez finansowanie OSP w zakresie wyznaczonym przez ustawę *o ochotniczych strażach pożarnych*. Nowy art. 10 ustawy *o ochotniczych strażach pożarnych* wprowadza dodatkowe kryterium finansowania OSP w postaci uzależnienia zakresu tego finansowania m.in. od „posiadanych środków”.

Ochrona przeciwpożarowa to zadanie własne gminy, wskazane w art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy *o samorządzie gminnym*. Szczegółowe obowiązki gminy związane z finansowaniem ochrony przeciwpożarowej wskazane zostały przez ustawodawcę m.in. w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochotniczych strażach pożarnych*. Zgodnie z tym przepisem w ramach realizacji zadania własnego w zakresie ochrony przeciwpożarowej gmina zapewnia, m.in. stosownie do posiadanych środków, ochotniczym strażom pożarnym: obiekty, tereny, pojazdy i sprzęt specjalistyczny, środki ochrony indywidualnej, umundurowanie i środki łączności oraz ich utrzymanie. Natomiast na podstawie przepisu art. 7 ustawy, gmina została zobowiązana do zawarcia ze wszystkimi ochotniczymi strażami pożarnymi działającymi na jej terenie, zawierającej postanowienia dotyczące podejmowanych działań, o których mowa w art. 3 ustawy *o ochotniczych strażach pożarnych*, oraz postanowienia dotyczące obowiązków, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy *o ochotniczych strażach pożarnych*.

Dotychczas można było uważać, że gminy i OSP łączy pewny quasi-administracyjny stosunek prawny w zakresie finansowania OSP. Wynikał on z tego, że chociaż OSP jest niezależna podmiotowo od gminy, to gmina kształtowała sytuację finansową OSP, ponieważ to organy gminy decydowały o wysokości finansowania OSP (w postaci zapisów wydatków budżetowych). Taki charakter relacji dalej wynika z art. 10 ustawy *o ochotniczych strażach*

pożarnych. Relację tę zaburza jednak aktualny art. 7 ust. 1 ustawy *o ochotniczych strażach pożarnych*, ponieważ zmierza on do ukształtowania relacji pomiędzy OSP a gminą na zasadzie cywilistycznej. Umowa opiera się przecież na autonomii woli stron podpisujących umowę. O ile art. 7 ust. 1 ustawy *o ochotniczych strażach pożarnych* obliguje gminy do zawarcia (podpisania) umów z ochotniczymi strażami pożarnymi, to przepis ten nie obliguje ochotniczych straży pożarnych do podpisania takiej umowy (umowa zostanie zawarta, jeśli OSP wyrazi zgodę na jej zawarcie). Umowa taka wydaje się zbędna, ponieważ w jej treści może się znaleźć *de facto* powtórzenie treści art. 3 i 10 ustawy *o ochotniczych strażach pożarnych*. Artykuł 7 ustawy *o ochotniczych strażach pożarnych* tylko w sposób niedookreślony wskazuje, co powinna zawierać umowa gminy z OSP, co powoduje dalsze problemy interpretacyjne i praktyczne. Wysokość dofinansowania dla OSP w gminach jest zapisana w uchwale budżetowej w gminie, a wydatki są realizowane co do zasady w formie bezpośredniej. Całość modelu finansowania OSP z gminy dopełniają dotacje dla OSP, które mogą być przyznawane na podstawie art. 32 ust. 5 ustawy *o ochotniczych strażach pożarnych*.

Dla mieszkańców funkcjonuje **system powiadamiania SMS** o mogących wystąpić niebezpiecznych zjawiskach (**aplikacja Blisko**). System powiadamiania SMS został wdrożony, przede wszystkim, po to aby informować mieszkańców o zagrożeniach, które mogą wystąpić na terenie Gminy.

We współpracy z Wojskową Komendą Uzupelnień w Nowym Tomysłu organizowana jest kwalifikacja wojskowa (rocznie do kwalifikacji wojskowej staje kilkanaście) osób z terenu Gminy Kwilcz. Wyznaczone podmioty gospodarcze realizują zadania obronne poprzez wykonywanie świadczeń na rzecz obrony. Nakładanie świadczeń i wzywianie do ich wykonywania należy do zadań Wójta Gminy Kwilcz. Także Wojewoda wyznacza zadania, które powinny być zaplanowane w ramach przygotowań w zakresie obronności – w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa realizowanych jest szereg zadań obrony cywilnej, z których najważniejsze to zapewnienie funkcjonowania systemu wykrywania zagrożeń oraz ostrzegania i alarmowania. Nie nastąpiły zapowiadane zmiany aktów prawnych dot. obrony cywilnej umożliwiające nowoczesne wykonanie zadań związanych z ochroną ludności i zasobów materialnych. Samorząd dysponuje opracowanymi planami na wypadek sytuacji kryzysowych, do których może zaangażować instytucje, zakłady, itp. W razie wystąpienia sytuacji kryzysowych Gmina koordynuje i prowadzi działania ratownicze, angażując do współpracy wszystkie dostępne na swoim terenie jednostki i instytucje, a w razie potrzeby współdziała z jednostkami i instytucjami spoza swojego terenu.

Powódzie, wichury, śnieżyce, pożary przestrzenne i inne - to katastrofy, które mogą się wydarzyć w naszej Gminie. Katastrofy mogą wystąpić w różnych postaciach i rozmiarach. Większość jest powodowana przez zmienne warunki pogodowe. Część z nich jest przewidywalna, - ale większość ciągle nas zaskakuje. Chociaż katastrofy naturalne nie są zjawiskiem, o którym chętnie się czyta, to jednak wskazane jest wiedzieć więcej na ich temat. Wiedza ta pomoże zrozumieć zagrożenia i przygotować się na wypadek ich wystąpienia. Na samorządowym portalu informacyjnym Gminy Kwilcz www.kwilcz.pl, w podstronie „Mieszkaniec”, w zakładkach „Zarządzanie kryzysowe” opublikowano broszury które zawierają informacje dotyczące zapobiegania i przygotowaniu na wypadek wystąpienia

sytuacji kryzysowych, czyli odniesieniu się do przedsięwzięć, które eliminują, redukują prawdopodobieństwo wystąpienia katastrofy lub ograniczają jej skutki, jak również przygotowują społeczeństwo do działania w sytuacjach mogących zagrozić ich zdrowiu lub życiu.

Cyberbezpieczeństwo

Znane techniki, nowe okoliczności, wzrost świadomości dotyczącej cyberzagrożeń. Tymi hasłami można podsumować to, co w polskiej cyberprzestrzeni wydarzyło się w roku 2022. Gmina nie posiada statystyk w tym zakresie, jednak ze względu na coraz częstsze przypadki cyberzagrożeń, które dotknęły lub mogą dotknąć mieszkańców, w niniejszym Raporcie przedstawiono informacje dotyczące cyberbezpieczeństwa.

Wciąż pojawiały się masowe kampanie phishingowe¹³, ale także spoofing¹⁴ numeru telefonu czy przypadki kradzieży tożsamości. Te oparte na sztucznych socjotechnicznych mechanizmy niezmiennie należały do najpowszechniej wykorzystywanych przez cyberprzestępców. Jednocześnie – dzięki licznym kampaniom edukacyjnym i ostrzeżeniom publikowanym w social mediach - rosła wiedza o zagrożeniach. Przełożyło się to na rekordową liczbę zgłoszeń. Najczęściej obserwowaną kampanią była fałszywa strona Facebook'a, z „sensacyjną” wiadomością, do której można uzyskać dostęp po zalogowaniu – w ten sposób atakujący wyłudzały od ofiar dane dostępowe do konta. Nie jest to jedyny przykład, który pokazuje, że sytuacja za naszą wschodnią granicą wpływała na krajowe cyberbezpieczeństwo. Zdarzenia, które bezpośrednio łączymy z wojną w Ukrainie, to też np. zmasowane ataki na portale instytucji publicznych i istotnych krajowych podmiotów gospodarczych czy pojawienie się fałszywych sklepów z opalem.

Kolejny rok i kolejny rekordowy wynik zarejestrowanych oraz obsłużonych incydentów cyberbezpieczeństwa przez zespół CERT Polska, który od 2018 r. pełni obowiązki zespołu CSIRT NASK na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. *o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 913). W 2022 r. odnotowano blisko 322,5 tys. zgłoszeń incydentów cyberbezpieczeństwa. Wśród nich występowały również takie, które nie zostały uznane za incydent. CERT Polska dokonał starannej klasyfikacji, na podstawie której wytypował ponad 115 tys. zgłoszeń, z których zarejestrował blisko 40 tys. incydentów cyberbezpieczeństwa. W 2022 r. zespół CERT Polska zaobserwował ponad 34% wzrost zarejestrowanych incydentów cyberbezpieczeństwa w porównaniu do roku poprzedniego. Ilość wszystkich zgłoszeń wzrosła o blisko 178%, a tych powiązanych z incydentami o ponad 75%.

---

¹³ Phishing to rodzaj cyberataku, podczas którego cyberprzestępca próbuje wyłudzić od ofiary poufne informacje. Jest to najprostszy i jednocześnie najpopularniejszy rodzaj cyberataku, którego celem jest np. kradzież loginów, numerów kart kredytowych i rachunków bankowych czy wrażliwych informacji firmowych. Phishing to jeden z najpopularniejszych typów ataków opartych o wiadomości e-mail lub SMS. Wykorzystuje inżynierię społeczną, czyli technikę polegającą na tym, że przestępcy internetowi próbują Cię oszukać i spowodować, abyś podjął działanie zgodnie z ich zamierzeniami. Cyberprzestępcy podszywając się m.in. pod firmy kurierskie, urzędy administracji, operatorów telekomunikacyjnych, czy nawet naszych znajomych, starają się wyłudzić nasze dane do logowania np. do kont bankowych lub używanych przez nas kont społecznościowych, czy systemów biznesowych.

¹⁴ Spoofing to technika, której celem jest sprawienie, by odbiorca danej wiadomości otrzymał fałszywą informację od jej nadawcy. Spoofing to rodzaj ataku, w którym przestępcy podszywają się pod banki, instytucje i urzędy państwowe, firmy, a nawet osoby fizyczne w celu wyłudzenia od swoich ofiar danych lub pieniędzy.

Wzrost zgłoszeń oraz incydentów cyberbezpieczeństwa z całą pewnością wynika z coraz większej świadomości istnienia zespołu CERT Polska. W 2022 r. rozpoczęła się kampania społeczna w telewizji oraz radio informująca o czyhających zagrożeniach i sposobie ich zgłaszania do zespołu CERT Polska.

Najczęściej zgłaszanym typem incydentów zarejestrowanych w 2022 r. były incydenty związane z oszustwami komputerowymi, a szczególnie phishingu. CERT Polska zarejestrował 25 625 incydentów zaklasyfikowanych jako phishing, co stanowi 64 proc. wszystkich obsługiwanych incydentów w 2022 r. Imponująca jest również liczba zgłoszeń, aż 82.830 zgłoszenia powiązane są z incydentami phishingu! Najpopularniejszym typem phishingu było wykorzystywanie wizerunku firmy kurierskiej InPost – 5.119 incydentów. Na podium znalazł się również serwis mediów społecznościowych Facebook – 4.370 incydentów oraz serwis ogłoszeniowy Vinted – 2.926 incydentów. Kolejnym często zgłaszanym w ubiegłym roku rodzajem incydentu, było szkodliwe oprogramowanie. Trzecim typem incydentów, który występował najczęściej w 2022 r., były włamania m.in. do systemów informatycznych oraz kont pocztowych.

W tym roku pojawiło się wiele nowych pomysłów, jak oszukać polskich internautów. Jednak wiele oszustw wciąż opiera się na starych, znanych technikach, które nadal są skuteczne.

Jednymi z powtarzających się co roku oszustw, są phishingi wykorzystujące wizerunek banków. Przestępcy wykorzystują głównie schemat polegający na komunikowaniu potrzeby podjęcia działań względem nietypowej akcji na koncie bankowym. Wywierają presję czasu na potencjalnej ofierze i w ten sposób próbują ją nakłonić do wejścia na kontrolowaną przez nich fałszywą stronę. Do komunikacji z ofiarami oszuści wykorzystują między innymi wiadomości e-mail. Na losowe skrzynki pocztowe trafiają wiadomości podszywające się pod konkretny bank, które w treści zawierają link to fałszywego panelu logowania. W tych kampaniach oszuści przykładają dużą staranność do wyglądu stron, aby jak najlepiej odwzorowywały panele logowania do bankowości mobilnej danego banku. Wszystkie kampanie phishingowe miały na celu wyłudzenie danych logowania do konta bankowego potencjalnej ofiary oraz, co ważne, kodów autoryzacji do różnych czynności na koncie. Były to m.in. dodanie odbiorcy zaufanego czy przesłanie przelewu na konkretny numer. Efektem wpisania wszelkich danych, o które prosili przestępcy, była kradzież środków pieniężnych zgromadzonych na koncie.

Kolejny przykład cyberoszustw to wyłudzenie danych logowania do kont. Do tej pory podstawowy schemat działania oszustów polegał na rozsyłaniu dużej liczby maili na losowe skrzynki pocztowe. Ich treść wskazywała na potrzebę zaktualizowania konta w związku z rzekomym problemem z płatnością za subskrypcję. Po wejściu na stronę pojawiał się fałszywy panel logowania do konta. Podanie w nim swoich danych logowania skutkowało przekazaniem ich przestępcom. Konta te zazwyczaj były przejmowane, a później sprzedawane po zaniżonej cenie.

Od końca 2020 r. obserwujemy kampanie phishingowe, których celem są sprzedawcy działający na różnych portalach ogłoszeniowych. W 2021 r. była to jedna z częściej obserwowanych przez nasz zespół kampanii phishingowych. Przestępcy wykorzystali niską świadomość istnienia takiego oszustwa oraz chęć sprzedającego do szybkiej finalizacji

transakcji. Wraz z upływem czasu wzrosła świadomość o tego rodzaju oszustwie wśród użytkowników Internetu i tym samym liczba zgłoszeń z nim związanych znacząco zmalała w 2022 r. Niezmiennie od kilku lat, oszuści kontaktują się poprzez komunikator WhatsApp ze sprzedawcami tworzącymi ogłoszenia na portalach takich jak OLX czy Vinted. W trakcie rozmowy przestępcy sugerowali duże zainteresowanie wystawionym przedmiotem oraz deklarowali chęć szybkiego zakupu. W wiadomościach informowali sprzedającego o rzekomym nowym sposobie zapłaty za przedmiot. Oszuści w wiadomościach umieszczali link do strony podszywającej się pod portal OLX, która finalnie służyła do wyłudzenia danych karty płatniczej. Charakterystyczną cechą tego oszustwa jest to, że pierwsza wyświetlona zawartość zawierała przekopiowane informacje dotyczące faktycznego ogłoszenia.

Nieprawdziwe posty oraz przejmowanie kont na facebook – są to oszustwa wymierzone w użytkowników Facebooka znane są od lat. Można wyróżnić dwie główne wersje prowadzonych kampanii. Mniej popularna ciągle bazuje na tym samym schemacie - z przejętych kont oszuści wysyłają masowo wiadomości do osób z listy znajomych przejętego konta, w których znajdują się linki do fałszywego panelu logowania do portalu Facebook. Zdarza się również, że przestępcy chcą spieniężyć dostęp do czyjegoś konta i rozsyłają wiadomości do znajomych danego użytkownika z prośbą o przelanie pieniędzy poprzez BLIK. Jednak bardziej rozpoznawalnym i częściej obserwowanym wariantem tego oszustwa są fałszywe posty na licznych grupach. Bardzo często oszuści wykorzystują chwytliwe tematy, które w danym okresie wywołują dużo emocji lub po prostu są kontrowersyjne.

Niezależnie od prezentowanej historii, cały proces opiera się na imitacji mechanizmu logowania się do aplikacji poprzez powiązanie konta z kontem Facebookowym. Wpisane dane logowania w takim panelu trafiają prosto do przestępców. Skuteczną metodą obrony przed tego typu atakami jest odpowiednie zabezpieczenie swojego konta. Zespół CERT Polska nie zaobserwował, żeby przestępcy wyłudzały od potencjalnych ofiar np. kody z aplikacji do dwuskładnikowego uwierzytelnienia. Dzięki dwuetapowej weryfikacji nasze konto jest zabezpieczone nawet w przypadku podania danych logowania na fałszywej stronie. Zachęcamy do zapoznania się z naszym poradnikiem, aby dowiedzieć się więcej na temat bezpiecznego korzystania z portali społecznościowych.

W ubiegłym roku przestępcy wykorzystywali rozwój technologii cyfrowych do przeprowadzenia zaawansowanych kampanii phishingowych i infekowania szkodliwym oprogramowaniem, które, tak jak w przypadku działań z wcześniejszych lat, miały na celu wyłudzenie danych uwierzytelniających do bankowości elektronicznej, ale również do kont pocztowych i społecznościowych.

Na początku 2022 r. przestępcy dystrybuowali wiadomości informujące o dopłatach do szczepienia, SMS-y zawierały link do witryny podszywającej się pod portal „gov.pl”. Na stronie, wykorzystującej logotyp rządowego portalu, znajdowała się informacja o wypłacie 300 zł za szczepienie w ramach programu “Wsparcie”. Pieniądze mieli otrzymać wszyscy Polacy, którzy przeszli pełny cykl szczepienia. Rzekomy odbiór środków miał być realizowany poprzez zalogowanie do bankowości Internetowej. W rzeczywistości link prowadził do fałszywego panelu podszywającego się pod wybrany bank, którego celem było przechwycenie danych

logowania potencjalnej ofiary. Podanie ich przestępcom mogło doprowadzić do utraty środków finansowych.

W kolejnym wariantcie kampanii oszuści, podszywając się pod Ministerstwo Finansów, wysyłali wiadomości SMS z zaproszeniem do wzięcia udziału w ankiecie. Aby zachęcić do kliknięcia w załączony link, oszuści oferowali 250 zł za wypełnienie formularza. Po wejściu na stronę ukazywał się portal, który wyglądem przypominał serwis gov.pl. Zamieszczona na nim była ankieta, która miała dotyczyć oceny jakości obsługi klienta przez jego bank. W ostatniej fazie oszustwa pojawiał się panel logowania do banku pod pretekstem powiązania z kontem, na które potencjalna ofiara miała otrzymać obiecaną nagrodę. W rzeczywistości dane logowania trafiały do przestępców.

W nowej odsłonie kampanii oszuści znów podszywali się pod Ministerstwo Finansów i Krajową Administrację Skarbową. W tym przypadku informowali o możliwości uzyskania rekompensaty za nadpłatę podatku PIT. Po kliknięciu w znajdujący się w wiadomości link, użytkownik był przenoszony na nieprawdziwą stronę Twój e-PIT. Dalsza część oszustwa przebiegała tak jak we wcześniejszych wersjach kampanii: wyświetlany był panel wyboru banku, a następnie fałszywy panel logowania. Zdobyte w ten sposób dane uwierzytelniające do bankowości Internetowej służyły do kradzieży pieniędzy z konta.

Jednym z celów ataków w 2022 r. stały się dzieci i młodzież korzystające z otwartych komunikatorów jak np. Discord, na których oszuści zbierali informacje, a następnie tworzyli profil ofiary, sprawdzając jej zainteresowania czy listę znajomych. Następnie przestępcy wykorzystując zdobytą wiedzę podejmowali próbę kontaktu, podając się za dalszego znajomego potrzebującego pomocy lub oferując płatne przedmioty w zamian za wyświadczenie przysługi. Już po nawiązaniu kontaktu oszuści nakłaniali ofiarę do zainstalowania i skonfigurowania aplikacji Wiadomości ze Sklepu Google Play. Kiedy potencjalna ofiara zainstalowała aplikację, otrzymywała od przestępców kod QR, który należało zeskanować. Kod służył do parowania urządzenia z aplikacją, do którego nie były potrzebne żadne dane uwierzytelniające. Ponadto w trakcie procesu konfigurowania ofiara nie była powiadamiana o następstwach czy też ostrzegana przed potencjalnymi zagrożeniami. Po zeskanowaniu kodu przez ofiarę, oszust uzyskiwał dostęp do zapisanych i przychodzących wiadomości, a także kontaktów oraz miał możliwość wysyłania wiadomości. Takie uprawnienia były wykorzystywane przez przestępców do obciążania rachunku ofiary poprzez wysyłkę wiadomości typu SMS Premium oraz do szantażu, dzięki informacjom zawartym w wiadomościach i liście kontaktów. Warto również zwrócić uwagę, że uzyskane dostępy mogą w przyszłości posłużyć do przejścia drugiego składnika uwierzytelniania z wiadomości SMS, w przypadku jego stosowania przez ofiarę oraz do podjęcia prób oszustwa wobec znajomych ofiary z wykorzystaniem jej urządzenia.

24 lutego 2022 r. rozpoczęła się pełnowymiarowa rosyjska inwazja na Ukrainę. Już w miesiącach poprzedzających wojnę Rosja prowadziła nasilone działania w cyberprzestrzeni, przygotowujące grunt pod to, co miało się wydarzyć. W styczniu rosyjscy hakerzy doprowadzili do paraliżu ukraińskie strony rządowe, a tuż przed rozpoczęciem inwazji przeprowadzono także cyberatak na sieć satelitarną KA-SAT. Celem działań było uniemożliwienie komunikacji między tysiącami użytkowników w Ukrainie, a także zerwanie

łączości z szerokopasmowym Internetem dla dziesiątek tysięcy odbiorców w niektórych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Dziś – ponad rok od wybuchu wojny – obserwujemy, jak Rosja próbuje wykorzystywać ataki cybernetyczne, aby destabilizować sytuację wewnętrzną w państwach wspierających Ukrainę. Ataki na instytucje publiczne i infrastrukturę krytyczną wzmogły się, co wpisuje się w realizację rosyjskiej strategii wojskowej. Czy ich wpływ jest jednak taki, jakiego się spodziewano? W początkowych doniesieniach z Ukrainy pojawiał się często termin „wojna hybrydowa”. Sugerowano także, że będzie to „wojna cyfrowa”, ograniczająca się do cyberprzestrzeni. Z perspektywy czasu wiemy już, że mamy do czynienia z pełnoskalowym konfliktem, gdzie narzędzia konwencjonalne odgrywają kluczową rolę. Po raz pierwszy jednak możemy obserwować, jak tradycyjne działania wojenne wspierane są przez aktywności w cyberświecie. Mamy tu na myśli zarówno aktywność hakerów czy konkretnych grup hakywistycznych, jak również szerzenie dezinformacji. Skala incydentów w 2022 r. jest zdecydowanie większa niż w latach poprzednich. Częściowo wpływ na to ma sytuacja za naszą wschodnią granicą. Zdarzenia w polskiej cyberprzestrzeni, które bezpośrednio łączymy z sytuacją w Ukrainie, to zmasowane ataki typu DDoS na strony rządowe i portale istotnych krajowych podmiotów gospodarczych. Mamy do czynienia także z kampaniami phishingowymi, które wykorzystują motyw wojny i pojawiają się głównie w mediach społecznościowych. Zmiany na rynku energii wywołane rosyjską agresją przyniosły też masowe pojawienie się fałszywych sklepów z opałem. Właśnie te zjawiska chcielibyśmy przybliżyć w rozdziale dotyczącym wojny w Ukrainie. Zależy nam na pokazaniu jak bardzo cyberprzestrzeń zależna jest od wydarzeń w świecie rzeczywistym. Jak intensywnie geopolityka wpływa dziś na to, z czym mierzymy się w sieci i jak sojusze zawiązywane na gruncie militarnym czy politycznym znajdują odbicie w działaniach grup hakywistycznych. Należy podkreślić, że zjawiska tu opisane łączą kraje sprzymierzone z Ukrainą. Polska nie jest jedynym państwem, które mierzy się z wrogą aktywnością w sieci. Podobne mechanizmy działania czy nawet te same grupy hakywistów obserwujemy w pozostałych krajach naszego regionu i w USA. Co ciekawe, działania, które miały służyć destabilizacji, skłaniają państwa do większej współpracy i wymiany doświadczeń, co pozwala wyciągać wnioski i skuteczniej odpowiadać na ataki. Pamiętajmy również, że zagrożenie w cyberprzestrzeni związane z wojną w Ukrainie jeszcze nie minęło.

Najpowszechniejszym oszustwem w 2022 r. były fałszywe artykuły wyłudzające dane logowania do serwisu Facebook. Panel logowania do platformy poprzedzał artykuł z informacją, która miała wzbudzić w odbiorcy skrajne uczucia i zainteresowanie. Przykładowo pojawiały się nieprawdziwe informacje mówiące o ataku Białorusi na Ukrainę i bestialskim czynie dwóch białoruskich żołnierzy, pojmaniu prezydenta Ukrainy, a w innym przypadku o jego śmierci. Artykuły opisywały również ostrzał Lubaczowa, Przemyśla, Rzeszowa i Hrubieszowa rosyjskimi raketami. Popularne były także informacje dotyczące naszego kraju, w których opisywano, jak obywatele Ukrainy zaatakowali młodą kobietę w centrum miasta. Według innych artykułów wojna mogła rzekomo zostać zakończona po spełnieniu kilku warunków przez polskich polityków. Nie były to jedyne poruszane tematy. Wszystkie artykuły łączyło jedno - rzekomy materiał wideo przedstawiający kluczowe informacje. Dostęp do nagrań można było uzyskać jedynie po wcześniejszej weryfikacji, oczywiście za pomocą serwisu Facebook. Przestępcy wykorzystywali wcześniej przejęte konta, za pomocą których

rozpowszechniali specjalnie przygotowane domeny z sensacyjnymi informacjami i panelem logowania do serwisu Facebook. Szata graficzna fałszywych stron Internetowych do złudzenia przypominała znane portale społecznościowe lub portale z wiadomościami, co usypiało czujność czytelnika. Z każdym kolejnym przejętym kontem zwiększała się baza potencjalnych ofiar i zasięg propagacji oszustwa. Cyberprzestępcy wykorzystywali konta również do wyłudzenia pieniędzy od znajomych ofiary, nieświadomych zaistniałej sytuacji. Oszust kontaktował się z potencjalną ofiarą prosząc o przelew pieniędzy i przesyłał fałszywą bramkę płatności. Częściej zdarzały się wyłudzenia kodu BLIK.

Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna¹⁵

1. Zaopatrzenie ludności w wodę

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie pomimo trwającej epidemii sprawował pełen nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 338) oraz ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 537).

Za jakość produkowanej wody i stan sanitarny urządzeń służących do jej produkcji, a także dostawę wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem odpowiadają podmioty zajmujące się zaopatrzeniem ludności w wodę, natomiast przestrzeganie wymogów w zakresie jej dostawy przez przedsiębiorstwa jest regularnie sprawdzane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Wśród zadań realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie w zakresie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi znajdują się m.in.:

- ewidencjonowanie obiektów i urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę,
- prowadzenie nadzoru nad stanem sanitarnym obiektów i urządzeń wodociągowych,
- pobór próbek wody do badań laboratoryjnych,
- prowadzenie postępowania administracyjnego mającego na celu poprawę jakości wody,
- wydawanie opinii dotyczących materiałów i wyrobów używanych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- sporządzanie ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia,
- informowanie organów samorządowych oraz ludności o jakości wody w nadzorowanych urządzeniach i sieciach wodociągowych.

Głównym celem prowadzonego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia jest ochrona zdrowia konsumentów i zapewnienie użytkownikom wodociągów wody o prawidłowych parametrach fizykochemicznych, organoleptycznych i mikrobiologicznych. Studnie na ujęciach są odpowiednio chronione oraz zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. Do uzdatniania wody stosowane są tradycyjne sposoby napowietrzania i filtracji, przy czym w Stacjach Uzdatniania Wody w Kwilczu i Kurnatowicach zastosowano nowy system uzdatniania wody IMTZ, w którym wykorzystano kolumny filtracyjne. Także w Stacji Uzdatniania Wody w Luboszu w 2022 roku zastosowano nowy system uzdatniania wody IMTZ, w którym wykorzystano kolumny filtracyjne, a na rurach przepływowych kierujących wodę z filtrów zainstalowano sterylizatory promieniami UV.

Podstawę zapewnienia odbiorcom bezpiecznej wody do spożycia stanowiły badania laboratoryjne próbek wody wykonywane w ramach kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwa wodociągowe – kanalizacyjne oraz badania realizowane w ramach nadzoru

---

¹⁵ Na podstawie informacji od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie

PPIS w Międzychodzie. Badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były na podstawie harmonogramów pobierania próbek wody uzgodnionych wcześniej z PPIS w Międzychodzie, zgodnie z częstotliwością i zakresem określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

Badania próbek wody do spożycia pobierane przez przedstawicieli przedsiębiorstw wodociągowo – kanalizacyjnych w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody wykonywano w laboratoriach zewnętrznych posiadających akredytację oraz o zatwierdzonym przez Państwową Inspekcję Sanitarną systemie jakości badań wody. Sprawozdania z tych badań były przekazywane na bieżąco do PPIS w Międzychodzie. Badania jakości wody w ramach kontroli urzędowej w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz parametrów grupy B wzorem lat ubiegłych prowadzone były w dwóch akredytowanych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie województwa wielkopolskiego – Laboratorium Badania Wody i Gleby PSSE w Pile i Laboratorium Badania Wody i Gleby WSSE w Poznaniu.

Wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do zbiorowego zaopatrzenia ludności zasilane są z ujęć podziemnych, które charakteryzują się stałym składem fizyko-chemicznym. Wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi określone są w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w *sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294 z późn. zm.). W 2022 roku skontrolowano wszystkie ujęcia wody oraz studnie na tych ujęciach. Stan sanitarno-techniczny studni nie budził zastrzeżeń. Podczas kontroli nie stwierdzono źródeł zanieczyszczeń mogących wpływać na pogorszenie jakości wody.

Na terenie Gminy wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę były nadzorowane przez Zakład Obsługi Mienia Samorządowego w Kwilczu – dostarcza wodę z wodociągów publicznych w: Kwilczu, Kurnatowicach, Daleszynie, Dąbrowie Nowej, Luboszu, Mechnaczu, Wituchowie, Prusimiu, Mościejewie. Od września 2021 r. wodociąg publiczny Prusim podłączony został do wodociągu publicznego Kurnatowice. Wodociągi z terenu Gminy Kwilcz nie objęte były raportowaniem do Komisji Europejskiej (raportowane są wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ilości powyżej 1000 m³/dobę lub zaopatrujące powyżej 5000 osób).

Za jakość produkowanej wody i stan sanitarny urządzeń służących do jej produkcji, a także dostawę wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem odpowiadają podmioty zajmujące się zaopatrzeniem ludności w wodę, natomiast przestrzeganie wymogów w tym zakresie przez dostawców wody jest sprawdzane przez organy inspekcji sanitarnej. Tak jak w ubiegłym roku wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę – w ocenie P.S.S.-E. – na koniec 2022 r. produkowały wodę spełniającą wymagania sanitarne obowiązujących przepisów prawnych.

Nazwa wodociągu	Nazwa obsługiwanych miejscowości	Ocena Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
- publiczny Kwilcz	Kwilcz, Orzeszkowo, Rozbitek, Dąbrowa – Gajówka, Stary Młyn	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Lubosz	Lubosz, Chorzewo, Augustowo, Karolewice	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Daleszynek	Daleszynek, Niemierzewo, Józefowo, Pólko	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Mechnacz	Mechnacz	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Prusim	Prusim	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Mościejewo	Mościejewo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Kurnatowice	Kurnatowice, Upartowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Dąbrowa Nowa	Dąbrowa Nowa, Dąbrowa Stara, Miłostowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Wituchowo	Wituchowo, Kubowo, Chudobczyce	Woda przydatna do spożycia przez ludzi

W Gminie Kwilcz nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Międzychodzie objęto 9 wodociągów publicznych.

W porównaniu z rokiem 2021r. Gminę Kwilcz zaopatruje o 1 wodociąg mniej – wodociąg publiczny Prusim, który działał do końca 2021 r. (obecnie podłączony do wodociągu publicznego Kurnatowice).

Rok	Liczba nadzorowanych ujęć wodnych	Liczba kwestionowanych obiektów wodnych	Odsetek kwestionowanych
2018	9	0	0%

2019	9	0	0%
2020	9	0	0%
2021	9	0	0%
2022	8	0	0%

W przypadku wodociągu publicznego Lubosz w ciągu roku stwierdzono przekroczenie liczby bakterii grupy coli. Wydano komunikat w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla wodociągu publicznego Lubosz zaopatrującego w wodę mieszkańców miejscowości Lubosz, Chorzewo, Augustowo, Karolewice. W wystosowanej komunikacie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie, na podstawie przeprowadzonych badań z kontroli urzędowej informował, że jakość wody z wodociągu publicznego odbiegała od obowiązujących wymagań bakteriologicznych. Woda nie stanowiła zagrożenia dla zdrowia konsumentów, jednakże z uwagi na prowadzoną dezynfekcję mogło nastąpić pogorszenie smaku i zapachu wody ze względu na zwiększoną zawartość chloru w wodzie. Woda nadawała się do spożycia i wykorzystywania do celów gospodarczych. Przekroczenie nie wpłynęło na zdrowie konsumentów – zarządca natychmiast podjął dezynfekcję wodociągu: dezynfekcja podchlorynem sodu sieci wodociągowej i studni głębinowej. Zarządca wodociągu przedstawił pozytywny wynik badań potwierdzony następnie wynikiem inspekcji sanitarnej. Po działaniach naprawczych pobór próbek wody wykazał skuteczność podjętych działań, wydano ocenę o przydatności wody do spożycia dla wszystkich wodociągów

Z zestawienia P.S.S.-E. w Międzychodzie wynika, że w Gminie Kwilecz począwszy od 2015 r. wszystkie wodociągi w ocenie rocznej produkowały wodę odpowiedniej jakości - zgodnie z wymogami obowiązującego rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia. Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań wody P.P.I.S. w Międzychodzie wydał na wszystkie wodociągi oceny stwierdzające przydatność wody do spożycia.

2. Kąpieliska

W sezonie letnim 2022 roku w gminie Kwilecz funkcjonowały 3 kąpieliska: Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu, Kąpielisko na Jeziorze Kwileckim w Orzeszkowie oraz Kąpielisko Olandia na jeziorze Kuchennym w Prusimiu.

Kontrola urzędowa w sezonie kąpieliskowym, tak jak i w ubiegłym polegała na: wyznaczeniu punktów pobierania próbek wody do badań z kąpieliska (wspólnie z organizatorami), pobieraniu, transporcie i badaniu próbek wody z kąpieliska jedynie przed sezonem, oraz w przypadku zaistnienia sytuacji mogącej powodować pogorszenie jakości wody w kąpielisku, ocenie kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatora kąpieliska, wydawaniu ocen. Stan sanitarno-higieniczny oceniono jako dobry. Jakość wody we wszystkich kąpieliskach przez cały sezon była przydatna do kąpiei. Wszystkie kąpieliska posiadały pozwolenia wodnoprawne oraz opracowane profile wodne. Klasyfikacja jakości wody we wszystkich kąpieliskach zgodnie z warunkami określonymi w załączniku nr 1 część B tabela I do rozporządzenia

Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpielii (Dz.U. z 2019 r. poz. 255) określona została jako doskonała.

3. Działalność kontrolna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie

W ramach swojej działalności Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie dokonywał kontroli przestrzegania przepisów prawnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą prowadzono w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 402). Zakres kontroli tych podmiotów obejmował stan sanitarno–techniczny obiektów, utrzymanie czystości pomieszczeń oraz wyposażenia, zaopatrzenie w wodę, postępowanie z bielizną, postępowanie z odpadami medycznymi, procesy dezynfekcji i sterylizacji.

4. Warunki higieny pracy

Na terenie powiatu zewidencjonowane są 183 zakłady pracy. Panujący stan zagrożenia epidemii wywołany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 spowodował, że kontrole sanitarne wykonywane były od kwietnia 2022 roku.

Na terenie Gminy Kwilcz w 2022 roku 19 zakładów pracy (zatrudniających 367 pracowników) zostało objęte działalnością kontrolną. Analiza porównawcza liczby pracowników zatrudnionych w warunkach szkodliwych dla zdrowia w powiecie międzychodzkiem wskazuje, że w latach 2019-2022 wzrosła liczba narażonych w porównaniu do roku 2018 (wynika to z ilości zatrudnionych osób w zakładach pracy).

5. Obiekty nauczania i wychowania

Zadaniem Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru higieny dzieci i młodzieży jest kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach oraz innych placówkach oświatowo – wychowawczych,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- sprawowania nadzoru w zakresie wypoczynku zimowego, letniego dzieci i młodzieży,
- oceny stanu przygotowań szkół do nowego roku szkolnego,
- prowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie higieny dzieci i młodzieży.

Wszystkie powyższe działania mają na celu dążenie do osiągnięcia pożądaných norm zdrowotnych w placówkach oświatowo-wychowawczych i ochronę zdrowia uczniów przed ujemnymi zjawiskami związanymi z jego pobytem w szkole.

W pierwszym kwartale roku 2022 ze względu na trwający jeszcze stan epidemii zadania polegały głównie na: koordynowaniu i monitorowaniu działalności jednostek nauczania, wychowania i opieki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, współpracy z W.S.S.E. w Poznaniu, organami prowadzącymi i dyrektorami podległych instytucji edukacyjnych, monitorowaniu rozwiązań prawnych wprowadzonych nowymi przepisami, prowadzeniu nadzoru nad sposobem organizacji procesu nauczania, wypoczynku oraz działalności wychowawczej i opiekuńczej przez przedszkola, szkoły i inne placówki. Ponadto wspierano dyrektorów podmiotów oświatowych w organizacji pracy w reżimie sanitarnym, działaniach informacyjnych adresowanych do całej społeczności szkolnej, w tym rodziców i opiekunów uczniów w formie komunikatów i innych materiałów informacyjnych (ulotki, wytyczne) zamieszczanych na stronach internetowych PSSE i mediach społecznościowych.

W przypadku wystąpienia w danej placówce oświatowej zakażenia koronawirusem, dyrektor placówki w porozumieniu z organem prowadzącym i przy pozytywnej opinii wydanej przez Państwową Inspekcję Sanitarną, mógł na czas określony przejść w tryb pracy w systemie hybrydowym (łącającym kształcenie stacjonarne oraz kształcenie na odległość), bądź też całkowicie na nauczanie zdalne. W jednostce, której funkcjonowanie zostało w całości lub w części ograniczone, zajęcia były realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W okresie od stycznia do marca raportowano ilość wniosków dyrektorów placówek edukacyjnych oraz liczbę opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego dot. uruchomienia nauczania zdalnego lub hybrydowego. W odpowiedzi na 16 wniosków Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie wydał 16 opinii pozytywnych, w tym: 14 opinii dotyczących szkół oraz 2 opinie dotyczące przedszkoli. Wszystkie opinie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie dot. uruchomienia nauczania hybrydowego wydano po dokonaniu oceny ryzyka wystąpienia zakażeń na terenie placówek.

Priorytetem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Międzychodzie po zakończeniu pandemii w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży był nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w placówkach oświatowo – wychowawczych, opiekuńczych, wypoczynku i rekreacji dzieci oraz młodzieży, w szczególności:

- ocena posiadania certyfikatów na meble szkolne i sprzęt sportowy w placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych - jeden z wiodących kierunków działania sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Stacji Sanitarно-Epidemiologicznych województwa wielkopolskiego. Wzorem lat ubiegłych, w 2022 roku prowadzono szczegółowy nadzór w zakresie oceny posiadania certyfikatów na meble szkolne oraz sprzęt sportowy w ww. placówkach, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1604),
- ocena zapewnienia uczniom możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w placówkach, zgodnie z §4a rozporządzenia Ministra Edukacji

Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach,

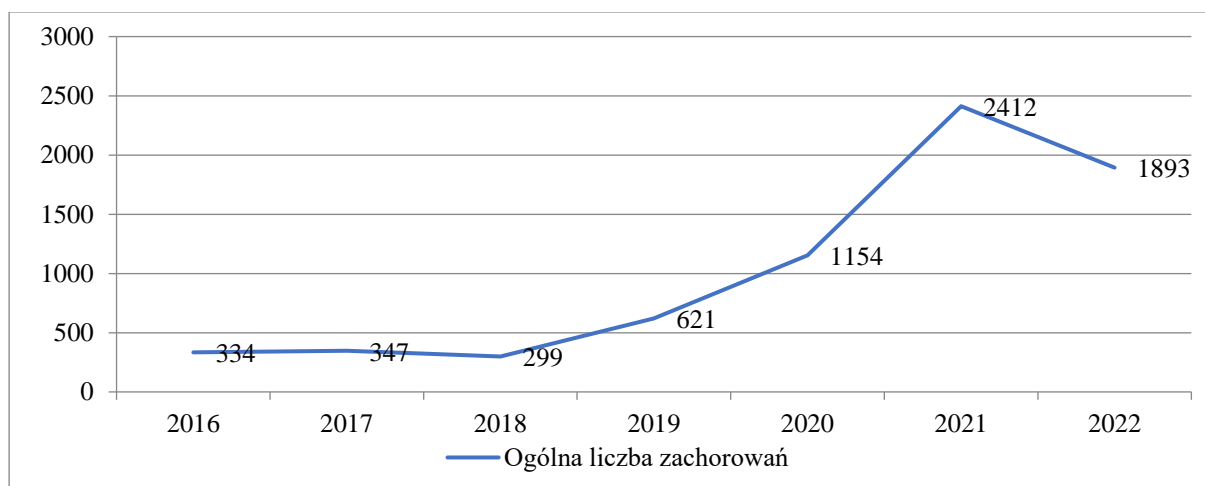
- ocena higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych,
- ocena dostosowania mebli do wzrostu uczniów i dzieci przedszkolnych,
- ocena warunków higienicznych i sanitarnych.

6. Sytuacja epidemiologiczna

Porównując rok 2022 względem roku 2021 zauważyć można spadek liczby zachorowań. Sytuacja ta spowodowana jest zmniejszeniem się zachorowań na Covid-19. Poniższe wykresy przedstawiają liczbę zachorowań oraz współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców w okresie ostatnich 5 lat.

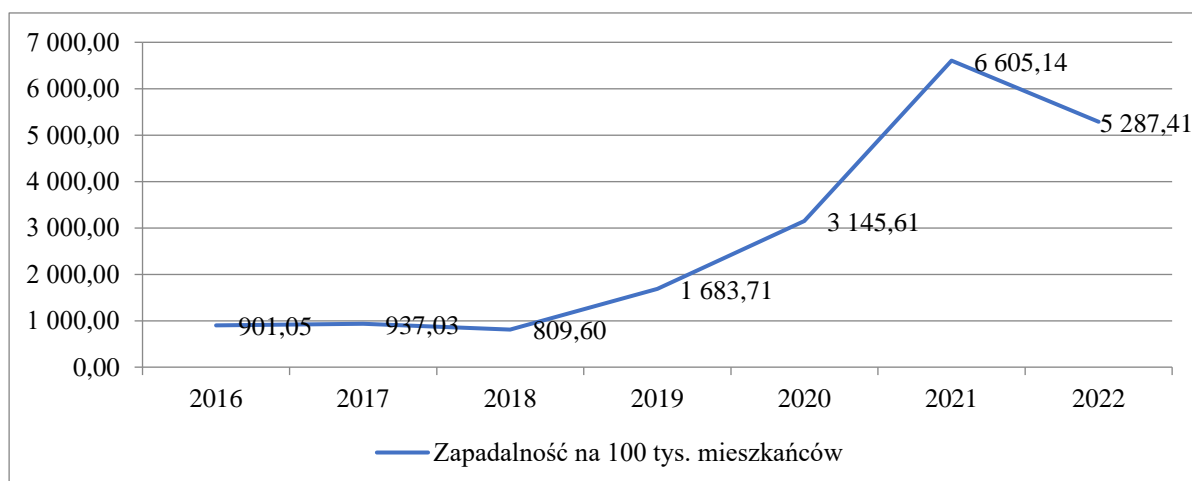
Ogólna liczba zachorowań na choroby zakaźne w Powiecie Międzychodzkiem w latach 2016-2022

(dane Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie)

Zapadalność na choroby zakaźne w Powiecie Międzychodzkiem w latach 2016-2022 na 100 tys. mieszkańców

(dane Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie)

Stosowany reżim sanitarny wynikający z zmiany standardów zachowania związanego z przerwaniem łańcucha rozprzestrzeniania się wirusa Sars-CoV-2, ujęty w skrócie DDM – dystans, dezynfekcja, maseczka wpłynął również na mniejszą ilość zachorowań na inne choroby zakaźne.

7. COVID-19 w Powiecie Międzychodzkim (dane Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie)

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. *w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii* (Dz. U. poz. 491 z późn. zm.) na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszono stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. W związku z powyższym strategia pracy Inspekcji Sanitarnej w powiecie międzychodzkim skierowana była na działania związane z zagrożeniami wynikającymi z pojawieniem się wirusa na terenie powiatu.

Zważywszy na przyjętą ostatecznie formę raportowania – dane dotyczące COVID-19 dane P.S.S.-E. w Międzychodzie ujmowane są w skali całego powiatu (bez podziału na poszczególne gminy). W roku 2022 odnotowano 1677 przypadków zachorowania na COVID-19.

Z ogólnej liczby przypadków hospitalizowanych były 74 osoby. Zmarło 11 osób. Największą liczbę zgonów odnotowano w miesiącu lutym – 5. W porównaniu do roku 2021 nastąpił znaczny spadek zachorowań. W roku 2021 były to 2073 osoby. W roku 2022 z powodu zakażenia zmarło 50 osób z czego największą liczbę odnotowano w miesiącu styczniu – 17 osób.

Finanse Gminy

I. Opis sytuacji finansowej Gminy Kwilcz

Budżet Gminy Kwilcz uchwalony został Uchwałą Nr XXXIII/269/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2022. Określał on dochody w wysokości 29.645.466,00 zł oraz wydatki w wysokości 30.572.037,00 zł. Zaplanowano deficyt w wysokości 926.571,00 zł, który miał być sfinansowany przychodami pochodzącymi z zaciągniętych przez gminę kredytów i pożyczek.

Uchwała budżetowa w 2022 r. zmieniana była 9 razy uchwałami Rady Gminy Kwilcz i 17 razy zarządzeniami Wójta Gminy na mocy udzielonego upoważnienia przez organ stanowiący do dokonywania zmian w planie wydatków budżetu w zakresie przeniesień między rozdziałami i paragrafami z wyłączeniem przeniesień wydatków pomiędzy działami.

W wyniku wprowadzonych zmian budżetowych przez Radę Gminy i Wójta plan budżetu oraz wykonanie na dzień 31 grudnia 2022 r. przedstawiał się następująco:

- **plan dochodów budżetowych – 47.795.721,17 zł,**
- **dochody wykonane – 45.226.010,07 zł,**
- **plan wydatków budżetowych – 48.692.146,13 zł,**
- **wykonanie wydatków budżetowych – 43.795.190,80 zł.**

Oznacza to procentową realizację dochodów budżetowych w wysokości 94,62% i wydatków budżetowych w wysokości 89,94%.

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2022 roku zostały wykonane na poziomie 41 389 810,12 zł, tj. w 93,57% w stosunku do planu wynoszącego 44 233 918,58 zł. Wartości zrealizowanych w 2022 roku dochodów bieżących według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Realizacja planu dochodów bieżących w 2022 roku w Gminie Kwilcz

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dotacje i dochody celowe	6 049 523,00	17 660 174,60	14 718 305,11	83,34%	35,56%
Subwencja ogólna	8 634 718,00	8 987 668,00	8 987 668,00	100,00%	21,71%
Udziały w PIT i CIT	4 078 002,00	6 966 420,57	6 966 347,80	100,00%	16,83%
Wpływy z podatków i opłat	7 636 770,00	8 073 970,30	8 457 131,02	104,75%	20,43%
Pozostałe dochody	876 389,00	2 545 685,11	2 260 358,19	88,79%	5,46%
RAZEM DOCHODY BIEŻĄCE	27 275 402,00	44 233 918,58	41 389 810,12	93,57%	100,00%

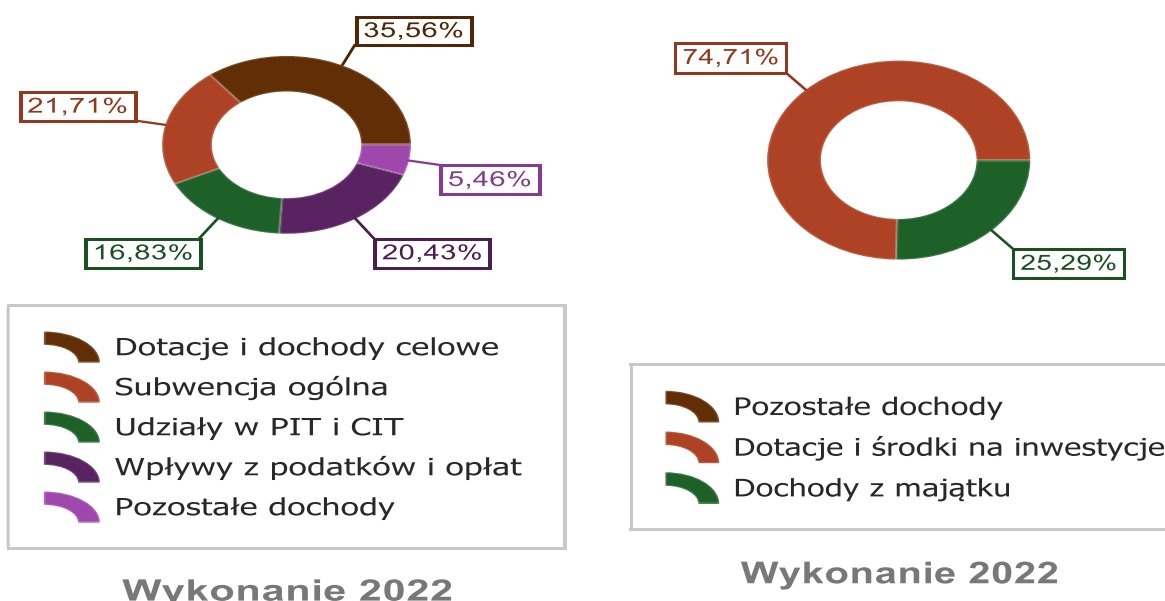
Dochody majątkowe Gminy Kwilcz w 2022 roku zostały wykonane na poziomie 3 836 199,95 zł, tj. w 107,70% w stosunku do planu wynoszącego 3 561 802,59 zł. Strukturę zrealizowanych w 2022 roku dochodów majątkowych według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Realizacja planu dochodów majątkowych w 2022 roku w Gminie miejskiej Kwilcz

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody z majątku	23 564,00	657 010,00	970 107,36	147,65%	25,29%
Dotacje i środki na inwestycje	2 346 500,00	2 904 792,59	2 866 092,59	98,67%	74,71%
Pozostałe dochody	0,00	0,00	0,00	-	0,00%
RAZEM DOCHODY MAJĄTKOWE	2 370 064,00	3 561 802,59	3 836 199,95	107,70%	100,00%

Głównym źródłem dochodów Gminy Kwilcz w 2022 roku były dochody własne, następnie dotacje na bieżące zadania zlecone i własne oraz subwencja. W 2022 r. dochody własne stanowiły 39,11% ogółu wykonanych dochodów, dotacje stanowiły 32,54% ogółu dochodów, subwencja stanowiła 19,87% wykonanych dochodów, a dochody majątkowe 8,48% ogółu dochodów.

Poniższy wykres przedstawia strukturę dochodów bieżących i majątkowych budżetu Gminy Kwilcz w 2022 roku.

Ważnym źródłem dochodów w 2022 roku były wpływy z podatków i opłat lokalnych. Wpływy z podatków i opłat lokalnych, które zostały zaplanowane na poziomie 8.073.970,30 zł zostały wykonane w 2022 roku w wysokości 8.457.131,02 zł, co stanowi 104,75% wykonania.

Największym źródłem podatków i opłat jest podatek od nieruchomości – jego realizacja stanowiła 54,05% ogólnej kwoty wykonania dochodów z podatków i opłat lokalnych. Dochody zaplanowane z ww. podatku zostały wykonane w 2022 roku w wysokości 4.571.483,70 zł tj. w 105,60% do planu. Podatkiem tym są objęte grunty, budynki lub ich części oraz budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Na realizację dochodów miały wpływ systematycznie prowadzone czynności związane z właściwym informowaniem podatników o posiadanych zaległościach, wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych.

Dochody z podatku rolnego i leśnego zaplanowane w budżecie gminy na 2022 rok w wysokości 815.617,00 zł wykonano w 2022 roku w kwocie 792.554,88 zł tj. w 97,17%.

Przedmiotem opodatkowania podatkiem od środków transportowych są m.in. samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, ciągniki siodłowe i balastowe, przyczepy i naczepy oraz autobusy. Podatek ten na plan 342.600,00 zł wykonano w wysokości 378.364,73 zł tj. 110,44%.

Podatek od czynności cywilnoprawnych, od spadków i darowizn oraz podatek z karty podatkowej (zrealizowany w 123,36%) jest pobierany na rzecz Gminy przez Urząd Skarbowy. Wykonanie podatku od czynności cywilnoprawnych zależy od ilości i wartości zawartych przez mieszkańców transakcji podlegających opodatkowaniu w tym na rynku nieruchomości, również podatek od spadków i darowizn uzależniony jest od wartości spadków, które nabyły osoby fizyczne.

Opłata eksploatacyjna na plan 243.300,00 zł została wykonana w 2022 roku w wysokości 226.847,71 zł, tj. 93,24%. Jest ona uiszczana przez przedsiębiorców wydobywających kopalinę ze złoża – zależna od wielkości wydobycia. Zgodnie z zasadami obowiązującymi od 1 stycznia 2012 r. stosownie do art. 134 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz.U. z 2023, poz. 633) przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża jest obowiązany wносить opłatę eksploatacyjną za kopalinę wydobytą w okresie rozliczeniowym. Okresem rozliczeniowym jest półrocze liczone odpowiednio od dnia 1 stycznia do 30 czerwca i od dnia 1 lipca do 31 grudnia.

Opłata skarbową jest pobierana zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. *o opłacie skarbowej* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2142 z późn. zm.) – podlegają jej m.in. podania składane w sprawach indywidualnych z zakresu administracji publicznej, czynności urzędowe dokonywane na podstawie wniosku lub zgłoszenia zainteresowanego. Wysokość wpływów z tytułu opłaty jest uzależniona wyłącznie od zapotrzebowania interesantów na ww. dokumenty oraz czynności urzędowe. Na plan 20.000,00 zł zostało wykonane 23.531,67 zł, tj. 117,66%.

Dochody z tytułu opłaty za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych są pobierane na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Opłatę wnoszą podmioty gospodarcze zajmujące się hurtowym i detalicznym obrotem

napojami alkoholowymi. Osiągnięte przez budżet gminy wpływy są w całości przeznaczane na wydatki związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii. Realizacja tej opłaty na plan 120.000,00 zł wynosiła 145.581,94 zł tj. 121,32%. Ponadto w 2022 roku nastąpił wpływ z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w wysokości 66.976,30 zł. Są to wpływy z opłat, o których mowa w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165, ze zm.). Gmina ma obowiązek przeznaczyć środki stanowiące jej dochód na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Rekompensata z tytułu utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych na plan 56.040,00 zł wyniosła w 2022 roku 56.040,00 zł, tj. 100,00%, w tym z tytułu zwrotu utraconych dochodów z tytułu zwolnień określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych oraz zwolnienie z opodatkowania gruntów Skarbu Państwa pod wodami.

Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) uzyskiwanych przez budżet państwa od podatników posiadających siedzibę na terenie Gminy wyniosły 74.012,23zł, co stanowiło 99,90% w stosunku do planu. Natomiast wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), osiągniętych przez budżet państwa zamieszkałych na terenie Gminy wyniosły 6.892.335,57 zł, tj. 100,00 % w stosunku do planu.

Plan i wykonanie dochodów Gminy Kwilcz za 2022 rok wg źródeł przedstawia poniższa tabela.

Wykonanie dochodów budżetu Gminy Kwilcz za 2022 rok według źródeł

Paragraf	Źródło dochodów	Plan na 1.01.2022	Plan na 31.12.2022	Wykonanie na 31.12.2022	Wykonanie planu w %
0010	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	4 003 917,00	6 892 335,57	6 892 335,57	100,00%
0020	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	74 085,00	74 085,00	74 012,23	99,90%
0270	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	0,00	66 976,30	66 976,30	100,00%
0310	Wpływy z podatku od nieruchomości	4 229 254,00	4 329 254,00	4 571 483,70	105,60%
0320	Wpływy z podatku rolnego	654 278,00	654 278,00	632 016,33	96,60%
0330	Wpływy z podatku leśnego	161 339,00	161 339,00	160 538,55	99,50%
0340	Wpływy z podatku od środków transportowych	334 000,00	342 600,00	378 364,73	110,44%
0350	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	291,00	7 991,00	11 106,40	138,99%
0360	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	10 000,00	29 000,00	29 176,00	100,61%
0410	Wpływy z opłaty skarbowej	20 000,00	20 000,00	23 531,67	117,66%
0430	Wpływy z opłaty targowej	8 000,00	8 000,00	11 152,00	139,40%
0440	Wpływy z opłaty miejscowej	4 000,00	4 000,00	3 141,60	78,54%
0460	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	207 000,00	243 300,00	226 847,71	93,24%
0470	Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności	0,00	0,00	1 013,00	-
0480	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	120 000,00	120 000,00	145 581,94	121,32%
0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	1 573 400,00	1 553 138,00	1 578 223,28	101,62%
0500	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	101 000,00	252 700,00	317 090,54	125,48%
0550	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	4 000,00	4 000,00	3 817,15	95,43%
0590	Wpływy z opłat za koncesje i licencje	0,00	16 300,00	16 298,03	99,99%

Paragraf	Źródło dochodów	Plan na 1.01.2022	Plan na 31.12.2022	Wykonanie na 31.12.2022	Wykonanie planu w %
0610	Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	100,00	100,00	26,00	26,00%
0630	Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego	0,00	0,00	284,58	-
0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	3 950,00	3 950,00	10 763,40	272,49%
0660	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	31 650,00	44 650,00	42 169,00	94,44%
0670	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	167 208,00	205 094,00	207 740,00	101,29%
0690	Wpływy z różnych opłat	7 300,00	7 300,00	19 789,11	271,08%
0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	227 239,00	274 559,00	278 426,06	101,41%
0760	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	2 000,00	2 000,00	1 218,61	60,93%
0830	Wpływy z usług	244 115,00	262 210,00	253 660,35	96,74%
0870	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	21 564,00	655 010,00	968 888,75	147,92%
0910	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	13 505,00	13 505,00	32 580,24	241,25%
0920	Wpływy z pozostałych odsetek	10 000,00	83 686,37	83 847,41	100,19%
0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	170 000,00	503 368,70	522 048,03	103,71%
0950	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	0,00	287 765,04	289 542,54	100,62%
0960	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	0,00	30 000,00	30 000,00	100,00%
0970	Wpływy z różnych dochodów	152 030,00	1 011 925,00	680 082,29	67,21%
2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	2 920 964,00	4 722 090,49	4 568 474,44	96,75%
2020	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,00	14 600,00	14 600,00	100,00%
2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	367 681,00	504 677,03	494 773,09	98,04%
2057	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	0,00	1 087 000,00	1 085 763,10	99,89%
2060	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	2 492 224,00	3 161 248,00	3 160 995,05	99,99%
2100	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	0,00	1 138 583,01	1 116 469,35	98,06%
2170	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	180 000,00	219 493,07	188 623,02	85,94%
2180	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	0,00	6 492 510,00	3 847 544,12	59,26%
2320	Dotacja celowa otrzymana z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	14 654,00	14 654,00	14 654,00	100,00%
2330	Dotacja celowa otrzymana od samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	4 000,00	185 888,00	160 432,40	86,31%

Paragraf	Źródło dochodów	Plan na 1.01.2022	Plan na 31.12.2022	Wykonanie na 31.12.2022	Wykonanie planu w %
2360	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	15 000,00	15 000,00	19 945,27	132,97%
2460	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	70 000,00	109 000,00	55 690,26	51,09%
2680	Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych	44 500,00	56 040,00	56 040,00	100,00%
2710	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	0,00	10 431,00	10 286,28	98,61%
2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	8 634 718,00	8 987 668,00	8 987 668,00	100,00%
2950	Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności	0,00	0,00	6 560,00	-
2990	Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	0,00	7 626,00	7 626,00	100,00%
6090	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	2 346 500,00	0,00	0,00	-
6257	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	0,00	392 988,00	392 988,00	100,00%
6300	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	0,00	115 200,00	76 500,00	66,41%
6330	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	0,00	50 104,59	50 104,59	100,00%
6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	0,00	2 346 500,00	2 346 500,00	100,00%
	Razem	29 645 466,00	47 795 721,17	45 226 010,07	94,62%

Dochody majątkowe w 2022 roku zrealizowano w 107,70%, w stosunku do planu 3.561.802,59 zł zostały wykonane w kwocie 3.836.199,95 zł, w tym:

- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych na plan 655.010,00 zł wykonano w kwocie 968.888,75 zł, tj. 147,92%,
- wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności na plan 2.000,00 zł wykonano w kwocie 1.218,61 zł, tj. 60,93%,
- środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych w kwocie 2.346.500,00 zł; w tym: środki z Funduszu przeciwdziałania COVID-19 – dofinansowanie na podstawie decyzji Prezesa Rady Ministrów i otrzymanie Promesy inwestycyjnej dotyczącej dofinansowania inwestycji z programu Rządowego Funduszu Polski Ład Nr 01/2021/7715/PolskiŁad z dnia 17.11.2021 na realizację inwestycji pn. „Przebudowa drogi gminnej na odcinku Kwilcz – Stara Dąbrowa”,
- dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych w kwocie 76.500,00 zł; w tym: dotacja celowa zgodnie z zawartą umową Nr 79/2022 z dnia 20.04.2022 r. pomiędzy Województwem Wielkopolskim na

dofinansowanie budowy (przebudowy) dróg dojazdowych do gruntów rolnych o szer. 4 m, oznaczonych w ewidencji gruntów jako obręb: Chudobczyce, Lubosz na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Budowa (przebudowa) dróg dojazdowych do gruntów rolnych w obrębie Chudobczyce i Lubosz”,

- dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w związku z zawarciem umowy o powierzenie grantu o numerze 3355/1/2021 dnia 10.02.2022 r. w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1. Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotyczącej realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina” w kwocie 101.810,00 zł,
- dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych w związku z umową o udzielenie dotacji celowej Nr 21/FB.I/2022 z dnia 14.06.2022 r. pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim z przeznaczeniem na sfinansowanie zakupu masztu i flagi oraz ich instalacji dla Gminy Kwilcz zakwalifikowanej do udziału w projekcie „Pod Biało-czerwoną” w kwocie 7.999,99 zł,
- dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa z tytułu zwrotu wydatków majątkowych wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2021 roku w kwocie 42.104,60 zł,
- dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z umową o przyznaniu pomocy Nr 00082-65150-UM1500178/19 z dnia 02.07.2020 r. na realizację inwestycji pn. "Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wraz z przepompownią ścieków, rurociągiem tłocznym i przykanalikami w miejscowości Orzeszkowo oraz wymianą sieci wodociągowej w Kwilczu" w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 dla poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” na operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa”. Refundacja wydatków poniesionych na realizację inwestycji w latach 2020-2021 w kwocie 291.178,00 zł.

Plan i wykonanie dochodów majątkowych w 2022 roku przedstawia tabela poniżej.

Wykonanie dochodów majątkowych budżetu Gminy Kwilcz za 2022 rok

Dział	Rozdział	Paragraf	Źródło dochodów	Plan na 1.01.2022	Plan na 31.12.2022	Wykonanie na 31.12.2022	Wykonanie planu w %
600			Transport i łączność	2 346 500,00	2 461 700,00	2 423 000,00	98,43%
	60016		Drogi publiczne gminne	2 346 500,00	2 461 700,00	2 423 000,00	98,43%
		6090	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	2 346 500,00	0,00	0,00	-
		6300	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie	0,00	115 200,00	76 500,00	66,41%

Dział	Rozdział	Paragraf	Źródło dochodów	Plan na 1.01.2022	Plan na 31.12.2022	Wykonanie na 31.12.2022	Wykonanie planu w %
			własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych				
		6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	0,00	2 346 500,00	2 346 500,00	100,00%
700			Gospodarka mieszkaniowa	23 564,00	657 010,00	970 107,36	147,65%
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	23 564,00	657 010,00	970 107,36	147,65%
		0760	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	2 000,00	2 000,00	1 218,61	60,93%
		0870	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	21 564,00	655 010,00	968 888,75	147,92%
750			Administracja publiczna	0,00	109 809,99	109 809,99	100,00%
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	0,00	101 810,00	101 810,00	100,00%
		6257	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	0,00	101 810,00	101 810,00	100,00%
	75095		Pozostała działalność	0,00	7 999,99	7 999,99	100,00%
		6330	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	0,00	7 999,99	7 999,99	100,00%
758			Różne rozliczenia	0,00	42 104,60	42 104,60	100,00%
	75814		Różne rozliczenia finansowe	0,00	42 104,60	42 104,60	100,00%
		6330	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	0,00	42 104,60	42 104,60	100,00%
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0,00	291 178,00	291 178,00	100,00%
	90001		Gospodarka ściekowa i ochrona wód	0,00	291 178,00	291 178,00	100,00%
		6257	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	0,00	291 178,00	291 178,00	100,00%
			Razem	2 370 064,00	3 561 802,59	3 836 199,95	107,70%

Plan zadań inwestycyjnych Gminy Kwilcz na 2022 rok w uchwale budżetowej Nr XXXIII/269/2021 Rady Gminy Kwilcz z 28 grudnia 2021 r. wynosił 3.410.000,00 zł. W ciągu roku po dokonanych zmianach plan zadań inwestycyjnych wyniósł 6.844.980,04 zł, z czego wykonano 6.677.670,11 zł. Zaplanowane zadania inwestycyjne zostały wykonane w 97,56%.

Wydatki były ponoszone zgodnie z art. 44 ustawy o finansach publicznych, na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Wydatkowanie środków następowało w sposób szczególnie oszczędny, jednakże gwarantujący wykonanie obligatoryjnych zadań samorządu gminnego oraz w sposób umożliwiający terminową realizację zadań.

Plan i wykonanie wydatków Gminy Kwilcz za 2022 rok wg działów klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela.

Wykonanie wydatków budżetu Gminy Kwilcz za 2022 rok

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
010			Rolnictwo i łowiectwo	14 500,00	877 565,92	872 247,64	99,39%
	01030		Izby rolnicze	13 500,00	14 500,00	13 074,02	90,17%
		2850	Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego	13 500,00	14 500,00	13 074,02	90,17%
	01043		Infrastruktura wodociągowa wsi	0,00	127 000,00	126 561,80	99,65%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	127 000,00	126 561,80	99,65%
	01044		Infrastruktura sanitacyjna wsi	1 000,00	107 000,00	103 545,90	96,77%
		4260	Zakup energii	1 000,00	7 000,00	5 170,50	73,86%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	100 000,00	98 375,40	98,38%
	01095		Pozostała działalność	0,00	629 065,92	629 065,92	100,00%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	0,00	1 161,34	1 161,34	100,00%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	0,00	82,76	82,76	100,00%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	0,00	6 755,90	6 755,90	100,00%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	0,00	1 022,62	1 022,62	100,00%
		4300	Zakup usług pozostałych	0,00	3 312,00	3 312,00	100,00%
		4430	Różne opłaty i składki	0,00	616 731,30	616 731,30	100,00%
400			Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	580 000,00	580 000,00	571 983,12	98,62%
	40002		Dostarczanie wody	580 000,00	580 000,00	571 983,12	98,62%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	580 000,00	580 000,00	571 983,12	98,62%
600			Transport i łączność	3 102 730,00	4 498 961,07	4 421 191,26	98,27%
	60004		Lokalny transport zbiorowy	420 000,00	647 815,07	589 138,76	90,94%
		4300	Zakup usług pozostałych	420 000,00	604 463,57	545 787,26	90,29%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	43 351,50	43 351,50	100,00%
	60012		Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	15 000,00	15 000,00	15 000,00	100,00%
		4300	Zakup usług pozostałych	15 000,00	15 000,00	15 000,00	100,00%
	60013		Drogi publiczne wojewódzkie	5 241,00	6 241,00	6 079,88	97,42%
		4300	Zakup usług pozostałych	4 000,00	4 000,00	4 000,00	100,00%
		4430	Różne opłaty i składki	1 241,00	2 241,00	2 079,88	92,81%
	60014		Drogi publiczne powiatowe	17 489,00	17 489,00	17 288,40	98,85%
		4300	Zakup usług pozostałych	14 654,00	14 654,00	14 654,00	100,00%
		4430	Różne opłaty i składki	2 835,00	2 835,00	2 634,40	92,92%
	60016		Drogi publiczne gminne	2 645 000,00	3 297 416,00	3 280 777,40	99,50%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 000,00	5 000,00	4 679,90	93,60%
		4270	Zakup usług remontowych	80 000,00	176 000,00	175 636,00	99,79%
		4300	Zakup usług pozostałych	90 000,00	89 000,00	73 253,18	82,31%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 470 000,00	680 916,00	680 708,32	99,97%
		6370	Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	0,00	2 346 500,00	2 346 500,00	100,00%
	60017		Drogi wewnętrzne	0,00	515 000,00	512 906,82	99,59%
		4270	Zakup usług remontowych	0,00	70 000,00	68 880,00	98,40%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	445 000,00	444 026,82	99,78%
630			Turystyka	74 658,00	138 658,00	130 972,44	94,46%
	63095		Pozostała działalność	74 658,00	138 658,00	130 972,44	94,46%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	750,00	250,00	0,00	0,00%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	25 640,00	38 140,00	37 792,53	99,09%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00	8 000,00	7 657,40	95,72%

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
		4260	Zakup energii	6 168,00	13 168,00	8 182,36	62,14%
		4300	Zakup usług pozostałych	8 900,00	36 900,00	35 672,86	96,67%
		4430	Różne opłaty i składki	30 200,00	42 200,00	41 667,29	98,74%
700			Gospodarka mieszkaniowa	105 373,51	667 768,51	649 945,28	97,33%
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	70 332,51	628 827,51	614 185,95	97,67%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4 000,00	19 000,00	18 912,62	99,54%
		4260	Zakup energii	19 500,00	23 700,00	23 125,91	97,58%
		4270	Zakup usług remontowych	0,00	20 652,00	16 452,00	79,66%
		4300	Zakup usług pozostałych	30 000,00	94 050,00	91 995,62	97,82%
		4400	Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	3 703,51	5 053,51	3 726,40	73,74%
		4430	Różne opłaty i składki	2 710,00	710,00	600,00	84,51%
		4480	Podatek od nieruchomości	2 215,00	2 215,00	1 890,00	85,33%
		4500	Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	275,00	295,00	292,00	98,98%
		4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	2 929,00	4 152,00	4 152,00	100,00%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	454 000,00	453 036,40	99,79%
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	5 000,00	5 000,00	3,00	0,06%
	70007		Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy	26 272,00	32 072,00	28 932,29	90,21%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00	2 000,00	960,24	48,01%
		4260	Zakup energii	9 500,00	13 700,00	11 785,03	86,02%
		4270	Zakup usług remontowych	0,00	3 600,00	3 513,26	97,59%
		4300	Zakup usług pozostałych	8 300,00	6 300,00	6 201,86	98,44%
		4400	Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	6 472,00	6 472,00	6 471,90	100,00%
	70095		Pozostała działalność	8 769,00	6 869,00	6 827,04	99,39%
		4600	Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	8 769,00	6 869,00	6 827,04	99,39%
710			Działalność usługowa	124 656,00	155 106,00	132 589,31	85,48%
	71001		Zespoły usług projektowych	10 000,00	40 450,00	32 104,65	79,37%
		4300	Zakup usług pozostałych	10 000,00	40 450,00	32 104,65	79,37%
	71004		Plany zagospodarowania przestrzennego	114 656,00	114 656,00	100 484,66	87,64%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	60 000,00	60 000,00	56 725,00	94,54%
		4300	Zakup usług pozostałych	54 656,00	54 656,00	43 759,66	80,06%
750			Administracja publiczna	4 104 531,00	5 712 862,19	5 373 545,24	94,06%
	75011		Urzędy wojewódzkie	60 650,00	77 827,00	73 829,78	94,86%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	50 693,76	70 827,00	66 829,85	94,36%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	8 714,25	0,00	0,00	-
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 241,99	0,00	0,00	-
		4300	Zakup usług pozostałych	0,00	7 000,00	6 999,93	100,00%
	75022		Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)	93 600,00	93 600,00	89 497,36	95,62%
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	91 100,00	89 100,00	85 847,95	96,35%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 500,00	1 500,00	1 014,94	67,66%
		4300	Zakup usług pozostałych	1 000,00	2 400,00	2 074,94	86,46%
		4420	Podróże służbowe zagraniczne	0,00	600,00	559,53	93,26%
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	3 709 731,00	4 239 719,27	3 982 304,57	93,93%
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	9 000,00	9 000,00	6 240,50	69,34%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	2 558 342,00	2 618 342,00	2 552 039,65	97,47%

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	152 985,00	156 385,00	156 308,36	99,95%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	451 521,00	461 835,00	437 571,10	94,75%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	64 384,00	64 384,00	48 833,59	75,85%
		4140	Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	1 000,00	1 000,00	0,00	0,00%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	6 000,00	6 000,00	5 947,20	99,12%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	95 000,00	112 230,00	111 622,62	99,46%
		4217	Zakup materiałów i wyposażenia	0,00	81 000,00	80 292,72	99,13%
		4260	Zakup energii	50 100,00	79 100,00	66 744,04	84,38%
		4270	Zakup usług remontowych	1 000,00	101 000,00	6 765,00	6,70%
		4280	Zakup usług zdrowotnych	3 000,00	3 000,00	360,00	12,00%
		4300	Zakup usług pozostałych	198 850,00	219 450,20	195 511,37	89,09%
		4307	Zakup usług pozostałych	0,00	8 500,00	7 933,50	93,34%
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	11 500,00	11 500,00	10 017,87	87,11%
		4410	Podróże służbowe krajowe	4 000,00	4 000,00	3 088,16	77,20%
		4420	Podróże służbowe zagraniczne	2 000,00	2 000,00	1 119,06	55,95%
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	58 549,00	65 083,07	65 083,07	100,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	22 500,00	17 500,00	15 016,76	85,81%
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	20 000,00	6 600,00	0,00	0,00%
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	110 000,00	110 000,00	100,00%
		6067	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	101 810,00	101 810,00	100,00%
	75045		Kwalifikacja wojskowa	500,00	0,00	0,00	-
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	200,00	0,00	0,00	-
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	200,00	0,00	0,00	-
		4410	Podróże służbowe krajowe	100,00	0,00	0,00	-
	75075		Promocja jednostek samorządu terytorialnego	30 550,00	64 650,00	63 054,74	97,53%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	2 250,00	1 330,00	0,00	0,00%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6 300,00	6 216,00	5 979,20	96,19%
		4300	Zakup usług pozostałych	22 000,00	57 104,00	57 075,54	99,95%
	75095		Pozostała działalność	209 500,00	1 237 065,92	1 164 858,79	94,16%
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	58 800,00	58 800,00	58 625,00	99,70%
		4100	Wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne	500,00	500,00	253,80	50,76%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	0,00	200,00	161,16	80,58%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	10 000,00	17 500,00	16 299,00	93,14%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10 000,00	15 000,00	14 559,51	97,06%
		4217	Zakup materiałów i wyposażenia	0,00	997 500,00	996 263,10	99,88%
		4300	Zakup usług pozostałych	20 200,00	23 200,00	10 155,13	43,77%
		4430	Różne opłaty i składki	82 000,00	88 365,93	59 382,10	67,20%
		4530	Podatek od towarów i usług (VAT).	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00%
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	8 000,00	8 000,00	1 160,00	14,50%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	7 999,99	7 999,99	100,00%
751			Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 279,00	1 279,00	1 278,99	100,00%
	75101		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	1 279,00	1 279,00	1 278,99	100,00%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 069,05	1 078,43	1 078,42	100,00%

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	183,76	185,38	185,38	100,00%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	26,19	15,19	15,19	100,00%
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	164 024,00	905 624,00	831 770,07	91,84%
	75405		Komendy powiatowe Policji	0,00	5 000,00	5 000,00	100,00%
		2300	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy	0,00	5 000,00	5 000,00	100,00%
	75412		Ochotnicze straże pożarne	163 524,00	834 524,00	824 277,20	98,77%
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	14 290,00	54 290,00	50 547,14	93,11%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	758,00	1 708,00	1 691,25	99,02%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	29 804,00	24 884,00	24 880,00	99,98%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	54 822,00	87 712,00	87 389,33	99,63%
		4260	Zakup energii	23 000,00	25 670,00	21 970,15	85,59%
		4270	Zakup usług remontowych	2 000,00	0,00	0,00	-
		4280	Zakup usług zdrowotnych	4 500,00	3 260,00	3 260,00	100,00%
		4300	Zakup usług pozostałych	22 000,00	26 350,00	25 908,29	98,32%
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	2 500,00	1 700,00	1 209,04	71,12%
		4430	Różne opłaty i składki	9 850,00	8 950,00	7 422,00	82,93%
		6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	0,00	600 000,00	600 000,00	100,00%
	75414		Obrońcy cywilni	500,00	0,00	0,00	-
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	200,00	0,00	0,00	-
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	200,00	0,00	0,00	-
		4300	Zakup usług pozostałych	100,00	0,00	0,00	-
	75421		Zarządzanie kryzysowe	0,00	66 100,00	2 492,87	3,77%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	0,00	20 000,00	1 334,92	6,67%
		4220	Zakup środków żywności	0,00	25 000,00	907,70	3,63%
		4300	Zakup usług pozostałych	0,00	21 100,00	250,25	1,19%
757			Obsługa długu publicznego	130 000,00	413 900,00	282 684,94	68,30%
	75702		Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczki	130 000,00	413 900,00	282 684,94	68,30%
		8110	Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek	130 000,00	413 900,00	282 684,94	68,30%
758			Różne rozliczenia	200 000,00	100 000,00	0,00	0,00%
	75818		Rezerwy ogólne i celowe	200 000,00	100 000,00	0,00	0,00%
		4810	Rezerwy	150 000,00	50 000,00	0,00	0,00%
		6800	Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00%
801			Oświata i wychowanie	11 054 801,69	12 864 965,09	12 704 623,91	98,75%
	80101		Szkoły podstawowe	6 903 773,55	8 255 461,66	8 213 817,00	99,50%
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	252 416,00	260 414,00	256 174,20	98,37%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 105 028,00	1 115 328,00	1 113 320,79	99,82%
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	81 836,00	66 766,00	66 751,53	99,98%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	820 896,00	908 166,00	906 984,67	99,87%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	95 447,00	95 460,00	92 760,39	97,17%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	14 400,00	18 000,00	18 000,00	100,00%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	85 360,00	245 217,58	245 030,15	99,92%
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	8 950,00	9 950,00	9 939,91	99,90%
		4260	Zakup energii	357 240,00	206 560,04	195 658,67	94,72%

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
		4270	Zakup usług remontowych	0,00	43 888,00	43 888,00	100,00%
		4280	Zakup usług zdrowotnych	6 900,00	7 540,00	7 540,00	100,00%
		4300	Zakup usług pozostałych	94 780,00	101 540,04	98 015,55	96,53%
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	14 240,00	14 240,00	13 434,63	94,34%
		4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	0,00	9 840,00	9 840,00	100,00%
		4410	Podróże służbowe krajowe	4 500,00	7 168,00	5 863,56	81,80%
		4420	Podróże służbowe zagraniczne	0,00	700,00	559,53	79,93%
		4430	Różne opłaty i składki	13 000,00	13 215,00	13 190,60	99,82%
		4440	Odписy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	291 821,55	307 920,35	307 920,35	100,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	12 600,00	11 153,77	10 590,00	94,95%
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniającego	1 700,00	915,00	413,15	45,15%
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	3 343 032,00	3 856 558,88	3 843 051,96	99,65%
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	299 627,00	288 599,00	288 567,36	99,99%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	666 322,00	666 322,00	100,00%
	80103		Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	505 310,21	522 457,21	512 162,22	98,03%
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	15 732,00	20 849,00	20 729,76	99,43%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	85 361,00	85 361,00	85 287,78	99,91%
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	6 868,00	6 288,00	6 280,29	99,88%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	68 782,00	74 285,00	71 295,75	95,98%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	9 803,00	10 240,00	8 519,51	83,20%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	900,00	900,00	833,95	92,66%
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	1 256,00	756,00	748,36	98,99%
		4260	Zakup energii	720,00	720,00	692,86	96,23%
		4280	Zakup usług zdrowotnych	850,00	600,00	600,00	100,00%
		4300	Zakup usług pozostałych	900,00	900,00	740,10	82,23%
		4440	Odписy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	19 756,21	20 077,73	20 077,73	100,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	100,00	0,00	0,00	-
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniającego	500,00	0,00	0,00	-
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	269 593,00	285 371,48	280 254,96	98,21%
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	24 189,00	16 109,00	16 101,17	99,95%
	80104		Przedszkola	1 823 314,00	1 822 679,70	1 771 769,68	97,21%
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	37 449,00	41 469,00	40 808,49	98,41%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	393 300,00	391 750,00	389 038,07	99,31%
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	30 100,00	28 114,00	28 113,86	100,00%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	188 000,00	190 753,00	180 400,31	94,57%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	26 000,00	17 900,00	16 516,21	92,27%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	11 800,00	32 827,00	32 082,42	97,73%
		4220	Zakup środków żywności	100 000,00	136 500,00	127 251,90	93,22%
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	0,00	3 000,00	3 000,00	100,00%
		4260	Zakup energii	50 000,00	51 800,00	47 580,04	91,85%
		4280	Zakup usług zdrowotnych	1 000,00	1 480,00	1 480,00	100,00%
		4300	Zakup usług pozostałych	21 600,00	33 404,90	31 235,66	93,51%

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	96 000,00	146 000,00	142 830,13	97,83%
		4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 800,00	1 550,00	1 520,74	98,11%
		4430	Różne opłaty i składki	2 600,00	2 619,80	2 619,80	100,00%
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	47 765,00	47 765,00	47 765,00	100,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	0,00	1 700,00	1 694,58	99,68%
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	569 900,00	593 908,00	578 116,36	97,34%
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	46 000,00	44 139,00	44 138,71	100,00%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	200 000,00	56 000,00	55 577,40	99,25%
	80107		Świetlice szkolne	659 790,63	673 800,18	668 227,06	99,17%
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	24 958,00	28 881,00	28 609,16	99,06%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	79 048,00	83 398,00	81 776,46	98,06%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	9 398,00	10 658,00	8 664,24	81,29%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	9 450,00	6 450,00	6 430,63	99,70%
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	1 300,00	1 652,00	1 651,68	99,98%
		4260	Zakup energii	43 270,00	43 270,00	42 760,61	98,82%
		4280	Zakup usług zdrowotnych	700,00	300,00	300,00	100,00%
		4300	Zakup usług pozostałych	500,00	500,00	307,50	61,50%
		4410	Podróże służbowe krajowe	300,00	300,00	175,54	58,51%
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	19 683,63	20 011,74	20 011,74	100,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	100,00	0,00	0,00	-
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	500,00	0,00	0,00	-
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	437 700,00	448 649,44	448 065,06	99,87%
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	32 883,00	29 730,00	29 474,44	99,14%
	80113		Dowożenie uczniów do szkół	250 000,00	278 000,00	269 533,03	96,95%
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	40 000,00	37 000,00	31 305,13	84,61%
		4300	Zakup usług pozostałych	210 000,00	241 000,00	238 227,90	98,85%
	80146		Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	37 592,00	37 592,00	36 092,28	96,01%
		4300	Zakup usług pozostałych	10 500,00	7 690,00	7 690,00	100,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	27 092,00	29 902,00	28 402,28	94,98%
	80148		Stolówki szkolne i przedszkolne	773 749,30	783 062,90	744 298,11	95,05%
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	2 150,00	2 150,00	1 256,67	58,45%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	326 317,00	321 990,45	320 521,92	99,54%
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	24 206,00	20 559,00	20 558,48	100,00%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	59 249,00	56 919,00	52 810,85	92,78%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	7 717,00	7 717,00	6 326,15	81,98%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	16 000,00	21 917,00	21 144,48	96,48%
		4220	Zakup środków żywności	257 338,00	276 819,00	247 500,07	89,41%
		4260	Zakup energii	44 230,00	44 230,00	43 449,21	98,23%
		4270	Zakup usług remontowych	18 840,00	11 923,00	11 922,91	100,00%
		4280	Zakup usług zdrowotnych	500,00	700,00	700,00	100,00%
		4300	Zakup usług pozostałych	4 000,00	5 022,60	4 991,52	99,38%
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	12 402,30	12 965,85	12 965,85	100,00%

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	300,00	150,00	150,00	100,00%
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	500,00	0,00	0,00	-
	80149		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	40 089,00	51 769,00	51 112,65	98,73%
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	2 456,00	3 363,00	3 058,45	90,94%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	5 756,00	7 480,00	7 478,98	99,99%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	820,00	1 052,00	1 051,12	99,92%
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	29 501,00	39 204,00	38 854,98	99,11%
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	1 556,00	670,00	669,12	99,87%
	80150		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	61 183,00	28 022,00	25 605,02	91,37%
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 239,00	0,00	0,00	-
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	8 787,00	4 026,00	3 769,75	93,64%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 253,00	574,00	397,17	69,19%
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	49 122,00	23 422,00	21 438,10	91,53%
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	782,00	0,00	0,00	-
	80153		Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	0,00	45 501,44	45 501,44	100,00%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	0,00	450,50	450,50	100,00%
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	0,00	45 050,94	45 050,94	100,00%
	80195		Pozostała działalność	0,00	366 619,00	366 505,42	99,97%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	0,00	115,00	96,27	83,71%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	0,00	20,00	13,72	68,60%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	0,00	640,00	560,00	87,50%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	0,00	875,00	875,00	100,00%
		4220	Zakup środków żywności	0,00	8 150,00	8 141,43	99,89%
		4260	Zakup energii	0,00	500,00	500,00	100,00%
		4350	Zakup towarów (w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	0,00	136 358,00	136 358,00	100,00%
		4370	Zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy	0,00	33 335,00	33 335,00	100,00%
		4740	Wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	0,00	25 820,00	25 820,00	100,00%
		4750	Wynagrodzenia nauczycieli wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	0,00	132 026,00	132 026,00	100,00%
		4850	Składki i inne pochodne od wynagrodzeń pracowników wypłacanych w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	0,00	28 780,00	28 780,00	100,00%
851			Ochrona zdrowia	120 000,00	381 742,52	287 634,62	75,35%
	85111		Szpitala ogólne	0,00	100 000,00	96 219,36	96,22%
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	100 000,00	96 219,36	96,22%
	85153		Zwalczanie narkomanii	8 000,00	8 000,00	2 617,26	32,72%

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	3 000,00	3 000,00	2 617,26	87,24%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	1 500,00	1 500,00	0,00	0,00%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	500,00	500,00	0,00	0,00%
		4300	Zakup usług pozostałych	3 000,00	3 000,00	0,00	0,00%
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	112 000,00	273 532,52	188 588,00	68,95%
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	4 000,00	10 000,00	10 000,00	100,00%
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	500,00	1 500,00	0,00	0,00%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 700,00	1 700,00	1 546,26	90,96%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	300,00	300,00	128,64	42,88%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	68 560,00	81 560,00	66 938,95	82,07%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	8 720,00	32 952,52	32 487,33	98,59%
		4270	Zakup usług remontowych	0,00	14 300,00	14 200,00	99,30%
		4300	Zakup usług pozostałych	25 400,00	125 400,00	62 736,82	50,03%
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	360,00	360,00	250,00	69,44%
		4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	2 160,00	2 960,00	0,00	0,00%
		4430	Różne opłaty i składki	300,00	500,00	300,00	60,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	0,00	2 000,00	0,00	0,00%
	85195		Pozostała działalność	0,00	210,00	210,00	100,00%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	0,00	210,00	210,00	100,00%
852			Pomoc społeczna	1 866 980,00	3 065 396,78	2 837 501,44	92,57%
	85202		Domy pomocy społecznej	228 600,00	181 231,00	181 209,59	99,99%
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	228 600,00	181 231,00	181 209,59	99,99%
	85203		Ośrodki wsparcia	11 093,00	11 093,00	8 056,85	72,63%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	100,00	100,00	0,00	0,00%
		4260	Zakup energii	8 863,00	8 863,00	6 211,64	70,09%
		4300	Zakup usług pozostałych	722,00	722,00	556,17	77,03%
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	528,00	528,00	441,36	83,59%
		4400	Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	880,00	880,00	847,68	96,33%
	85205		Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	4 134,00	4 134,00	1 085,03	26,25%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	550,00	550,00	544,53	99,01%
		4300	Zakup usług pozostałych	384,00	684,00	540,50	79,02%
		4410	Podróże służbowe krajowe	200,00	200,00	0,00	0,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	3 000,00	2 700,00	0,00	0,00%
	85213		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	35 093,00	37 929,00	37 577,09	99,07%
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	35 093,00	37 929,00	37 577,09	99,07%
	85214		Zasilki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	163 138,00	161 094,00	100 011,82	62,08%
		3110	Świadczenia społeczne	161 395,00	159 351,00	100 011,82	62,76%

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 743,00	1 743,00	0,00	0,00%
	85215		Dodatki mieszkaniowe	61 200,00	68 469,77	65 675,79	95,92%
		3110	Świadczenia społeczne	61 200,00	68 469,77	65 675,79	95,92%
	85216		Zasilki stałe	91 190,00	116 598,00	102 873,44	88,23%
		3110	Świadczenia społeczne	91 190,00	116 598,00	102 873,44	88,23%
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	1 055 915,00	948 739,00	899 353,67	94,79%
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	2 450,00	2 450,00	2 333,63	95,25%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	777 343,00	656 717,00	635 495,88	96,77%
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	45 420,00	43 405,62	43 396,12	99,98%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	108 194,00	108 194,00	103 042,64	95,24%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	9 141,00	9 141,00	5 069,52	55,46%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	0,00	7 500,00	7 500,00	100,00%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	7 930,00	15 380,00	15 103,53	98,20%
		4260	Zakup energii	17 731,00	17 731,00	11 866,94	66,93%
		4280	Zakup usług zdrowotnych	600,00	600,00	260,00	43,33%
		4300	Zakup usług pozostałych	48 285,00	48 285,00	46 816,01	96,96%
		4360	Opłaty za tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	5 052,00	5 052,00	4 051,11	80,19%
		4410	Podróże służbowe krajowe	6 177,00	6 177,00	5 448,85	88,21%
		4420	Podróże służbowe zagraniczne	500,00	0,00	0,00	-
		4430	Różne opłaty i składki	1 400,00	1 400,00	1 212,00	86,57%
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	13 952,35	15 238,34	15 238,34	100,00%
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	6 000,00	6 000,00	0,00	0,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	5 072,00	4 800,39	2 519,10	52,48%
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	667,65	667,65	0,00	0,00%
	85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	129 402,00	110 350,00	95 904,21	86,91%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	18 278,00	12 957,00	10 451,83	80,67%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 301,00	1 301,00	328,68	25,26%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	106 144,00	92 413,00	85 123,70	92,11%
		4300	Zakup usług pozostałych	3 546,00	3 546,00	0,00	0,00%
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	133,00	133,00	0,00	0,00%
	85230		Pomoc w zakresie dożywiania	10 096,00	48 803,00	47 407,02	97,14%
		3110	Świadczenia społeczne	10 096,00	48 803,00	47 407,02	97,14%
	85231		Pomoc dla cudzoziemców	0,00	782 264,01	760 150,35	97,17%
		3280	Świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy	0,00	646 400,00	646 400,00	100,00%
		3290	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP	0,00	118 088,00	96 673,80	81,87%
		4350	Zakup towarów (w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	0,00	600,00	0,00	0,00%
		4740	Wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	0,00	14 385,14	14 333,09	99,64%
		4850	Składki i inne pochodne od wynagrodzeń pracowników wypłacanych w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	0,00	2 790,87	2 743,46	98,30%
	85232		Centra integracji społecznej	20 000,00	20 000,00	20 000,00	100,00%

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
		2580	Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	20 000,00	20 000,00	20 000,00	100,00%
	85278		Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0,00	19 000,00	19 000,00	100,00%
		3110	Świadczenia społeczne	0,00	19 000,00	19 000,00	100,00%
	85295		Pozostała działalność	57 119,00	555 692,00	499 196,58	89,83%
		3110	Świadczenia społeczne	0,00	495 611,00	449 406,04	90,68%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	0,00	6 162,00	5 400,00	87,63%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	0,00	1 064,00	929,88	87,39%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	0,00	152,00	117,60	77,37%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	1 240,00	0,00	0,00	-
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	950,00	2 585,00	1 633,96	63,21%
		4220	Zakup środków żywności	7 000,00	7 000,00	6 833,50	97,62%
		4300	Zakup usług pozostałych	42 245,00	41 390,00	34 406,60	83,13%
		4410	Podróże służbowe krajowe	209,00	209,00	0,00	0,00%
		4430	Różne opłaty i składki	5 475,00	1 050,00	0,00	0,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	0,00	469,00	469,00	100,00%
853			Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	10 000,00	6 493 889,14	3 848 923,26	59,27%
	85311		Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	10 000,00	10 000,00	10 000,00	100,00%
		2710	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	10 000,00	10 000,00	10 000,00	100,00%
	85395		Pozostała działalność	0,00	6 483 889,14	3 838 923,26	59,21%
		3110	Świadczenia społeczne	0,00	6 330 000,00	3 763 500,00	59,45%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	0,00	36 000,00	25 000,00	69,44%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	0,00	11 300,00	6 876,00	60,85%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	0,00	1 700,00	882,00	51,88%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	0,00	25 000,00	15 000,00	60,00%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	0,00	38 300,00	22 962,96	59,96%
		4300	Zakup usług pozostałych	0,00	11 000,00	3 702,30	33,66%
		4410	Podróże służbowe krajowe	0,00	1 000,00	0,00	0,00%
		4430	Różne opłaty i składki	0,00	26 589,14	0,00	0,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	0,00	3 000,00	1 000,00	33,33%
854			Edukacyjna opieka wychowawcza	43 260,00	133 806,00	110 693,76	82,73%
	85404		Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	22 000,00	22 000,00	9 151,38	41,60%
		2710	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	22 000,00	22 000,00	9 151,38	41,60%
	85412		Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży	0,00	60 900,00	60 870,18	99,95%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	0,00	1 530,00	1 529,91	99,99%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	0,00	220,00	218,05	99,11%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	0,00	18 100,00	18 100,00	100,00%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	0,00	6 150,00	6 148,33	99,97%
		4220	Zakup środków żywności	0,00	15 800,00	15 779,96	99,87%
		4300	Zakup usług pozostałych	0,00	18 600,00	18 593,93	99,97%
		4410	Podróże służbowe krajowe	0,00	500,00	500,00	100,00%

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
	85415		Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	6 260,00	22 606,00	12 372,20	54,73%
		3240	Stypendia dla uczniów	6 260,00	22 606,00	12 372,20	54,73%
	85416		Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	15 000,00	28 300,00	28 300,00	100,00%
		3240	Stypendia dla uczniów	15 000,00	28 300,00	28 300,00	100,00%
855			Rodzina	5 716 631,00	6 963 185,36	6 836 740,44	98,18%
	85501		Świadczenie wychowawcze	2 503 331,00	3 190 018,00	3 188 155,80	99,94%
		3110	Świadczenia społeczne	2 464 297,00	3 150 852,00	3 150 851,81	100,00%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	20 983,00	20 983,00	20 214,52	96,34%
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3 924,00	3 924,00	3 712,88	94,62%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	4 290,00	4 290,00	4 102,63	95,63%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	612,00	612,00	583,71	95,38%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4 310,00	4 413,00	3 996,90	90,57%
		4300	Zakup usług pozostałych	4 105,00	4 134,00	3 994,90	96,64%
		4430	Różne opłaty i składki	100,00	100,00	0,00	0,00%
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	651,11	698,45	698,45	100,00%
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	58,89	11,55	0,00	0,00%
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 926 682,00	3 505 750,00	3 404 423,74	97,11%
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	300,00	300,00	300,00	100,00%
		3110	Świadczenia społeczne	2 453 382,00	3 034 079,00	2 946 095,78	97,10%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	125 463,00	125 463,00	124 008,75	98,84%
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	8 759,00	6 848,22	6 726,02	98,22%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	308 192,00	308 192,00	298 894,21	96,98%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	2 158,00	2 158,00	1 879,41	87,09%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 457,00	1 457,00	1 456,61	99,97%
		4280	Zakup usług zdrowotnych	300,00	300,00	300,00	100,00%
		4300	Zakup usług pozostałych	20 351,00	20 351,00	20 344,00	99,97%
		4410	Podróże służbowe krajowe	240,00	240,00	54,32	22,63%
		4430	Różne opłaty i składki	300,00	300,00	207,21	69,07%
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	3 875,65	4 157,43	4 157,43	100,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 764,00	1 764,00	0,00	0,00%
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	140,35	140,35	0,00	0,00%
	85503		Karta Dużej Rodziny	0,00	1 352,36	1 294,00	95,68%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	0,00	1 130,36	1 081,58	95,68%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	0,00	194,31	185,92	95,68%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	0,00	27,69	26,50	95,70%
	85504		Wspieranie rodziny	83 353,00	76 410,00	65 999,07	86,37%
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	286,00	286,00	260,04	90,92%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	50 383,00	44 582,00	38 595,15	86,57%
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3 926,00	3 813,29	3 534,98	92,70%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	9 353,00	8 354,00	6 931,60	82,97%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 332,00	1 189,00	986,22	82,95%

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4 800,00	5 082,70	5 082,30	99,99%
		4260	Zakup energii	2 364,00	2 364,00	1 473,47	62,33%
		4300	Zakup usług pozostałych	4 659,00	4 659,00	4 525,94	97,14%
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	744,00	744,00	687,07	92,35%
		4410	Podróże służbowe krajowe	3 310,00	3 310,00	2 222,03	67,13%
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 550,26	1 380,27	1 380,27	100,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	588,00	588,00	320,00	54,42%
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	57,74	57,74	0,00	0,00%
	85508		Rodziny zastępcze	189 096,00	164 374,00	153 494,45	93,38%
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	189 096,00	164 374,00	153 494,45	93,38%
	85513		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	14 169,00	25 281,00	23 373,38	92,45%
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	14 169,00	25 281,00	23 373,38	92,45%
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 130 282,00	3 404 359,41	2 620 672,03	76,98%
	90001		Gospodarka ściekowa i ochrona wód	0,00	8 610,00	5 535,00	64,29%
		4300	Zakup usług pozostałych	0,00	8 610,00	5 535,00	64,29%
	90002		Gospodarka odpadami komunalnymi	1 493 400,00	1 655 408,55	1 371 069,90	82,82%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	54 514,00	54 514,00	52 033,94	95,45%
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3 964,00	3 964,00	3 945,67	99,54%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	10 671,00	10 671,00	9 153,10	85,78%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 508,00	1 508,00	1 304,55	86,51%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	7 000,00	0,00	0,00	-
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	20 000,00	19 887,29	531,31	2,67%
		4300	Zakup usług pozostałych	1 321 492,74	1 402 420,74	1 241 974,47	88,56%
		4410	Podróże służbowe krajowe	1 000,00	1 000,00	0,00	0,00%
		4430	Różne opłaty i składki	1 600,00	1 600,00	533,89	33,37%
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 550,26	1 662,97	1 662,97	100,00%
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 600,00	1 600,00	200,00	12,50%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	3 000,00	3 000,00	2 535,00	84,50%
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	500,00	500,00	0,00	0,00%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	65 000,00	153 080,55	57 195,00	37,36%
	90003		Oczyszczanie miast i wsi	53 700,00	55 918,46	40 345,71	72,15%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 700,00	5 918,46	4 937,44	83,42%
		4300	Zakup usług pozostałych	50 000,00	50 000,00	35 408,27	70,82%
	90004		Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	37 093,00	114 683,40	110 411,13	96,27%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10 000,00	22 590,40	21 728,55	96,18%
		4260	Zakup energii	2 093,00	2 093,00	467,08	22,32%
		4300	Zakup usług pozostałych	25 000,00	90 000,00	88 215,50	98,02%
	90005		Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	40 000,00	88 000,00	88 000,00	100,00%
		6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i	40 000,00	88 000,00	88 000,00	100,00%

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
			zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych				
	90013		Schroniska dla zwierząt	30 000,00	30 000,00	27 720,00	92,40%
		4300	Zakup usług pozostałych	30 000,00	30 000,00	27 720,00	92,40%
	90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	330 539,00	445 539,00	420 294,01	94,33%
		4260	Zakup energii	165 539,00	160 539,00	135 476,35	84,39%
		4270	Zakup usług remontowych	165 000,00	185 000,00	184 817,66	99,90%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	100 000,00	100 000,00	100,00%
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	7 200,00	7 200,00	7 072,42	98,23%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 400,00	5 200,00	5 124,10	98,54%
		4300	Zakup usług pozostałych	1 800,00	2 000,00	1 948,32	97,42%
	90026		Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami	123 500,00	181 500,00	137 534,24	75,78%
		4300	Zakup usług pozostałych	123 500,00	181 500,00	137 534,24	75,78%
	90095		Pozostała działalność	14 850,00	817 500,00	412 689,62	50,48%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	0,00	11 283,86	11 280,00	99,97%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	0,00	1 939,69	1 939,04	99,97%
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	0,00	276,45	276,36	99,97%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	450,00	600 000,00	315 344,42	52,56%
		4220	Zakup środków żywności	0,00	850,00	777,22	91,44%
		4300	Zakup usług pozostałych	14 400,00	203 150,00	83 072,58	40,89%
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	863 523,80	1 110 030,14	1 083 776,59	97,63%
	92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	595 917,00	783 973,34	758 050,73	96,69%
		2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	480 000,00	562 000,00	562 000,00	100,00%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 518,00	2 519,00	2 440,65	96,89%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	27 610,00	27 610,00	26 309,00	95,29%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	41 602,00	81 652,00	73 868,05	90,47%
		4260	Zakup energii	32 981,00	36 881,00	25 196,48	68,32%
		4270	Zakup usług remontowych	0,00	2 206,34	2 206,34	100,00%
		4300	Zakup usług pozostałych	10 473,00	40 372,00	35 297,61	87,43%
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	468,00	468,00	468,00	100,00%
		4430	Różne opłaty i składki	265,00	265,00	264,60	99,85%
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	30 000,00	30 000,00	100,00%
	92116		Biblioteki	230 000,00	270 000,00	270 000,00	100,00%
		2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	230 000,00	270 000,00	270 000,00	100,00%
	92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	0,00	20 000,00	20 000,00	100,00%
		2720	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	0,00	20 000,00	20 000,00	100,00%
	92195		Pozostała działalność	37 606,80	36 056,80	35 725,86	99,08%
		2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	5 000,00	13 000,00	13 000,00	100,00%
		4090	Honoraria	5 000,00	0,00	0,00	-
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	2 600,00	610,00	610,00	100,00%

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Wydatki ogółem (plan na 1.01.2022)	Wydatki ogółem (plan na 31.12.2022)	Wydatki ogółem (wykonanie na 31.12.2022)	Wykonanie planu
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	9 990,00	17 730,00	17 558,11	99,03%
		4260	Zakup energii	616,80	816,80	679,66	83,21%
		4300	Zakup usług pozostałych	14 400,00	3 900,00	3 878,09	99,44%
926			Kultura fizyczna	164 807,00	223 047,00	196 416,46	88,06%
	92601		Obiekty sportowe	87 707,00	148 947,00	123 747,07	83,08%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	509,00	509,00	343,84	67,55%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	18 238,00	18 238,00	17 032,00	93,39%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	33 750,00	77 390,00	67 353,32	87,03%
		4260	Zakup energii	21 910,00	32 910,00	25 741,11	78,22%
		4300	Zakup usług pozostałych	13 300,00	19 900,00	13 276,80	66,72%
	92695		Pozostała działalność	77 100,00	74 100,00	72 669,39	98,07%
		2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	65 000,00	65 000,00	65 000,00	100,00%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6 820,00	6 820,00	5 869,39	86,06%
		4300	Zakup usług pozostałych	4 480,00	1 480,00	1 000,00	67,57%
		4430	Różne opłaty i składki	800,00	800,00	800,00	100,00%
			Razem	30 572 037,00	48 692 146,13	43 795 190,80	89,94%

Budżet 2022 roku zamknął się nadwyżką w wysokości 1.430.819,27 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 926.571,00 zł (stan na 01.01.2022 r.), a po zmianach przy planowanym deficycie w wysokości 896.424,96 zł (stan na 31.12.2022 r.).

Na dzień 31.12.2022 r. stan zobowiązań Gminy zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku (kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji) wynosił 3.415.214,59 zł, w tym z tytułu kredytów 3.415.214,59 zł.

Na dzień 31.12.2022 r. stan należności i wybranych aktywów finansowych Gminy zgodnie ze sprawozdaniem Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku (kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych) wynosił 9.594.803,69 zł, w tym: pożyczki (należności wynikające z przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności) kwota 23.982,56 zł, gotówka i depozyty kwota 7.598.964,88 zł, należności wymagalne 1.949.169,86 zł, pozostałe należności 22.686,39 zł.

W 2022 roku spłata zobowiązań z tytułu kredytów wyniosła 1.046.877,35 zł. Uchwałą Nr XXXIII/269/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2022 Wójt uzyskał upoważnienie do zaciągania kredytów i pożyczek oraz emitowania papierów wartościowych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 500.000,00 zł oraz do zaciągania kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. W 2022 roku Wójt nie korzystał z powyższego upoważnienia i Gmina Kwilcz nie zaciągnęła kredytów i pożyczek

Podsumowując, realizacja budżetu w 2022 roku przebiegała prawidłowo, a wydatkowanie środków budżetowych następowało w sposób szczególnie celowy i oszczędny. Gmina realizowała zadania określone uchwałą budżetową zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych i aktów wykonawczych. Ponadto Gmina Kwilcz posiada płynność finansową i wszystkie jej zobowiązania były i są realizowane terminowo i zgodnie z przepisami i postanowieniami zawartych umów.

II. Analiza finansowa Gminy Kwilcz

Analiza finansowa pozwala porównywać różne wielkości budżetowe w poszczególnych okresach. Aby ocena przyniosła pożądany efekt w postaci właściwych wniosków, powinna uwzględniać w swoim zakresie analizę wskaźnikową. Sprzyja ona dokładnemu zbadaniu sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego oraz ustaleniu zdolności kredytowej, płynności finansowej, a także określeniu kierunków polityki inwestycyjnej. Analiza wskaźnikowa pozwala również ocenić możliwość zaciągania zobowiązań oraz ułatwia podejmowanie decyzji o charakterze rozwojowym.

Podstawowe wskaźniki to:

1. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w latach 2020–2022 (w %)
(Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz)

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Dochody ogółem (w zł)	36.243.783,95	39.511.486,32	45.226.010,07
Dochody własne (w zł)	11.611.023,01	14.697.390,33	17.683.837,01
Udział (w %)	32,04	37,20	39,11

Wskaźnik ten wskazuje jaką część dochodów ogółem stanowią dochody własne. W 2022 roku dochody własne stanowiły 39,11% dochodów ogółem i zwiększyły się w porównaniu do lat poprzednich.

2. Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem

Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem w latach 2020–2022 (w %)
(Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz)

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Dochody ogółem (w zł)	36.243.783,95	39.511.486,32	45.226.010,07
Dochody bieżące (w zł)	32.489.563,94	35.596.819,12	41.389.810,12
Udział (w %)	89,64	90,09	91,52

Wskaźnik ten wskazuje jaką część dochodów ogółem stanowią dochody bieżące. W 2022 roku dochody bieżące stanowiły 91,52% dochodów ogółem.

3. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem

Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem w latach 2020–2022 (w %)
(Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz)

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Dochody ogółem (w zł)	36.243.783,95	39.511.486,32	45.226.010,07
Nadwyżka operacyjna (w zł)	2.800.812,04	3.482.347,72	4.272.289,43
Udział (w %)	7,73	8,81	9,45

Dodatnia wartość wyniku bieżącego (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi), określona jako nadwyżka operacyjna, wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości Gminy do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem określa stopień, w jakim jednostka mogłaby zaciągnąć nowe zobowiązania, w stosunku do osiągniętych dochodów. Im wyższa jest wartość tego wskaźnika tym większe są możliwości inwestycyjne lub większa możliwość zwiększania wydatków bieżących. W 2022 roku udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem stanowił 9,45% i miała tendencję rosnącą w porównaniu do lat poprzednich.

4. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w latach 2020–2022 (w %)
(Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz)

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Wydatki ogółem (w zł)	35.662.716,30	38.229.872,54	43.795.190,80
Wydatki majątkowe (w zł)	5.973.964,40	6.115.401,14	6.677.670,11
Udział (w %)	16,75	16,00	15,25

Wskaźnik ten wskazuje jaką część wydatków ogółem stanowią wydatki majątkowe. W 2022 roku wydatki majątkowe stanowiły 15,25% wydatków ogółem.

5. Zadłużenie Gminy Kwilcz

Ocena zadłużenia w jednostkach samorządowych dokonywana jest na podstawie o wskaźników wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych*. Pierwszy wskaźnik zadłużenia informuje o udziale zobowiązań ogółem w dochodach ogółem. Zgodnie z ww.

ustawą, łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% dochodów ogółem tej jednostki.

Wskaźnik zadłużenia w latach 2020–2022 (w %)

(Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz)

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Zadłużenie (w zł)	3.675.924,94	4.462.091,94	3.415.214,59
Dochody ogółem (w zł)	36.243.783,95	39.511.486,32	45.226.010,07
Wskaźnik zadłużenia (w %)	10,14	11,29	7,55

W analizowanych latach 2020–2022 wskaźnik zadłużenia dla Gminy Kwilcz kształtował się korzystnie. W okresie 2020 – 2022 wskaźnik ten miał wartość w granicach 7-11% (tab.5). Niski poziom wskaźnika informuje o tym, że Gmina Kwilcz niechętnie korzystała z kredytów i pożyczek. Poziom tego wskaźnika świadczy o bezpiecznej i stabilnej wysokości zadłużenia.

Poziom obsługi zadłużenia w latach 2020–2022 (w %)

(Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz)

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Raty + odsetki (w zł)	790.208,56	794.919,14	1.329.562,29
Dochody ogółem (w zł)	36.243.783,95	39.511.486,32	45.226.010,07
Wskaźnik obsługi zadłużenia (w %)	2,18	2,01	2,94

Wskaźnik poziomu obsługi zadłużenia obrazuje udział wydatków na obsługę zadłużenia i spłat rat kapitałowych w dochodach ogółem. Łączne koszty obsługi długu jednostki samorządowej przypadające do zapłaty w danym roku budżetowym oraz potencjalne spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, nie mogą przekroczyć 15% jej dochodów ogółem. W Gminie Kwilcz wskaźnik obsługi zadłużenia kształtuje się na niskim, bezpiecznym poziomie. Najwyższa wartość wskaźnika wystąpiła w 2022 roku – 2,94%, a najniższa w 2021 roku – 2,01%. Wzrost wskaźnika wynikał z wysokiej stopy oprocentowania kredytów, jaki miał miejsce w 2022 roku. Niski poziom obsługi zadłużenia w każdym z badanych lat wskazuje na fakt, iż ryzyko niewypłacalności Gminy Kwilcz jest bardzo małe.

Opisane wskaźniki zadłużenia nie wyrażają jednak rzeczywistej zdolności kredytowej jednostki. Należy zatem zastosować również inne miary kondycji finansowej oraz zdolności kredytowej. Znaczącym elementem tej oceny oprócz wysokości osiągniętych dochodów jest poziom wolnych środków.

Wskaźnik pokrycia obsługi długu w latach 2020–2022 (w %)

(Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz)

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Wolne środki brutto (w zł)	6.555.032,05	7.397.014,92	8.108.489,38
Dług do spłaty w ciągu roku (w zł)	721.088,15	712.000,00	1.046.877,35
Koszt obsługi zadłużenia (w zł)	69.120,41	82.919,14	282.684,94
Współczynnik wolnych środków do obsługi zadłużenia (w %)	8,30	9,31	16,40

Wolne środki brutto stanowią dodatnią różnicę między dochodami ogółem a bieżącymi wydatkami budżetowymi. Wygospodarowanie wolnych środków determinuje zdolność jednostki do obsługi zobowiązań długoterminowych, które mogą być przez nie pokryte. Analizując poziom wskaźnika obsługi długu pierwszego stopnia w Gminie Kwilcz należy stwierdzić, że w latach 2020–2022 przyjmował wartości większe od jedności.

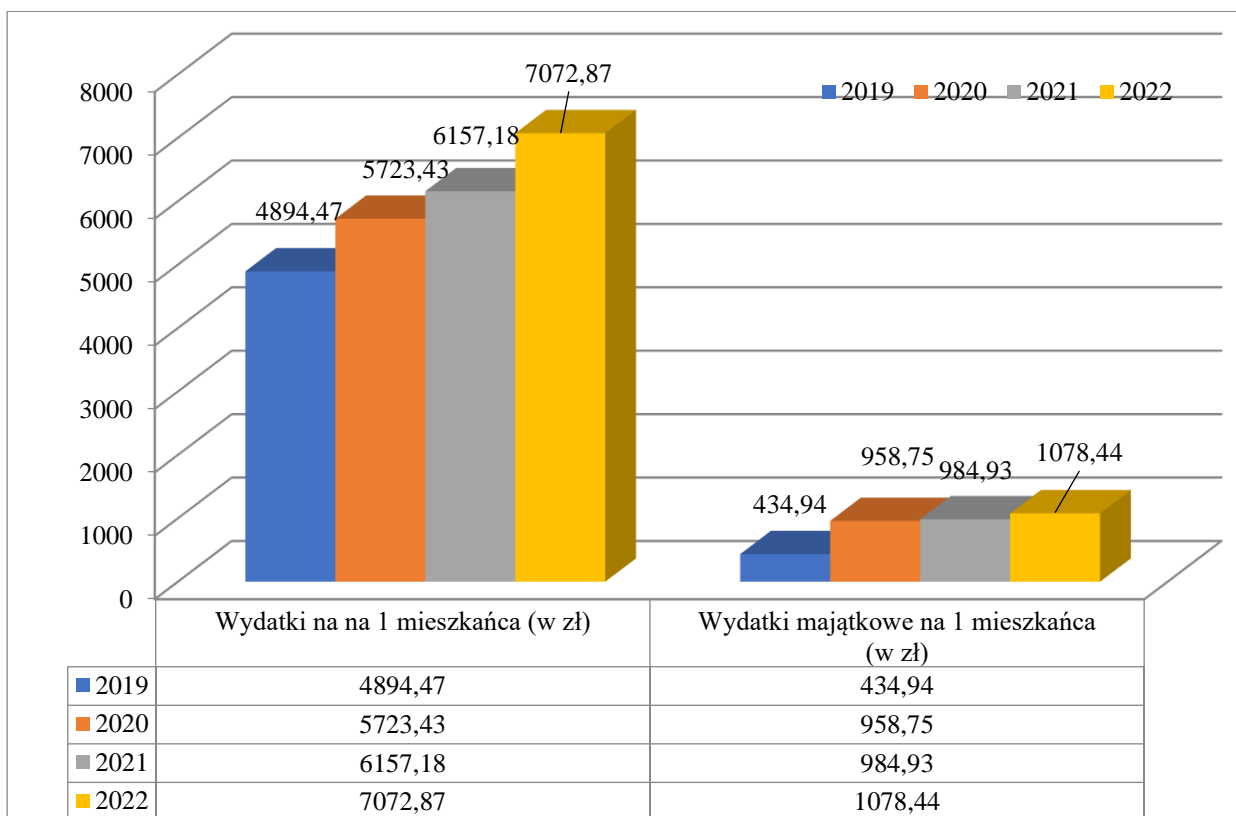
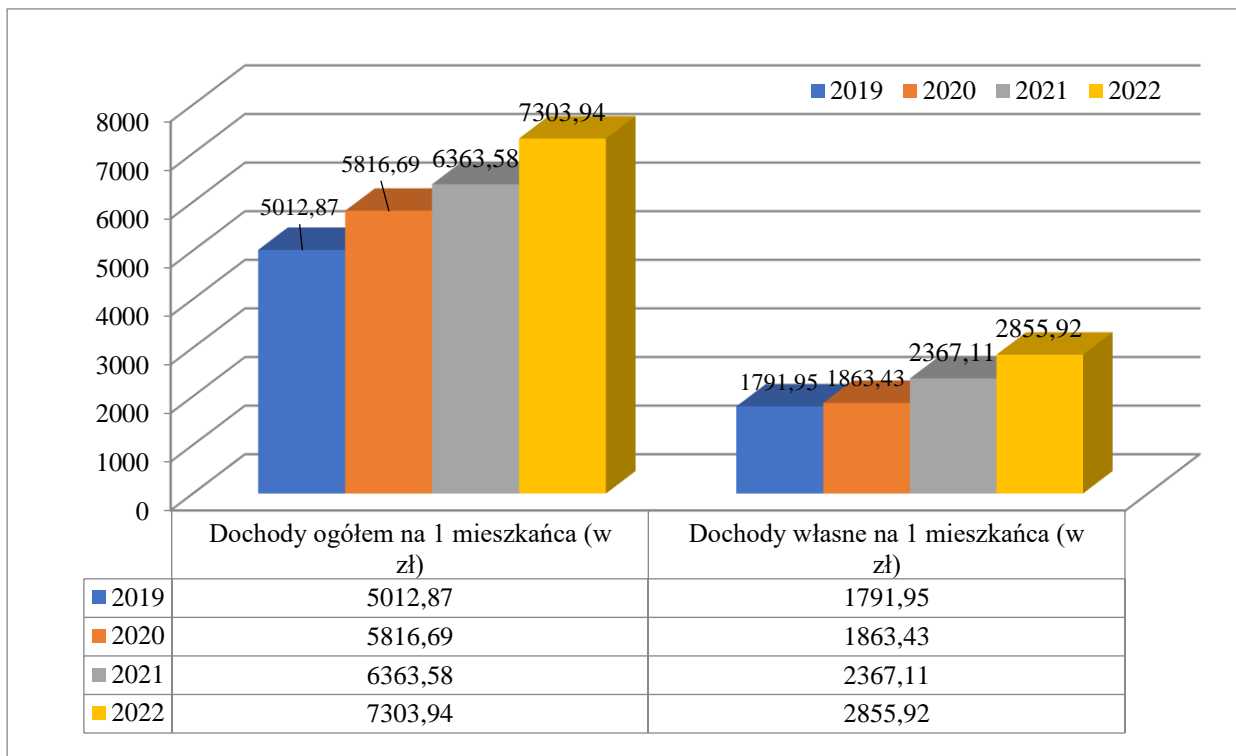
Wartości wskaźnika powyżej 1,0 wskazują na fakt, że wystąpiło pełne pokrycie kwoty długu i kosztów jego obsługi wyłącznie wolnymi środkami. Najwyższy poziom wskaźnika odnotowano w 2022 roku – 16,40% i wcześniej w roku 2021 – 9,31%, co oznacza, że w tych latach mógł być pokryty największy procent zadłużenia z wolnych środków.

6. Dochody i wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Dochody i wydatki na 1 mieszkańca Gminy Kwilcz w latach 2020–2022 (w zł)
(Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz oraz rejestru mieszkańców stałych Gminy Kwilcz)

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Dochody ogółem (w zł)	36.243.783,95	39.511.486,32	45.226.010,07
Dochody własne (w zł)	11.611.023,01	14.697.390,33	17.683.837,01
Wydatki ogółem (w zł)	35.662.716,30	38.229.872,54	43.795.190,80
Wydatki majątkowe (w zł)	5.973.964,40	6.115.401,14	6.677.670,11
Liczba mieszkańców stałych (os.)	6.231	6.209	6.192
Dochody ogółem na 1 mieszkańca (w zł)	5.816,69	6.363,58	7.303,94
Dochody własne na 1 mieszkańca (w zł)	1.863,43	2.367,11	2.855,92

Wydatki na 1 mieszkańca (w zł)	5.723,43	6.157,18	7.072,87
Wydatki majątkowe na 1 mieszkańca (w zł)	958,75	984,93	1.078,44

7. Wykonanie budżetu gminy

Wykonanie oraz dynamika dochodów i wydatków w latach 2020–2022 (w zł)
(Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz)

Lata	Plan w zł	Wykonanie w zł	% wykonania	Dynamika %	Wzrost/ Spadek
DOCHODY BUDŻETOWE					
2020	34.944.816,09	36.243.783,95	103,72	115,65	+15,65
2021	38.078.340,24	39.511.486,32	103,76	109,02	+9,02
2022	47.795.721,17	45.226.010,07	94,62	114,46	+14,46
WYDATKI BUDŻETOWE					
2020	37.163.298,09	35.662.716,30	95,96	116,54	+16,54
2021	39.882.291,24	38.229.872,54	95,86	107,20	+7,20
2022	48.692.146,13	43.795.190,80	89,94	114,56	+14,56

Wykonanie dochodów i wydatków budżetowych w podziale na bieżące i majątkowe oraz wynik budżetu w latach 2020–2022 (w zł)

(Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz)

Wyszczególnienie	Wykonanie (w zł)		
	2020	2021	2022
Dochody budżetowe, w tym:	36.243.783,95	39.511.486,32	45.226.010,07
- dochody bieżące	32.489.563,94	35.596.819,12	41.389.810,12
- dochody majątkowe	3.754.220,01	3.914.667,20	3.836.199,95
Wydatki budżetowe, w tym:	35.662.716,30	38.229.872,54	43.795.190,80
- wydatki bieżące	29.688.751,90	32.114.471,40	37.117.520,69
- wydatki majątkowe	5.973.964,40	6.115.401,14	6.677.670,11
Nadwyżka/deficyt	581.067,65	1.281.613,78	1.430.819,27

Relacja wydatków inwestycyjnych do dochodów ogółem w latach 2020–2022 (w %)
(Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz)

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Wydatki majątkowe (w zł)	5.973.964,40	6.115.401,14	6.677.670,11
Dochody ogółem (w zł)	36.243.783,95	39.511.486,32	45.226.010,07
Wskaźnik (w %)	16,48	15,48	14,77

Oświata

Zakończenie nauki zdalnej, uczniowie-uchodźcy z Ukrainy w polskich szkołach, wprowadzenie przedmiotu historia i terażniejszość, a także elementów strzelectwa do zajęć z edukacji dla bezpieczeństwa i nowego stopnia awansu zawodowego nauczycieli – to najważniejsze wydarzenia w 2022 r. w oświacie.

W roku szkolnym 2021/2022 uczniowie wrócili do nauki stacjonarnej. Kształcenie na odległość obowiązywało w ograniczonym wymiarze. W trybie zdalnym szkoły funkcjonowały w okresie od 20 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r., z wyłączeniem przedszkoli, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, placówek oświatowo-wychowawczych. W formie zdalnej od 27 stycznia do 20 lutego 2022 r. kształcili się także uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych oraz wszystkich klas szkół ponadpodstawowych. Przedszkolaki i uczniowie klas I-IV szkół podstawowych kontynuowali w tym czasie naukę w trybie stacjonarnym. Przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny w szkołach i placówkach, wprowadzone w poprzednim roku szkolnym, umożliwiły dyrektorom szkół elastyczne działanie. W przypadku wystąpienia zakażenia u ucznia lub nauczyciela nauka na określony czas mogła zostać przeniesiona na tryb zdalny lub hybrydowy.

Dzieci oraz pracownicy oświaty musieli mierzyć się z niepewnością, dotyczącą formy nauki, przez jakiś czas obowiązywało kształcenie na odległość, a więc nauczanie zdalne. Stopniowy powrót do nauki stacjonarnej po pandemii wymagał przede wszystkim wyrozumiałości w stosunku do siebie i wychowanków. Uczniom towarzyszyły obawy, czy poradzą sobie z nadmiarem pracy związanej z nadrobieniem przez niektórych zaległości oraz weryfikacją zdobytej wiedzy. Wymagało to od nauczycieli wyzwania wychowawczego związanego z odbudową motywacji młodych ludzi do bycia w szkole i wspólnej nauki.

Kolejnym wyzwaniem, z którym w tym roku zetknął się system szkolnictwa, było zapewnienie uczniom z Ukrainy odpowiedniej edukacji.

Rok 2022 to rok wielu zmian w oświacie. W marcu Minister Edukacji i Nauki podpisał rozporządzenia o wprowadzeniu od 1 września 2022 r. w szkołach ponadpodstawowych nowego obowiązkowego przedmiotu historia i terażniejszość. 12 marca 2022 r. Sejm uchwalił ustawę *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*. Znalazły się w niej m.in. zapisy dotyczące edukacji. Zgodnie z nimi na stanowisku pomocy nauczyciela może być zatrudniona osoba niemająca obywatelstwa polskiego, jeżeli zna język polski w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki. Możliwe jest zatrudnienie na stanowisku pomocy nauczyciela lub nauczyciela w oddziale dla uczniów z Ukrainy nauczyciela pobierającego świadczenie kompensacyjne bez utraty tego świadczenia. Minister Edukacji i Nauki został upoważniony do wydania rozporządzenia określającego organizację kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.

21 marca 2022 r. Minister Edukacji i Nauki podpisał nowelizację rozporządzenie w sprawie organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli i rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży, będących obywatelami Ukrainy. Dotyczyły one m.in. możliwości przyjęcia do przedszkola i klas I-III, do oddziałów specjalnych i integracyjnych większej liczby dzieci ze względu na dzieci uchodźców z Ukrainy i możliwości organizacji oddziałów przygotowawczych poza infrastruktura szkolną. Jak wskazuje Ministerstwo Edukacji i Nauki Od początku agresji Rosji na Ukrainę do polskiego systemu oświaty zostało włączonych prawie 200 tys. dzieci i młodzieży. Uczniowie z Ukrainy w wieku 7-18 lat mają prawo do kontynuowania nauki na takich samych warunkach jak polscy uczniowie. Cudzoziemcy, którzy nie posługują się językiem polskim w stopniu umożliwiającym korzystanie z nauki w szkole, mogą:

- uczestniczyć w dodatkowych zajęciach z języka polskiego,
- realizować naukę w oddziale przygotowawczym, w którym proces nauczania jest dostosowany do potrzeb i możliwości edukacyjnych uczniów,
- korzystać z pomocy osoby władającej językiem kraju pochodzenia zatrudnionej w charakterze pomocy nauczyciela,
- korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadzący szkołę.

Dodatkowo wprowadzono regulacje umożliwiające zwiększenie liczby dzieci w oddziale przedszkolnym do 28 oraz w oddziałach klas I-III szkoły podstawowej do 29 uczniów. Możliwe jest także tworzenie innych lokalizacji (lokal przedszkolny i lokal szkolny) prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych podporządkowanych organizacyjnie przedszkolom i szkołom.

24 marca 2022 r. Sejm uchwalił nowelizację ustawy *Karta Nauczyciela*, podnoszącą średnie wynagrodzenie nauczycieli od 1 maja o 4,4%. W kwietniu Sejm uchwalił nowelizację ustawy *o systemie oświaty*. Zgodnie z nią w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 egzamin ósmoklasisty i matura zostaną przeprowadzone na podstawie wymagań egzaminacyjnych, a nie na podstawie wymagań podstawy programowej. Zdecydowano także o bezterminowym odstąpieniu od wprowadzenia na egzaminie ósmoklasisty czwartego przedmiotu – egzaminu z przedmiotu do wyboru. Nowelizacja wprowadziła też od 1 września 2022 r. standardy zatrudnienia psychologów i pedagogów w szkołach.

W dniach 24-26 maja 2022 r. odbył się trzydniowy egzamin ósmoklasisty. Był przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych, a nie na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej.

W czerwcu Sejm uchwalił nowelizację *Karty Nauczyciela*, m.in. zmniejszającą liczbę stopni awansu zawodowego nauczycieli poprzez wprowadzenie nauczyciela początkującego w miejsce nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego. Nowelizacja wprowadziła też w ramach 40-godzinnego tygodnia pracy nauczycieli tzw. godzinę dostępności dla uczniów i rodziców oraz podniosła wynagrodzenia nauczycieli w pierwszych latach pracy o 20 proc. lub 9 proc.

W sierpniu Minister Edukacji i Nauki podpisał nowelizacje rozporządzeń w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego, wprowadzające zmiany w przedmiocie edukacja dla bezpieczeństwa, w tym m.in. elementy edukacji strzeleckiej.

Od 1 września weszły w życie zmiany w podstawie programowej przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa. Wprowadzone zostały nowe treści nauczania, dotyczące m.in. reagowania w sytuacji zagrożenia działaniami wojennymi, zasad pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej oraz edukacji obronnej, w tym szkolenia strzeleckiego. W przypadku szkolenia strzeleckiego na poziomie szkoły podstawowej jest to wyłącznie teoria bezpiecznego obchodzenia się z bronią. W szkołach ponadpodstawowych szkolenie strzeleckie obejmuje podstawy strzelania z częścią praktyczną prowadzoną z wykorzystaniem bezpiecznych narzędzi do ćwiczeń strzeleckich takich, jak np. broń kulowa, pneumatyczna, repliki broni strzeleckiej, strzelnice wirtualne albo laserowe. Weszła także w życie nowelizacja *Karty Nauczyciela*. Zgodnie z nią zlikwidowano dwa stopnie awansu zawodowego nauczycieli: nauczyciel stażysta i nauczyciel kontraktowy. W ich miejsce pojawił się nauczyciel początkujący (niemający stopnia awansu zawodowego). Średnie wynagrodzenie nauczyciela początkującego określono na 120% kwoty bazowej określonej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej. Tym samym wprowadzono podwyżkę dla nauczycieli w pierwszych latach pracy w zawodzie. W nowelizacji zapisano też, że w ramach 40-godzinnego tygodnia pracy, nauczyciel zobowiązany jest do „dostępności w szkole w wymiarze godziny tygodniowo”, w której trakcie „odpowiednio do potrzeb prowadzi konsultacje dla uczniów lub wychowanków lub ich rodziców”. Weszły w życie standardy zatrudnienia w szkołach nauczycieli specjalistów: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych.

Jako podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, w odniesieniu do szkół podstawowych, w roku szkolnym 2022/2023 wyznaczone zostały m.in.:

- Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych *wychowanie do życia w rodzinie*. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
- Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
- Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.

- Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
- Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

System edukacji w Polsce zmieniał się bardzo w ostatnich latach. Po niedawnej reformie edukacji zarządzono likwidację gimnazjów (3-letnich) i powrót do 8-letniej szkoły podstawowej, która do niedawna trwała 6 lat. Po jej skończeniu uczniowie mają do wyboru szkoły ponadpodstawowe m.in. licea (4-letnie), technika (5-letnie) i szkoły branżowe (3-letnie, dotychczas szkoły zawodowe). W Polsce obowiązek nauki rozpoczyna się w tzw. zerówce – klasie 0 (którą dziecko może odbyć w przedszkolu lub w szkole podstawowej), a kończy się wraz z ukończeniem 8-letniej szkoły podstawowej. Dziecko może rozpocząć naukę w szkole podstawowej w wieku 6 lub 7 lat. Co ważne, w polskim prawie istnieją dwa pojęcia: obowiązek szkolny i obowiązek nauki (od rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej do jej ukończenia dziecko spełnia obowiązek szkolny, natomiast po jej ukończeniu i do ukończenia 18 roku życia uczeń spełnia obowiązek nauki). Obowiązek szkolny ustaje kiedy młody człowiek skończy 18 lat.

Wychowanie przedszkolne jest pierwszym etapem kształcenia. Według stanu w dniu 30 września 2022 r. 247 dzieci w wieku 3-6 lat uczestniczyło w różnych formach wychowania przedszkolnego (w 10 oddziałach).

W porównaniu z rokiem szkolnym 2021/22 liczba dzieci i młodzieży zmniejszyła się – uczyło się w nich 779 uczniów (ponad 2% mniej niż przed rokiem).

W Gminie Kwilcz w 2022 roku działały następujące jednostki oświatowe, dla których Gmina była organem prowadzącym:

- Szkoła Podstawowa w Kwilczu,
- Szkoła Podstawowa w Luboszu,
- Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu.

Podstawowe informacje dotyczące jednostek na terenie Gminy ukazują poniższe tabele oraz wykresy.

1. Rok szkolny 2021/2022

1) Szkoła Podstawowa w Luboszu – liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
23	2	11	1	25	1	19	1	19	1	11	1	30	2	31	2	169	11

W roku szkolnym 2021/2022 w 11 oddziałach naukę odbywało 169 uczniów.

2) Szkoła Podstawowa w Kwilczu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL. VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
41	2	49	2	58	2	57	3	40	2	8	1	70	3	68	3	391	18

W roku szkolnym 2021/2022 w 18 oddziałach naukę odbywało 391 uczniów.

3) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Luboszu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
69	3	24	14	22	9	0

4) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
22	1	19	3	-	-	-

5) Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
146	6	32	45	45	27	1

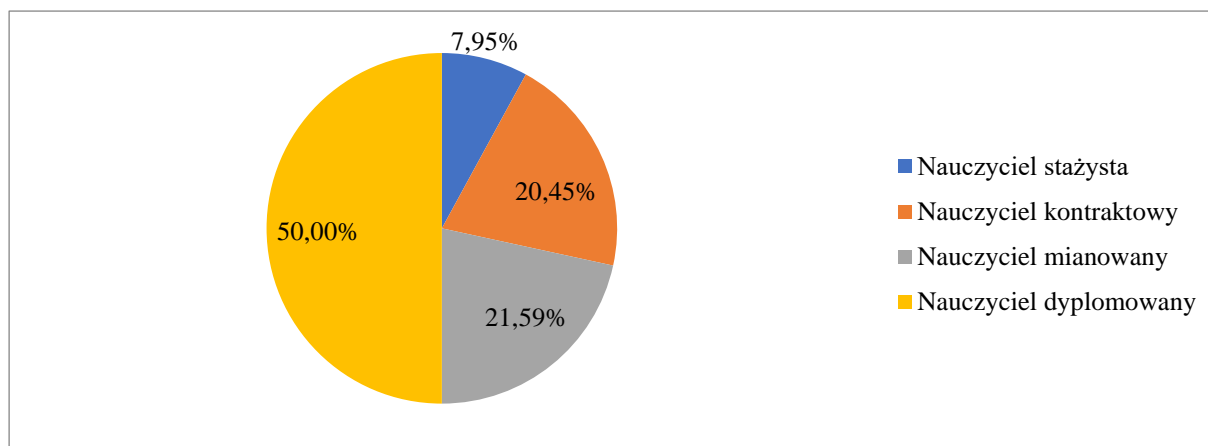
Podsumowanie:

	Szkoła Podstawowa w Luboszu	Szkoła Podstawowa w Kwilczu	Oddz. Przedszk. w S.P. Kwilcz	Oddz. Przedszk. w S.P. Lubosz	Przedszkole w Kwilczu	Razem
Liczba uczniów	169	391	22	69	146	797
Liczba oddziałów	11	18	1	3	6	39
Średnia uczniów na oddział	15,36	21,72	22,00	23,00	24,33	20,44

Kadra

1) Nauczyciele z uwzględnieniem stopnia awansu zawodowego

Szkoła	Liczba osób/etatów							
	stażyści		kontraktowi		mianowani		dyplomowani	
SP Kwilcz	1	1	3	2,39	7	8,07	28	27,27
SP Lubosz	2	2	13	11,8	9	7,6	12	9,09
Przedszkole w Kwilczu	3	2,36	2	2,33	2	2,4	4	3,52
Razem	6	5,36	18	16,52	18	18,07	44	39,88

- 2) Pracownicy administracji (stanowiska urzędnicze) i obsługi (stanowiska pomocnicze i obsługi)

Wskaźnik	Pracownicy administracji i obsługi					
	SP Kwilcz		SP Lubosz		Przedszkole w Kwilczu	
	IX-XII 2021	I-VIII 2022	IX-XII 2021	I-VIII 2022	IX-XII 2021	I-VIII 2022
Liczba etatów administracji	2	2	1	1	0,75	0,75
Liczba etatów obsługi	16,75	16,75	11	11	8,5	8,5
Razem	18,75	18,75	12	12	9,25	9,25

Razem pracownicy administracji w szkołach (etaty): 3,75

Razem pracownicy obsługi w szkołach (etaty): 36,25

2. Rok szkolny 2022/2023:

- 1) Szkoła Podstawowa w Luboszu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
27	2	23	1	11	1	19	1	19	1	18	1	12	1	31	2	160	10

W roku szkolnym 2022/2023 w 10 oddziałach naukę odbywało 160 uczniów.

- 2) Szkoła Podstawowa w Kwilczu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
52	2	41	2	46	2	54	2	56	3	47	2	7	1	69	3	372	17

W roku szkolnym 2022/2023 w 17 oddziałach naukę odbywało 372 uczniów.

3) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Luboszu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
68	3	15+1 dziecko 2014 r.	31	13	8	0

4) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
27	1	27	-	-	-	-

5) Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
152	6	25	49	38	40	-

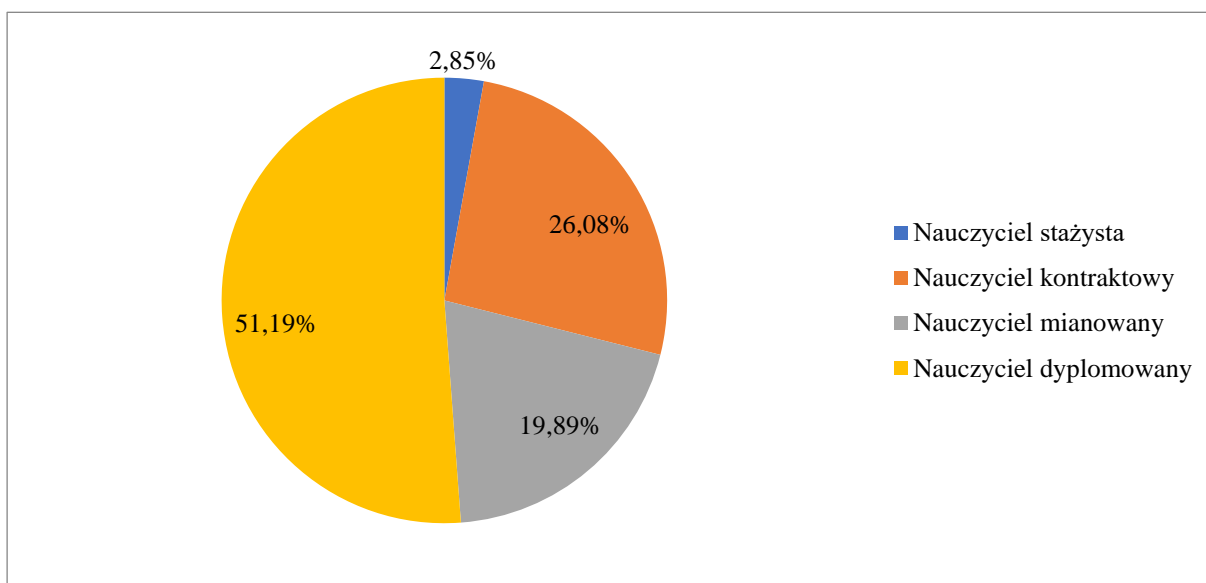
Podsumowanie:

	Szkoła Podstawowa w Luboszu	Szkoła Podstawowa w Kwilczu	Oddz. Przedszk. w S.P. Kwilcz	Oddz. Przedszk. w S.P. Lubosz	Przedszkole w Kwilczu	Razem
Liczba uczniów	160	372	27	68	152	779
Liczba oddziałów	10	17	1	3	6	37
Średnia uczniów na oddział	16,00	21,88	27,00	22,67	25,33	21,05

Kadra

1) Nauczyciele z uwzględnieniem stopnia awansu zawodowego

Szkoła	Liczba osób/etatów							
	stażyści		kontraktowi		mianowani		dyplomowani	
SP Kwilcz	2	2	4	3,72	6	5,61	28	26,78
SP Lubosz	0	0	12	11,5	9	7,1	10	8,5
Przedszkole w Kwilczu	1	0,16	4	4,57	2	2,38	4	3,56
Razem	3	2,16	20	19,79	17	15,09	42	38,84

2) Pracownicy administracji (stanowiska urzędnicze) i obsługi (stanowiska pomocnicze i obsługi)

Wskaźnik	Pracownicy administracji i obsługi					
	SP Kwilcz		SP Lubosz		Przedszkole w Kwilczu	
	IX-XII 2022	I-VIII 2023	IX-XII 2022	I-VIII 2023	IX-XII 2022	I-VIII 2023
Liczba etatów administracji	2	2	1	1	0,75	0,75
Liczba etatów obsługi	16,75	16,75	12	12	8	8
Razem	18,75	18,75	13	13	8,75	8,75

Razem pracownicy administracji w szkołach (etaty): 3,75

Razem pracownicy obsługi w szkołach (etaty): 36,75

Zestawienie analityczne (według etatów)

Rok szkolny 2021/2022	Szkoła Podstawowa w Kwilczu (z Oddz. Przedszk.)	Szkoła Podstawowa w Luboszu (z Oddz. Przedszk.)	Przedszkole w Kwilczu
Nauczyciele	38,73	30,49	10,61
Nauczyciel stażysta	1	2	2,36
Nauczyciel kontraktowy	2,39	11,8	2,33
Nauczyciel mianowany	8,07	7,6	2,4
Nauczyciel dyplomowany	27,27	9,09	3,52
Pozostali pracownicy	18,75	12	9,25
Pracownicy administracyjni	2	1	0,75
Pracownicy obsługowi	16,75	11	8,5
Razem pracownicy	57,48	42,49	19,86
% nauczyciele	67,38%	71,76%	53,42%
% pozostali pracownicy	32,62%	28,24%	46,58%
Ilość uczniów	413	238	146
Ilość oddziałów	19	14	6
Średnio: uczeń na oddział	21,74	17,00	24,33
Średnio: uczeń/pracownik (etat)	7,19	5,60	7,35
Średnio: pracownik/oddział (etat)	3,03	3,04	3,31
Średnio: nauczyciel (etat)/uczeń	10,66	7,81	13,76
Średnio: nauczyciel (etat)/oddział	2,04	2,18	1,77

Rok szkolny 2022/2023	Szkoła Podstawowa w Kwilczu (z Oddz. Przedszk.)	Szkoła Podstawowa w Luboszu (z Oddz. Przedszk.)	Przedszkole w Kwilczu
Nauczyciele	38,11	27,1	10,67
Nauczyciel stażysta	2	0	0,16
Nauczyciel kontraktowy	3,72	11,5	4,57
Nauczyciel mianowany	5,61	7,1	2,38
Nauczyciel dyplomowany	26,78	8,5	3,56
Pozostali pracownicy	18,75	13	8,75
Pracownicy administracyjni	2	1	0,75
Pracownicy obsługowi	16,75	12	8
Razem pracownicy	56,86	40,1	19,42
% nauczyciele	67,02%	67,58%	54,94%
% pozostali pracownicy	32,98%	32,42%	45,06%
Ilość uczniów	399	228	152
Ilość oddziałów	18	13	6
Średnio: uczeń na oddział	22,17	17,54	25,33
Średnio: uczeń/pracownik (etat)	7,02	5,69	7,83
Średnio: pracownik/oddział (etat)	3,16	3,08	3,24
Średnio: nauczyciel (etat)/uczeń	10,47	8,41	14,25
Średnio: nauczyciel (etat)/oddział	2,12	2,08	1,78

Programy i projekty realizowane w 2022 roku

1. Szkoła Podstawowa w Kwilczu

W roku 2022 kontynuowano „Program dla szkół” to unijny program polegający na dostarczaniu dzieciom owoców i warzyw oraz mleka i produktów mlecznych. To kontynuacja dotychczasowych programów „Owoce i warzywa w szkole” i „Mleko w szkole. Program ma propagować wśród dzieci zdrowe nawyki żywieniowe poprzez udostępnianie im produktów mlecznych oraz owocowo-warzywnych, tak, by dzieci od najmłodszych lat polubiły ich naturalny smak. Oprócz promowania zdrowej diety program ma również pokazać dzieciom skąd pochodzą owoce i warzywa oraz produkty mleczne, jak są uprawiane i produkowane. mlecznych.

Szkoła uczestniczyła także w programie „Szkolny Klub Sportowy”. Jest to wsparcie organizacji zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży szkolnej opracowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, który jest skierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i szkół ponadgimnazjalnych, bez względu na wiek, płeć oraz sprawność fizyczną oraz ma na celu umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole. Program ten stanowi narzędzie stymulowania i podejmowania aktywności fizycznej w szczególności wśród dzieci i młodzieży o mniejszej sprawności fizycznej, rzadziej podejmujących aktywność fizyczną w czasie wolnym, nieobjętych regularnymi formami aktywności fizycznej, np. treningami w klubie sportowym.

Szkoła przystąpiła do realizacji projektu „Edukacja przez szachy w szkole”. Wychowawcze wartości szachów wynikają ze struktury samej gry, której intelektualne i sportowe elementy mają pozytywny wpływ na charakter i umysł dziecka. Granie w szachy sprzyja wzmocnieniu takich cech osobowości jak: zdolność koncentracji uwagi, pobudzanie wyobraźni, umiejętność analizy i dedukcji złożonej sytuacji. Szachy uczą cierpliwości, samodzielności w podejmowaniu decyzji, podnoszą sprawność w planowaniu i realizacji operacji wymagających stosowania strategii i taktyki, to najlepszy trening dla doskonałej pamięci. Szczególnie trzy z kompetencji kluczowych (KK) mogą być wspierane nauką gry w szachy: kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, społeczne i obywatelskie oraz może trochę nieoczekiwanie, porozumiewanie się w języku ojczystym. Również w kształtowaniu pozostałych szachy mogą stanowić istotne wsparcie.

Szkoła uczestniczyła w projekcie „Lokalny Animator Sportu” (LAS), realizowanym w ramach rządowego programu „Sport wszystkich dzieci”, to systemowe rozwiązanie, którego głównym celem jest upowszechnianie aktywności fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie udziału w sportowych zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

Szkoła realizowała programy profilaktyczne realizowane przy współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną („Mamo, Tato co Wy na to?”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Krajowy program zwalczania AIDS i zapobiegania HIV”, „Bieg po zdrowie”, „Nie spal się na

starcie”), jak również programy edukacyjne w świetlicy szkolnej („Wymiana pocztówkowa”, „Moje zdrowie w moich rękach”, „Zaczarowany świat małych artystów”, „Z ekologią na Ty”).

Przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Nasz Kwilcz” i CKiEoBP zrealizowano projekt „CzytaMy! DziałaMy! TworzyMy”.

Szkoła uczestniczyła w projekcie „Szkoła tutorów Collegium Wratislaviense” – zajęcia stanowią szansę na odnowienie relacji mistrz–uczeń, efektywny rozwój talentów i potencjału uczniów oraz podniesienie prestiżu szkoły. W ramach programu nauczyciele nabyli wiedzę, w jaki sposób skutecznie prowadzić tutoring z uczniami oraz jak umiejętnie dokonać jego wdrożenia w środowisku szkolnym.

Realizowano program „Obrona nie tylko na Orliku” (ogólnopolski projekt realizowany przez Fundację "Orły Sportu"). Uczestnicy w różnym przedziale wiekowym brały udział w bardzo ciekawych zajęciach samoobrony z elementami sportu i psychologii. Podczas wspólnych spotkań Panie uczyły się, jak rozpoznawać i unikać zagrożeń, jaką postawę przyjąć, gdy grozi im niebezpieczeństwo, jak radzić sobie z przemocą, również psychiczną i jak pokonywać własne słabości.

Realizowano także projekt „Światowe podróże małe i duże”, którego celem jest poznanie wybranych krajów na kuli ziemskiej, ich piękna, różnorodności, kultury i tradycji. Realizacja projektu, który z jednej strony pozwoli zdobywać wiedzę, rozwijać zainteresowania i pasje uczniów, z drugiej zaś, umożliwi poznanie im wielu ciekawych miejsc na naszym globie.

Uczniowie uczestniczyli w projekcie anglojęzycznym „Let’s write to me – poznaję nowych ludzi poprzez pisanie” oraz projekcie „Edukacyjna sieć antysmogowa” (program informacyjny na rzecz czystego powietrza, realizowanym przez Państwowy Instytut Badawczy NASK we współpracy z Polskim Alarmem Smogowym).

Szkoła przystąpiła do programu „Aktywna tablica” (program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych) oraz program „Laboratoria przyszłości”, w ramach którego wyposażono pracownię gastronomiczną i plastyczno-techniczną.

Zgodnie z harmonogramem zrealizowano szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Tydzień Profilaktyki, spotkania z policjantami, kuratorem sądowym, przedstawicielem Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, policyjnym psychologiem, dietetykiem, warsztaty doradztwa zawodowego oraz autorski program pedagoga i psychologa szkolnego pt. „Świadomi i bezpieczni w swoich myślach i wyborach”.

2. Szkoła Podstawowa w Luboszu

Szkoła realizowała następujące programy:

- „Laboratoria Przyszłości” rządowy program (3 godz. tygodniowo zajęć pozalekcyjnych – koło techniczne, koło reporterskie, koło TIK);

- „Tworzymy Klimat szkoły”- „Porozumienie bez przemocy”, „Mediacje w szkole” – Instytut Edukacji Pozytywnej;
- „Logorytmika” w oddziałach przedszkolnych;
- Uczymy dzieci programować – w programie „Uczymy Dzieci Programować” dla uczniów klas 1-3 w ramach lekcji informatyki, online z wykorzystaniem ozobotów oraz online z wykorzystaniem materiałów do kodowania. Próby kodowania i programowania są realizowane również w oddziałach przedszkolnych;
- Realizowany jest „Program dla szkół” – program polegający na dostarczaniu dzieciom owoców i warzyw oraz mleka i produktów mlecznych (kontynuacja dotychczasowych programów „Owoce i warzywa w szkole” i „Mleko w szkole”);
- Szkoła realizowała program „Mamo, Tato - co Wy na to?” – oddział „0” w ramach współpracy ze Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną w Międzychodzie;
- Realizowany jest projekt edukacyjny „Lepsza szkoła” (ogólnopolski projekt edukacyjny organizowany przez Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe. Program „Lepszej szkoły” pomaga w weryfikacji wiedzy uczniów, badaniu efektywności nauczania oraz w przygotowaniach do egzaminów zewnętrznych);
- Szkoła uczestniczy w programie „Szkolny Klub Sportowy”, we współpracy z WSW w Poznaniu (zajęcia sportowe dla uczniów);
- „Emocja” Fundacja ABC Czepczyńscy – przedszkolaki z oddziału 4-5 latków;
- „Edukacja przez szachy” – „Drewniana Armia” program autorski;
- „EduLyke” kursy profilaktyczne dla uczniów i rodziców oraz nauczycieli sfinansowane z GKR PAPPiN w Kwilczu realizacja od 2 półrocza (wdrożenie).

Szkoła realizowała także innowacje pedagogiczne:

- „Litera i sztuka” – wprowadzenie liter przez sztukę – uczniowie klas I;
- „Muzogramy” – płynne pisanie i orientacja w przestrzeni – uczniowie klasy I;
- „TiKowo-językowo” (dla uczniów klas 4-8, połączenie międzyprzedmiotowe);
- „Nauka przez doświadczenia” – lekcje biologii w klasach V-VIII;
- „Ortopreska” uczniowie klas V i VI w ramach języka polskiego;
- „Kreatywny umysł” uczniowie klasy VIII b w ramach lekcji wychowawczej;
- „Budząca się szkoła” – ogólnopolski oddolny ruch zmiany edukacji;
- „Mistrzowskie loty – Przygoda z dronami” – dla uczniów klas 4-8;
- „Oś czasu” – powiązanie między przedmiotami plastyka, historia, język polski, muzyka.

3. Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu

W roku szkolnym 2021/2022 realizowano następujące programy wychowania przedszkolnego:

- „Plac zabaw” aut. E. Janus;
- „Wokół przedszkola” aut. M. Kwaśniewska, J. Lenzion, W. Żaba-Żabińska;
- program nauczania jęz. angielskiego dla przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. aut. M. Appel, J. Zarańska, E. Piotrowska;

W roku szkolnym 2022/2023 zrealizowano następujące programy:

- a) „Program wychowania przedszkolnego” aut. W. Żaba-Żabińska, W. Majewska, R. Paździo;
- b) „Drużyna marzeń” aut. J. Wasilewska;
- c) program nauczania jęz. angielskiego dla przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Aut. M. Appel, J. Zarańska, E. Piotrowska.

W roku szkolnym 2021/2022 głównym kierunkiem pracy przedszkola jest podnoszenie świadomości ekologicznej dzieci poprzez realizację planu rocznego „Przedzszkolak małym ekologiem”. Celem głównym jest wzmocnienie wizerunku przedszkola w środowisku lokalnym jako placówki propagującej zdrowy styl życia wśród swoich wychowanków oraz podniesienie świadomości ekologicznej dzieci i rodziców oraz kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego.

W roku szkolnym 2022/2023 głównym kierunkiem pracy przedszkola jest zdrowy rozwój społeczny i emocjonalny dzieci ujęty w planie rocznym „Dziecko w świecie emocji”.

Ponadto, w roku szkolnym 2021/2022 i 2022/2023 realizowano ogólnopolskie programy profilaktyki zdrowotnej i ekologicznej rekomendowane przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną:

- „Czyste powietrze wokół nas”;
- „Mamo, tato – co wy na to?” skierowany do rodziców i opiekunów, aby budować przekonanie o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych w domu i w środowisku przedszkolnym, które służą poprawie i umacnianiu właściwych zachowań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu i społecznemu dzieci;
- „Skąd się biorą eko - produkty?” - program zachęcający do spożywania żywności ekologicznej, nieprzetworzonej oraz zwrócenie uwagi na eko-rolnictwo tal dla zdrowia ludzi jak i w trosce o ekologię.

Programy te realizowane były w oparciu o bezpłatnie pozyskane materiały od twórców i propagatorów w/w programów. Nauczyciele ujmowali zadania programowe w miesięcznych planach zajęć i realizowali w ramach swoich obowiązków.

W roku szk.2021/2022 realizowano zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez

- dostosowywanie materiału i tempa realizacji zadań do możliwości dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W obecnym roku objęliśmy 1 dziecko indywidualnymi zajęciami korekcyjno-kompensacyjnymi na podstawie opinii Poradni psychologiczno-pedagogicznej z Międzychodu;
- w terapii logopedycznej jest 34 dzieci w wieku 5-6 lat oraz (w miarę posiadania wolnych terminów) dzieci 4 letnie. Nauczyciel logopeda realizuje terapię w wymiarze 4 godzin tygodniowo.

W roku szkolnym 2022/2023:

- terapią logopedyczną na terenie przedszkola objętych jest 40 dzieci. Przewagę stanowią dzieci 5 i 6 letnie oraz dzieci młodsze posiadające opinię o potrzebie takich zajęć;
- logopeda i pedagog specjalny zajmują się również wdrażaniem dzieci ukraińskich do posługiwania się językiem polskim;
- W miarę posiadanego czasu logopeda prowadzi zajęcia usprawniające aparat mowy z dziećmi młodszymi.

Dodatkowe projekty i programy realizowane przez nauczycieli:

Rok szkolny 2021/2022:

- Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Kreatywny Przedszkolak – Kreatywne Dziecko”;
- Projekt „20 minut dla matematyki”;
- Ogólnopolski projekt „Działaj z Impetem”;
- Projekt edukacyjny miesięcznika Bliżej Przedszkola „Ekokulturalne przedszkole”;
- „W krainie Pani Muzyki” – udział w cyklicznych koncertach muzycznych na terenie przedszkola;

Rok szkolny 2022/2023:

- Przedszkole pozyskało nagrody książkowe, materiały i książki do biblioteczki z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025;
- Projekt wewnętrzny: „Rozpoznajemy i rozumiemy emocje dzieci” został zrealizowany poprzez: prelekcję psychologa dla rodziców, warsztaty „Emocje mojego dziecka”, „Wspólne kolędowanie”, teatr „Calineczka” – występ rodziców i nauczycieli dla dzieci, wystawę fotograficzną „Emocje w obiektywie”, realizację programu „Mamo, tato, co Wy na to”;
- Realizacja innowacyjnego programu „Szachy w przedszkolu”;
- Program „Kreatywne przedszkole – Kreatywne dziecko”;
- Projekt „Sensoryki”.

W przedszkolu odbyły się akcje charytatywne:

- „Mam marzenie” - zbiórka nakrętek dla niepełnosprawnego Olka;
- „Kasztany na wagę złota” - zbiórka kasztanów (dokarmianie zwierząt) dla Koła Łowieckiego 43 „Słonka”;
- „Układamy pomagamy”;
- Zbiórka baterii;
- Zbiórka chemii gospodarczej dla Ukrainy;
- Zbiórka produktów higienicznych oraz papierniczych akcesoriów dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom” w Chrzypsku Wielkim;
- Zbiórka karmy i akcesoriów dla schroniska dla zwierząt.

Pomoc społeczna

Efektywna realizacja usług społecznych i ich sprawne funkcjonowanie wymaga dopasowania oraz dostosowania działań z wielu obszarów do rzeczywistych potrzeb mieszkańców gminy. Usługi społeczne w gminie przyczyniają się do poprawy warunków życia, tworzenia równych szans dla wszystkich i uczestnictwa w życiu społecznym.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast) na poziomie gmin. Organy te realizując zadania pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
- na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 519 z późn. zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
- w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany – w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
- mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim

Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. *o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin* (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1697 z późn. zm.), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje:

- cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach*, lub
- cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach*, lub
- obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. *o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin* posiadającym zaświadczenie, o którym mowa w art. 41a ust. 1 tej ustawy.

Główne cele pomocy społecznej to:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie - w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,

- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zasady udzielania pomocy społecznej

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- osoby zainteresowanej,
- jej przedstawiciela ustawowego,
- innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu. Osoba lub rodzina ubiegająca się o pomoc społeczną może zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania (ośrodki znajdują się w każdej gminie). Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie decyzji administracyjnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Pomoc społeczna od dnia 1 maja 2004 r. funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.).

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, których dochód nie przekracza określonego w przepisach kryterium dochodowego. Warto jednak wiedzieć, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest wsparcie finansowe, pomimo przekroczenia kryterium dochodowego.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776 zł netto (od dnia 1 stycznia 2022 r.)
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 660 zł netto (od dnia 1 stycznia 2022 r.)
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie

Ośrodek pomocy społecznej ustalając dochód uprawniający do świadczenia pieniężnego bierze pod uwagę wszystkie dochody netto z miesiąca poprzedzającego wniosek o udzielenie pomocy (np. wynagrodzenie, renta, zasiłek pielęgnacyjny, dodatek mieszkaniowy). Od dochodu odlicza się kwoty alimentów świadczonych na rzecz innych osób. Co ważne, są świadczenia, których nie wlicza się do dochodu. Wśród nich znajdują się np. zasiłek celowy, świadczenie dla osoby bezrobotnej wykonującej prace społecznie użyteczne, wartość świadczenia w naturze, świadczenia z Programu Rodzina 500 Plus.

Osoby i rodziny, których dochód przekracza kryterium dochodowe a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, również mogą ubiegać się o zwrotną lub bezzwrotną pomoc finansową. W takim przypadku pomoc będzie miała charakter uznaniowy, bo ustawa *o pomocy*

społecznej nie wskazuje wprost o jakie konkretnie sytuacje chodzi. Przyjęło się jednak, że jest to sytuacja wynikająca z faktu zaistnienia nadzwyczajnych, wyjątkowo negatywnych, niecodziennych, okazjonalnych, wpływających na sytuację życiową zdarzeń, którym nie można było w żaden sposób zapobiec.

Przepisy stanowią, że przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że możliwe jest samodzielne przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej (w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów majątkowych lub nieruchomości), można odmówić przyznania świadczenia.

Przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt. 2-15 ustawy *o pomocy społecznej* lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności przystosowania do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Badania prognozy interwencji socjalnej dokonuje Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. W świetle ustawodawstwa dotyczącego pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione lub nie spokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Natomiast za dochód rodziny uważa się sumę miesięcznych dochodów osób w rodzinie z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, pomniejszoną o miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych, składki z tytułu ubezpieczeń: zdrowotnego, emerytalnego, rentowych i chorobowego oraz o kwotę w wysokości alimentów świadczonych na rzecz innych osób, jednorazowe pieniężne świadczenia socjalne oraz wartości świadczeń w naturze.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia dostosowywane są nie tylko do okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy, ale także do celów i możliwości pomocy społecznej.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Brak takiego współdziałania, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego niedotrzymanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia pracy przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną, mogą stanowić podstawę do odmowy świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego. W przypadku stwierdzonych przez pracownika socjalnego dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że osoba ta lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową, wykorzystując własne zasoby majątkowe, w szczególności w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów majątkowych lub nieruchomości, można odmówić przyznania świadczenia.

Osoby i rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie, o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń.

Przyznawanie świadczenia z pomocy społecznej było poprzedzane przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania lub pobytu – stałego lub czasowego, osoby czy rodziny ubiegającej się o pomoc. Wywiad ma na celu ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej, majątkowej osób i rodzin ubiegających się o świadczenie. Wszelkie informacje, jakie uzyskał pracownik socjalny są objęte tajemnicą służbową i mogą być wykorzystane jedynie dla celów przyznania świadczeń z pomocy społecznej. W postępowaniu o przyznanie świadczeń pracownik socjalny kieruje się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy i ochroną ich dóbr osobistych.

Dokumentem grupującym zadania w dziedzinie pomocy dla mieszkańców jest *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz na lata 2016-2026*. Podstawą prawną Strategii jest art 17 ust. 1 pkt 1 ustawy *o pomocy społecznej* gdzie wskazano, że jej opracowanie i realizacja należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Należy jednak zaznaczyć, że różnorodność problemów społecznych, występujących na terenie Gminy, determinuje konieczność uwzględnienia także innych obowiązujących aktów prawnych, które nierozzerwalnie mają wpływ na realizację różnych zadań społecznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu realizował w 2022 roku zadania, określone ustawą z 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* oraz wynikające z innych ustaw, w tym:

- *wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,*

- o świadczeniach rodzinnych,
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- o dodatkach mieszkaniowych,
- prawo energetyczne,
- przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna,
- o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”,
- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- o pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów,
- o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W ramach przekazanych zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu realizował w 2022 roku następujące Programy i Strategie:

- *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz na lata 2016-2026,*
- *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kwilcz na lata 2021 – 2025,*
- *Wieloletni Program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,*
- *Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kwilcz na lata 2020-2022.*

Obowiązek opracowania i realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz* nakłada na gminę art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, natomiast jednostką odpowiedzialną za koordynację i główną realizację strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu. Strategia wyznacza ogólne cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, natomiast w wielu obszarach są one szczegółowo określone w różnego rodzaju programach gminnych, w tym w *Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Kwilcz* czy w *Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie*. W ramach realizacji zadań wskazanych w Strategii zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz organizowanie opieki w ramach pieczy zastępczej należało do zadań powiatu, realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie. Natomiast rodziny, które wychowują małe dzieci i mają problemy w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wspierane były pracą asystenta rodziny.

G.O.P.S. w ramach swoich zadań proponował wsparcie m.in. poprzez zapewnienie usług opiekuńczych, objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, ponoszenie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, czy skierowanie do Centrum Integracji Społecznej. W 2022 r. poza świadczeniami pieniężnymi mieszkańcy Gminy oraz obywatele Ukrainy korzystali z różnych form pomocy niematerialnej, jak: możliwość skorzystania ze wsparcia psychologa,

podjęmowanie interwencji w przypadkach występowania przemocy w rodzinie, praca socjalna na rzecz osób i rodzin oraz środowiska, w którym funkcjonują, czy poradnictwo prawne oraz skierowania do udziału w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej prowadzonych przez CIS w Kwilczu oraz w przypadku osób bezdomnych w CIS w Chudobczycach.

W 2022 r. w Kwilczu dostępne były punkty udzielania nieodpłatnego poradnictwa prawnego i edukacji prawnej (dla wszystkich mieszkańców – finansowane przez Gminę oraz w ramach „Nieodpłatnej pomocy prawnej” dla osób uprawnionych – funkcjonujące w formie stacjonarnej lub zdalnej, tj. poprzez konsultacje telefoniczne).

Niezależnie od powyższego Urząd Gminy zorganizował lub współorganizował przedsięwzięcia kulturalne i rekreacyjne zapewniające rodzinom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego. Także Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji oraz Biblioteka Publiczna w Kwilczu przygotowywało samodzielnie i współorganizowało wydarzenia o charakterze integracyjnym i kulturalnym.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą w ramach *Gminnego Program Wspierania Rodziny w Gminie Kwilcz* otrzymać wsparcie od Gminy w postaci asystenta rodziny. Możliwość taka wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 447) Ustawa *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi. Pomoc ta realizowana jest poprzez działania asystenta rodzinnego, który ma wspierać rodziny w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Asystent ma ułatwić rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, rolą asystenta jest podjęcie działań na rzecz jak najszybszego powrotu dzieci do rodziny. W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, kierownik ośrodka pomocy społecznej zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności, kierownik ośrodka pomocy społecznej kieruje do pracy z rodziną asystenta rodziny, który podejmuje pracę z tą rodziną. Przy zleceniu asystentowi rodziny pracy z daną rodziną, brany jest pod uwagę głównie zakres pomocy, jaki powinien zostać udzielony danej rodzinie. Z ustawy wynika ponadto, że asystent rodziny powinien swą pracę prowadzić za zgodą i przy aktywnym udziale rodziny oraz pobudzać ją do aktywnego współdziałania. Praca z rodziną powinna być organizowana lub kontynuowana również w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Miejscem prowadzenia pracy z rodziną jest miejsce jej zamieszkania lub miejsce przez nią wskazane. Rodzina musi wyrazić zgodę na takie wsparcie i zobowiązana jest do współpracy. Asystent rodziny koncentruje się w swojej pracy na wzmocnieniu rodziny i pobudzaniu aktywności wszystkich członków rodziny w dążeniu do poprawy sytuacji życiowej rodziny i właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych przy wykorzystaniu zasobów własnych rodzin oraz wsparcia środowiska lokalnego. Asystent rodziny w 2022 roku miał pod opieką 7 rodzin.

Działania w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostały usystematyzowane w *Gminnym Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kwilcz na lata 2021 – 2025*. Problem przemocy w rodzinie dotyka wszystkie grupy społeczne, każdego człowieka bez względu na wiek, płeć, wykształcenie czy status. Przemoc jest jednym z najbardziej destrukcyjnych zjawisk, którego efekty trwają przez długi czas i w sposób niekorzystny wpływają na losy człowieka. Powoduje skutki w wielu aspektach życia – rozpadają się więzi społeczne, pojawia coraz więcej zachowań autodestrukcyjnych, związanych choćby z uzależnieniami. Przemoc występuje w różnych formach, m. in. psychicznej, fizycznej, ekonomicznej czy seksualnej. Ta ostatnia jest szczególnie trudna do wykrycia, z uwagi na częstą zależność ofiary wobec sprawcy. Na przestrzeni kilku ostatnich lat udało się stworzyć system współpracy służb, m. in.: policyjnych, pomocy społecznej, ochrony zdrowia i oświaty oraz powołać Zespół Interdyscyplinarny zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy. W jego ramach powoływane są grupy robocze, które pracują najbliżej mieszkańca na rzecz rozwiązania problemu. We współpracy z rodziną udaje się uruchomić wiele działań pomocowych, skierowanych do jej członków. Gdy to niemożliwe, ingerują sąd czy prokuratura. Zaangażowanie służb powoduje, że ofiary przemocy częściej zgłaszają swoje problemy. Na terenie Gminy działa powołany przez Wójta Zespół Interdyscyplinarny w skład, którego wchodzi przedstawiciele zaangażowani na co dzień w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z różnych instytucji i organizacji. Realizowany jest *Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025* zakładający cele, działania i zadania postawione do realizacji, zmierzające do ograniczenia negatywnego zjawiska w rodzinie.

15 marca 2023 r. Prezydent podpisał z dnia 9 marca 2023 r. *o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 535). Zmiany mają na celu zagwarantowanie lepszej ochrony osobom, które doświadczają przemocy. Pierwszą różnicą nowelizacji w kontekście do dotychczasowej ustawy jest jej nowa nazwa – wcześniejsze „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” zastąpiono „o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Dotychczasowa definicja przemocy w rodzinie została zmieniona, a w jej nowej treści uwzględniono także kwestię przemocy ekonomicznej oraz cyberprzemocy. Regulacja dodała również nową definicję osoby doznającej przemocy domowej- zgodnie z nowymi przepisami, małoletni, który był świadkiem przemocy domowej, powinien być traktowany także jako osoba doznająca przemocy. Treść ustawy przewiduje także nowe regulacje przeznaczone dla osób stosujących przemoc domową- m.in. skierowanie do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym. Takie rozwiązanie ma na celu wykształcenie u osób stosujących przemoc umiejętności samokontroli. Osoba stosująca przemoc będzie miała obowiązek uczestniczenia w wybranym programie, a za niedopełnienie tego obowiązku przewidziana została kara ograniczenia wolności lub kara grzywny. Nowelizacja wprowadza również szereg rozwiązań, które mają na celu usprawnienie pracy zespołów interdyscyplinarnych oraz zmieniają procedurę “Niebieskiej Karty”. To tylko niektóre z licznych zmian wprowadzonych w nowelizacji ustawy, która wejdzie w życie, co do zasady, po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. Nowela ustawy o przeciwdziałaniu przemocy jest obszerna, a jak uzasadnia ministerstwo rodziny i polityki społecznej - jej celem jest dostosowanie przepisów do obecnych wyzwań. *We współczesnym świecie przemoc domowa*

jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym. Zakres, wielość form i skutki natury fizycznej, psychologicznej, zdrowotnej czy ekonomicznej sprawiają, że winno się ją uznać za zjawisko społeczne szczególnej kategorii. Przemoc niesie za sobą dotkliwe konsekwencje dla wszystkich osób, których dotyka, zarówno ofiar, sprawców, jak również świadków jej stosowania. Następstwa te obejmują różne sfery życia i rzutują na funkcjonowanie na dalszych etapach - wskazano w uzasadnieniu. I dodano, że rozwiązania zawarte w ustawie mają na celu ochronę przed przemocą domową oraz poprawę funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy na szczeblu centralnym, regionalnym oraz na szczeblu samorządu terytorialnego.

Przeciwdziałanie przemocy było realizowane w 9 rodzinach. W 2022 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 9 formularzy „Niebieska Karta” (NK). Problem występowania zjawiska przemocy dot. 9 rodzin. Przez funkcjonariuszy policji zostało założonych 7 NK, przez SPZOZ 1 NK, przez GOPS 1 NK. Procedurę NK zakończono w 8 przypadkach. Powodem zakończenia procedury NK były: w 4 przypadkach ustanie przemocy, w 4 przypadkach brak zasadności podejmowania działań, w 1 przypadku przekazano dokumentację zgodnie z miejscem pobytu. W 2022 roku Zespół Interdyscyplinarny odbył 4 spotkania podczas, których poddano analizie działania prowadzone przez grupy robocze. Powołano 10 grup roboczych. W pracach grup roboczych uczestniczyli pracownicy socjalni, przedstawiciele Policji, pedagog szkolny Szkoły Podstawowej w Kwilczu.

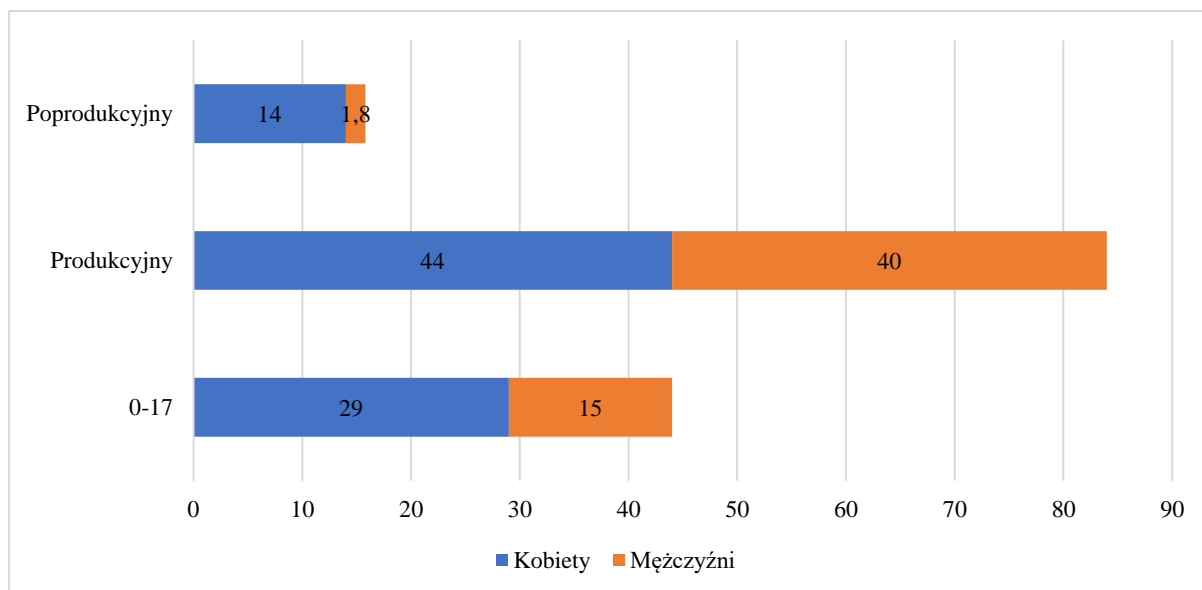
Pomoc i wsparcie w gminie Kwilcz z pomocy społecznej w 2022 roku uzyskało 118 osób. co stanowiło 1,8% wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny, w stosunku do 2021 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zwiększyła się o 13 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 12 rodzin. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 51 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2021 o 8 osób. W gminie Kwilcz najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodki pomocy społecznej w 2022 roku było kolejno: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie i potrzeba ochrony macierzyństwa.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w Gminie Kwilcz w latach 2016-2022

		Liczba świadczeniobiorców					
Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gmina	175	147	163	105	103	105	118

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

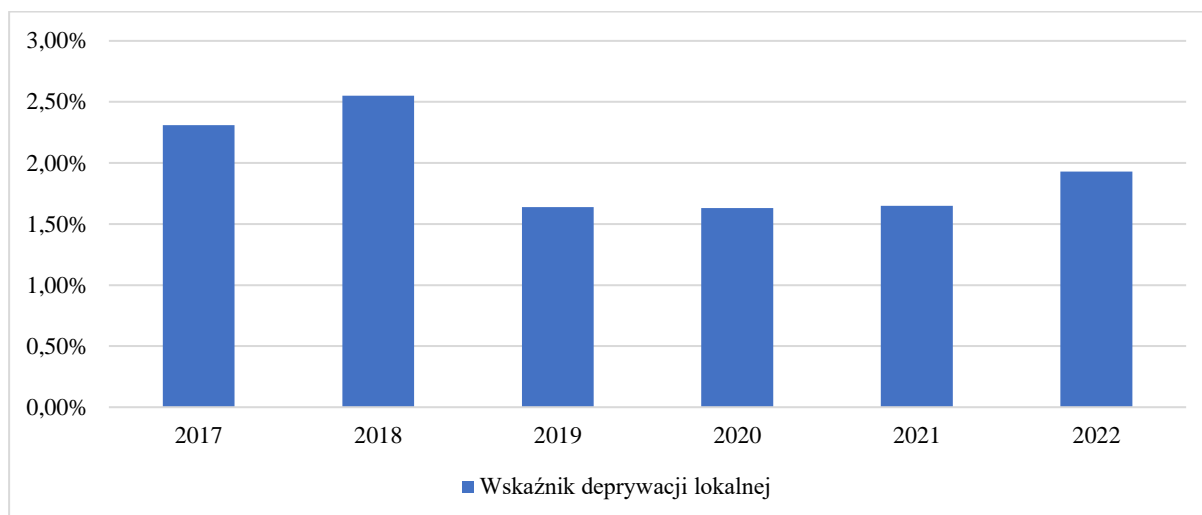
Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	44	29	15
Produkcyjny	84	44	40
Poprodukcyjny	23	14	9

Wskaźnik deprivacji lokalnej¹⁶

Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2017	2,31%
2018	2,55%
2019	1,64%
2020	1,63%
2021	1,65%
2022	1,93%

¹⁶ Wskaźnik deprivacji lokalnej (pomocy społecznej) na 1 tys. mieszkańców: wyraża stosunek liczby osób w rodzinach pobierających świadczenia pomocy społecznej do ogólnej liczby mieszkańców w przeliczeniu na 1 tys. osób; jest tożsamy z odsetkiem mieszkańców korzystających z pomocy społecznej; wg MRPiPS-03

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

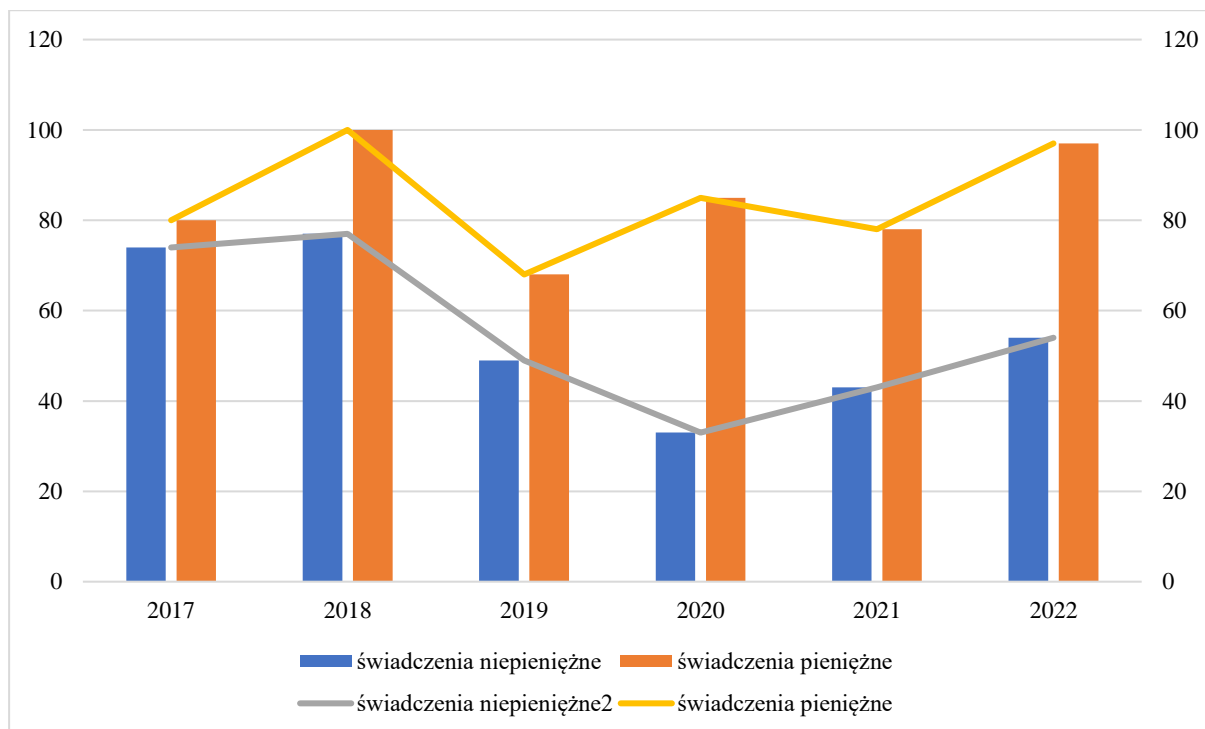
Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	119	345
2017	107	279
2018	109	280
2019	85	193
2020	92	197
2021	81	200
2022	154	327

		Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej					
Poziom	Wiek	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kwilcz	0-17	38	32	20	20	23	29
	Produkcyjny	58	56	41	43	39	44
	Poprodukcyjny	10	13	15	11	12	14
Powiat (średnia)	0-17	58	49	41	34	29	30
	Produkcyjny	89	79	66	62	61	61
	Poprodukcyjny	36	34	40	37	32	28
Województwo (średnia)	0-17	59	54	49	45	38	46
	Produkcyjny	182	170	144	137	121	130
	Poprodukcyjny	89	103	93	86	86	93

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej							
Poziom	Wiek	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kwilcz	0-17	26	26	13	10	16	15
	Produkcyjny	37	39	30	34	28	40
	Poprodukcyjny	4	7	6	7	7	9
Powiat (średnia)	0-17	52	44	37	31	31	29
	Produkcyjny	88	78	69	70	71	73
	Poprodukcyjny	11	11	14	15	16	13
Województwo (średnia)	0-17	63	58	53	49	40	49
	Produkcyjny	164	155	135	137	126	125
	Poprodukcyjny	27	31	28	28	28	31

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Świadczenia niepieniężne	74	77	49	33	43	54
Świadczenie pieniężne	80	100	68	85	78	97

Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Świadczenia niepieniężne	39	43	30	17	24	28
Świadczenia pieniężne	75	85	66	67	57	71

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin

Typy rodzin:	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	39	33	8
wielosobowe	41	35	20

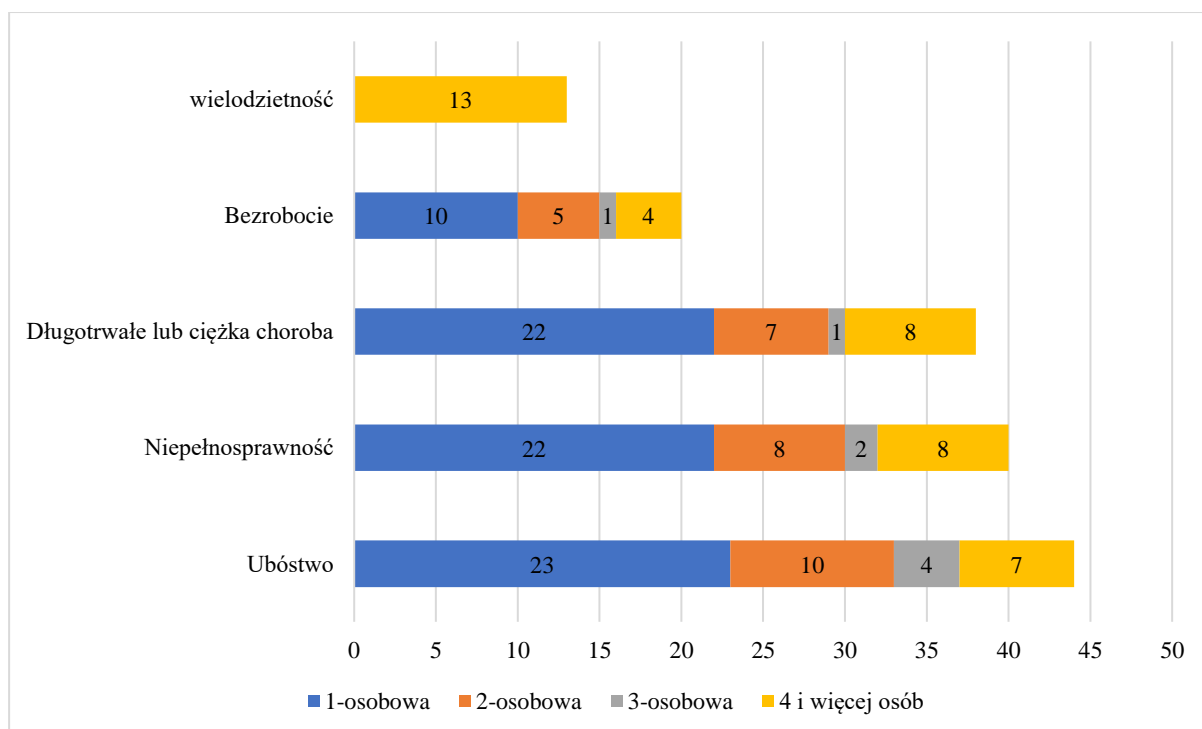
Przyczyny udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielenia pomocy i wsparcia	Liczba rodzin ogółem
Niepełnosprawność	43
Ubóstwo	43
Długotrwała lub ciężka choroba	39
Bezrobocie	19
Potrzeba ochrony macierzyństwa	19
Potrzeba ochrony macierzyństwa – w tym potrzeba ochrony wielodzietności	13
Alkoholizm	9
Zdarzenie losowe	5
Bezdomność	3
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	2
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	2
Narkomania	2

Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem w tym: rodziny niepełne	1
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem w tym: rodziny wielodzietne	1
Sytuacja kryzysowa	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	44	23	10	4	7
Niepełnosprawność	40	22	8	2	8
Długotrwała lub ciężka choroba	38	22	7	1	8
Bezrobocie	20	10	5	1	4
wielodzietność	13	0	0	0	13

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób	1	4	4	4	6	7

Świadczenie pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2018	228 062,68 zł
2019	200 507,02 zł
2020	214 434,02 zł
2021	190 209,79 zł
2022	228 126,88 zł

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
Gmina	Razem - zasiłki okresowe -ogółem	46
	Razem - zasiłki stałe - ogółem	198
Powiat (średnia)	Razem - zasiłki okresowe -ogółem	135
	Razem - zasiłki stałe - ogółem	314
Województwo (średnia)	Razem - zasiłki okresowe -ogółem	394
	Razem - zasiłki stałe - ogółem	534
Kraj (średnia)	Razem - zasiłki okresowe -ogółem	544
	Razem - zasiłki stałe - ogółem	683

Pomoc i wsparcie w gminie Kwilcz z pomocy społecznej w 2022 roku w postaci świadczeń pieniężnych uzyskało 97 osób, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 54 osób. Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dotyczyła 4 osób. W gminie funkcjonował 1 asystent rodziny, który objął swoją opieką 7 rodzin.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba asystentów rodziny w gminie	1	1	1	1	1
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	9	10	6	8	7

Liczba pobierających w roku oceny zasiłek wychowawczy wyniosła 16 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 2 rodziny (co stanowi spadek o 11% w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku wychowawczego wyniosła 46.745,98 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 999,45 zł. Liczba pobierających w roku oceny zasiłek rodzinny wyniosła 171 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 29 rodzin (co stanowi spadek o 14,5% w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wyniosła 388.981,43 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 89.073,10 zł.

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Rok	Liczba rodzin				
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkiem	250	228	178	162	130

W przedstawionych poniżej zestawieniu przedstawione zostały formy świadczeń rodzinnych wraz z kwotami wydatkowanymi na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w 2022 roku (opracowanie własne na podstawie danych G.O.P.S.).

Forma pomocy	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota środków w zł
Świadczenie rodzicielskie	137	126.300,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	38	38.000,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	29	17.860,00
Świadczenie pielęgnacyjne	668	1.408.749,00
Zasiłek pielęgnacyjny	2.776	599.046,00

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego	5.515	633.380,00
Zasiłek dla opiekuna	12	6.980,00

W dniu 12 marca 2022 r. uchwalona została ustawa *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 z późn. zm.), nazywana specustawą – ustawa o rekordowo krótkim procesie legislacyjnym, której nadano status pilnej, co nie budziło zresztą wątpliwości i oporu niemal wszystkich parlamentarzystów, a nadto, jak przy rzadko którym akcie prawnym, było to całkowicie aprobowane przez społeczeństwo.

Przepisy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* zapewniają uchodźcom szereg świadczeń dla uchodźców z Ukrainy.

Zgodnie z brzmieniem art. 29 specustawy obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 specustawy i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy *z o pomocy społecznej*. Artykuł 16 ust. 2 tej ustawy stanowi, że gmina i powiat obowiązane zgodnie z przepisami ustawy do wykonywania zadań pomocy społecznej, nie mogą odmówić pomocy osobie potrzebującej, mimo istniejącego obowiązku osób fizycznych lub osób prawnych zaspokajania jej niezbędnych potrzeb życiowych.

Obywatel Ukrainy ubiegający się o świadczenia z pomocy społecznej składa oświadczenie o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz o tym, że nie jest osobą, o której mowa w art. 2 ust. 3 specustawy. Oświadczenie takie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W postępowaniu o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej nie przeprowadza się rodzinnego wywiadu środowiskowego, chyba że powstaną wątpliwości co do treści oświadczenia. Organem właściwym do udzielania świadczeń z pomocy społecznej jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o te świadczenia. Należy zaznaczyć, że przepisów art. 101 ust. 1–4 i 7 *o pomocy społecznej* nie stosuje się. Natomiast sprawienie pogrzebu obywatelowi Ukrainy, którego pobyt uznany był za legalny, należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Zgodnie z dyspozycją art. 31 ust. 1 i 2 specustawy obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 specustawy i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Organem właściwym w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego jest wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce pobytu takiej osoby.

Ponadto stosownie do treści art. 26 ust. 1 specustawy w celu zapewnienia wsparcia

materialnego rodzinom ukraińskim oraz osobom będącym obywatelami Ukrainy, które przybyły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi, w specustawie przyznano prawa do:

- świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie *o świadczeniach rodzinnych*, jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie *o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci*, pod warunkiem zamieszkiwania z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- świadczenia dobry start, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 187a ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* – pod warunkiem zamieszkiwania z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- rodzinnego kapitału opiekuńczego, o którym mowa w ustawie *o rodzinnym kapitale opiekuńczym*, pod warunkiem zamieszkiwania z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, o którym mowa w art. 64c ust. 1 ustawy *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*, pod warunkiem zamieszkiwania z dzieckiem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomoc powyższa jest przyznawana odpowiednio na zasadach i w trybie określonych w powyższych przepisach, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”.

Ponadto wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta) może przyznać obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt uznawany jest za legalny, świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym na zasadach określonych w rozdziale 8a ustawy *o systemie oświaty*.

Ze skierowania do udziału w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej skorzystało 15 osób.

Świadczenia udzielone obywatelom Ukrainy:

- Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego
liczba świadczeń: 27, wydatkowana kwota: 3.680,00 zł,
- Jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł
liczba świadczeń: 296, wydatkowana kwota: 88.800,00 zł,
- Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole i w przedszkolu
Liczba osób: 51, wydatkowana kwota: 4.193,80 zł.

Nieppełnosprawność to kwestia społeczna, która dotyczy części mieszkańców Gminy ograniczając ich możliwości funkcjonowania i rozwoju na wielu płaszczyznach. Za niepełnosprawne uważa się osoby, które posiadają stopień niepełnosprawności orzeczony przez Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności lub też komisje działające np. przy Zakład Ubezpieczeń Społecznych czy Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz inne osoby

z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi i umysłowymi, powodującymi trwale lub okresowe utrudnienia, ograniczenia uniemożliwiające pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów społecznych. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych podejmuje głównie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie. Gmina Kwilcz wspiera działania na rzecz osób niepełnosprawnych m.in. poprzez wsparcie (materialne i finansowe) działających na terenie Gminy Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie jest udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym, jak również udzielanie informacji w zakresie przepisów prawnych, rehabilitacji, zatrudnienia, szkoleń, przysługujących ulg i uprawnień oraz możliwości dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Informacja dotycząca udzielonej pomocy ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie dla mieszkańców z terenu Gminy Kwilcz (opracowanie własne na podstawie danych P.C.P.R. w Międzychodzie):

L.p.	Udzielona pomoc	Liczba osób, które otrzymały pomoc (powiat)
1	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze	38 osób na kwotę 49.374,00 zł
2	Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	2 osoby na kwotę 9.592,00 zł
3	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	6 osób na kwotę 17.294,00 zł

Na terenie gminy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie (P.C.P.R.) realizowało w 2021 roku zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zawarte ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. Ustawa ta nakłada na obowiązek zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Na dzień 31 grudnia 2022 w pieczy zastępczej przebywało 14 dzieci z gminy Kwilcz, w tym 172 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej (w tym 8 poza powiatem) oraz 2 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej (poza powiatem).

Pieczna zastępcza (dane P.C.P.R. w Międzychodzie)

	Powiat międzychodzki	Gmina Kwilcz
Ogólna liczba dzieci w pieczy zastępczej, w tym:	87	14
- rodzinna piecza zastępcza	69	4 + 8 poza powiatem
- instytucjonalna piecza zastępcza (P.O.-W.)	18	0 + 2 poza powiatem

Interwencja kryzysowa to działania podejmowane na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu psychologicznego. Ośrodki te powinny przeprowadzić diagnozę stanu osoby, ustalić plan pomocy, udzielić wsparcia i schronienia w sytuacji zagrożenia. Na tą chwilę w miarę swoich możliwości pomocy w formie interwencji kryzysowej udziela P.C.P.R. Pomoc w zakresie interwencji kryzysowej jest świadczona przez czasowe umieszczenie dzieci całkowicie pozbawionych opieki będących w sytuacjach kryzysowych we współpracujących z P.C.P.R. ośrodkach.

Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej zgodnie z art. 16a, wprowadziła obowiązek corocznego przygotowywania przez gminy, powiaty i samorząd województwa oceny zasobów pomocy społecznej. Ocena zasobów pomocy społecznej zastąpiła od 2012 r. dotychczas przygotowywany przez jednostki samorządu terytorialnego bilans potrzeb pomocy społecznej. OZPS jest sporządzona w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, a zasoby, o których mowa, w szczególności obejmują: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania z pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący (art. 16a, p.1 i 2 Ustawy). W dniu 28 kwietnia 2023 r. przygotowana i przedłożona została OZPS za 2022 rok.

Drogi i transport

Sieć drogowa o nawierzchni ulepszonej i dobrych parametrach daje szansę szybkiego i bezpośredniego dotarcia do każdej miejscowości, a zatem zwiększa atrakcyjność gospodarczą gminy, a także pozwala na rozwój szerokiej gamy usług dla osób, przemieszczających się przez teren gminy. Dobrze rozwinięty układ drogowy jest podstawowym czynnikiem decydującym o dostępności zewnętrznej i wewnętrznej gminy. W układzie komunikacyjnym Gminy Kwilcz funkcjonuje 4-stopniowa hierarchia dróg publicznych: krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Ponadto sieć dróg uzupełniają drogi gminne wewnętrzne. Centralnie przez Gminę ze wschodu na zachód przebiega droga krajowa nr 24 Poznań – Gorzów, stanowiąc najważniejszy szlak komunikacyjny w Gminie, o największym natężeniu ruchu.

Drogi gminne stanowią aktualnie długość 106,26 km, z czego 25,07% stanowią drogi o nawierzchni twardej (drogi o nawierzchni bitumicznej, betonowej, utwardzone kostką brukową).

Podział dróg wg rodzaju nawierzchni (opracowanie własne):

Rodzaj/typ nawierzchni	Długość (w km)	Powierzchnia (w m ²)
Nawierzchnia twarda	26,64	77,23
bitumiczne	13,19	44,77
betonowe	10,52	23,30
kostka	1,28	5,13
brukowcowa	1,65	4,03
Nawierzchnia gruntowa	79,62	212,93
wzmocniona żwirem, żużlem itp.	47,56	125,10
naturalna	32,06	87,83
Razem	106,26	290,16

Definicję (pod względem technicznym) drogi określa ustawa z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 645 z późn. zm.), według której przez drogę należy rozumieć budowlę wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym.

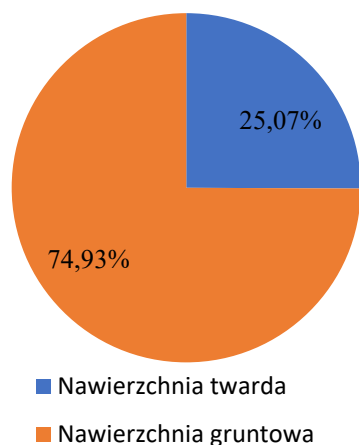
Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - *Prawo o ruchu drogowym* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 988 z

późn. zm.) w art. 2 pkt 2 definiuje drogę o nawierzchni gruntowej – drogę z jezdnią o nawierzchni z gruntu rodzimego lub nasypowego, ulepszanego mechanicznie lub chemicznie, w której wierzchnia warstwa może być wykonana z kruszywa naturalnego, sztucznego lub pochodzącego z recyklingu zaś drogę o nawierzchni twardej – drogę niebędącą drogą o nawierzchni gruntowej.

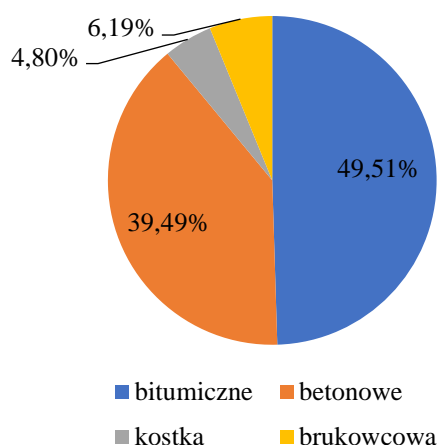
Podstawowy podział dróg, według zapisów ustawy *o drogach publicznych*, to podział na drogi wewnętrzne oraz drogi publiczne. Drogą wewnętrzną jest według zapisów ustawy droga, droga rowerowa, parking lub plac przeznaczony do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowana w pasie drogowym drogi publicznej. Drogi wewnętrzne, nazywane także niepublicznymi, mogą być ogólnodostępne (na przykład drogi osiedlowe, drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, place przed dworcami kolejowymi bądź autobusowymi), bądź znajdować się na terenach prywatnych, czy zamkniętych dla ruchu publicznego. Droga publiczna, to według definicji droga zaliczona na podstawie ustawy (o drogach publicznych) do jednej z kategorii dróg, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie lub innych przepisach szczególnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych (Dz. U. poz. 1518) podstawowym podziałem dróg publicznych w Polsce jest podział na klasy i wspomniane wyżej kategorie. Drogi dzielą się na klasy, które są oznaczone symbolem literowym lub opisowo: A – autostrada, S – ekspresowa, GP - główna ruchu przyspieszonego, G – główna, Z – zbiorcza, L – lokalna oraz D - dojazdowa. Droga, w zależności od kategorii w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, powinna mieć klasę: kategorii krajowej (standardowo klasę A, S lub GP, w trudnych warunkach dopuszcza się – G), kategorii wojewódzkiej (standardowo klasę G, dopuszcza się - GP, w trudnych warunkach – Z 3), kategorii powiatowej (standardowo klasę Z, dopuszcza się - G lub GP, w trudnych warunkach – L) oraz kategorii gminnej (standardowo klasę D lub L, dopuszcza się - Z, G lub GP).

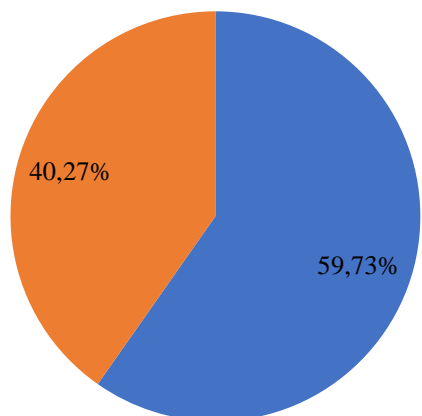
Podział dróg wg rodzaju nawierzchni
(opracowanie własne)

Podział dróg o nawierzchni twardej
(opracowanie własne)

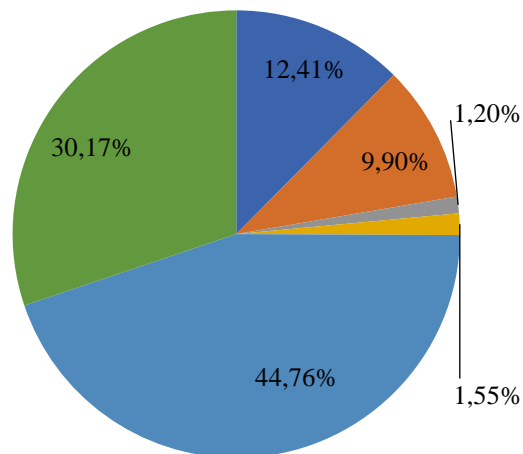

Podział dróg o nawierzchni gruntowej
(opracowanie własne)

■ Nawierzchnia naturalna wzmocniona
■ Nawierzchnia naturalna

Podział dróg według grup nawierzchni
(opracowanie własne)

■ Nawierzchnia bitumiczna
■ Nawierzchnia betonowa
■ Nawierzchnia z kostki
■ Nawierzchnia brukowcowa
■ Nawierzchnia naturalna wzmocniona
■ Nawierzchnia naturalna

Zwrócić należy jednakże uwagę, że w okresie zimowo-wiosennych roztopów oraz po obfitych opadach deszczu są w Gminie drogi w złym stanie, co utrudnia mieszkańcom jak i przyjeźdnym poruszanie się po nich. Powyższe dotyczy zwłaszcza dróg gruntowych.

Zadania realizowane w zakresie bieżącego utrzymania dróg gminnych w roku 2022 objęły m.in.:

- naprawy cząstkowe bitumicznych, tłuczniowych i gruntowych nawierzchni jezdni, ,
- utwardzenia nawierzchni dróg,
- uzupełnienia i naprawę oznakowania pionowego, montaż tablic z nazwami ulic,
- montaż oznakowania pionowego wg opracowanych projektów organizacji ruchu,
- zakup materiałów w celu poprawienia przejezdności dróg,
- dokumentacje dla realizacji zadań drogowych, mapy do celów projektowych, wypisy z ewidencji gruntów.

Skala nakładów na utrzymanie oraz inwestycje drogowe w poszczególnych latach była różna i zależała od aktualnych możliwości finansowych Gminy.

W 2022 roku podjęto następujące zadania w zakresie poprawy jakości nawierzchni dróg:

- wzmocnienie nawierzchni:
  - Profilowanie i miejscowe dogruzowywanie (150.000 m², ok. 30km);
- modernizacja dróg:
  - utwardzenie kostką betonową fragmentu ul. Różanej w Kwilczu,
  - utwardzenie kostką betonową ul. Konwaliowej w Kwilczu,
  - modernizacja nawierzchni drogi Kwilcz – Stara Dabrowa (wykonanie nawierzchni),
  - ułożenie płyt betonowych na fragmencie drogi 238607P w Chudobczycach,
  - utwardzenie ul. Garażowej w Kwilczu.

Realizując przepisy z zakresu numeracji porządkowej budynków w roku 2022 na wniosek inwestorów nadano na terenie Gminy Kwilcz 44 nowe numery adresowe. O nadaniu nowych numerów zostały powiadomione odpowiednie służby, w szczególności: Policja, Urząd Statystyczny, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego oraz Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

W 2022 r. utworzono na terenie Gminy 3 nowe ulice:

- ul. Garażowa (uchwała nr XLII/340/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie nadania nazwy ulicy we wsi Kwilcz, gm. Kwilcz);
- ul. Pogodna (uchwała nr XXXIX/321/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie nadania nazwy ulicy we wsi Kwilcz, gm. Kwilcz);
- ul. Leśnik (uchwała nr XXXVII/302/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie nadania nazwy ulicy we wsi Kwilcz, gm. Kwilcz);

W corocznych wydatkach budżetowych przewidywano środki na opłaty bieżące, związane z poborem energii elektrycznej dla oświetlenia ulic gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych na terenie Gminy oraz na konserwację i eksploatację oświetlenia ulicznego, a także na budowę nowych odcinków oświetlenia ulicznego i montaż dodatkowych punktów świetlnych.

Informacja o organizacji publicznego transportu zbiorowego

Transport zbiorowy stanowi alternatywę dla komunikacji indywidualnej, stwarzając możliwość bardziej efektywnego wykorzystania dostępnych środków, w tym również środków transportowych, dróg publicznych i innych elementów, pozwalając na bardziej racjonalne korzystanie ze środowiska naturalnego, m.in. redukcję konsumpcji paliw, ograniczenie emisji spalin, hałasu itd. Możliwość sprawnego przemieszczania się mieszkańców stanowi o jakości ich życia, skracaniu czasu niezbędnego na dotarcie do miejsc zatrudnienia, kształcenia się, a także wypoczynku i w innych celach. Niestety sieć komunikacyjna jest systematycznie ograniczana, co uzasadniane jest przez operatorów transportowych względami ekonomicznymi.

Definicja organizatora publicznego transportu zbiorowego – zawarta w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1343 z późn. zm.) – stanowi, iż jest to właściwa jednostka samorządu terytorialnego albo minister właściwy

do spraw transportu zapewniający funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego na danym obszarze.

Zgodnie z art. 9 ustawy o *publicznym transporcie zbiorowym* Gmina nie ma obowiązku opracowania planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, zaś Gmina Kwilcz realizuje ustawowy obowiązek poprzez zapewnienie komunikacji w granicach administracyjnych Gminy w ramach przewozów stanowiących publiczny transport zbiorowy, łączonym z dowozem dzieci do szkół oraz dodatkowymi kursami.

Na sieć komunikacji autobusowej składają się zarówno połączenia wykonywane przez przewoźników, którym zezwolenia wydał Starosta Międzychodzki oraz Marszałek Województwa Wielkopolskiego. W przypadku gminnych przewozów pasażerskich dominującym przewoźnikiem jest P.K.S. Sp. z o.o. w Gorzowie Wielkopolskim. Na terenie Gminy swoje przewozy oferują także P.K.S. S.A. w Poznaniu, P.K.S. w Myśliborzu Sp. z o.o., a także w dziedzinie transportowej działają również prywatne przedsiębiorstwa. Dominującym kierunkiem docelowym dla tych przewozów jest Poznań, Gorzów Wlkp. i Międzychód.

Gmina Kwilcz jest organizatorem publicznego transportu zbiorowego w zakresie gminnych przewozów pasażerskich na liniach komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej. Celem publicznego transportu zbiorowego organizowanego przez jednostki samorządu terytorialnego jest ograniczenie negatywnych skutków wykluczenia komunikacyjnego. Zadaniem organizatorów publicznego transportu zbiorowego jest planowanie rozwoju transportu, organizowanie transportu zbiorowego oraz zarządzanie publicznym transportem zbiorowym na swoim obszarze. Przy zamawianiu usług o charakterze użyteczności publicznej organizator publicznego transportu zbiorowego powinien się kierować przede wszystkim potrzebą zaspokojenia oczekiwań komunikacyjnych swoich mieszkańców. Do 2019 r. w Polsce dominowały przewozy uruchamiane przez przewoźników komercyjnych. Jednostki samorządu terytorialnego nie podejmowały się organizacji przewozów o charakterze użyteczności publicznej, argumentując swoje decyzje brakiem wsparcia finansowego na uruchomienie takich przewozów. W celu zachęcenia samorządów do organizacji połączeń autobusowych, resort infrastruktury przygotował skuteczne mechanizmy wsparcia finansowego, które zawarte są w ustawie z dnia 16 maja 2019 r. o *Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2464).

Na 2022 roku Gmina Kwilcz zawarła umowę z przewoźnikiem na realizację zadań w ramach publicznego transportu zbiorowego. Od dnia 1 marca 2022 r. uruchomione zostały nowe linie komunikacyjne. Przypominamy, iż głównym celem jest zapewnienie każdemu połączenia do siedziby Urzędu Gminy czy Ośrodka Zdrowia. Planowanie, organizowanie i funkcjonowanie przewozu osób, odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o *publicznym transporcie zbiorowym*.

Finansowanie ww. zadań możliwe jest dzięki dopłatom z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej oraz ze środków własnych organizatora, czyli Gminy Kwilcz. Bilet całodzienny kosztuje 5 zł (jeden bilet na wszystkie kursy). To od mieszkańców zależy w jakim zakresie komunikacja gminna będzie kontynuowana.

Reaktywacja połączeń kolejowych (linia kolejowa 363)

W 1887 roku został otwarty odcinek Międzychód – Wierzbno, w 1888 Rokietnica – Międzychód, a w 1906 Wierzbno – Skwierzyna. W 1995 roku zawieszono kursowanie pociągów pasażerskich na trasie Międzychód – Skwierzyna, a w październiku 1999 roku na odcinku Rokietnica – Międzychód. W 2002 roku zamknięto dla ruchu towarowego trasę Rokietnica – Międzychód, która jest obecnie nieprzejezdna i w 2006 roku została usunięta z ewidencji PKP PLK. 9 listopada 2021 podpisano porozumienie w sprawie projektu rewitalizacji linii nr 363 Poznań – Gorzów w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ do 2028 roku.

Kontynuowano działania, zmierzające do zabezpieczenia nieczynnej linii kolejowej nr 363 Międzychód-Pniewy-Rokietnica przed dalszą degradacją i fizyczną likwidacją, mając na uwadze jej przyszłościową rewitalizację. Na początku roku na spotkaniu w Pniewach, gdzie w obecności przedstawicieli samorządu, prezesa S.K.P.L. oraz ekspertów kolejowych dyskutowano o możliwości przywrócenia połączeń kolejowych na przedmiotowej linii na odcinku Pniewy- Rokietnica. Takie przedsięwzięcie miałoby stanowić I etap rewitalizacji tego ciągu komunikacyjnego. Województwo wielkopolskie wpisało linię 363 do swojego Planu Transportowego, a więc dokumentu określającego docelowe sposoby komunikacji poszczególnych części regionu. Znajdziemy tam zamierzenia rewitalizacji linii 363 i wznowienia na niej regularnych połączeń pasażerskich. Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, przygotowując się do programu Kolej Plus, rozpatrywał możliwość zgłoszenia także linii 363. Ciąg tej linii (z wyjątkiem kilku działek w Pniewach, gdzie burmistrz decyzją ZRID przejął nieruchomości i wybudował zbiornik na wody opadowe) pozostaje w niezmienionej formie – PKP Polskie Linie Kolejowe zgłosiły je jako rezerwę terenową pod ewentualną odbudowę zgodnie z obowiązującymi normami. Tym samym działki zostały ponownie wpisane do wykazu terenów zamkniętych.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Podstawowy zarys i kierunki zagospodarowania gminy wyznacza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jest to dokument planistyczny o charakterze ogólnym, obejmujący obszar całej gminy. Istotą studium jest określenie polityki przestrzennej gminy i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, w oparciu o diagnozę uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

Podstawowymi zadaniami z zakresu gospodarki przestrzennej realizowane przez Urząd Gminy w Kwilczu są:

- 1) prowadzenie postępowań administracyjnych dla tych zamierzeń inwestycyjnych, które w szczególności powodują zmiany zagospodarowania terenu (nowa zabudowa, przebudowa obiektów istniejących, zmiana sposobu użytkowania obiektu lub jego części), które realizowane są m. in. przez wydawanie decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- 2) tworzenie przepisów prawa miejscowego poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalanych przez Radę Gminy w celu ustalenia przeznaczenia terenu, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody, dziedzictwa kulturowego, zasad kształtowania zabudowy, wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną oraz innych warunków i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów;
- 3) sporządzanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz jego zmian, oceny zmian w zagospodarowaniu, analiz realizacji planów miejscowych oraz potrzeb w zakresie ich sporządzania, ocen skutków prawnych uchwalenia planów miejscowych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest jednym z dwóch ustawowych opracowań planistycznych sporządzanych w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju Technologii z dnia 17 grudnia 2021r. *w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2405).

Rada Gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Studium zawiera część tekstową i graficzną, uwzględniającą zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy. Obok miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest aktem planowania przestrzennego i w systemie planistycznym zaliczane jest do aktów planowania ogólnego (nie jest aktem prawa miejscowego, a więc nie zawiera przepisów powszechnie obowiązujących i nie może być podstawą do wydania decyzji administracyjnych). Przedmiotem studium są treści związane ze stanem istniejącym, czyli diagnoza aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy i uwarunkowań jej rozwoju dająca rozpoznanie obiektywnych okoliczności rozwoju oraz treści

określające kierunki rozwoju przestrzennego i zasady polityki przestrzennej, czyli podstawowe reguły działania w przestrzeni przyjęte przez samorządy lokalne. Studium nie przesądza w sposób jednoznaczny o możliwości realizacji na danym terenie określonego przedsięwzięcia; jego ustalenia są jednak wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych (plan miejscowy nie może naruszać ustaleń studium). Dopiero plany miejscowe stanowią prawo miejscowe i w sposób jednoznaczny przesądzają o możliwości, bądź braku możliwości, lokalizacji na danym terenie konkretnego przedsięwzięcia.

W przypadku, gdy dla określonego terenu nie uchwalono miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przedsięwzięcia są realizowane w drodze ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zadania związane z wydaniem decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu jest aktem administracyjnym, przez który następuje określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Akt ten występuje w dwóch formach w zależności od rodzaju planowanej inwestycji: decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy. Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu to dokument (instrument planowania przestrzennego), który określa sposoby zmiany zagospodarowania danego terenu, poprzez budowę obiektu budowlanego lub inne roboty budowlane. Została ona wprowadzona na podstawie ustawy z 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* i jest wydawana dla terenów, na których nie ma opracowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, by umożliwić budowę na takich obszarach.

W analizowanym okresie wydano łącznie 78 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy czym 69 stanowią decyzje o warunkach zabudowy, a pozostałe dotyczyły lokalizacji inwestycji celu publicznego. Zdecydowana większość decyzji dotyczyła budowy oraz rozbudowy budynków mieszkalnych, na wniosek osób fizycznych.

Zadania związane z wydaniem decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawane są na wniosek, również na wniosek Gminy Kwilcz; w tym decyzje związane z realizacją zadań budżetowych (opracowanie własne).

Decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dla całego obszaru Gminy, wydane w 2022 roku		
Wyszczególnienie	Szt.	%
Budowa budynków mieszkalnych	46	58,97
Rozbudowa budynków mieszkalnych	6	7,69

Budowa i rozbudowa budynków gospodarczych i garażowych	8	10,26
Budowa i rozbudowa budynków usługowych	2	2,56
Inwestycje infrastrukturalne	6	7,69
Inne	10	12,82
Razem	78	100

Zestawienie zaświadczeń, informacji i opinii (z wyłączeniem decyzji) wydanych w 2022 roku (opracowanie własne)

Rodzaj dokumentu	Szt.
Wypisy i wyrisy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	10
Zaświadczenia i informacje	167
Wypisy i wyrisy ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	0

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

27 czerwca 2002 r. Uchwałą nr XXIX/265/2002 Rada Gminy Kwilcz uchwaliła *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*. Od tego czasu do chwili obecnej Rada Gminy dokonała kilkunastu zmian w studium.

W dniu 26 kwietnia 2017 r. Rada Gminy Kwilcz podjęła Uchwałę nr XXXII/222/2017 w sprawie aktualności *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Kwilcz*. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że zachodzi konieczność opracowania nowego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*. W treści wskazano, iż „powodem uzasadniającym konieczność podjęcia prac nad zmianą studium jest konieczność uwzględnienia aktualnych przepisów odnoszących się do planowania przestrzennego a zwłaszcza aktualnie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wymaganego zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 28 kwietnia 2004 r. Nowe akty prawne wprowadziły wiele nieobowiązujących do tej pory wymogów, z których najważniejsze dotyczą ochrony środowiska, ochrony dóbr kultury, bezpieczeństwa, obszarów rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, terenów zamkniętych.”

Zgodnie ze Studium obszar użytków rolniczych zajmuje 52,6%, tereny zieleni i wód 40,4%, tereny budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i wielorodzinnego 2,2%, tereny techniczno – produkcyjne 2,4%, inne tereny 2,4%.

W 2022 roku Rada Gminy Kwilcz uchwałą nr XL/327/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz dokonała zmiany Studium dla działek: nr ewid. 159/3 obręb Kwilcz, nr ewid. 71/2 obręb Chudobczyce, nr ewid. 123/1 obręb Kubowo-Dąbrowa, oraz nr ewid. 326, 327, 328, 355 obręb Miłostowo.

Plany miejscowe

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, określane w skrócie jako MPZP, jest aktem prawa miejscowego, który określa warunki zagospodarowania i zabudowy danego terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Stanowi podstawę planowania przestrzennego i reguluje zasady zagospodarowania przestrzeni. Jest dokumentem tworzonym zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zamieszczone są w nim najważniejsze informacje o przeznaczeniu terenu, znajdziemy w nim zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, informacje o dozwolonej maksymalnej wysokości zabudowy, czy minimalnym procentowym udziale powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej. Dowiemy się z niego także, jakie są planowane inwestycje na terenach sąsiadujących z daną działką. Każdy Inwestor jest zobowiązany do przestrzegania zapisów miejscowego planu, dlatego przed wyborem projektu domu konieczne jest dokładne zapoznanie się ze szczegółowymi zapisami miejscowego planu, dotyczącymi danej działki.

Miejscowy plan zagospodarowania składa się z dwóch części:

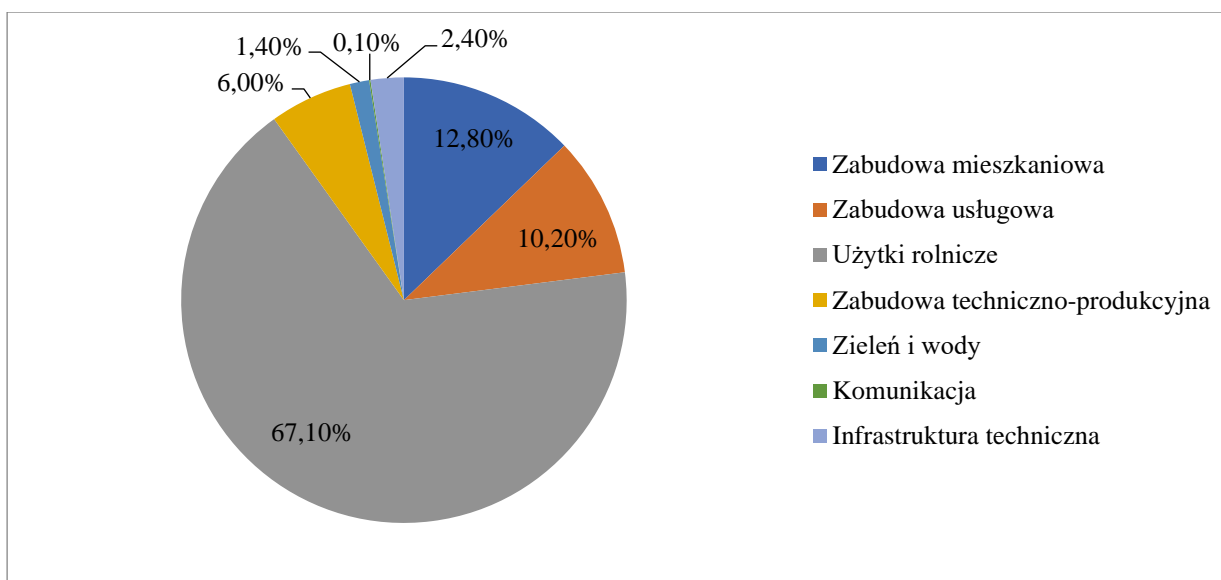
- tekstowej, która stanowi treść uchwały rady gminy i zawiera opisane szczegółowe warunki przeznaczenia danego terenu oraz wymagania względem realizowanych inwestycji; część tekstowa musi odpowiadać wymogom zasad techniki prawodawczej, czyli zawierać tytuł, podstawę prawną, przepisy merytoryczne ogólne i szczegółowe, a także podział na jednostki redakcyjne,
- graficznej, która stanowi załącznik do części tekstowej planu i zawiera mapy danego terenu, na których zaznaczone są obszary przeznaczone pod zabudowę, tereny zielone, rolnicze, przemysłowe, drogi oraz inne; ta część MPZP sporządzana jest na kopii mapy zasadniczej w skali 1:1000 lub 1:2000.

Teren Gminy Kwilcz w ok. 9,7% pokryty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Od 1995 roku do chwili obecnej Rada Gminy Kwilcz uchwaliła 83 plany miejscowe o łącznej powierzchni około 1377 ha. Zabudowa mieszkaniowa stanowi 12,8%, zabudowa usługowa 10,2%, użytki rolnicze 67,1%, zabudowa techniczno – produkcyjna 6%, zielen i wody 1,4%, komunikacja 0,1%, infrastruktura techniczna 2,4%.

W 2022 roku Rada Gminy Kwilcz uchwaliła nowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała nr XL/328/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki nr 130/1 i 119 obręb Kubowo-Dąbrowa, gmina Kwilcz;
- Uchwała nr XL/329/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 162/18, 162/19, 162/11, 162/20, 162/21 i 159/4 obręb Kwilcz, gmina Kwilcz;
- Uchwała nr XL/330/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki nr 71/2 obręb Chudobczyce, gmina Kwilcz;
- Uchwała nr XL/331/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki nr 712/2 obręb Kwilcz, gmina Kwilcz;
- Uchwała nr XL/332/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek nr 326, 327, 328 i 355 obręb Miłostowo, gmina Kwilcz.

Przeznaczenie terenu (wg planów zagospodarowania przestrzennego)
(dane własne)

Gminny Program Opieki nad Zabytkami

Przedmiotem Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami jest problematyka ochrony dziedzictwa kulturowego gminy. Celem Programu jest określenie głównych zadań i kierunków działań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami.

Gminny program opieki nad zabytkami sporządzany jest przez Wójta, a następnie po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zostaje przyjęty przez Radę Gminy. Kolejne sporządzane programy opieki nad zabytkami powinny uwzględniać pojawiające się nowe uwarunkowania prawne i administracyjne, zmieniające się warunki społeczne, gospodarcze i

kulturowe, nowe kryteria oceny i aktualny stan zachowania zasobu oraz prowadzone okresowo oceny efektów wdrażania obowiązującego programu.

Gminny program opieki nad zabytkami ma pomóc w aktywnym zarządzaniu zasobem stanowiącym dziedzictwo kulturowe gminy. Wskazane w programie działania ukierunkowane są na poprawę stanu zabytków, ich rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Głównym beneficjentem realizacji programu jest lokalna społeczność, która bezpośrednio powinna odczuć efekty jego wdrażania. Dotyczy to nie tylko właścicieli i użytkowników obszarów i obiektów zabytkowych, ale również wszystkich mieszkańców.

Gminny program opieki nad zabytkami, między innymi poprzez działania edukacyjne, ma też budzić w lokalnej społeczności świadomość wspólnoty kulturowej, roli i znaczenia lokalnych wartości i wspólnych korzeni.

W 2018 roku został opracowany projekt Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Kwilcz, opracowany na lata 2019 – 2022. Po wprowadzeniu uwag Program na lata 2020-2023 został przedstawiony do zaopiniowania przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu. W dniu 24 czerwca 2020 r. Uchwałą nr XVIII/148/2020 przyjęto „Gminny Program Opieki Nad Zabytkami dla Gminy Kwilcz na lata 2020 – 2024”. Program ma na celu m.in. zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, wyeksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, określenie warunków współpracy właścicielami zabytków.

Zabytki objęte prawnymi formami ochrony

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 840) formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Na obszarze Gminy Kwilcz funkcjonują jedynie dwie ze wskazanych powyżej form, jest to wpis do rejestru zabytków oraz ustalenia ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków

Na terenie Gminy Kwilcz znajdują się 87 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków. Obiekty te objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim – rygorami ochrony

konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. Wszelkie działania podejmowane przy tego typu obiektach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Gminna Ewidencja Zabytków

Do obowiązków samorządu lokalnego należy ochrona zabytków, które znajdują się na terenie miasta. Zadania te precyzuje art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* gminy mają dbać między innymi o zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie oraz zapobiegać zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków. Do obowiązków nałożonych przez ustawę należy uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska, czemu ma służyć gminna ewidencja zabytków.

Zakres gminnej ewidencji zabytków:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez prezydenta wójta w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Gminna ewidencja zabytków nie jest jedną z form ochrony zabytków wymienionych w art. 7 ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* oraz zgodnie z art. 21 ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* jest podstawą do sporządzenia programów opieki nad zabytkami. Gminna ewidencja zabytków na terenie Gminy Kwilcz została opracowana w 2012 roku. Obecnie w Gminnej Ewidencji Zabytków ujętych zostało 246 obiektów.

W ustawach o samorządzie gminnym ochrona zabytków i opieka nad zabytkami jest uznana za jedno z zadań własnych samorządu w ramach zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty (art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym). Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wskazuje, że dofinansowywanie prac i robót przy zabytkach wpisanych do rejestru jest zadaniem z zakresu administracji publicznej (art. 82 ust. 2).

Dzięki tym zapisom jedną z form działalności samorządów w zakresie ochrony zabytków jest wspieranie finansowe właścicieli obiektów zabytkowych przy remontach i konserwacji obiektów. Nie jest to oczywiście obligatoryjny element budżetów jednostek samorządu terytorialnego, ponieważ wsparcie uzależnione jest od ich możliwości finansowych oraz od świadomości władz. Samorzady, które uznały, że dobry stan zachowania dziedzictwa w połączeniu z innymi walorami środowiskowymi może być elementem przynoszącym wymierne korzyści, szczególnie w rozwoju turystyki, od lat wspierają prace remontowe w obiektach zabytkowych.

Sposób i zakres udzielanych dotacji został szczegółowo opisany w o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 71–83a). Dotowanie prac w przypadku samorządów odbywa się przez uchwały w sprawie określenia zasad udzielania dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru

zabytków. Kwestie te regulują przepisy art. 81 wymienionej ustawy, wskazując, że w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków może być udzielana przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. W pozostałym zakresie obowiązują te same zasady, które dotyczą przyznawania właścicielom zabytków wpisanych indywidualnie do rejestru wsparcia finansowego w ramach dotacji udzielanych przez wojewódzkich konserwatorów zabytków oraz ministra kultury i dziedzictwa narodowego.

W 2022 roku z budżetu gminy przekazano dotację dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Michała Archanioła w Kwilczu ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 42, 64-420 Kwilcz w wysokości 20.000,00 zł na dofinansowanie prac konserwatorskich i restauratorskich przy ołtarzu bocznym pw. Ukrzyżowania oraz Ambony w Kościele Parafialnym pod wezwaniem Św. Michała Archanioła w Kwilczu wpisane do rejestru zabytków Wielkopolskiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu, pod Nr 251/Wlkp./B (dawniej 81/B) z dnia 20 maja 1971 r.

Plan Ochrony Zabytków na Wypadek Konfliktu Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych

W 2022 roku nie opracowano *Planu Ochrony Zabytków na Wypadek Konfliktu Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych*. W założeniu celem *Planu* jest ochrona zabytków, na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, polegająca na planowaniu, przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć zapobiegawczych, dokumentacyjnych, zabezpieczających, ratowniczych i konserwatorskich, mających na celu ich uratowanie przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem.

Gospodarka nieruchomościami i gospodarka komunalna

Gmina Kwilcz zaliczana jest do większych obszarowo gmin Wielkopolski, a pod względem liczby ludności, do nieco mniejszych niż wynosi średnia wojewódzka. Jej poszczególne miejscowości rozrzucone są w dolinach morenowych jezior, zboczach łagodnych morenowych wzgórz oraz na śródleśnych polanach. Najniżej położone miejsca w Gminie znajdują się na wysokości 56 m n.p.m., a najwyżej — 126 m n.p.m. Prawie 60% powierzchni Gminy zajmują użytki rolne, a lasy ponad 29%. Dominuje w nich drzewostan iglasty i mieszany: sosny, dęby, graby, brzozy i olchy. Podmokłe łągi i doliny strumyków porośnięte są olszyną, topolą białą i wierzbą wiciową oraz purpurową. Na terenie Gminy dominują gleby słabe i bardzo słabe (V i VI klasy) oraz gleby średnie (III i IV klasa), żyznych gleb praktycznie nie ma (I i II klasa). Struktura własnościowa gruntów Gminy ukazuje dominującą rolę własności prywatnej osób fizycznych, z czego gospodarstwa rolne stanowią większość. Znaczna część terytorium stanowi własność Skarbu Państwa, głównie jako grunty Lasów Państwowych oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

Struktura użytkowania gruntów w Gminie Kwilcz

(źródło: Starostwo Powiatowe w Międzychodzie)

Sposób użytkowania gruntów	Powierzchnia w ha
Powierzchnia ogółem	14.178
Użytki rolne w tym:	8.761
Grunty orne	7.797
Sady	131
Łąki trwałe	342
Pastwiska trwałe	135
Pozostałe użytki rolne	357
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	4.353
Grunty zabudowane i zurbanizowane	484
Grunty pod wodami	338
Nieużytki	231
Tereny różne	10
Użytki ekologiczne	0

Ukształtowanie terenu jest korzystne dla potrzeb produkcji rolnej.

Struktura upraw rolnych na terenie Gminy Kwilcz

ROK 2022	Gmina Kwilcz		Powiat Międzychodzki		Województwo Wielkopolskie		Polska	
	7 467,13	(% uprawy)	26 266,44	(% uprawy)	1 628 051,18	(% uprawy)	14 165 579,37	(% uprawy)
Użytki rolne (w ha), w tym:								
borówka	26,57	0,36%	30	0,11%	941,31	0,06%	11 899,96	0,08%
burak cukrowy	47,76	0,64%	178,02	0,68%	51 083,62	3,14%	221 202,84	1,56%
burak pastewny	1,19	0,02%	3,33	0,01%	213,31	0,01%	2 131,37	0,02%
czereśnia	0,72	0,01%	1,91	0,01%	1 015,57	0,06%	5 530,66	0,04%
facelia	9,65	0,13%	32,24	0,12%	7 115,70	0,44%	36 956,74	0,26%
gorczyca	20,67	0,28%	26,77	0,10%	1 771,81	0,11%	29 771,60	0,21%
groch	53,52	0,72%	128,8	0,49%	6 683,43	0,41%	96 862,19	0,68%
groszek	21,01	0,28%	22,79	0,09%	34,74	0,00%	557,98	0,00%
gryka	6,56	0,09%	9,24	0,04%	2 988,18	0,18%	115 559,48	0,82%
jabłoń	0,2	0,00%	2,37	0,01%	3 140,19	0,19%	91 635,39	0,65%
jagoda	4,83	0,06%	10,16	0,04%	134,11	0,01%	2 129,13	0,02%
jęczmień jary	252,66	3,38%	822,58	3,13%	39 382,81	2,42%	323 798,50	2,29%
jęczmień ozimy	512,25	6,86%	1 535,77	5,85%	67 000,57	4,12%	305 784,41	2,16%
koniczyna białoróżowa	0,88	0,01%	0,88	0,00%	28,12	0,00%	532,83	0,00%
kukurydza	1 066,65	14,28%	3 450,50	13,14%	335 250,28	20,59%	1 859 907,02	13,13%
lawenda	0,24	0,00%	0,24	0,00%	15,24	0,00%	103,81	0,00%
leszczyna	0,32	0,00%	94,05	0,36%	240,27	0,01%	5 439,65	0,04%
lucerna chmielowa	2,75	0,04%	2,75	0,01%	43,4	0,00%	323,36	0,00%
lucerna mieszańcowa	17,52	0,23%	51,56	0,20%	19 066,39	1,17%	59 755,12	0,42%
lucerna siewna	13	0,17%	100,79	0,38%	3 786,07	0,23%	34 446,02	0,24%
łubin biały	22,15	0,30%	124,79	0,48%	1 546,76	0,10%	16 142,62	0,11%
łubin wąskolistny	209,77	2,81%	522,98	1,99%	15 508,58	0,95%	160 587,68	1,13%
łubin żółty	5,29	0,07%	29,93	0,11%	2 810,86	0,17%	17 393,45	0,12%
malina	1,31	0,02%	2,43	0,01%	161,28	0,01%	21 009,09	0,15%
mieszanka	272,19	3,65%	954,67	3,63%	55 585,17	3,41%	627 940,58	4,43%
owies	86,88	1,16%	459,99	1,75%	34 878,06	2,14%	453 880,53	3,20%
pomidor	5,39	0,07%	21,04	0,08%	1 803,90	0,11%	4 945,57	0,03%
porzeczka	0,06	0,00%	0,9	0,00%	761,41	0,05%	44 147,57	0,31%
pszenica jara	51,47	0,69%	107,15	0,41%	11 482,75	0,71%	201 918,65	1,43%
pszenica ozima	451,44	6,05%	2 607,94	9,93%	231 476,83	14,22%	2 286 806,43	16,14%
pszenżyto jare	13,64	0,18%	56,68	0,22%	5 461,81	0,34%	60 762,86	0,43%
pszenżyto ozime	1 607,75	21,53%	4 769,26	18,16%	195 652,20	12,02%	1 157 155,51	8,17%
rzepak jary	9,47	0,13%	14,21	0,05%	1 257,90	0,08%	22 970,47	0,16%
rzepak ozimy	1 061,50	14,22%	2 803,47	10,67%	101 748,79	6,25%	1 054 267,30	7,44%
rzepik	8,55	0,11%	8,55	0,03%	603,6	0,04%	4 733,10	0,03%
sad	22,07	0,30%	63,72	0,24%	4 367,64	0,27%	91 334,43	0,64%

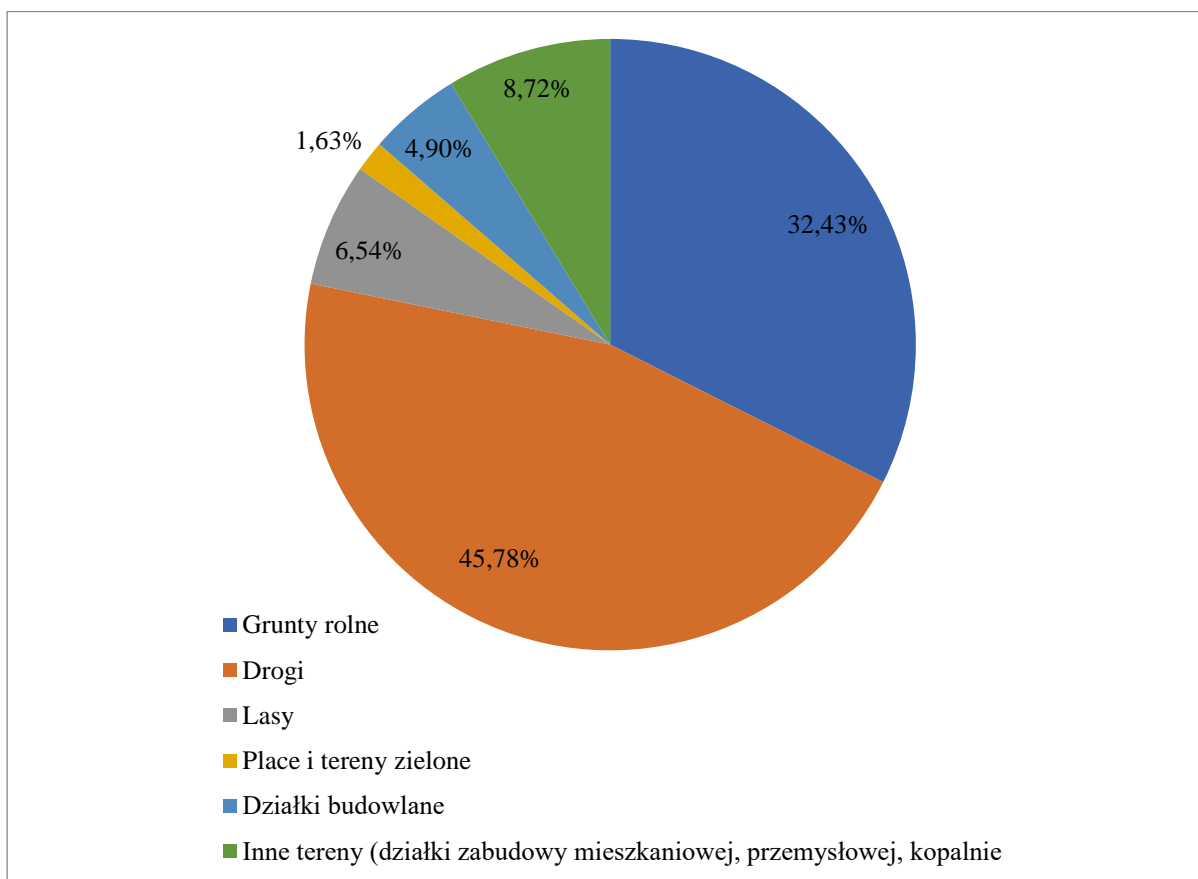
słonecznik	174,08	2,33%	507,46	1,93%	7 175,18	0,44%	64 794,26	0,46%
sorgo	11,65	0,16%	17,39	0,07%	843,79	0,05%	4 865,87	0,03%
szkółki	12,41	0,17%	12,43	0,05%	1 612,49	0,10%	18 611,55	0,13%
szparag	3,15	0,04%	13,96	0,05%	1 352,72	0,08%	2 307,01	0,02%
śliwa	1,77	0,02%	11,08	0,04%	681,92	0,04%	8 623,07	0,06%
topinambur	0,73	0,01%	2,03	0,01%	163,26	0,01%	2 339,09	0,02%
trawy	138,37	1,85%	645,34	2,46%	24 576,24	1,51%	507 375,46	3,58%
truskawka	13,36	0,18%	33,76	0,13%	1 108,48	0,07%	31 112,41	0,22%
tuz	375,11	5,02%	2 810,55	10,70%	192 363,39	11,82%	2 529 254,40	17,85%
ugór	47,47	0,64%	147,48	0,56%	7 279,77	0,45%	182 110,91	1,29%
uprawa nieoznaczona	7,19	0,10%	35,37	0,13%	5 851,27	0,36%	68 947,18	0,49%
winorośl	2,15	0,03%	3,19	0,01%	41,55	0,00%	1 078,53	0,01%
wiśnia	0,21	0,00%	0,21	0,00%	1 298,02	0,08%	16 769,81	0,12%
wyka	3,99	0,05%	5,89	0,02%	579,24	0,04%	9 947,15	0,07%
ziemniak	6,27	0,08%	174,25	0,66%	26 827,24	1,65%	181 665,83	1,28%
życica	0,58	0,01%	0,58	0,00%	115,28	0,01%	2 882,46	0,02%
żyto jare	15,12	0,20%	57,74	0,22%	3 051,90	0,19%	19 488,57	0,14%
żyto ozime	765,64	10,25%	2 559,15	9,74%	121 565,63	7,47%	627 017,63	4,43%

Struktura nieruchomości gminnych

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. Gmina Kwilcz była właścicielem 367 ha gruntów. Z ogólnej powierzchni gruntów gminnych 6,8947 ha jest w użytkowaniu wieczystym, pozostałą część stanowi tzw. gminny zasób gruntów wykorzystywanych na realizację zadań publicznych lub zasób gruntów oczekujących na zagospodarowanie lub sprzedaż.

Grunty komunalne (opracowanie własne)

Grunty komunalne	Powierzchnia w ha
Grunty rolne	119
Drogi	168
Lasy	24
Place i tereny zielone	6
Działki budowlane	18
Inne tereny (działki zabudowy mieszkaniowej, przemysłowej, kopalnie)	32

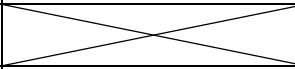

Gmina Kwilcz jest właścicielem 4 sztuk lokali socjalnych oraz właścicielem 29 sztuk lokali komunalnych, w których zamieszkuje ok. 85 osób.

Koszty utrzymania mieszkań komunalnych pokrywane są z wpływów z czynszów najmu. W roku 2022 stawka czynszu za wynajem mieszkania komunalnego wynosiła w przedziale 1,50 zł – 9,55 zł/m uwarunkowanych położeniem lokalu oraz ich stanem technicznym, natomiast stawka za wynajem mieszkania socjalnego 1,05 zł/m. Wpływy z czynszów nie pozwalają na szybką likwidację wieloletniej luki remontowej, ponieważ – zgodnie z ustawowymi wymogami – czynsze komunalne nie zależą od faktycznych kosztów utrzymania mieszkań, a ponadto wielu najemców zalega z opłatami za czynsz i media.

W 2022 roku nie wszczęto żadnych postępowań eksmisyjnych, dotyczących opuszczenia lokali mieszkalnych, będących w zasobach Gminy.

Majątek komunalny	2022 rok
Lokale użytkowe	
Lokale użytkowe – liczba:	20
Lokale użytkowe – powierzchnia w m ² :	569,14
Środki uzyskane z wynajmu lokali użytkowych:	36.266,81 zł
Mieszkania komunalne:	

Budynki komunalne – liczba:	13
Mieszkania w budynkach komunalnych – liczba:	33
- w tym mieszkania komunalne:	29
- w tym mieszkania socjalne:	4
Podsumowanie:	
Mieszkania komunalne – powierzchnia w m ² :	1.398,13
Mieszkania socjalne – powierzchnia w m ² :	108,60
Środki uzyskane z wynajmu mieszkań:	152.973,73 zł
Środki uzyskane ze sprzedaży mieszkań:	0 zł
Ilość sprzedanych mieszkań:	0
Remonty - mieszkania komunalne – nakłady:	3.513,26 zł
Remonty - mieszkania socjalne – nakłady:	0 zł

Stan prawny budynku	Liczba budynków (szt.)	Liczba lokali mieszkalnych (szt.)	Powierzchnia użytkowa (m ²)	Liczba lokali socjalnych (szt.)	Powierzchnia użytkowa (m ²)
Własność Gminy	11	18	1015,52	2	42,23
Współwłasność Gminy	2	11	491,21	2	66,37
Razem:	13	29	1506,73	4	108,60

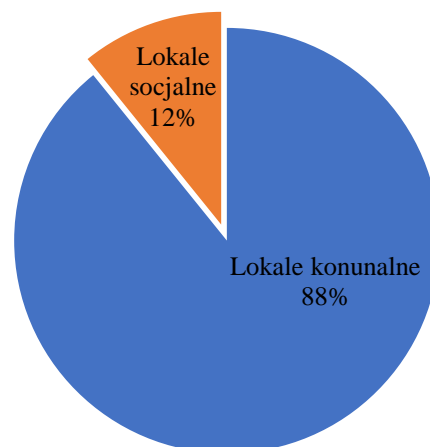
Mieszkaniowy zasób Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.

Lp.	Położenie	Ulica	Numer lokalu	Powierzchnia lokalu	Rodzaj (komunalne/socjalne)
1.	Miłostowo		7/1	74,13	komunalne
2.	Miłostowo		7A	44,23	komunalne
3.	Chorzewo		16/1	20,46	socjalne
4.	Chorzewo		16/2	21,77	socjalne

5.	Prusim		23/1	78,93	komunalne
6.	Kwilcz	Dworcowa	2C/1	61,65	komunalne
7.	Kwilcz	Dworcowa	2C/2	50,30	komunalne
8.	Kwilcz	Dworcowa	3/1	35,90	komunalne
9.	Kwilcz	Wyszyńskiego	20	64,00	komunalne
10.	Kwilcz	Miłostowska	12/3	58,20	komunalne
11.	Kwilcz	Wojska Polskiego	4C/1	52,88	komunalne
12.	Kwilcz	Wojska Polskiego	4C/2	42,41	komunalne
13.	Kwilcz	Wojska Polskiego	4B/3	40,03	socjalne
14.	Kwilcz	Wojska Polskiego	4D/1	26,34	socjalne
15.	Kwilcz	Ogrodowa	2/1	52,20	komunalne
16.	Kwilcz	Ogrodowa	2/2	39,43	komunalne
17.	Kwilcz	Ogrodowa	2/3	50,80	komunalne
18.	Kwilcz	Ogrodowa	2/4	64,20	komunalne
19.	Kwilcz	Ogrodowa	2/5	42,10	komunalne
20.	Kwilcz	Ogrodowa	2/6	44,92	komunalne
21.	Chudobczyce		14/1	66,60	komunalne
22.	Chudobczyce		14/3	29,82	komunalne
23.	Chudobczyce		14/4	29,77	komunalne
24.	Chudobczyce		14/5	30,71	komunalne
25.	Chudobczyce		14/6	64,50	komunalne
26.	Chudobczyce		14/7	29,80	komunalne
27.	Chudobczyce		15/1	31,56	komunalne
28.	Chudobczyce		15/2, 15/3	65,16	komunalne
29.	Chudobczyce		15/4	32,70	komunalne
30.	Chudobczyce		15/6	32,40	komunalne
31.	Chudobczyce		15/7	31,40	komunalne
32.	Chudobczyce		15/8	31,40	komunalne
33.	Leśnik		3/1	66,03	komunalne

Zasób mieszkaniowy gminy

W roku 2022 kontynuowana była sprzedaż gminnych gruntów i nieruchomości. Wartość nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży ustalona była zgodnie z operatami szacunkowymi, opracowywanymi przez rzeczoznawców majątkowych. Środki finansowe uzyskiwane ze sprzedaży gminnych gruntów i nieruchomości stanowią część dochodów budżetowych Gminy. Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego stanowią dodatkowy stały dochód Gminy. Gmina osiąga również coroczne dochody z opłat czynszowych z tytułu zawartych umów najmu i dzierżawy.

W 2022 roku dokonano sprzedaży następujących nieruchomości:

- działka nr 425 położona w obrębie Kwilcz;
- działka nr 100/1 położona w obrębie Kwilcz;
- działka nr 62/3 położona w obrębie Kwilcz;
- działka nr 62/91 położona w obrębie Kwilcz;
- działka nr 138 położona w obrębie Kurnatowice;
- działka nr 21 położona w obrębie Upartowo;
- działka nr 23 położona w obrębie Upartowo;
- działka nr 164/4 położona w obrębie Prusim;
- działka nr 80/10 położona w obrębie Orzeszkowo;
- działka nr 85/4 położona w obrębie Kwilcz;
- działka nr 102 położona w obrębie Daleszynek;
- działka nr 85/4 położona w obrębie Kwilcz.

W celu realizacji zadań własnych Gmina dokonywała zakupów nieruchomości:

- działka nr 4/1 położona w obrębie Upartowo;
- działka nr 18/1 położona w obrębie Lubosz;
- działka nr 37/7 położona w obrębie Daleszynek;
- działka nr 54/1 położona w obrębie Daleszynek;
- działka nr 71/1 położona w obrębie Daleszynek;
- działka nr 75/1 położona w obrębie Daleszynek;
- działka nr 77/1 położona w obrębie Daleszynek;

- działka nr 83/5 położona w obrębie Daleszynek;
- działka nr 56/13 położona w obrębie Daleszynek;
- działka nr 102 położona w obrębie Rozbitek;
- działka nr 51 położona w obrębie Mechnacz;
- działka nr 116 położona w obrębie Mechnacz;
- działka nr 214 położona w obrębie Mechnacz;
- działka nr 68 położona w obrębie Upartowo;
- działka nr 70 położona w obrębie Upartowo;
- działka nr 13 położona w obrębie Chudobczyce;
- działka nr 113/1 położona w obrębie Chudobczyce;
- działka nr 20/1 położona w obrębie Lubosz;
- działka nr 17/1 położona w obrębie Lubosz.

W ramach gospodarki mieszkaniowej uzyskano dochody w kwocie 36.943,37 zł, w tym dochody z umów najmu lokali mieszkalnych w kwocie 36.943,37 zł. Zaległości na dzień 31.12.2022 r. wynoszą 16.258,91 zł (dotyczą 10 najemców) i na bieżąco wysyłane są wezwania do zapłaty i prowadzone czynności egzekucyjne.

W ramach gospodarka gruntami i nieruchomościami osiągnięto dochody w kwocie 1.210.371,34 zł. Dochody wnikające z odsetek z tytułu nieterminowej wpłaty opłaty wieczystego użytkowania gruntów i czynszu dzierżawnego gruntów gminnych wyniosły w 2022 roku 142,86 zł.

W 2022 r. na rynku unijnym i krajowym rynku obserwuje się znaczący wzrost cen nośników energii, który jest wynikiem oddziaływania szeregu nakładających się na siebie czynników, m.in. ożywienia gospodarczego po pandemii Covid-19 oraz inwazji zbrojnej Rosji na Ukrainę. W rezultacie, z jednej strony, ożywienie gospodarcze skutkujące zwiększeniem się popytu na wszystkie paliwa, w tym na węgiel, wywołało presję na ich ceny. Z drugiej strony decyzja Polski i innych państw o zaprzestaniu importu węgla z Rosji, przełożyła się na, trudną do zrekompensowania w krótkim okresie, potrzebę zapewniania dostaw z innych niż Rosja kierunków. Ceny energii nie pozostały jednocześnie bez negatywnego wpływu na inflację, której poziom wyraźnie wzrasta od 2021 r. Sytuacja ta ma wpływ nie tylko na sektor energetyczny, ale także bezpośrednio na wszystkich obywateli, skutkując koniecznością pokrywania wyższych wydatków związanych m.in. z rosnącymi cenami węgla.

W ramach wsparcia wprowadzono szczególne rozwiązania w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw:

- **Dodatek węglowy,**
- **Dodatki do ogrzewania innym paliwem niż węgle** (pellet drzewny, drewno kawałkowe, skroplony gazem LPG, olej opałowy),
- **Dodatek elektryczny.**

Dodatek węglowy

Było to całkowicie nowe narzędzie, które powstało w celu zrównoważenia wysokich wydatków gospodarstw domowych w związku z rosnącymi cenami na rynku energii. Jak wskazano w uzasadnieniu do ustawy regulacja miała na celu zapewnienie wsparcie dla dużej grupy gospodarstw domowych w Polsce, w tym również gospodarstw najuboższych energetycznie, w pokryciu części kosztów wynikających ze wzrostu cen na rynku energii, w tym kosztów opału. Proponowane wsparcie finansowe w postaci dodatku węglowego miało wspomóc budżety domowe oraz zwiększyć poczucie bezpieczeństwa energetycznego i socjalnego.

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 141 z późn. zm.), dodatek węglowy to jednorazowe świadczenie w wysokości 3 tys. zł. Przysługiwało gospodarstwu domowemu, w którym główne źródło ogrzewania zasilane jest paliwem stałym¹⁷.

Dodatek węglowy przysługiwał gospodarstwom domowym, które spełniały jednocześnie następujące warunki:

- a) głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego wnioskodawcy musiał być kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe,
- b) wskazane przez wnioskodawcę źródło ogrzewania zasilane musi być węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego,
- c) wskazane przez wnioskodawcę źródło ogrzewania musiało być wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), o której mowa w art. 27a ust. 1 z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 438 z późn. zm.)
- d) co do zasady wpisanie bądź zgłoszenie głównego źródła ogrzewania do CEEB uprawniające do przyznania dodatku węglowego powinno być zrealizowane do 11 sierpnia 2022 r. Wskazany termin nie dotyczy nowych źródeł ogrzewania, tj. wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do CEEB (o których mowa w art. 27g ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków).
- e) nowe zasady wprowadzone przepisami ustawy z dnia 27 października 2022 r. umożliwiają przyznanie dodatku również gdy źródło ogrzewania zostało wpisane/zgłoszone do CEEB po 11 sierpnia 2022 r. lub gdy w ogóle nie zostało wpisane/zgłoszone.

W 2022 roku złożono 1335 wniosków o wypłatę dodatku węglowego, z czego 1038 zostało rozpatrzonych pozytywnie.

1.	Liczba złożonych wniosków o wypłatę dodatku węglowego	1.335
2.	Liczba dodatków wypłaconych przez gminy (wnioski rozpatrzone pozytywnie)	1.038

¹⁷ Na potrzeby ustawy o dodatku węglowym przez paliwa stałe rozumie się węgiel kamienny, brykiet lub pellet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego

3.	Kwota wypłaconych dodatków węglowych	3.114.000,00 zł
----	--------------------------------------	-----------------

Dodatki do ogrzewania innym paliwem niż węgle

Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. poz. 1967 z późn. zm.), która wprowadziła jednorazowe dodatki do ogrzewania innym paliwem niż węgle oraz zobowiązuje dostawców ciepła systemowego do ustalenia jego średniej ceny z rekompensatą. Zgodnie z nową ustawą jednorazowy dodatek mogły otrzymać gospodarstwa domowe, których główne źródło ciepła zasilane jest peletem drzewnym, drewnem kawałkowym, skroplonym gazem LPG, olejem opałowym. Wynosił on:

- 3000 zł, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na pellet drzewnym lub inny rodzaj biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 1000 zł, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 500 zł, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 2000 zł, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

- kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
- kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo
- kocioł olejowy,

które zostały zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r. (albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków).

Dodatki do ogrzewania innym paliwem niż węgle		Liczba dodatków wypłaconych przez gminy	Kwota wypłaconych dodatków węglowych (zł)
Rodzaj dodatku	• pelet drzewny lub inna biomasa	130	390.000,00
	• drewno kawałkowe	222	222.000,00
	• gaz LPG	7	3.500,00

	• olej	17	34.000,00
Razem		376	649.500,00

Dodatek dla podmiotów wrażliwych będzie przysługiwał tym jednostkom, które ponoszą koszty zakupu węgla kamiennego, brykietu lub pelletu zawierających co najmniej 85 proc. węgla kamiennego, pelletu drzewnego, a także innego rodzaju biomasy, gazu skroplonego LPG, oleju opałowego, wykorzystywanych na cele ogrzewania, w związku z wykonywaniem przez te podmioty ich działalności statutowej. Chodzi m.in. o szpitale, jednostki organizujące pomoc społeczną, noclegownie, szkoły, żłobki, instytucje kultury. Dodatek dla podmiotów wrażliwych przyznawany był jednorazowo na wybrane źródło ciepła. Wysokość dodatku miała pokryć 40 proc. wzrostu kosztów ogrzewania na sezon (wyliczone na podstawie średniej ceny i ilości zużytego paliwa w latach 2020 i 2021).

Dodatek elektryczny

Dodatek do prądu (dodatek elektryczny) to kolejne świadczenie osłonowe, które wprowadza ustawa z dnia 7 października 2022 r. *o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 269 z późn. zm.). Od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r. osoby, które ogrzewają swoje domy lub mieszkania prądem mogły złożyć wniosek o dodatek elektryczny.

Dodatek elektryczny to jednorazowe świadczenie, wypłacone na podobnych zasadach jak dodatek węglowy lub dodatek do innych źródeł ciepła, jak pellet, drewno, gaz LPG i olej opałowy. Wniosek mogą składać gospodarstwa domowe, których główne źródło ogrzewania zasilane jest energią elektryczną. Dodatek elektryczny dla gospodarstwa domowego wynosi 1000 zł, a w przypadku rocznego zużycia energii elektrycznej w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh, dodatek elektryczny wynosi 1500 zł. Dodatek elektryczny przysługiwał gospodarstwom domowym stosujących ogrzewanie elektryczne lub pompę ciepła. Dodatek elektryczny przysługuje jeden na jeden adres zamieszkania. Koniecznym warunkiem do złożenia wniosku o dodatek elektryczny jest posiadanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Niestety właściciele domów, którzy korzystają z fotowoltaiki, nawet jeśli posiadają pompę ciepła, nie mogli otrzymać dodatku elektrycznego. W ustawie zawarto zapis, że na gospodarstwo domowe, które korzysta z energii elektrycznej z mikroinstalacji fotowoltaicznej, dodatek elektryczny nie przysługuje. Dodatek elektryczny również nie przysługiwał gospodarstwom domowym, którym zostały pozytywnie rozpatrzone wnioski o wypłatę dodatku węglowego lub dodatku do innych źródeł ciepła.

1.	Kwota dodatków elektrycznych wypłaconych przez gminę	32
2.	Liczba dodatków wypłaconych przez gminy	36.000,00 zł

Sprzedaż preferencyjna węgla

Gmina Kwilcz przystąpiła do sprzedaży paliwa stałego (węgla) od listopada 2023 r. na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 października 2022 r. *o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych* (Dz.U. z 2022 r. poz. 2236) oraz przepisach wykonawczych. Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych informacja została zawarta w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Kwilcz (BIP).

Do zakupu preferencyjnego paliwa stałego (węgla kamiennego) dla gospodarstw domowych były uprawnione osoby fizyczne, które spełniały warunki upoważniające do otrzymania dodatku węglowego, zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. *o dodatku węglowym*.

Wniosek o zakup preferencyjny paliwa stałego dla gospodarstwa domowego składany był w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej w gospodarstwie domowym, która spełniała warunki uprawniające do dodatku węglowego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. *o dodatku węglowym*.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2022 r. *o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych*, zakup paliwa przez gminę był realizowany od podmiotu wskazanego przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych. Podmiotem wskazanym jako właściwy dla Gminy Kwilcz był WĘGLOKOKS S.A. z siedzibą w Katowicach.

Zakup węgla przez Gminę w 2022 roku:

Łącznie Gmina Kwilcz zakupiła w 2022 roku 235,15 t węgla.

Rok	Sortyment	Ilość (t)	Suma/rok (t)
2022	Węgiel orzech	157,05	235,15
	Węgiel groszek	78,1	

Dystrybucja węgla przez Gminę w 2022 roku:

Rok 2022	Ilość wydana – sortyment orzech (t):	141,75
	Ilość podmiotów – sortyment orzech:	104
	Ilość wydana – sortyment groszek (t):	77
	Ilość podmiotów – sortyment groszek:	54
Suma – rok 2022	Ilość wydana (t):	218,75
	Ilość podmiotów:	158

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków

Zadania własne gminy w zakresie **zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków** wykonuje Zakład Obsługi Mienia Samorządowego sp. z o.o. w Kwilczu. W roku Gmina inwestowała w rozwój i modernizację sieci wodociągowo-kanalizacyjnej celem objęcia możliwością korzystania z usług przez jak największą liczbę mieszkańców Gminy.

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy, co wyraźnie zostało przesądzone przez ustawodawcę w dwóch aktach prawnych. Pierwszym aktem jest ustawa z 8 marca 1990 roku *o samorządzie gminnym*, a dokładnie przepis art. 7 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, w którym wskazano, że „*zadania własne obejmują sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych [...]*”. W doktrynie i orzecznictwie podnosi się, że przepis art. 7 traktowany jest jako „rodzaj deklaracji czy samozwiązania się ustawodawcy”. Wskazuje on jedynie kierunki rozwoju ustawodawstwa, pozostawiając innym odrębnym ustawom szczegółową regulację zadań własnych gminy. Odrębną ustawą konkretyzującą zadanie własne gminy w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę oraz kanalizacji jest ustawa z 7 czerwca 2001 roku *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 537), w której zostało ponownie zaakcentowane stwierdzenie, że zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy. Należy wyraźnie podkreślić, że jest to również zadanie, które spełnia przesłanki zadania użyteczności publicznej, czyli jego „celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych”. Zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków określone zostały w ustawie z 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*.

Zasady ustalania taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków określa ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określa taryfę na okres 3 lat. Ceny i stawki opłat za usługi wodociągowo-kanalizacyjne ustalane są według zasad podanych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. *w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków*, wydanego zgodnie z upoważnieniami zawartym w ustawie. Taryfowe ceny i stawki opłat określane są na podstawie niezbędnych przychodów, które w szczególności powinny pokryć planowane w roku obowiązywania taryf uzasadnione koszty świadczenia przez Spółkę usług, koszty związane z działalnością inwestycyjną, oraz zysk dla Spółki, w wysokości zależnej od potrzeb inwestycyjnych. Taryfa podlega zatwierdzeniu przez organ regulacyjny – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, z wyłączeniem taryfy zmienionej w związku ze zmianą stawki podatku od towarów i usług (organ regulacyjny – Wody Polskie ocenia projekt taryfy oraz uzasadnienie pod względem zgodności z przepisami ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*, przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – *Prawo wodne* oraz analizuje zmiany warunków ekonomicznych wykonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności gospodarczej,

w tym marżę zysku, oraz weryfikuje koszty pod względem celowości ich ponoszenia w celu zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen) – w drodze decyzji.

Na mocy art. 24e ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków w dniu 25 stycznia 2022 roku na stronie Biuletynu Informacji Publicznej: <https://wodypolskie.bip.gov.pl/rzgw-w-poznaniu-taryfy/> Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ogłoszona została decyzja: KZT.70.316.2021, zatwierdzająca taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków z wniosku Zakładu Obsługi Mienia Samorządowego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kwilczu na terenie gminy Kwilcz.

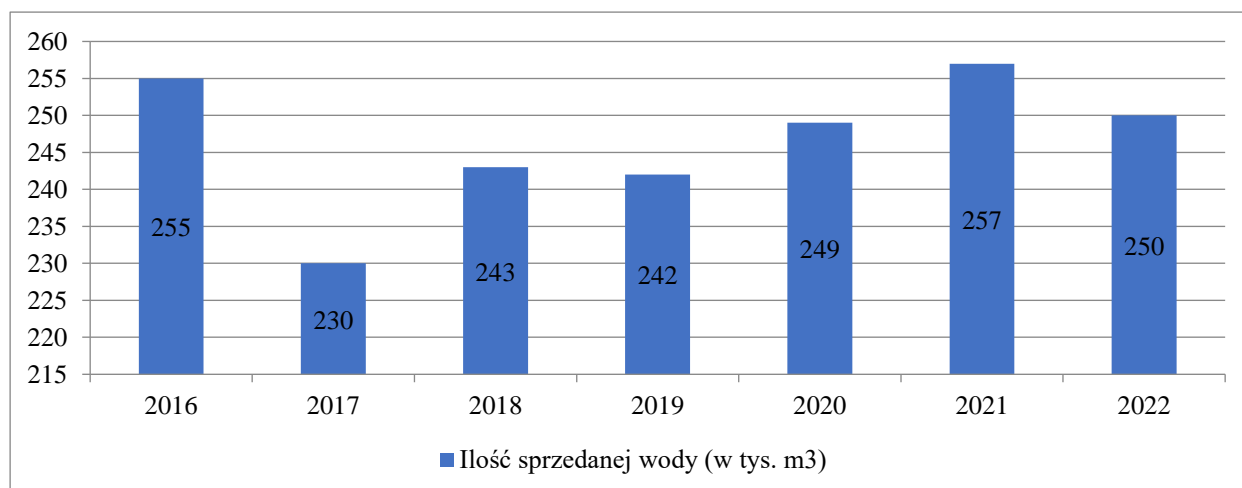
Lp.	Grupa taryfowa odbiorców	Wyszczególnienie	Cena netto	Cena brutto	Jednostka miary
1.	Grupa 1	cena za 1m ³ wody	4,08	4,41	zł/m ³
		stawka opłaty abonamentowej	6,94	7,51	zł/odb./okres
2.	Grupa 2	cena za 1m ³ wody	4,08	4,41	zł/m ³
		stawka opłaty abonamentowej	4,95	5,35	zł/odb./okres
3.	Grupa 3	cena za 1m ³ wody	4,08	4,41	zł/m ³
		stawka opłaty abonamentowej	3,90	4,21	zł/odb./okres

W roku 2022 Zakład Obsługi Mienia Samorządowego sp. z o.o. w Kwilczu sprzedał odbiorcom 250 tys. m³ wody.

Sprzedaż wody w latach 2016 – 2022 (w tys. m³)

(dane Z.O.M.S. sp. z o.o. w Kwilczu)

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ilość sprzedanej wody (w tys. m ³)	255	230	243	242	249	257	250

Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Kwilcz wynosi 67,8 km.

Gmina obecnie posiada 9 ujęć wodociągowych usytuowanych w następujących miejscowościach:

- Kwilcz – trzy studnie, wydajność 2 studni wynosi ok. 28 m³/h i trzeciej nowej -35 m³/h natomiast średnie dobowe zużycie wody wynosi ok. 350 m³/dobę (średnie zużycie dobowe wody podawane jest na podstawie wodomierza, który mierzy ilość wody wypompowanej ze studni – tzw. woda surowa, która poddawana jest procesowi uzdatniania). W ramach tego ujęcia zaopatrywane są następujące miejscowości: Kwilcz, Rozbitek, Orzeszkowo, Leśnik (Stary Młyn). Na bieżąco wykonywane są przyłącza nowo powstających budynków do sieci wodociągowej.
- Lubosz – jedna studnia głębinowa o wydajności ok. 60 m³/h, średnie dobowe zużycie wody z ujęcia wynosi ok. 166 m³/d. Z ujęcia zaopatrywane są miejscowości: Lubosz, Chorzewo, Augustowo, Karolewice.
- Daleszynek – jedna czynna studnia. Wydajność studni wynosi ok. 36 m³/h, a średnie dobowe zużycie wody to ok. 91 m³/d. Zaopatrywane z wodociągu miejscowości: Daleszynek, Pólko, Józefowo, Niemierzewo.
- Mechnacz – ujęcie posiada 3 studnie – jedna nowa, dwie stare studnie, z których jedna będzie likwidowana, a druga będzie pełniła rolę studni awaryjnej. Wydajność studni wynosi ok. 12 m³/h, natomiast średnie dobowe zużycie wody to ok. 88 m³/d. Zaopatrywana miejscowość – Mechnacz.
- Prusim – ujęcie posiada jedną studnię o wydajności ok. 11 m³/h – obecnie ze względu na niewielką wydajność ujęcia, a także zwiększony pobór wody przez „Olandię” oraz działki rekreacyjne w Prusimiu woda dostarczana jest z wodociągu w Kurnatowicach. Do Prusimia w latach ubiegłych doprowadzono rurociąg, który doprowadza wodę z ujęcia w Kurnatowicach. Ujęcie w Prusimiu pełni obecnie rolę ujęcia awaryjnego. ZOMS przejął sieć wodociągową od działkowiczów (stare działki) i planowana jest przebudowa tej sieci na całoroczną z nowymi przyłączami dla odbiorców.
- Mościejewo – jedna studnia o wydajności ok. 14,5 m³/h. średnie dobowe zużycie wody wynosi ok. 75 m³/d. Zaopatrywana miejscowość – Mościejewo.
- Kurnatowice – jedna studnia o wydajności ok. 40 m³/h. Średnie zużycie dobowe wody wynosi ok. 168 m³/d – zaopatrywane miejscowości – Kurnatowice, Upartowo, Prusim.
- Dąbrowa Nowa – jedna studnia o wydajności 20 m³/h, a średnie dobowe zużycie wody wynosi ok. 27 m³/d . Zaopatrywane miejscowości: Dąbrowa Nowa, Dąbrowa Stara, Miłostowo.
- Wituchowo – jedna studnia głębinowa o wydajności ok. 40 m³/h, a średnie zużycie dobowe to ok. 105 m³/d. zaopatrywane miejscowości – Wituchowo, Kubowo, Chudobczyce.

Miejsce ujęcia wody	Stratygrafia (np. trzeciorzęd, czwartorzęd)	Liczba studni	Wydajność ujęcia wody [m ³ /h]	Ustanowiona strefa ochrony bezpośredniej	Czy ujęcie posiada stację uzdatniania	Miejscowości obsługiwane przez ujęcie
Kwilcz	czwartorzęd	2	28	PO.ZUZ.1.4100.31 4.2018	Tak	Kwilcz, Orzeszkowo Rozbitek, Leśnik
Kwilcz	trzeciorzęd	1	35	jw	Tak	jw
Mechnacz	czwartorzęd	3	12	PO.ZUZ.1.4210.46 0.2021.AK	Tak	Mechnacz
Dąbrowa Nowa	czwartorzęd	1	20	OS.6341.9.2017	Tak	Dąbrowa Nowa, Stara Miłostowo
Lubosz	czwartorzęd	1	60	OS.6341.39.2013	Tak	Lubosz, Augustowo, Chorzewo, Karolewice
Kurnatowice	trzeciorzęd	1	40	PO.ZUZ.1.4100.2.2 019	Tak	Kurnatowice, Upartowo, Prusim
Mościejewo	czwartorzęd	1	14,5	PO.ZUZ.1.4100.31 8.2018	Tak	Mościejewo
Daleszynek	czwartorzęd	1	36	OS.6341.4.2017	Tak	Daleszynek, Józefowo Niemierzewo, Pólko
Wituchowo	trzeciorzęd	1	40	PO.ZUZ.1.4210.34 2m.2020.AK	Tak	Wituchowo, Kubowo Chudobczyce
Prusim	czwartorzęd	1	11	PO.ZUZ.1.4100.32 0.2018	Tak	Prusim

W ramach realizacji zadań związanych z dostarczaniem mieszkańcom wody w 2022 roku zrealizowano następujące zadania:

- **Modernizacja hydroforni w Luboszu**

Wykonano prace w zakresie związanym z montażem podziemnego zbiornika na wodę do picia z HDPE w kształcie walca o pojemności 50 m³ zgodnie z projektem zagospodarowania terenu oraz projektem architektoniczno – budowlanym (wykonawca: IMTECHNIKA sp.z o.o. z siedzibą w Kruszewie). Z budżetu w roku 2022 wydatkowano kwotę 571.983,12 zł, natomiast całość zadania, której wykonanie przypadało na lata 2021/2022 była dofinansowywana z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (800.000,00 zł).

- **Modernizacja stacji uzdatniania wody Mościejewo i Wituchowo oraz studni w Kurnatowicach i Luboszu**

Rozpoczęto realizacją zadania: z budżetu wydatkowano kwotę 11.562,00 zł na sporządzenie kart informacyjnych przedsięwzięcia w celu złożenia wniosku o wydanie decyzji środowiskowej oraz na opracowania na prowadzenie robót geologicznych dla studni w Kurnatowicach i Luboszu. Zadanie planuje się zrealizować w 2023.

- **Modernizacja stacji uzdatniania wody Mościejewo i Wituchowo**

Przedmiotem zadania jest modernizacja hydroforni w Mościejewie i Wituchowie polegająca na zainstalowaniu nowej technologii uzdatniania wody wraz z kompleksowym remontem budynków. Planuje się wykonanie nowej rozdzielni elektrycznej wraz z instalacją napędów, wykonanie przyłącza do studni, montaż obudowy termoizolacyjnej studni, instalację 2 filtrów IMTZ w każdej z hydroforni, przepływomierzy, sterylizatora, impulsatora, pompy dozującej środek do dezynfekcji chlorowej zgodnie z opracowanymi projektami technologii uzdatniania wody systemem IMTZ 1Z2 w budynku stacji uzdatniania wody.

- **Modernizacja studni w Kurnatowicach i Luboszu**

Przedmiotem zadania jest wykonanie 2 studni wierconych w miejscowości Lubosz (1 studnia) i w miejscowości Kurnatowice. Studnie wykonane będą zgodnie z Projektem robót geologicznych na wykonanie studni wierconej nr 2 na terenie gminnego czwartorzędowego ujęcia wód podziemnych oraz decyzją zatwierdzającą ten projekt (dla Lubosza) oraz zgodnie z projektem robót geologicznych na wykonanie studni wierconej nr 2 na terenie gminnego neogeńskiego ujęcia wód podziemnych oraz decyzją zatwierdzającą powyższy projekt (dla Kurnatowic). Wykonawca jest zobowiązany do uzyskania w imieniu Gminy wszelkich koniecznych pozwoleń i uzgodnień koniecznych do realizacji robót wchodzących w skład umowy. Studnie należy wykonać wraz ze sporządzeniem niezbędnej dokumentacji (studnia projektowana) i wykonaniem jej obudowy termoizolacyjnej z montażem pompy głębinowej przystosowanej do pracy z falownikiem w zakresie sporządzenia niezbędnej dokumentacji (min. Karty informacyjnej przedsięwzięcia, operatu wodnoprawnego na budowę urządzenia wodnego, planu ruchu zakładu górniczego), przygotowania placu pod montaż i montaż urządzenia wiertnicznego, wykonania odwiertu studni oraz sporządzenia dokumentacji hydro oraz operatu wodnoprawnego wraz z niezbędnymi dokumentami na eksploatację.

- **Budowa przyłącza ulica Zielona w Kwilczu**

Rozpoczęto prace związane z budową przyłącza. Zadanie – w związku z zobowiązaniem do wykonania projektu zagospodarowania terenu wraz z opisem technicznym – zostało zaliczone do wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2022.

Wszystkie stacje wodociągowe w których pobierana jest woda i rozprowadzana w sieć prowadzą monitoring wody polegający na wykonywaniu badań wody tak w stacji jak i na sieci przez laboratorium posiadające akredytacje. W każdym wodociągu wykonywane jest badanie przeglądowe obejmujące wszystkie składniki chemiczne i bakteriologiczne oraz badania kontrolne na sieci zawierające mniejszy zakres chemiczny i bakteriologiczny. Woda do picia z

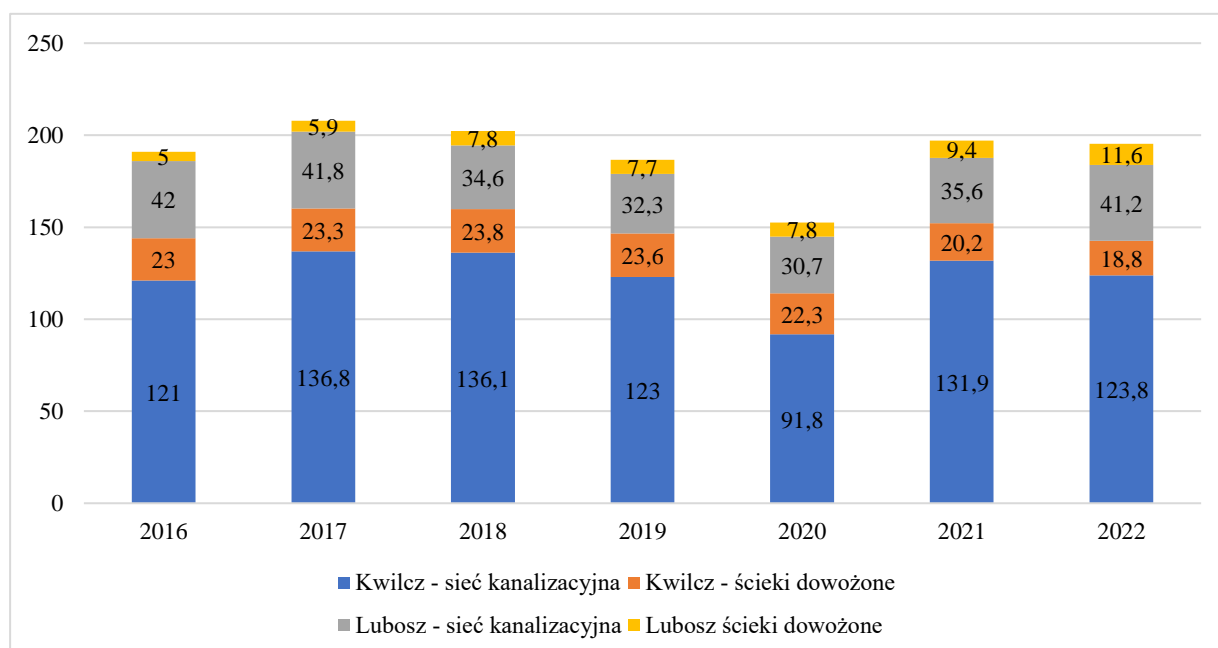
wszystkich wodociągów spełnia wymagania co do jakości wody przeznaczonej do spożycia. Szczegółowe informacje dotyczące nadzoru nad wodociągami zawarto w rozdziale „Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna”.

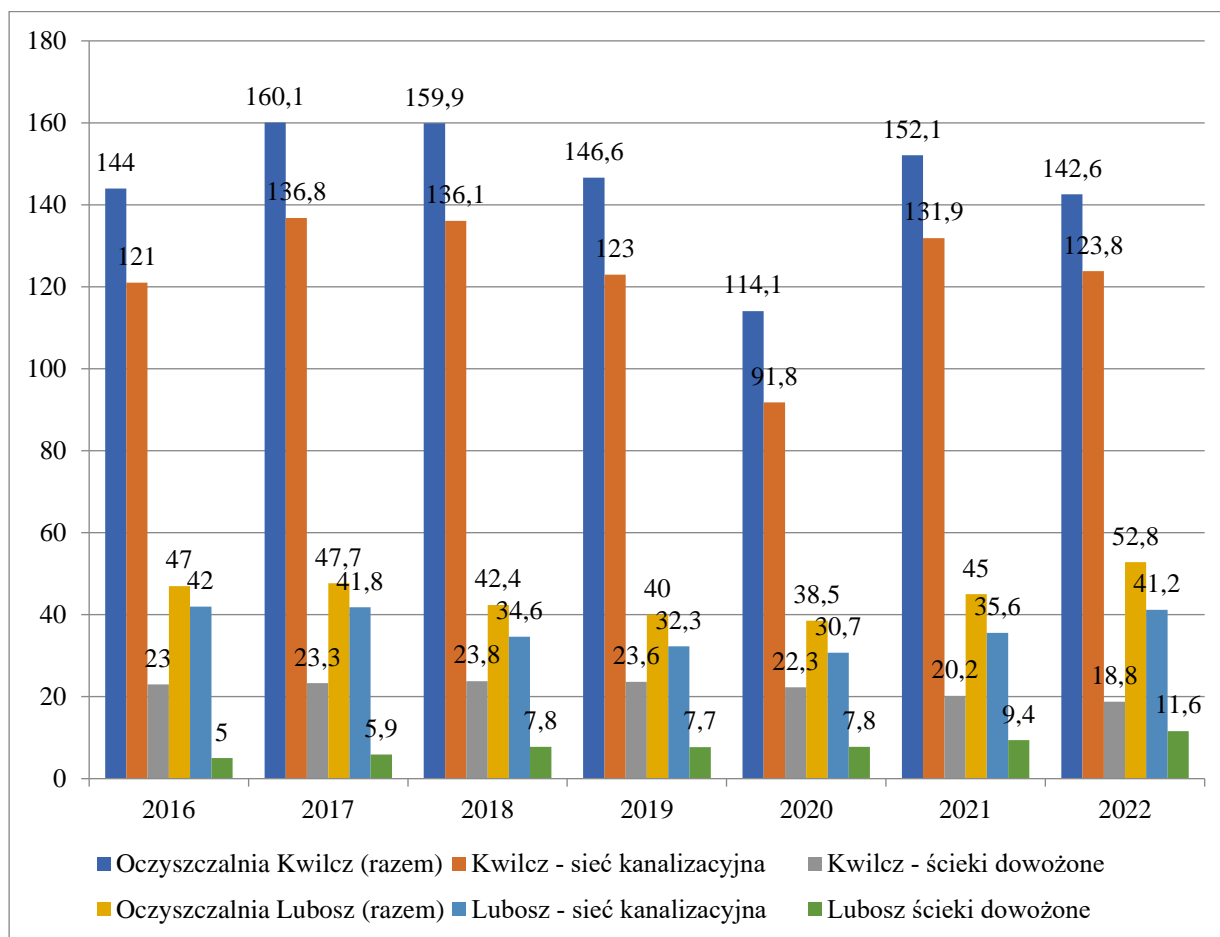
Długość sieci kanalizacyjnej (wg stanu na koniec 2022 roku) wynosi 32,3 km, a liczba przyłączy kanalizacyjnych – 678 szt. W sieć kanalizacji sanitarnej włączone są następujące miejscowości: Kwilcz, Rozbitek, Mechnacz, Orzeszkowo (do oczyszczalni w Kwilczu) oraz Lubosz i Daleszynek (do oczyszczalni w Luboszu).

W 2022 roku do oczyszczalni w Kwilczu dostarczono 142,6 tys. m³ ścieków (w tym 123,8 tys. m³ za pośrednictwem sieci kanalizacyjnej oraz 18,8 tys. m³ ścieków dowożonych), natomiast do oczyszczalni w Luboszu 52,8 tys. m³ (w tym 41,2 tys. m³ za pośrednictwem sieci kanalizacyjnej oraz 11,6 tys. m³ ścieków dowożonych).

**Ilości ścieków doprowadzanych i dowożonych do oczyszczalni ścieków
z terenu Gminy w latach 2016 – 2022 w tys. m³**
(dane Z.O.M.S. sp. z o.o. w Kwilczu)

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Oczyszczalnia Kwilcz (razem)	144	160,1	159,9	146,6	114,1	152,1	142,6
Kwilcz - sieć kanalizacyjna	121	136,8	136,1	123	91,8	131,9	123,8
Kwilcz - ścieki dowożone	23	23,3	23,8	23,6	22,3	20,2	18,8
Oczyszczalnia Lubosz (razem)	47	47,7	42,4	40	38,5	45	52,8
Lubosz - sieć kanalizacyjna	42	41,8	34,6	32,3	30,7	35,6	41,2
Lubosz ścieki dowożone	5	5,9	7,8	7,7	7,8	9,4	11,6

W ramach realizacji zadań związanych z dostarczaniem mieszkańcom wody w 2022 roku Gmina Kwilcz przystąpiła do realizacji zadania na wykonanie dokumentacji projektowej pn. *Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Mechnacz-Prusim*. W lipcu 2022 roku podpisana została umowa dotycząca realizacji zadania. W związku z przedłużającą się procedurą uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz przedłużającą się procedurą wydania opinii RDOŚ oraz Wód Polskich zadanie zostało zaliczone do wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2022.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych¹⁸

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty

¹⁸ Gospodarowanie odpadami, w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.) to: zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad takimi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów. Według tej samej ustawy zbieranie odpadów - to każde działanie, w szczególności umieszczanie w pojemnikach, segregowanie i magazynowanie odpadów, które ma na celu przygotowanie ich do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania.

sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble, oraz ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych.

Odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych; niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne pozostają niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane przetwarzaniu odpadów, ale przetwarzanie to nie zmieniło w sposób znaczący ich właściwości.

Z danych statystycznych wynika, że liczba mieszkańców gminy spada, jednak w wyniku uwarunkowań społecznych oraz dalszego wzrostu gospodarczego wzrasta ilość wytwarzanych odpadów przez potencjalnego mieszkańca. Z drugiej jednak strony możliwe jest ograniczenie wzrostu ilości wytwarzanych odpadów w związku z rosnącą świadomością społeczeństwa. Dlatego jednym z najważniejszych elementów ochrony środowiska jest racjonalne gospodarowanie odpadami. Działalność w zakresie gospodarki odpadami sprowadzała się przez lata do ich gromadzenia i składowania na lokalnych składowiskach, z których tylko niewielka ich część była odzyskiwana. Rosnące ciągle w swej masie objętości składowiska odpadów były i są poważnym zagrożeniem środowiska wyrażającym się w zanieczyszczeniach wód podziemnych i powierzchniowych, gleb, powietrza atmosferycznego, a także w obniżaniu walorów krajobrazowych. Dlatego też ważne są działania mające na celu ograniczenie ilości powstających odpadów, ich zagospodarowanie, transport, bezpieczne dla środowiska ich usuwanie i utylizację, zmierzające do przeciwdziałania zanieczyszczeniu środowiska odpadami.

Od 1 lipca 2013 r. **odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych** od właścicieli nieruchomości zamieszkałych organizuje Gmina. Obecnie zadanie realizowane jest przez Zakład Obsługi Mienia Samorządowego Sp. z o.o. w Kwilczu. Odpady komunalne z terenu Gminy Kwilcz odbierane są w postaci zmieszanej oraz selektywnej. Zbieranie odpadów komunalnych w sposób selektywny stanowi podstawowy element systemu gospodarki odpadami. Selektywna zbiórka jest prowadzona w systemie workowym (pojemniki indywidualne) i pojemnikowym (system gniazdowy) z podziałem na frakcje: papier, tworzywa sztuczne, szkło oraz odpady ulegające biodegradacji.

Zgodnie z zapisami Uchwały Nr XXXII/264/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 listopada 2021 r. w *sprawie wyboru metody ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r., poz. 9509) określono od 1 stycznia 2022 r. metodę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w taki sposób, że w przypadku nieruchomości na której zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty – wynoszącą dla nieruchomości zamieszkałych w wysokości 23,00 zł miesięcznie za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość. Wysokość opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi

określono w wysokości 69,00 zł miesięcznie za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość (jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny).

Jednocześnie Uchwałą nr XXXII/265/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2021 r., poz. 9510) zwolniono w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym (warunkiem częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest zdeklarowanie przez właściciela nieruchomości kompostownika przydomowego i kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne w tym kompostowniku) w wysokości 3,00 zł miesięcznie od stawki obowiązującej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od każdego mieszkańca zamieszkującego nieruchomość.

Zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Z pobranych od właścicieli nieruchomości opłat gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku unieszkodliwiania odpadów komunalnych:
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych:
- obsługi administracyjnej tego systemu.

Dodatkowo z pobranych opłat, gminy mają możliwość pokrycia kosztów wyposażania nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

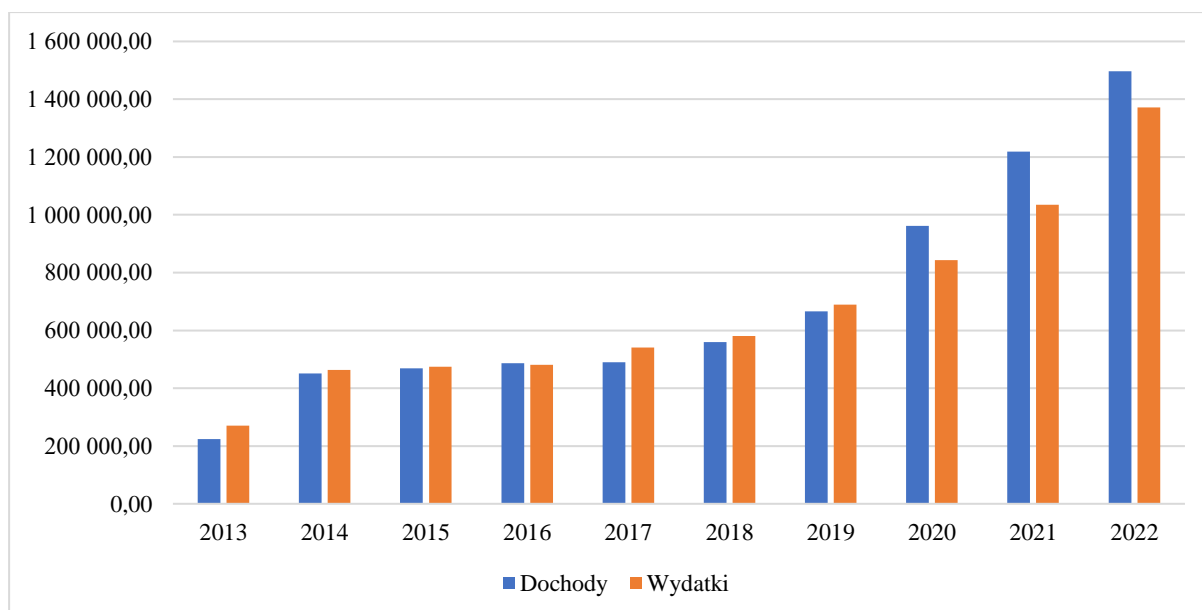
Mieszkańcy mają również możliwość przekazywania odpadów, takich jak przeterminowane leki, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe czy odpady tekstyliów i odzieży odrębnie wysegregować i dostarczyć samodzielnie do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanego przy ulicy Gumnej 16 w Kwilczu. P.S.Z.O.K. – stanowi jeden z kluczowych elementów niezbędnych dla realizacji założonych celów oraz prawidłowego funkcjonowania systemu gospodarki odpadami.

Aktualnie obowiązujące przepisy odnoszące się do tworzenia systemów organizacyjno-prawnych w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi zakładają, że powinny być one dwuszczeblowe. Na poziomie województwa zostały opracowane plany gospodarki odpadami, zaś na szczeblu gminy został zbudowany system gospodarowania odpadami. System gospodarki odpadami na terenie województwa wielkopolskiego funkcjonuje zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem

inwestycyjnym. Dokument został przyjęty uchwałą nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 roku. Na terenie powiatu międzychodzkiego funkcjonuje instalacja komunalna do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów, sortownia zmieszanych odpadów komunalnych i zbieranych selektywnie (jako wariant pracy instalacji MBP), instalacja do produkcji paliw alternatywnych. Zarządzającym jest Zakład Utylizacji Odpadów Clean City Sp. z o.o. – instalacja zlokalizowana jest w m. Mnichy.

Rok	Należności (w zł)	Dochody otrzymane (w zł)	Wydatki (w zł)	Różnica (w zł)
2013	236 184,00	224 514,99	270 907,30	-46 392,31
2014	473 148,00	450 812,98	463 025,71	-12 212,73
2015	461 251,00	469 305,45	474 693,54	-5 388,09
2016	521 544,00	486 970,84	481 013,55	5 957,29
2017	495 140,00	490 251,21	541 188,43	-50 937,22
2018	562 360,00	559 429,00	580 427,19	-20 998,19
2019	684 224,00	665 596,37	689 554,56	-23 958,19
2020	1 001 828,00	961 410,51	843 753,17	117 657,34
2021	1 230 696,00	1 218 235,31	1 035 154,76	183 080,55
2022	1 472 328,00	1 496 625,94	1 371 069,90	125 556,04

W 2022 roku odebrano 1992,25 ton odpadów komunalnych bezpośrednio od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, a na P.S.Z.O.K. zebrano 100,48 ton odpadów.

Ilość odebranych odpadów komunalnych w 2022 roku z nieruchomości zamieszkałych

L.p.	Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Ilość odebranych odpadów [tony]
1	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,44
2	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,48
3	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	1,21
4	15 01 07	Opakowania ze szkła	0,23
5	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	9,90
6	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione 17 06 01 i 17 06 03	0,10
7	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	30,38
8	20 01 01	Papier i tektura	45,30
9	20 01 02	Szkło	122,72
10	20 01 39	Tworzywa sztuczne	150,88
11	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	127,22
12	20 02 03	Inne odpady nie ulegające biodegradacji	30,18
13	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1449,11
14	20 03 07	Odpady wielogabarytowe	2,48
15	20 03 99	Odpady komunalne – niewymienione w innych podgrupach	21,60

Ilość zebranych odpadów komunalnych w 2022 roku w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów (P.S.Z.O.K.)

L.p.	Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Ilość odebranych odpadów [tony]
1	16 01 03	Opony	14,54
2	20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	10,86
3	20 01 36		
4	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	75,08

Ochrona środowiska

Zgodnie z postanowieniami art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.) jednym z podstawowych instrumentów służących ochronie drzew i krzewów rosnących na terenach miast i wsi (poza wyjątkami wynikającymi z art. 83f ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*) jest obowiązek uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów, którego brak skutkuje wymierzeniem kar pieniężnych na podstawie art. 88 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* za usunięcie drzew bez wymaganego zezwolenia.

W związku ze zmianą ustawy, która miała miejsce w 2017 r., wprowadzono dla osób fizycznych, które chciały usunąć drzewa ze swoich nieruchomości w celach niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, możliwość wycinki drzew na podstawie zgłoszenia. W takim przypadku nie jest wydawane zezwolenie na usunięcie drzew (brak decyzji administracyjnej), w związku z czym nie ma możliwości nałożenia obowiązku kompensacji w postaci nasadzeń zastępczych. W przypadku zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew nie ma możliwości wyrażenia sprzeciwu, z wyjątkiem przesłanek zawartych w art. 83f ust. 14 pkt 1 i 2 oraz ust. 15 pkt 1 i 2 ustawy *o ochronie przyrody*.

W przypadku wydawania zezwoleń na usunięcie drzew, przyczyną ich usunięcia jest najczęściej zagrożenie bezpieczeństwa, zły stan zdrowotny, bądź obumarcie drzewa oraz kolizja z inwestycją.

Podczas przeprowadzenia oględzin wnioskowanych do usunięcia drzew pracownicy dokonują oceny, czy przedmiotowe drzewa rzeczywiście kwalifikują się do usunięcia (z uwagi na faktyczne zagrożenie bezpieczeństwa lub zły stan zdrowotny), bądź czy ich wycinka jest zasadna (np. z uwagi na kolizję z planowaną inwestycją). Jeśli nie ma przesłanek do wycinki poszczególnych drzew, wydawana jest decyzja odmowna. W przypadku wydania zezwolenia na usunięcie drzew uwarunkowanego dokonaniem nasadzeń zastępczych, po upływie terminu wskazanego w decyzji, pracownicy przeprowadzają ponowne oględziny w terenie w celu sprawdzenia dokonania nasadzeń zastępczych o określonych w decyzji parametrach. Nowo posadzone drzewa muszą zachować żywotność przez okres 3 lat. Po tym czasie, przeprowadzane są kolejne oględziny nasadzonych drzew. Zgodnie z art. 86 ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody*, w przypadkach, o których mowa w art. 86 ust. 1, jeżeli wydanie zezwolenia na usunięcie drzew zostało uzależnione od wykonania nasadzeń zastępczych, a posadzone drzewa nie zachowały żywotności po 3 latach od dnia upływu terminu wskazanego w tym zezwoleniu, wydawana jest nowa decyzja ponownie nakładająca obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych.

Wycinka drzew

Do grupy drzew kwalifikujących się do usunięcia należą głównie:

- drzewa obumarłe,
- egzemplarze w złym stanie fito-sanitarnym, które nie rokują szans na zachowanie żywotności,

- drzewa kolidujące i stwarzające bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego.

Natomiast w ramach realizowanych zadań inwestycyjnych usuwa się drzewa, których nie można pozostawić do dalszego rozwoju z uwagi na brak możliwości zastosowania rozwiązań projektowo-wykonawczych, tj. drzewa, które mogłyby stanowić element kolidujący w nowo zagospodarowanej przestrzeni publicznej.

Usuwanie drzew i krzewów

Informacje na temat ilości wydanych zezwoleń na usunięcie drzew, ilości drzew przewidzianych do usunięcia oraz ilości nasadzeń zastępczych:

Rok	Ilość wydanych decyzji	Ilość drzew przewidzianych do usunięcia zgodnie z wydanymi decyzjami	Ilość krzewów przewidzianych do usunięcia zgodnie z wydanymi decyzjami	Ilość nasadzonych drzew	Ilość nasadzonych krzewów
2022	36	145	0 m ²	129	0 m ²

Informacje na temat ilości przyjętych zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew:

Rok	Ilość przyjętych zgłoszeń	Ilość drzew i krzewów ujętych w zgłoszeniach
2022	70	916 drzew

Pomniki przyrody

Do pomników przyrody ożywionej należą zarówno pojedyncze drzewa, jak i grupy drzew odznaczające się sędziwym wiekiem, dużym rozmiarem, niezwykłymi kształtami lub innymi cechami wyróżniającymi je spośród innych drzew rosnących na terenie miasta o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej, a także zabytkowe aleje drzew.

Informacje na temat ilości pomników przyrody:

Rok	Pomniki przyrody ogółem	Liczba drzew
2022	30	31

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków

CEEB, czyli Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków to system informacji o źródłach ogrzewania budynków w Polsce. tworzenie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), to jedno z następstw nowelizacji ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów. Głównym celem utworzenia bazy poprawa jakości powietrza, a także likwidacja głównej przyczyny zanieczyszczeń, którą jest emisja substancji odpowiadających za smog.

Złożenie deklaracji dotyczącej źródła ogrzewania domu w CEEB jest obowiązkowe, a ponadto stanowiło warunek otrzymania dodatku węglowego na zakup opału na zimę. CEEB prowadzi minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Jest on również administratorem danych zgromadzonych w tej ewidencji.

W 2022 roku wprowadzono do bazy CEEB 1.677 deklaracji dotyczące źródeł ciepła i źródeł spalania paliw (z tego 1432 wprowadzone przez pracowników, 245 przez mieszkańców).

Deklaracje zawierające dane źródło ciepła pełniące funkcje ogrzewania:

Źródło ciepła	Formularz A (budynki mieszkalne)	Formularz B (budynki niemieszkalne)
kocioł gazowy	87	15
ogrzewanie elektryczne	68	41
kocioł na paliwo stałe /piece kaflowe	312	35
w tym kotły na paliwo stałe spełniające obowiązujące normy tj. klasa 5 lub Ecoprojekt	61	8

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia

Decyzja ta potocznie nazywana jest również decyzją środowiskową. Wyżej wymieniona decyzja została wprowadzona ustawą z dnia 18 maja 2005 r. *o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw*, a następnie znowelizowana przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm., dalej „ustawa środowiskowa”).

Przedsięwzięcie w rozumieniu wyżej wspomnianej ustawy, to zamierzenie budowlane lub inna ingerencja w środowisko polegająca na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu. Zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy środowiskowej, uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco

oddziaływać na środowisko. Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza się w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 61 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy) Katalog przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko, bądź mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, został określony w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.). Przedsiębiorstwa, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko to na przykład elektrownie korzystające z nieodnawialnych źródeł energii, zakłady przetwórstwa odpadów, stacje demontażu i złomowania pojazdów, budowle piętrzące o wysokości piętrzenia wody nie mniejszej niż 5 m, a także linie kolejowe, drogi i autostrady, lotniska oraz porty morskie. Do przedsięwzięć, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należy zaliczyć m.in. elektrownie wodne, kuźnie, odlewnie, elektrownie wiatrowe, instalacje do przesyłu pary wodnej lub ciepłej wody, instalacje do dystrybucji oraz podziemnego magazynowania surowców takich jak ropa naftowa, stocznie produkcyjne i remontowe, tereny i skocznie narciarskie, tory bobslejowe, centra handlowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha, na obszarach objętych formami ochrony przyrody lub 2 ha na innych obszarach, a także placówki edukacyjne, kulturalne i zdrowotne. Uzyskanie decyzji środowiskowej nie jest wymagane, gdy jedynym celem przedsięwzięcia jest obronność i bezpieczeństwo państwa oraz prowadzenie działań ratowniczych i zapewnienie bezpieczeństwa cywilnego w związku z przeciwdziałaniem lub usunięciem bezpośredniego zagrożenia dla ludności, takich jak trąby powietrzne czy powodzie. Przed rozpoczęciem inwestycji zwolnionej z obowiązku uzyskania decyzji środowiskowej należy jednak zgłosić konieczność dokonania tejże inwestycji do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

W celu uzyskania decyzji środowiskowej w zakresie przedsięwzięcia, które nie jest objęte opisanym wyżej wyłączeniem niezbędne jest złożenie odpowiedniego wniosku do właściwego organu wraz z niezbędnymi załącznikami. Załączniki potrzebne do złożenia wniosku to: raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko albo karta informacyjna przedsięwzięcia, poświadczona kopia mapy ewidencyjnej, szczegółowa mapa terenu inwestycji oraz obszarów, na które inwestycja może oddziaływać, wypis z rejestru gruntów oraz dowód wniesienia odpowiedniej opłaty skarbowej.

Inwestor chcąc uzyskać decyzję środowiskową musi przejść przez tzw. procedurę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Procedura ta składa się z kilku etapów, do których należą: weryfikacja raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko złożonego przez inwestora, uzyskanie wymaganych prawnie opinii i uzgodnień, a także zapewnienie udziału społeczeństwa. Proces ten polega na zbieraniu wielu informacji na temat środowiska w lokalizacji planowanego przedsięwzięcia. Przy niektórych przedsięwzięciach może być konieczne przeprowadzenie badań terenowych w celu inwentaryzacji gatunków zwierząt i roślin, a także siedlisk znajdujących się na terenie inwestycji. Organem upoważnionym do wydania decyzji środowiskowej jest co do zasady wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na umiejscowienie nieruchomości będącej przedmiotem decyzji. W przypadku inwestycji z zakresu scalania, wymiany i podziału gruntów właściwy będzie miejscowy starosta, a w zakresie zmiany lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa na użytek rolny, właściwy będzie Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. W przypadku

inwestycji specjalistycznych, które zawsze znacząco oddziałują na środowisko, np. przedsięwzięć realizowanych na obszarach morskich, przedsięwzięć realizowanych w zakresie inwestycji w zakresie linii kolejowych, inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, właściwym rzeczowo do wydania decyzji środowiskowej jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Wymienione powyżej inwestycje kwalifikujące się do przedsięwzięć, które mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zawsze wymagają sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Przedsięwzięcia, które mogą jedynie potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie wymagają sporządzenia wyżej wspomnianego raportu, a urząd oceniając wpływ inwestycji na środowisko może oprzeć się tylko na karcie informacyjnej przedsięwzięcia, dostarczonej przez inwestora. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wskazuje w jaki sposób inwestor ma wykonać przedsięwzięcie, by zminimalizować szanse pogorszenia stanu środowiska.

W przypadku przedsięwzięć, mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, przed wydaniem decyzji środowiskowej urząd jest zobligowany do oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Organ wydający decyzję ocenia wpływ inwestycji m.in. na krajobraz, zabytki, zdrowie i warunki życia ludzi oraz środowisko. By tego dokonać organ wydaje postanowienie, w którym stwierdza konieczność sporządzenia pełnego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Raport powinien zawierać szczegółowy opis planowanej inwestycji oraz jej oddziaływanie na środowisko, a także określić sposoby zapobiegania i minimalizowania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na wymienione wyżej czynniki.

Organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach podaje do publicznej wiadomości informacje o planowanym przedsięwzięciu, a także na podstawie art. 39 pkt. 1 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wyznacza 21-dniowy termin konsultacji społecznych w sprawie przedsięwzięcia. Niezależnie od ilości koniecznych do wykonania etapów inwestycji, na wszystkie wydawana jest jedna decyzja środowiskowa.

W 2022 r. złożono 10 wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć. Ze względu na długotrwałą procedurę wydawania decyzji środowiskowych, wymagającą zebrania opinii i stanowisk innych organów, uczestnictwa dużej ilości stron, analizy wymaganej złożonej, specjalistycznej dokumentacji oraz w niektórych przypadkach umożliwienie udziału społeczeństwa w postępowaniu nie wszystkie postępowania kończone są wydaniem decyzji w roku złożenia wniosku.

W roku 2022 wydano 5 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, przy czym 1 decyzje wydano po zakończeniu postępowań wszczętych w roku 2021, 4 decyzje dla wniosków z 2022 r. Wydane decyzje środowiskowe dotyczyły:

- farma fotowoltaiczna (1 decyzja),

- zwiększenie retencji wód (1 decyzja),
- budowa urządzeń wodnych (2 decyzje),
- eksploatacja kruszywa (1 decyzja).

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi

Uchwałą nr XXXVI/295/2022 Rady Gminy Kwilcz przyjęła w dniu 29 marca 2022 r. *Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kwilcz na 2022 rok*. Program miał na celu ograniczenie zjawiska bezdomności zwierząt domowych na terenie Gminy Kwilcz oraz zapewnienie właściwej opieki bezdomnym zwierzętom i gospodarskim oraz wolno żyjącym kotom, przebywającym w granicach administracyjnych Gminy Kwilcz.

Głównymi celami Programu było:

- 1) zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy Kwilcz,
- 2) odławianie bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Kwilcz,
- 3) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 4) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich.

W ramach realizacji Programu zapewniono opiekę nad bezdomnymi zwierzętami w miejscu tymczasowym (do czasu umieszczenia w schronisku). Bezdomnym zwierzętom (psom) zapewniono opiekę w schronisku dla zwierząt (Schronisko *Zwierzakowo* w Posadówku). Podejmowano także działania mające na celu poszukiwanie właścicieli zwierząt bezdomnych lub zaginionych poprzez udostępnianie informacji o zwierzętach odłowionych (na stronie internetowej Gminy Kwilcz). Bezdomnym zwierzętom (psy, koty) zapewniano całodobową opiekę weterynaryjną (na podstawie zawartej umowy – Gabinet Weterynaryjny Veticus – lek. wet. Marcin Stankowski).

Z początkiem roku 2022 ilość wynosiła 5 psów, a z końcem roku 2022 ilość wynosiła 7 psów. Adoptowany został 1 pies. W schronisku przebywają tylko psy. Średnia ilość psów przebywających w schronisku to 5 psów w ciągu roku.

Program ochrony środowiska

Program ochrony środowiska został przyjęty Uchwałą nr XVIII/120/2016 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kwilcz na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kwilcz na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022”.

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska G.I.O.S. na poziomie województwa) dokonuje oceny

poziomów substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. O stanie jakości powietrza decyduje zawartość w nim różnorodnych substancji, których koncentracja jest wyższa w stosunku do warunków naturalnych.

Podstawowymi aktami prawnymi określającymi obowiązki, zasady i kryteria w zakresie prowadzenia oceny jakości powietrza w Polsce są:

- 1) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska*;
- 2) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu zmienione przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu;
- 3) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu;
- 4) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza.

Zanieczyszczenia, które uwzględnia się przy ocenie strefy pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi to dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył PM10, pył PM2.5, ołów w PM10, arsen w PM10, kadm w PM10, nikiel w PM10, bezno(a)piren w PM10. Natomiast w ocenie strefy pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się następujące substancje: dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon.

Województwo wielkopolskie posiada względnie jednorodny, niewyróżniający się na tle kraju, warunki dla rozwoju energetyki słonecznej, która może stanowić dodatkowe źródło wytwarzania energii cieplnej (poprzez kolektory słoneczne) i energii elektrycznej (poprzez panele fotowoltaiczne). W Wielkopolsce roczna energia promieniowania słonecznego przypadająca na jednostkę powierzchni (na płaszczyznę poziomą) wynosi około 1050 kWh/m², przy czym blisko 80% tej wartości dotyczy sezonu wiosenno-letniego (kwiecień-wrzesień). Zróżnicowanie wartości wewnątrz regionu nie jest znaczne, co wynika z relatywnie dużej homogeniczności geograficznej jego obszaru. W gminie Kwilcz funkcjonuje 6 farm fotowoltaicznych: m. Prusim (2), w m. Stara Dąbrowa, w m. Chorzewo (2) oraz w m. Chudobczyce.

Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kwilcz jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie Gminy Kwilcz, a cele w nim wyznaczone i realizowane były z zgodne z celami ochrony środowiska przyjętymi na szczeblu wojewódzkim oraz powiatowym. Realizacja założeń programu ochrony środowiska to poprawa stanu środowiska poprzez realizację przedsięwzięć proekologicznych w zakresie jakości powietrza, gospodarki wodno-ściekowej, hałasu, ochrony przyrody i krajobrazu.

Głównym założeniem jest osiągnięcie jakości powietrza spełniającej standardy poziomów dopuszczalnych i docelowych, ograniczenie wpływu emisji zanieczyszczeń na warunki życia ludzi. Cel realizowany został w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej a także poprzez

działania o charakterze informacyjnym na platformie internetowej www.kwilcz.pl. W ramach eliminacji zagrożenia hałasem podjęto działania na rzecz zapewnienia klimatu akustycznego odpowiadającego obowiązującym standardom i dokonano budowy oraz modernizacji dróg (więcej informacji dotyczących budowanych oraz remontowanych dróg zawarto we wcześniejszych działach Raportu). Realizując cele związane z gospodarką odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów podejmowani czynności związane z utrzymaniem czystości na terenie Gminy (likwidacja zalegających śmieci i odpadów).

Przez wiele lat azbest był powszechnie stosowany do produkcji pokryć dachowych oraz rur izolowanych, wówczas nie był traktowany jako odpad niebezpieczny, nie stanowił zagrożenia. Dopiero od 1997 roku został sklasyfikowany do odpadów niebezpiecznych, które podlegają szczególnej uwadze. Odpady azbestowe powstają w wyniku prac demontażowych i rozbiórkowych. Emisja włókien azbestu, będących czynnikiem szkodliwym dla organizmu ludzkiego, jest wywołana przez mechaniczne uszkodzenia materiałów zawierających azbest, np. piłowaniem, szlifowaniem narzędziami szybkoobrotowymi oraz podczas naturalnego procesu destrukcji. Cecha szczególna azbestu jest to, że włókna gromadzą się i pozostają w tkance płucnej w ciągu całego życia powodując po wielu latach zmiany chorobowe. Dlatego zgodnie z *Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* (przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 roku, zmienionego uchwałą z dnia 15 marca 2010 r.) przewiduje się usunięcie wszystkich wyrobów zawierających azbest do końca 2032 roku.

W celu realizacji zapisów krajowego programu usuwania azbestu na szczeblach gminnym został opracowany program usuwania azbestu: Program usuwania azbestu wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kwilcz na lata 2012-2032 (Uchwała nr XXII/148/2012 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 sierpnia 2012 r. w sprawie przyjęcia "Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kwilcz na lata 2012-2032").

Według danych zawartych w bazie azbestowej na terenie gminy do unieszkodliwienia pozostało 4.217 Mg odpadów azbestowych, z czego do osób fizycznych należy ok. 70% wszystkich wyrobów azbestowych.

Masa wyrobów azbestowych pozostała do unieszkodliwienia

Źródło: bazaazbestowa.gov.pl (wg stanu na 11.05.2023 r.)

Wyroby azbestowe zinventaryzowane			Wyroby azbestowe unieszkodliwione			Wyroby azbestowe pozostałe do unieszkodliwienia		
razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
4 748 620	3 392 501	1 356 119	531 461	451 029	80 432	4 217 159	2 941 472	1 275 687

Baza Azbestowa jest prowadzona przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Stanowi jedno z narzędzi monitorowania realizacji zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

Uchwała nr XXXIV/286/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia *Regulaminu wykonania i finansowania przedsięwzięcia pn. "Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, inwentarskich oraz gospodarczych na terenie Gminy Kwilcz w roku 2022"* przyjęto regulamin wykonywania i finansowania usuwania azbestu

i wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, inwentarskich oraz gospodarczych w roku 2022. W ubiegłym roku w ramach realizacji Programu, na zasadach określonych w Regulaminie, zutylizowano 158,330 Mg wyrobów azbestowych.

Gmina zakupiła w ubiegłych latach sensory pomiaru jakości powietrza – systemy firmy „Airly” zamontowano w dwóch miejscowościach: Kwilcz oraz Lubosz. Urządzenia pobierają dane pomiarowe temperaturę powietrza (wyrażoną w stopniach Celsjusza), wilgotność, ciśnienie oraz stężenie pyłów zawieszonych (PM1, PM2.5 oraz PM10) i w czasie rzeczywistym zbierają, przetwarzają i interpretują te dane. Z efektami tych pomiarów można zapoznać się na stronie internetowej <https://map.airly.eu/pl/> lub za pomocą aplikacji Airly w telefonie. Montaż sensorów w różnych lokalizacjach naszej Gminy pozwala na przeprowadzenie analizy przestrzennej pyłów PM1, PM2.5 oraz PM 10 i wyposaża mieszkańców w wiedzę o stanie powietrza w otoczeniu. Sensor przedstawia dane pomiarowe w czasie rzeczywistym za pomocą diody, której kolor odpowiada aktualnemu zanieczyszczeniu powietrza, zgodnie ze skalą CAQI.

W ramach eliminacji zagrożeń poważnymi awariami (minimalizacja ryzyka wystąpienia poważnej awarii) w 2022 r. założenie to realizowano poprzez szkolenie strażaków i udział w akcjach ratowniczych oraz bezpośrednio zakupy przez jednostki wyposażenia.

Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kwilcz opracowany został w 2016 roku i przyjęty uchwałą nr XXVIII/187/2016 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie *przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Kwilcz na lata 2016-2020”*

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest dokumentem strategicznym, który wyznacza kierunki dla Gminy w zakresie działań w takich obszarach jak: transport (prywatny, publiczny) w tym transport niskoemisyjny, oświetlenie uliczne, budownictwo zwiększenie efektywności energetycznej czy ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Dokument oraz wyznaczone w nim cele, a także działania do realizacji obejmują teren należący administracyjnie do gminy Kwilcz. W ujęciu lokalnym zadaniem PGN jest uporządkowanie i organizacja działań podejmowanych przez Gminę sprzyjających obniżeniu emisji zanieczyszczeń, dokonanie oceny stanu sytuacji w Gminie Kwilcz w zakresie emisji gazów cieplarnianych, wraz ze wskazaniem tendencji rozwojowych oraz dobór działań, które mogą zostać podjęte w przyszłości. Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kwilcz było przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Osiągnięcie tego celu bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców Gminy. Cel główny miał zostać osiągnięty poprzez realizację zadań, m.in. promowanie gospodarki niskoemisyjnej, efektywne

gospodarowanie energią, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcję gazowych zanieczyszczeń do powietrza, w tym CO₂ czy podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz ich wpływ na lokalną gospodarkę ekoenergetyczną i jakość powietrza.

W ramach realizacji założeń PGN w 2022 roku poprawiono stan techniczny dróg (remonty istniejących dróg asfaltowych, utwardzanie dróg gruntowych płytami PDTP oraz kostką brukową – redukcja wtórego unosu pyłu z drogi). Gmina prowadziła także działania promocyjne i edukacyjne poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej www.kwilcz.pl (w tym informacje o dostępnych programach wsparcia, np. program „Czyste powietrze”, informacje związane z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną). Kontynuowano także organizację selektywnej zbiórki odpadów oraz regularnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych i biodegradowalnych. Wskazać należy, że także mieszkańcy Gminy wpisują się w realizację założeń PGN: mieszkańcy dokonują wymiany kotłów na nowoczesne kotły spełniające normy klasy 5 lub (w przypadku możliwości podłączenia do sieci gazowej) kotły gazowe, montują OZE, kolektory słoneczne czy pompy ciepła (bez konieczności informowania Urzędu Gminy, stąd brak danych) ze środków własnych lub dofinansowania z WFOŚiGW. Także w 2022 roku mieszkańcy Gminy Kwilcz mieli możliwość pozyskania środków na termomodernizację i wymianę źródeł ciepła w ramach Programu „Czyste Powietrze”.

Gminny Program zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz – dotacje celowe z budżetu Gminy Kwilcz na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz

Uchwałą nr XXV/216/2021 Rady Gminy Kwilcz przyjęła w dniu 22 kwietnia 2021 r. *Regulamin udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Kwilcz na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz.*

Celem dotacji było ograniczenie na terenie Gminy Kwilcz emisji zanieczyszczeń, w szczególności pyłów drobnych emitowanych ze źródeł niskiej emisji oraz ograniczenie emisji innych substancji mogących stanowić o przekroczeniu standardów jakości powietrza, a także doprowadzenie do trwałej likwidacji urządzeń nie spełniających norm PN-EN 303-5:2012 na ogrzewanie proekologiczne, tj. ogrzewanie gazowe, elektryczne, olejowe oraz na paliwo stałe.

Do Urzędu Gminy Kwilcz wpłynęły 24 wnioski o udzielenie dotacji celowej z budżetu Gminy Kwilcz na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. Komisja Oceniająca przeprowadziła weryfikację wniosków na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz. 24 wnioski spełniły warunki określone w *Regulaminie udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Kwilcz na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz.* 2 wnioski zostały wycofane przez Wnioskodawców.

Dotacje celowe zostały udzielone na nowe źródła ciepła, tj. 10 wniosków – piec gazowy, 8 wniosków – piec na pellet, 2 wnioski – piec na ekogroszek, 2 wnioski – pompa ciepła. Z budżetu wydatkowano kwotę 88.000,00 zł (22 wnioski po 4.000,00 zł dofinansowania).

Gospodarka

Niewątpliwie wojna w Ukrainie ma wielowymiarowy wpływ na gospodarkę światową, która już przed jej wybuchem została osłabiona przez kryzys gospodarczo-zdrowotny spowodowany pandemią COVID-19 oraz postępujące zmiany klimatu. Impas na wschodzie Europy oddziałuje na pozostałe kraje globu poprzez trzy kanały, tj. rosnące ceny żywności, wzrastające ceny energii i zaostrzające się warunki finansowe.

W mijającym 2022 roku gospodarka zmagala się z inflacją, rosnącymi stopami procentowymi i negatywnymi skutkami zbrojnego ataku Rosji na Ukrainę. Rząd uruchamiał programy pomocowe dla najbardziej poszkodowanych, m.in. przygotował tarczę antyinflacyjną. W tym celu czasowo obniżono do zera stawki VAT na żywność, nawozy i gaz, do 5% na ciepło, oraz do 8% na paliwa. Inne rozwiązania to zamrożenie cen gazu m.in. dla odbiorców indywidualnych w 2023 r. na poziomie z 2022 r., a także wprowadzenie maksymalnych cen energii elektrycznej dla gospodarstw domowych w 2023 r. Nowym rozwiązaniem była sprzedaż węgla po preferencyjnej cenie przez samorzady. Gminy, spółki i związki gminne mogły kupować węgiel od importerów po 1,5 tys. zł za tonę, by następnie sprzedawać mieszkańcom po nie więcej niż 2 tys. zł za tonę. Wprowadzono także jednorazowy dodatek węglowy w wysokości 3 tys. zł, dodatek dla gospodarstw domowych, używających do ogrzewania innych źródeł niż węgiel. Obniżona została od 1 lipca dolna stawka PIT z 17% do 12%. Wprowadzono także wakacje kredytowe, czyli możliwość zawieszenia spłaty rat kredytu mieszkaniowego w złotych przez cztery miesiące w 2022 i cztery miesiące w 2023 r. Rada Polityki Pieniężnej kontynuowała podnoszenie stóp procentowych.

Struktura przedsiębiorców w Gminie Kwilcz

Ewidencja działalności gospodarczej jest ewidencją osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą. Ewidencja jest rejestrem jawnym, co oznacza, że każdy zainteresowany może zapoznać się z informacjami w niej zawartymi.

Do dnia 30 czerwca 2011 r. ewidencja działalności gospodarczej była prowadzona przez Wójta Gminy Kwilcz, zgodnie z miejscem zamieszkania przedsiębiorcy. Od 1 lipca 2011 r. funkcjonuje Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG), która prowadzona jest w systemie teleinformatycznym. Portal działa na podstawie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 541) i jest nadzorowany przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

CEIDG jest spisem przedsiębiorców, będących osobami fizycznymi, działającymi na terenie Polski. Głównym celem stworzenia internetowej ewidencji było ułatwienie przedsiębiorcom założenia własnej firmy. Zniesiono konieczność rejestracji przedsiębiorstwa w urzędzie gminy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania właściciela. Centralna ewidencja, działająca w sieci, pozwala na składanie wniosku bez wychodzenia z domu. Z takiego udogodnienia mogą także skorzystać przedsiębiorcy prowadzący działalność, którzy chcą wprowadzić zmiany, zawiesić, wznowić lub zlikwidować firmę. Dzięki CEIDG każdy, kto

ma dostęp do internetu może skorzystać z bazy danych, w której zawarte są informacje o przedsiębiorstwach prowadzonych przez osoby fizyczne, zarejestrowanych w Polsce.

Aktywnych przedsiębiorców, dla których Gmina Kwilcz jest głównym miejscem wykonywania działalności jest 624 podmioty (liczba podmiotów gospodarki narodowej według danych rejestru Głównego Urzędu Statystycznego). Spośród tej liczby osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą to 426 podmiotów, natomiast pozostała grupa sklasyfikowana jest jako osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej – 198 podmiotów.

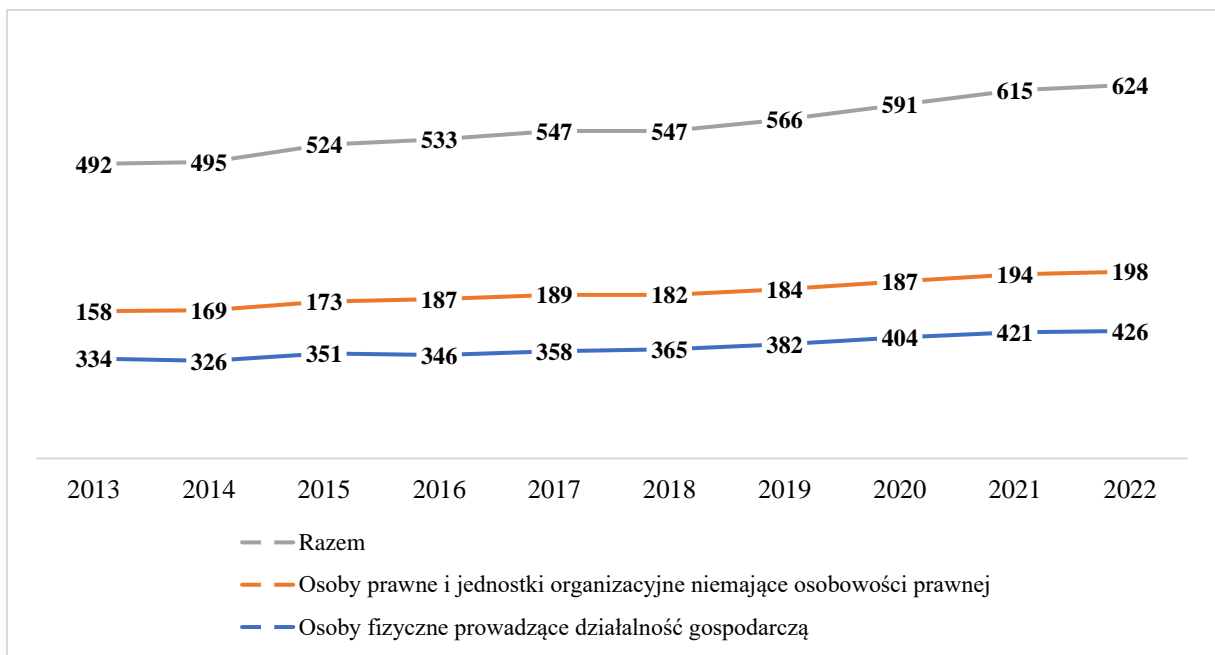
Analiza ogólnej liczby podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2013–2022 wykazuje stały przyrost. Pełne zestawienie danych za badany okres prezentuje tabela poniżej wraz ze wskazaniem na przyrost liczby podmiotów w stosunku do roku poprzedniego.

Rok	Ilość zarejestrowanych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą	Przyrost
2013	492	-----
2014	495	+ 3
2015	524	+ 29
2016	533	+ 9
2017	547	+ 14
2018	547	0
2019	566	+ 19
2020	591	+ 25
2021	615	+ 24
2022	624	+ 9

Od roku 2013 liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Kwilcz stopniowo wzrasta. Wzrostu ilości podmiotów prowadzących działalność gospodarczą nie spowodowały nawet ograniczenia wynikające z pandemii koronawirusa oraz trudna sytuacja w gospodarce w 2022 roku.

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	334	326	351	346	358	365	382	404	421	426

Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	158	169	173	187	189	182	184	187	194	198
Razem	492	495	524	533	547	547	566	591	615	624

Branżowość przedsiębiorstw z obszaru Gminy Kwilcz jest zróżnicowana i opracowana została na podstawie PKD, czyli Polskiej Klasyfikacji Działalności, która została wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie *Polskiej Klasyfikacji Działalności* (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.). Kody PKD są niezwykle istotne z punktu widzenia podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Podczas rejestracji działalności gospodarczej przyszły przedsiębiorca musi określić zakres wykonywanej przez siebie działalności. Jeżeli w toku prowadzenia własnego biznesu dojdzie do poszerzenia zakresu działań firmy lub do ich zawężenia, również należy to zgłosić. Jednak główną rolą PKD jest rola statystyczna. Podstawowym podziałem jest podział na sekcje oznaczone symbolem jednoliterowym, które dzielą ogólną zbiorowość na 21 grup rodzajów działalności, na które składają się czynności związane ze sobą z punktu widzenia tradycyjnie ukształtowanego, ogólnego podziału pracy.

W ramach sekcji wyróżniamy następujące podziały działalności

- Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo;
- Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie;
- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe;
- Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych;

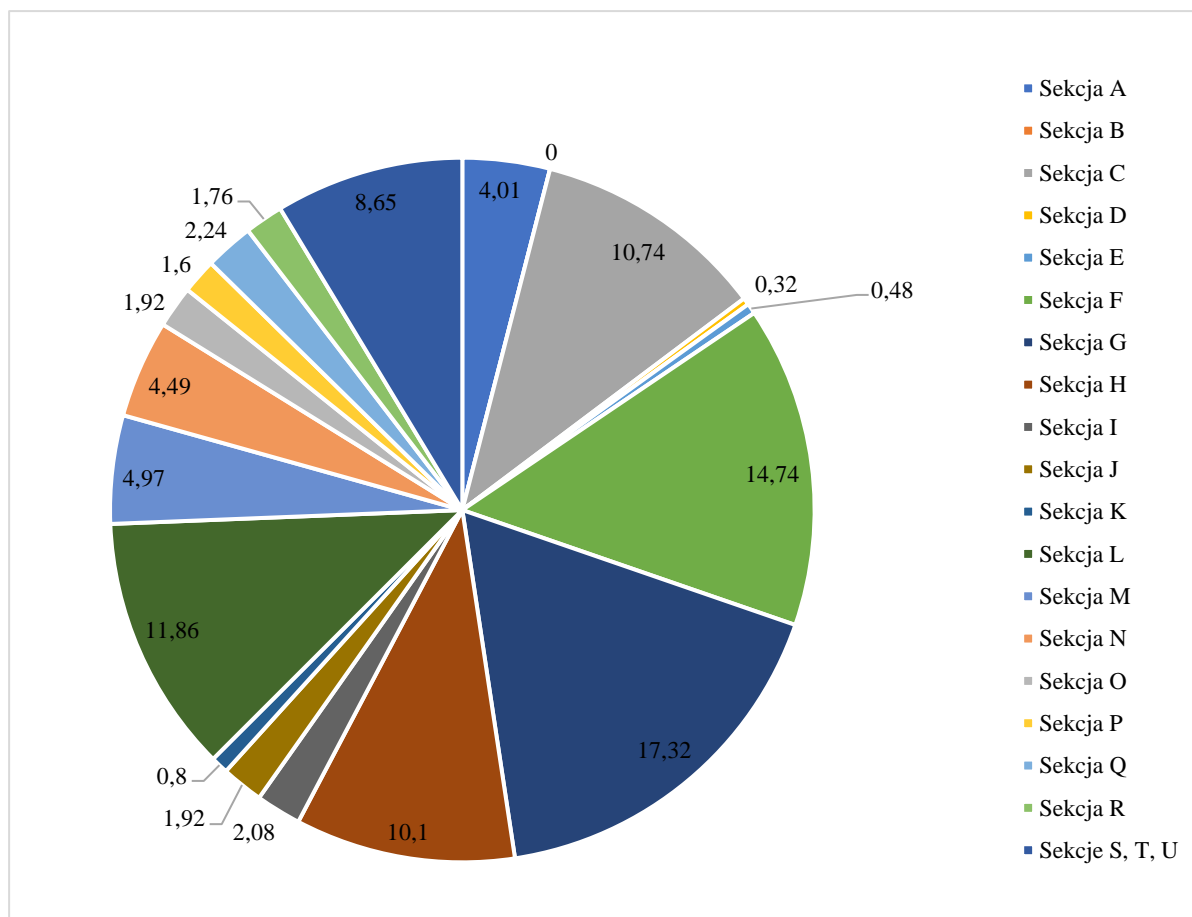
- Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją;
- Sekcja F – Budownictwo;
- Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle;
- Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa;
- Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi;
- Sekcja J – Informacja i komunikacja;
- Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa;
- Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna;
- Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca;
- Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne;
- Sekcja P – Edukacja;
- Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją;
- Sekcja S – Pozostała działalność usługowa;
- Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby;
- Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne.

Branżowość przedsiębiorstw z obszaru Gminy Kwilcz jest zróżnicowana. W strukturze gałęziowej podmiotów gospodarczych działających w Gminie dominują przedsiębiorstwa handlowe – ich udział wynosi blisko 18% ogólnej liczby podmiotów. Wiodącymi gałęziami gospodarki w Gminie są:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 17,32%. Sekcja ta obejmuje: sprzedaż hurtową i detaliczną (tj. sprzedaż niewymagającą przetworzenia) wszystkich rodzajów towarów, świadczenie usług związanych ze sprzedażą towarów oraz naprawy pojazdów samochodowych i motocykli;
- Budownictwo – 14,74%. Sekcja ta obejmuje roboty ogólnobudowlane i specjalistyczne w zakresie budownictwa i prac inżynierii lądowej i wodnej, które polegają na budowie (tzn. wznoszeniu obiektu budowlanego w określonym miejscu, odbudowie, rozbudowie i nadbudowie obiektu budowlanego) oraz obejmują prace polegające na przebudowie, remoncie, rozbiórce lub montażu obiektu budowlanego, włączając montaż budowli z elementów prefabrykowanych oraz konstrukcji o charakterze stałym lub tymczasowym.
- Przedmiot działalności podmiotów wg sekcji PKD 2007 w 2022 roku obrazuje poniższa tabela i wykres:

Sekcja wg PKD	Osoby fizyczne	Osoby prawne	Razem	%
Sekcja A	14	11	25	4,01

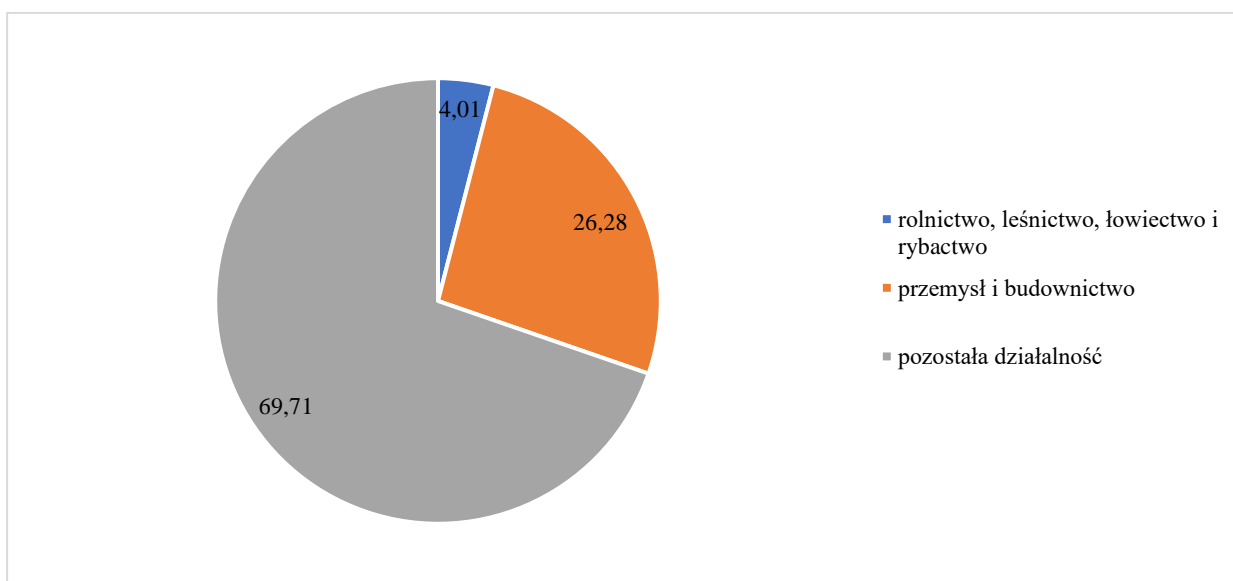
Sekcja B	0	0	0	0,00
Sekcja C	60	7	67	10,74
Sekcja D	0	2	2	0,32
Sekcja E	1	2	3	0,48
Sekcja F	86	6	92	14,74
Sekcja G	92	16	108	17,32
Sekcja H	49	14	63	10,10
Sekcja I	9	4	13	2,08
Sekcja J	11	1	12	1,92
Sekcja K	4	1	5	0,80
Sekcja L	4	70	74	11,86
Sekcja M	25	6	31	4,97
Sekcja N	24	4	28	4,49
Sekcja O	0	12	12	1,92
Sekcja P	6	4	10	1,60
Sekcja Q	11	3	14	2,24
Sekcja R	5	6	11	1,76
Sekcje S, T, U	25	29	54	8,65
Razem	426	198	624	100

Wśród podmiotów zarejestrowanych na terenie Gminy Kwilcz dominują jednostki gospodarcze sektora prywatnego – 98,08% (sektor publiczny to 12 podmiotów), mikroprzedsiębiorstwa prowadzone przez osoby fizyczne, a w szczególności osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, stanowiące ok. 68% działających na terenie Gminy podmiotów. Podmioty gospodarcze Gminy to przede wszystkim małe, rodzinne firmy, często działające na zasadzie samozatrudnienia. Znaczący udział drobnych podmiotów gospodarczych wynika prawdopodobnie z małych nakładów finansowych, niezbędnych do rozpoczęcia działalności oraz popytu na rynku lokalnym, związanego z zaspokajaniem podstawowych potrzeb mieszkańców. Analiza klasyfikacji działalności gospodarczych (według PKD 2007) podejmowanych na obszarze Gminy wskazuje na przewagę dwóch sekcji: handlu i budownictwa.

Podział podmiotów według grup rodzajów działalności

Ogółem:	624	%
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	25	4,01
przemysł i budownictwo	164	26,28
pozostała działalność	435	69,71

Analiza zamieszczonej poniżej tabeli wskazuje na dominację przedsiębiorstw małych – do 9 pracowników. Jedynie 2 firmy zatrudniają powyżej 50 osób.

Podmioty wg klas wielkości (klasyfikowane według kryterium liczby pracujących)	Ilość	%
0 - 9 pracujących	599	95,99
10 - 49 pracujących	23	3,69
50 - 249 pracujących	2	0,32

Razem	624	100
-------	-----	-----

Ponadto w 2022 roku zarejestrowanych było 31 stowarzyszeń i organizacji społecznych, 5 fundacji oraz 6 spółdzielni.

W 2022 roku zarejestrowanych zostało 48 nowych podmiotów gospodarczych.

Podmioty nowo zarejestrowane:	48
w tym: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2
w tym: przemysł i budownictwo	14
w tym: pozostała działalność	32

Nowo zarejestrowane podmioty według przedmiotu działalności:

Sekcja	Ilość podmiotów	%
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2	4,17
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	6	12,50
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	2,08
Sekcja F - Roboty budowlane	7	14,58
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	6	12,50
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	10	20,84
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1	2,08
Sekcja J - Informacja i komunikacja	2	4,17
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	2,08
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	2,08
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	8	16,68
Sekcja P – Edukacja	1	2,08
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	2,08
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1	2,08

Istotne z punktu widzenia poprawy sytuacji gospodarczej Gminy jest podejmowanie działań wspierających rozwój firm, także średnich, o dobrej organizacji, nowoczesnym profilu działalności i szerokim rynku zbytu, zapewniających większą liczbę nowych miejsc pracy. Wzrost aktywności gospodarczej obszaru Gminy i zwiększenie przedsiębiorczości jej mieszkańców wymaga podejmowania szeregu inicjatyw lokalnych oraz wsparcia ze strony władz samorządowych.

Rok 2022 w gospodarce

Według szacunków Głównego Urzędu Statystycznego¹⁹ wzrost PKB w 2022 roku wyniósł 4,9% w ujęciu rocznym. Oznacza to, że był on niższy od zeszłorocznego (6,8% porównanie rok-do roku). Należy jednak pamiętać, że tak dobry wynik w zeszłym roku wynikał w dużym stopniu ze spadku PKB w 2020 roku o 2% r/r. Wzrost PKB na poziomie 4,9% (porównanie rok-do roku), to wynik lepszy od oczekiwań ekonomistów. Warto też w tym miejscu zaznaczyć, że jest to wzrost realny, a nie nominalny, ponieważ nominalnie gospodarka powiększyła się o blisko 20%.

Inwestycje w Polsce co prawda zanotowały w 2022 roku duże przyspieszenie, bo wzrosły o 4,6% (rok temu było to jedynie 2,1%), ale było to tempo wolniejsze od wzrostu gospodarki. Stopa inwestycji (udział inwestycji w PKB) spadła do poziomu 16,8%, co jest złym wynikiem. W 2015 roku inwestycje w Polsce wynosiły 20,4% PKB naszego kraju. Po W latach 2016-17 nastąpił jednak dynamiczny spadek, do jedynie 17,6%. Wynikało to m.in. z dużej dynamiki konsumpcji. W latach 2018-2019 stopa wzrosła do 18,9%, jednak od tego czasu stopa spada. W 2020 roku było to już jedynie 18,3%, w 2021 roku 17%, a w 2022 roku jedynie 16,8%.

Mimo podwyżek stóp procentowych inflacja w Polsce jest nadal bardzo wysoka. Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2022 r. w stosunku do 2021 r. wyniósł 114,4 (wzrost cen o 14,4 %) w ujęciu rocznym²⁰. To najgorszy wynik od ponad 25 lat. W pierwszej części roku, rosły głównie ceny energii elektrycznej. Te z czasem rozlały się po całej gospodarce. Druga część roku upłynęła pod znakiem wyższego wzrostu cen żywności i transportu. Była to m.in. zasługa drożących paliw. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu 2022 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku wzrosły o 16,6% (przy wzroście cen towarów – o 17,6% i usług – o 13,4%).

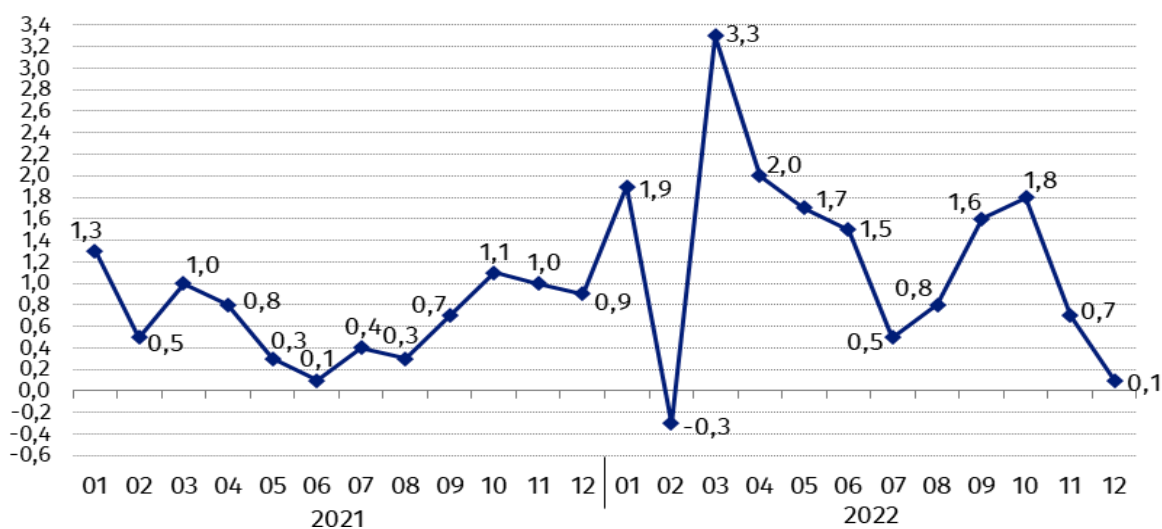
Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do okresu poprzedniego²¹ (w %) – informacja Głównego Urzędu Statystycznego

---

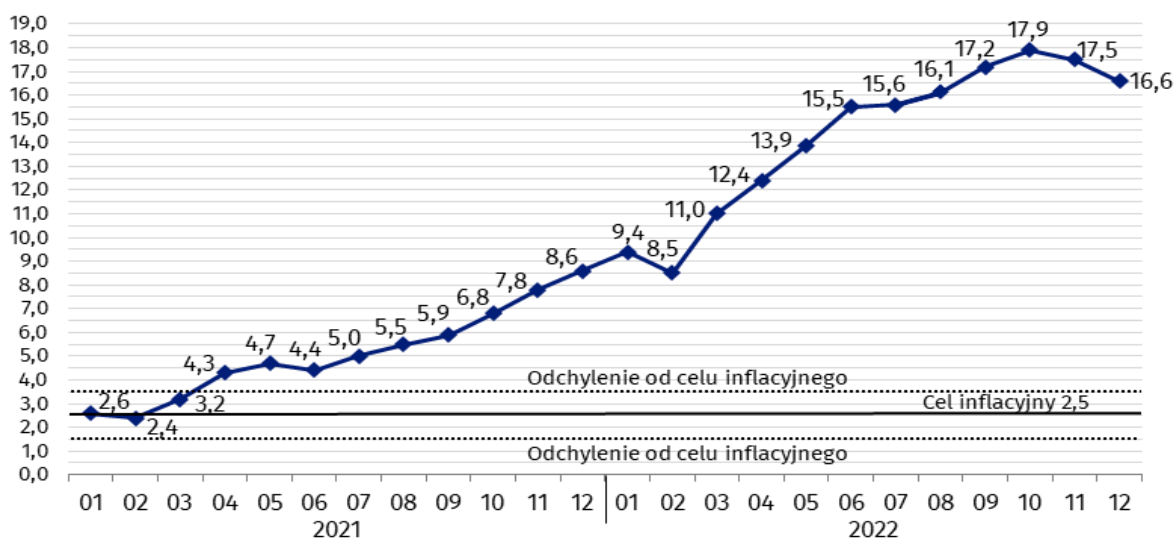
¹⁹ Raport G.U.S. Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w 2022 r.

²⁰ Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2022 r.

²¹ Źródło danych: G.U.S.

Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego²² (w %) – informacja Głównego Urzędu Statystycznego

W całym 2022 roku najmocniej wzrosły koszty użytkowania mieszkania. Było to aż 22,8%. W sekcji „transport” wzrost wyniósł 19,9%. Powyżej średniego wzrostu rosły także ceny w kategorii restauracje i hotele oraz żywność i napoje bezalkoholowe. Ciekawostką może być fakt, że ceny odzieży i obuwi wzrosły o 5,2%. Choć nie wydaje się to aż tak dużo, to należy pamiętać, że to pierwszy roczny wzrost cen w tej kategorii od ponad 20 lat.

Mimo wysokiego nominalnego wzrostu płac, za wynagrodzenia w Polsce można kupić mniej niż rok wcześniej. Średnie nominalne wynagrodzenie w 2022 roku wyniosło o 13% więcej niż

²² Źródło danych: G.U.S.

rok wcześniej. Wzrost przeciętnych miesięcznych nominalnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw był wyższy niż w poprzednich latach. Jednak na skutek wysokiej inflacji, po raz pierwszy od dziesięciu lat, odnotowano spadek siły nabywczej płac (-1%). Przeciętne miesięczne nominalne emerytury i renty brutto w obu systemach wzrosły w większym stopniu niż w poprzednim roku. Mimo to, ich siła nabywcza była mniejsza niż w 2021 r. Spadek realnych świadczeń z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych odnotowano po raz pierwszy od 2000 r., natomiast rolników indywidualnych – w drugim roku z rzędu (w 2022 r. był on znacznie głębszy niż w 2021 r.)²³.

Odnotowano znaczny wzrost produkcji sprzedanej przemysłu, choć mniejszy od bardzo wysokiego w 2021 r. W jednostkach powyżej 9 pracujących w 4 kwartale 2022 r. tempo wzrostu produkcji uległo wyraźnemu osłabieniu. W 2022 r. wyższa niż w 2021 r. była produkcja we wszystkich sekcjach, w tym najbardziej zwiększyła się w górnictwie i wydobywaniu. W przetwórstwie przemysłowym skala wzrostu była zbliżona do notowanej przeciętnie w przemyśle. Wzrost sprzedaży obserwowano także w większości głównych grupowań przemysłowych, w tym najwyższy w produkcji dóbr inwestycyjnych; nieco mniejsza niż w 2021 r. była jedynie sprzedaż w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych. Większa niż w poprzednim roku była produkcja budowlano- -montażowa. W jednostkach ogółem jej wzrost był mniejszy niż w 2021 r., natomiast wśród podmiotów zatrudniających powyżej 9 pracujących – wyższy. Dynamika produkcji, wysoka w 1 kwartale 2022 r., w późniejszych okresach uległa osłabieniu. We wszystkich działach budownictwa produkcja w 2022 r. była wyższa niż w poprzednim roku, najbardziej zwiększyła się w podmiotach specjalizujących się w budowie budynków. Znacznie wzrosła sprzedaż robót o charakterze remontowym, natomiast w niewielkim stopniu – robót inwestycyjnych. Sprzedaż detaliczna wzrosła w mniejszym stopniu niż w 2021 r. W przedsiębiorstwach powyżej 9 pracujących znaczne tempo wzrostu obserwowano w dwóch pierwszych kwartałach. W następnych okresach dynamika wyraźnie spowolniła (w 4 kwartale sprzedaż była zbliżona do notowanej rok wcześniej). W większości grup sprzedaż w 2022 r. była wyższa niż w poprzednim roku, w tym m.in. w grupach żywność, napoje i wyroby tytoniowe oraz tekstylia, odzież, obuwie. Znacznie niższa niż w 2021 r. była natomiast sprzedaż w jednostkach handlujących paliwami stałymi, gazowymi i ciekłymi oraz pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami. Po spadku w poprzednim roku, zwiększyła się globalna produkcja rolnicza. Większa niż w 2021 r. była produkcja roślinna, nieco wzrosła również produkcja zwierzęca (produkcja roślinna +5,9% r/r produkcja zwierzęca +0,3% r/r). Przeciętne ceny skupu podstawowych produktów rolnych kształtowały się znacznie powyżej poziomu z 2021 r. Spośród produktów roślinnych najbardziej wzrosły ceny pszenżyta, żyta oraz ziemniaków, a wśród produktów zwierzęcych – ceny drobiu i mleka. W drugim roku z kolei odnotowano wzrost przewozów ładunków, był on jednak słabszy niż w 2021 r. Przewozy pasażerów wzrosły natomiast w większym stopniu niż w poprzednim roku, ale nadal nie osiągnęły poziomu sprzed wybuchu pandemii COVID-19.

Atak Rosji na Ukrainę wpłynął na sytuację gospodarczą na całym świecie, w szczególności w Europie. W reakcji na inwazję państwa Zachodu wprowadziły bezprecedensowe sankcje na Rosję, a wiele firm zdecydowało o wycofaniu się z tego rynku. Eskalacja trwającej od 2014

---

²³ Raport G.U.S. Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w 2022 r

roku wojny przyczyniła się także do gwałtownego wzrostu cen surowców, co przełożyło się na niemalże wszystkie kategorie produktów. Drożęjąca ropa i gaz w połączeniu z niepewną sytuacją polityczną spowodowały obniżenie wzrostu PKB w wielu państwach, jeszcze zanim gospodarka światowa otrząsnęła się z szoku po COVID-19. Embargo na rosyjski węgiel sprawiło, że na polskim rynku pojawiły się problemy z pozyskaniem surowca na potrzeby gospodarstw domowych. W tych składach, w których węgiel był, ceny były ponad trzykrotnie wyższe niż jeszcze w minionym roku.

Rok 2022 minął pod znakiem inflacji i rosnących rat kredytów. Na przestrzeni miesięcy wzrost cen przebijał kolejne bariery, a w kredytobiorców uderzały dodatkowo podwyżki stóp procentowych. Dotychczas najwyższy poziom w 2022 roku inflacja osiągnęła w październiku – wzrost cen wyniósł wtedy 17,9% rok do roku. W listopadzie inflacja nieco wyhamowała, osiągając poziom 17,5% w ujęciu rocznym. Działo się tak pomimo obniżenia VAT na część produktów żywnościowych, paliwa czy energię. Aby zdusić wysoką inflację, Rada Polityki Pieniężnej kontynuowała w 2022 roku cykl podwyżek stóp procentowych. W efekcie referencyjna stopa procentowa urosła do poziomu 6,75%. Od października 2022 Rada Polityki Pieniężnej trzykrotnie jednak zdecydowała o pozostawieniu stóp procentowych na niezmiennym poziomie. Decyzje RPP przekładają się na wysokość wskaźnika WIBOR, którego poziom już bezpośrednio wpływa na oprocentowanie kredytów. By nieco ulżyć kredytobiorcom, wprowadzone zostały wakacje kredytowe, które umożliwiają zawieszenie łącznie ośmiu rat kredytów w 2022 i 2023 roku. Rosnące raty w połączeniu z zaostrzonymi kryteriami badania zdolności kredytowej spowodowały spadek na rynku kredytów hipotecznych. Z danych przekazanych przez Biuro Informacji Kredytowej (BIK) wynika, że banki w listopadzie 2022 roku udzieliły łącznie 6,6 tys. kredytów hipotecznych. Oznacza to spadek o blisko 70% w porównaniu do sytuacji sprzed roku.

W 2022 roku Polska wciąż nie otrzymała pieniędzy z Funduszu Obudowy, mimo że Komisja Europejska na początku czerwca zaakceptowała polski Krajowy Plan Odbudowy, czyli plan wydatkowania środków z Funduszu. Aby otrzymać środki z Funduszu Odbudowy, Polska zgodziła się na realizację kamieni milowych, wśród nich najważniejsze dotyczyły sądownictwa i przepisów dyscyplinujących sędziów. Brak środków z KPO oznacza, że PKB Polski w 2022 r. jest niższy (szacuje się, że o prawie 60 mld zł) w porównaniu z poziomem, który możliwy byłby do osiągnięcia dzięki napływowi i sukcesywnym wykorzystaniu tych środków.

Wraz z początkiem 2022 r. weszła w życie najobszerniejsza nowelizacja prawa podatkowego w Polsce od co najmniej trzech dekad. Przygotowana w reformie niemal natychmiast ujawniła problemy – nie tylko oparta o nową formułę i niepodlegająca odliczeniu od podatku składka zdrowotna zaczęła ograniczać indywidualną przedsiębiorców (o czym świadczy m.in. wzrost liczby zamykanych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą o 42% rok do roku w 1 kw. 2022 r.), ale również wypłaty wynagrodzeń pracowników teoretycznie zyskujących na wdrażanych zmianach okazały się być niższe, zamiast wyższe. Najbardziej palące problemy udało się rozwiązać, ale system w dalszym ciągu pozostaje niespójny i niepotrzebnie złożony. Wyzwaniem na kolejne lata będzie odwrócenie skutków Polskiego Ładu również na tym głębszym poziomie.

Pod koniec roku sytuacja na świecie i w Polsce uległa uspokojeniu. Po letnich rajdach

cenowych ustabilizowały się ceny paliw i energii. Zapełnione magazyny i zabezpieczenie dostaw sprawiły, że pod koniec roku ceny zaczęły spadać aż do poziomów sprzed wojny. Jednak ostatnie 12 miesięcy niewątpliwie doprowadziło do pogorszenia sytuacji polskich przedsiębiorców (inflacja, ceny, a zwłaszcza rosnące ceny energii odegrały tu szczególną rolę) i jeszcze poważniejszych problemów konsumentów. Po raz pierwszy od bardzo dawna płace realne spadły wskutek inflacji, a jednocześnie koszty życia gwałtownie wzrosły. Ograniczenie konsumpcji jest coraz bardziej dolegliwie odczuwane przez przedsiębiorców. Pozostaje mieć nadzieję, że najgorsze już mamy za sobą, choć nie jest to pewne.

Kultura, sport i rekreacja

Kultura jest jak tlen, którego potrzebuje każdy. Nadaje ona sens wspólnocie gminnej, bowiem jest kluczem do zrozumienia twórczego wymiaru egzystencji jednostek i zbiorowości. Mówiąc krótko, kultura to wszystko, aby poczuć się człowiekiem, ale co nie jest niezbędne do przetrwania w sensie fizycznym.

Prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, dlatego w tym celu utworzono Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteka Publiczna w Kwilczu (CKiEBP). CKiEBP prowadzi wielokierunkową działalność rozwijającą i zaspokajającą potrzeby kulturalne i czytelnicze mieszkańców, mając na celu dotarcie do jak największej grupy odbiorców i zaangażowanie ich do aktywnego uczestnictwa w kulturze.

CKiEBP jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Gminę Kwilcz pod numerem 3. Nadzór merytoryczny nad działalnością CKiEBP sprawuje Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu.

Do podstawowych zadań CKiEBP należy w szczególności organizowanie i prowadzenie działalności w zakresie:

- udostępniania i popularyzowania kultury,
- kulturalnej i edukacyjnej,
- animacji kulturalnej i twórczości artystycznej,
- ochrony i popularyzacji dziedzictwa kulturowego regionu.

Nadrzędnym celem instytucji jest tworzenie optymalnych warunków społecznego dostępu do dóbr i wytworów kultury oraz przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze. CKiEBP jest samorządową instytucją kultury, której celem jest organizowanie życia kulturalnego mieszkańcom w sposób interdyscyplinarny i popularyzacja kultury. CKiEBP swoją działalnością skupia różne grupy wiekowe począwszy od dzieci i młodzieży szkolnej skończywszy na seniorach organizując przy ich współpracy szereg różnych imprez kulturalnych.

Działania CKiEBP w sferze upowszechniania kultury są wielokierunkowe, a składają się nań: edukacja kulturalna i wychowywanie przez sztukę, tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowanie wiedzą i sztuką, promowanie zespołów twórczych i indywidualnych artystów działających w gminie, organizowanie imprez kulturalnych, sportowych, rozrywkowych, rekreacyjnych, prowadzenie zespołów oraz kół zainteresowań, udostępnianie, gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych.

Pełne zestawienie imprez oraz wydarzeń organizowanych przez CKiEBP znajduje się w sprawozdaniu CKiEBP stanowiącym załącznik do sprawozdania z wykonania budżetu za 2022 rok.

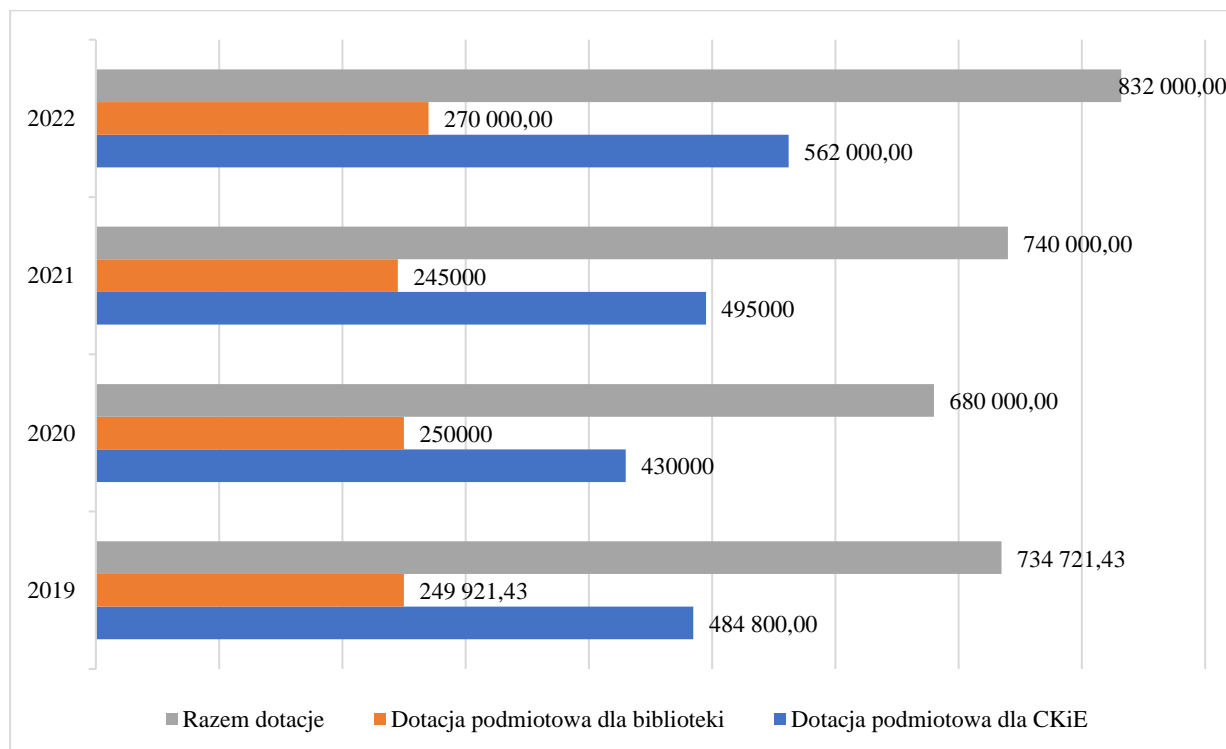
CKiEBP prowadzi gospodarkę finansową i rozlicza się z budżetem Gminy na zasadach ustalonych dla instytucji kultury, w oparciu o plan finansowy obejmujący dochody i wydatki, przychody i koszty z tytułu całokształtu działalności. Oprócz dotacji, otrzymywanej na działalność kulturalną ze środków Gminy Kwilcz, część środków na organizację imprez pozyskiwana jest od sponsorów, którymi są miejscowe firmy i osoby prywatne. Źródłem dochodów CKiEBP były także wpłaty (opłaty) od uczestników (beneficjentów) poszczególnych form działalności i organizowanych wydarzeń.

W 2022 roku Gmina Kwilcz przekazała:

- dotację podmiotową dla centrum kultury w kwocie 562.000,00 zł (szczegółowe dane z przebiegu wykonania planu finansowego za 2022 rok zawarte są w sprawozdaniu CKiEBP dołączonego do sprawozdania z wykonania budżetu za 2022 rok);
- dotacja podmiotowa dla biblioteki w kwocie 270.000,00 zł (szczegółowe dane z przebiegu wykonania planu finansowego za 2022 rok zawarte są w sprawozdaniu CKiEBP dołączonego do sprawozdania z wykonania budżetu za 2022 rok).

Łącznie CKiEBP otrzymało z budżetu Gminy dotację w kwocie 832.000,00 zł.

	2019	2020	2021	2022
Dotacja podmiotowa dla CKiEBP	484 800,00	430 000,00	495 000,00	562 000,00
Dotacja podmiotowa dla biblioteki	249 921,43	250 000,00	245 000,00	270 000,00
Razem dotacje	734 721,43	680 000,00	740 000,00	832 000,00

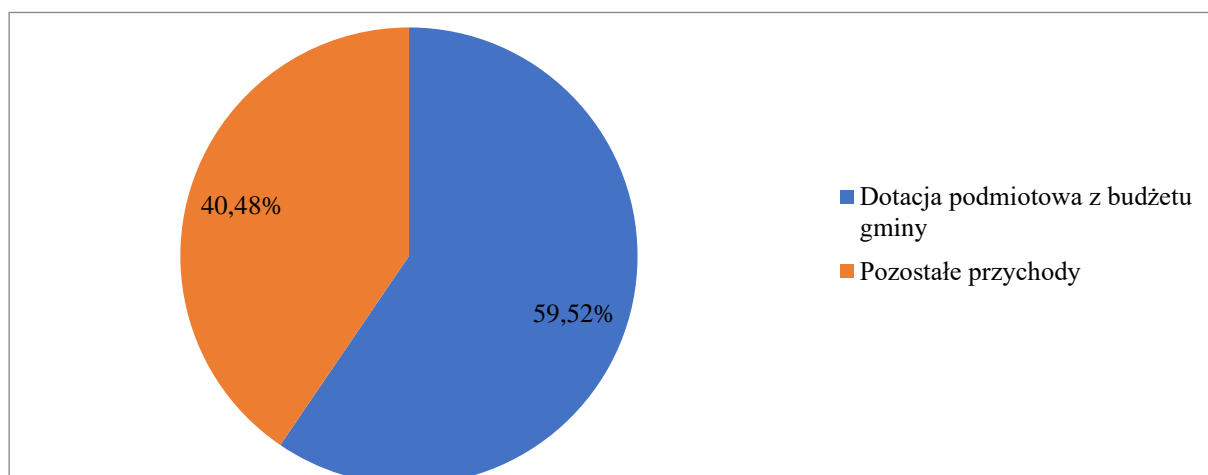

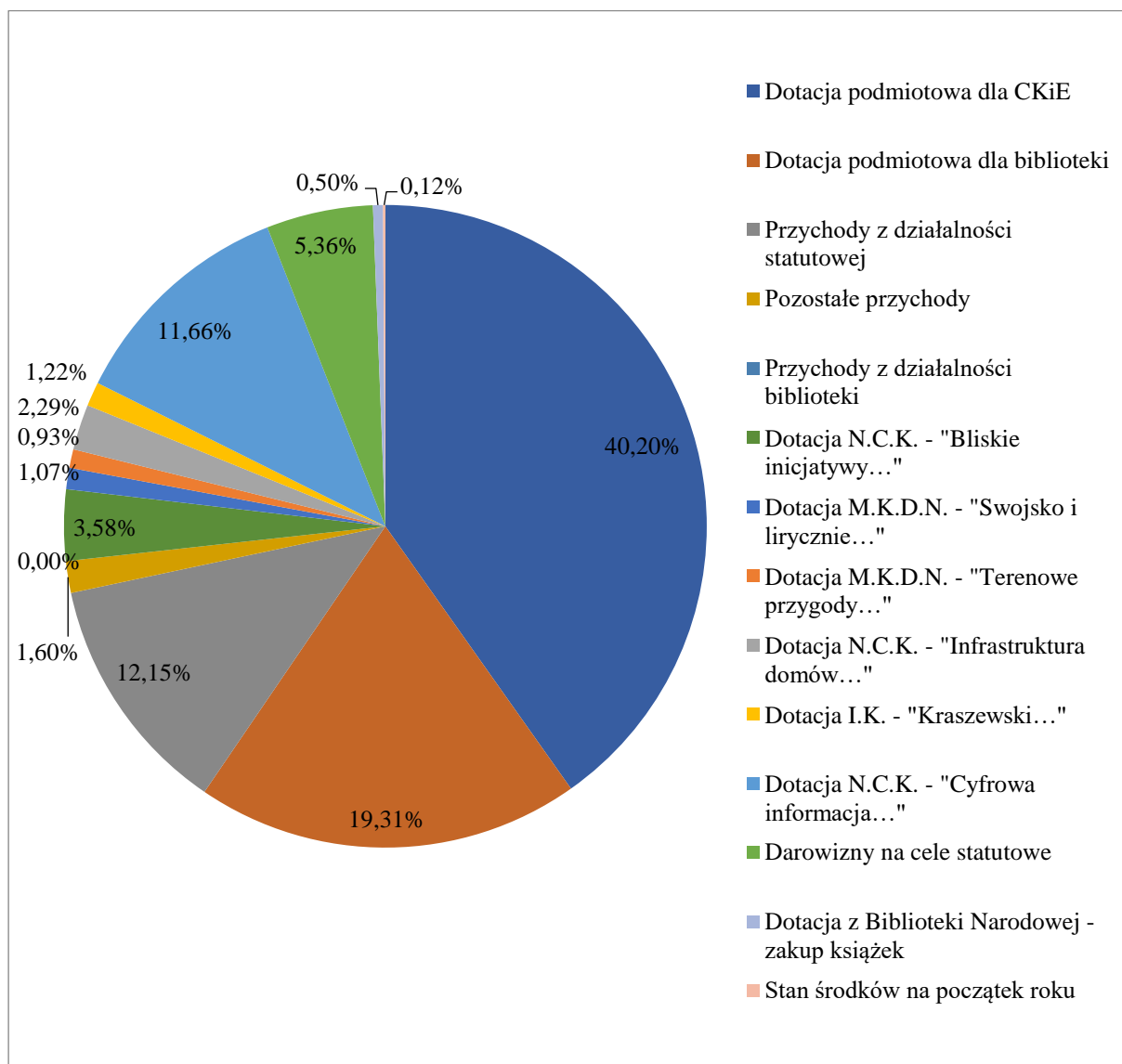
Szczegółowe dane z przebiegu wykonania planu finansowego za 2022 rok zawarte są w sprawozdaniu CKiEBP w Kwilczu stanowiącym załącznik do sprawozdania z wykonania budżetu za 2022 rok.

Ogółem przychody CKiEBP w 2022 roku wyniosły 1.397.961,93 zł, natomiast koszty działalności 1.234.548,26 zł.

Podstawowym źródłem przychodów była dotacja podmiotowa z budżetu Gminy stanowiąca 59,5% wartości przychodów.

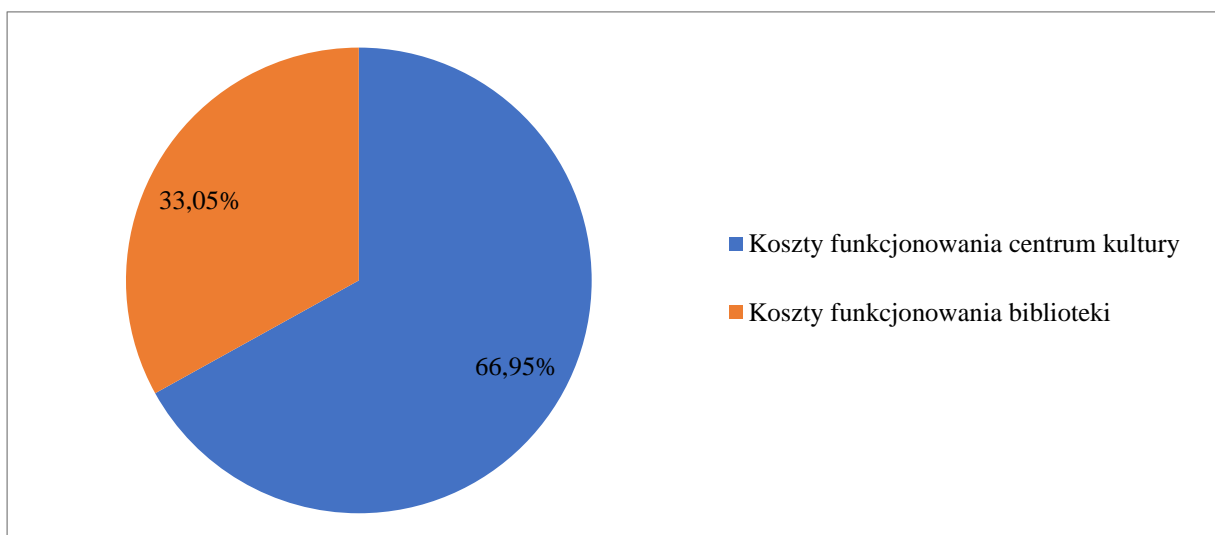
Określenie przychodu	Wysokość przychodu w zł
Dotacja podmiotowa dla CKiEBP	562 000,00
Dotacja podmiotowa dla biblioteki	270 000,00
Przychody z działalności statutowej	169 909,57
Pozostałe przychody	22 354,26
Przychody z działalności biblioteki	0,00
Dotacja N.C.K. - "Bliskie inicjatywy..."	50 000,00
Dotacja M.K.D.N. - "Swojsko i lirycznie..."	15 000,00
Dotacja M.K.D.N. - "Terenowe przygody..."	13 048,00
Dotacja N.C.K. - "Infrastruktura domów..."	32 000,00
Dotacja I.K. - "Kraszewski..."	17 000,00
Dotacja N.C.K. - "Cyfrowa informacja..."	163 000,00
Darowizny na cele statutowe	75 000,00
Dotacja z Biblioteki Narodowej - zakup książek	7 000,00
Stan środków na początek roku	1 650,10
Razem:	1 397 961,93

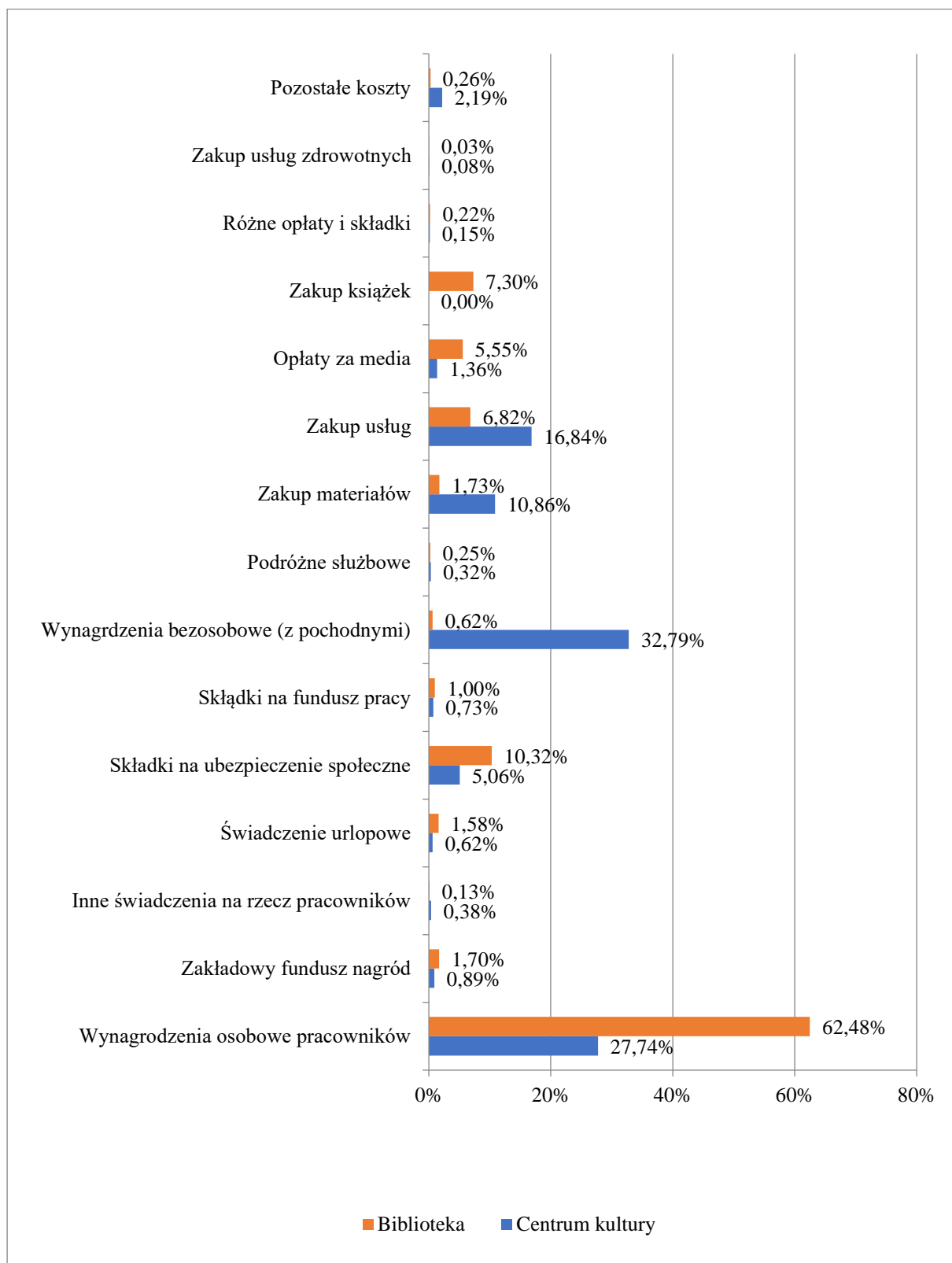
Koszty funkcjonowania instytucji wyniosły ogółem 1.234.548,26 zł, z czego przypisane koszty funkcjonowania centrum kultury 826.533,76 zł, natomiast biblioteki 408.014,50 zł.

Rodzaj kosztu	Wysokość kosztów w zł
Koszty funkcjonowania centrum kultury	826 533,76
Koszty funkcjonowania biblioteki	408 014,50
Razem:	1 234 548,26

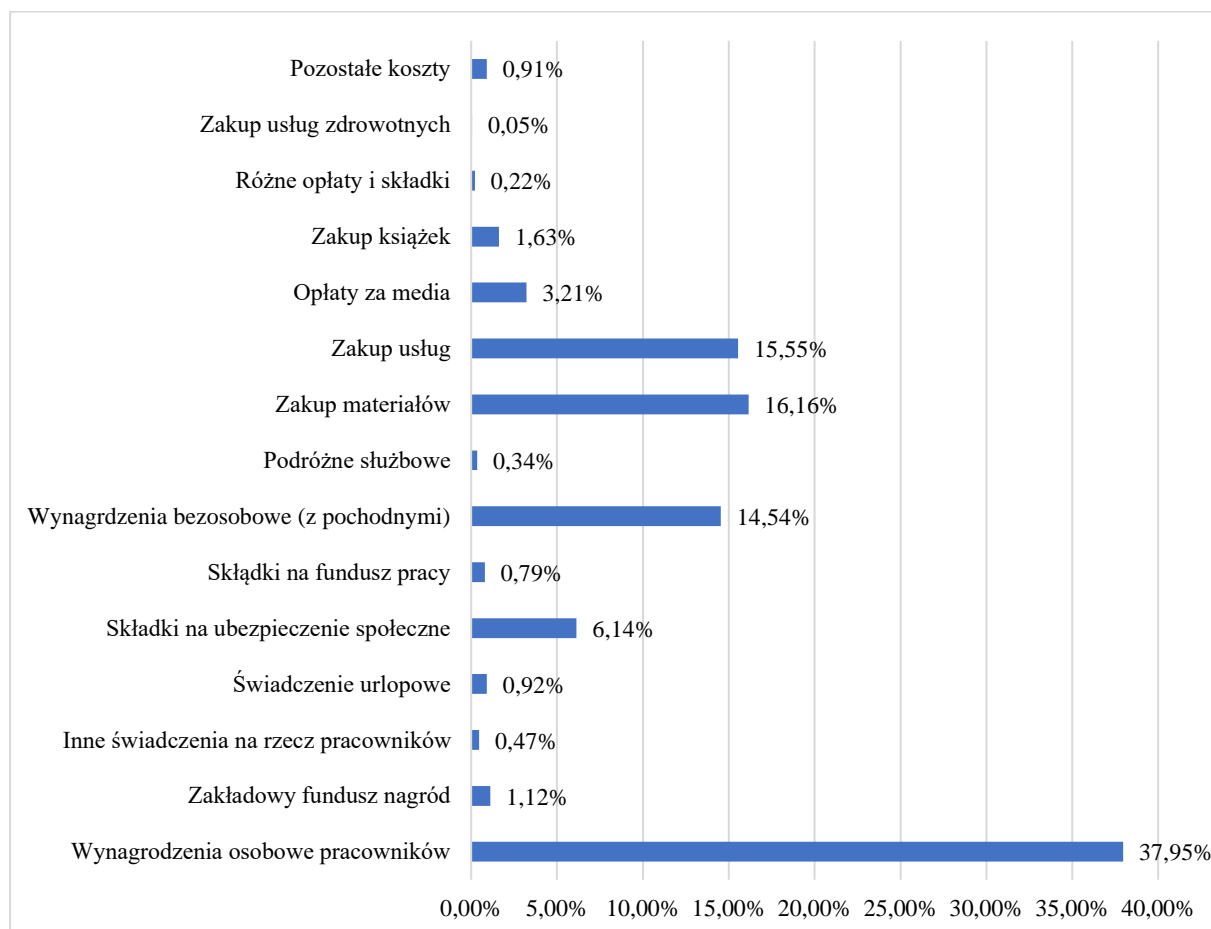

Rodzaj kosztu	Centrum kultury	Biblioteka
Wynagrodzenia osobowe pracowników	248 416,71	220 152,58
Zakładowy fundusz nagród	6 575,00	7 225,00
Inne świadczenia na rzecz pracowników	5 015,49	782,36
Świadczenie urlopowe	4 157,43	7 187,62
Składki na ubezpieczenie społeczne	38 060,08	37 690,30
Składki na fundusz pracy	4 394,07	5 406,35
Wynagrodzenia bezosobowe (z pochodnymi)	179 449,21	0,00
Podróźne służbowe	3 070,15	1 181,87
Zakup materiałów	175 168,55	24 307,25
Zakup usług	125 989,21	65 978,21
Opłaty za media	23 043,89	16 646,66
Zakup książek	0,00	20 079,30
Różne opłaty i składki	1 978,24	689,00
Zakup usług zdrowotnych	548,00	120,00
Pozostałe koszty	10 667,73	568,00
Razem:	826 533,76	408 014,50

Podział kosztów funkcjonowania CKiEBP wg jednostek:

Podział kosztów funkcjonowania CKiEBP wg rodzaju kosztu:

Podstawowym źródłem przychodów jest dotacja podmiotowa na zadania bieżące z budżetu Gminy Kwilcz w wysokości 832.000,00 zł.

Przychody własne Kwileckiego Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteki Publicznej wyniosły 192.363,86 zł i pochodziły głównie z działalności statutowej i pozastatutowej (w szczególności wpłaty za zajęcia taneczne, artystyczne, warsztaty – kwota 169.909,57 zł).

CKiEBP pozyskało również w 2022 roku dotacje na realizację projektów w wysokości 297.048,00 zł, w tym:

Dotacja z Narodowego Centrum Kultury - "Bliskie inicjatywy lokalne: aktywizacja kulturalna mieszkańców Gminy Kwilcz"	50 000,00
Dotacja z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego - "Swojsko i lirycznie... W bibliotece oczywiście!"	15 000,00
Dotacja z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego - "Terenowe przygody z książką"	13 048,00
Dotacja z Narodowego Centrum Kultury - "Infrastruktura domów kultury"	32 000,00

Dotacja z Instytutu Książek - "Kraszewski. Komputery dla bibliotek"	17 000,00
Dotacja z Narodowego Centrum Kultury - "Cyfrowa informacja kulturalna"	163 000,00
Dotacja z Biblioteki Narodowej - zakup książek	7 000,00
Razem:	297 048,00

CKiEBP otrzymało także darowizną na cele statutowe w kwocie 75.000,00 zł.

CKiEBP było organizatorem lub współorganizatorem licznych imprez kulturalnych, m.in.: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Stoły Wielkanocne, O!Pła, czy Kwileckie Kolędziółki, wykłady i spotkania autorskie, kulturalne imprezy integracyjne w sołectwach Gminy Kwilcz. Szczegółowe zestawienie imprez oraz działań CKiEBP w 2022 roku zawarte są w sprawozdaniu CKiEBP dołączonego do sprawozdania z wykonania budżetu za 2022 rok.

CKiEBP włączyło się w akcję pomocy mieszkańcom Ukrainy. Do CKiEBP m.in. darczyńcy dostarczali niezbędne artykuły żywnościowe i chemiczne, które po segregacji i zapakowaniu dostarczano do magazynu utworzonego w szkole w Kwilczu. Transport z darami pojechał także na Ukrainę. Otrzymane dary były magazynowane oraz przekazywane bezpośrednio przybyłym uchodźcom oraz do miejsc, w których przebywali uchodźcy.

Początek roku wiązała się nadal z działalnością w obowiązujących ograniczeniach związanych z COVID-19, które wpłynęły na zawieszenie części zajęć stacjonarnych. Od 24 lutego 2022 r., w związku z rosyjską agresją na Ukrainę rzeczywistość stała się jeszcze bardziej nieprzewidywalna i wpłynęła także na pracę i działalność CKiEBP. Podjęto szereg inicjatyw i działań pomocowych (zajęcia dla dzieci z Ukrainy, zajęcia językowe, spotkania integrujące). Ubiegły rok pokazał, że potrafimy być solidarni i solidarne, gdy inni są w potrzebie. Kiedy 24 lutego Rosja zaatakowała Ukrainę, wiele spraw odsunęło się na dalszy plan. W cieniu wojny CKiEBP realizowało zadania – ogłaszano i rozstrzygano konkursy, wspierani i realizowano projekty kulturalne, organizowaliśmy kolejne edycje konkursów, organizowano warsztaty i zajęcia dla różnych grup wiekowych, organizowano imprezy, niezależnie od tego, czy czasy są spokojne czy burzliwe. Przez cały 2022 rok działały pracownie artystyczne CKiEBP, a w ich ramach dzieci, młodzież oraz dorośli rozwijali swoje zainteresowania i umiejętności. Regionalne Centrum Kultury stale rozszerza i wzbogaca swoją ofertę kierując ją do dotychczasowych, ale i poszukując nowych odbiorców.

Z początkiem roku, powoli wygasają ograniczenia spowodowane pandemią COVID-19, co jednoznacznie wpłynęło na ogólną poprawę czytelnictwa. W działaniach bibliotecznych roku 2022 skupiano się na funkcjonowaniu zapewniającym bezpieczne i niezakłócone wypożyczenie na zewnątrz

Kultura w 2022 roku, po raz kolejny, pokazała swoją siłę.

Życie kulturalne to także działalność lokalnych świetlic wiejskich, aktywizujących społeczności poszczególnych sołectw, funkcjonowanie grup sformalizowanych i nieformalnych.

Ogółem wydatki ponoszone przez Gminę Kwilcz w roku 2022 na działalność instytucji kultury, świetlic, klubów i bibliotek oraz wydatki na realizację zadań w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (klasyfikowane w dziale 921) wyniosły 1.053.776,59 zł, zaś wydatki na kulturę fizyczną (dział 926) wyniosły 196.416,46 zł.

Sport i rekreacja to ważna dziedzina życia mieszkańców gminy. Aktywność ruchowa stała się doskonałym sposobem na spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież, ale również osoby dorosłe. Zajęcia sportowo-rekreacyjne mogą odbywać się w sposób zorganizowany w klubach sportowych lub indywidualnie. Obiektami służącymi zaspokajaniu potrzeb kultury fizycznej mieszkańców Gminy są ogólnodostępne boiska sportowe oraz sale sportowe (przy Szkole Podstawowej w Kwilczu oraz Luboszu), które udostępniane są mieszkańcom, w szczególności dzieciom oraz działającym na terenie Gminy klubom sportowym na preferencyjnych warunkach (stawka opłaty dla dzieci oraz klubów wynosi 1,00 zł netto za godzinę, natomiast mieszkańcy Gminy mogą liczyć na preferencyjną stawkę – 50% kwoty bazowej).

Gmina Kwilcz stwarza warunki oraz wpływa na rozwój różnych form aktywności sportowej i rekreacyjnej, zapewniając na ten cel środki finansowe w budżecie Gminy.

Powszechnie wiadomo, iż aktywność fizyczna, w połączeniu ze zdrowym żywieniem, jest warunkiem zachowania i wzmacniania zdrowia we wszystkich okresach życia. Odpowiedni poziom aktywności stymuluje rozwój fizyczny, motoryczny i psychospołeczny dzieci i młodzieży. Powoduje wiele pozytywnych efektów zdrowotnych np.: redukcję nadmiaru masy ciała, zmniejszenie poziomu trójglicerydów, zmniejszenie oporności na insulinę, zwiększenie stężenia cholesterolu HDL, poprawę struktury kości, siły mięśni i wytrzymałości. Aktywność fizyczna sprzyja lepszej samoocenie i poprawie jakości relacji społecznych. Natomiast jedną z przyczyn małej aktywności fizycznej dzieci i młodzieży jest rozwój nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych, w tym tych z wykorzystaniem telefonów komórkowych, komputerów i Internetu. Korzystanie z nich jest związane z wielogodzinnym unieruchomieniem.

Wpływ pandemii COVID-19 na kulturę fizyczną, aktywność sportową i rekreacyjną, a w szczególności podróże turystyczne, jest niezaprzeczalny. Wszyscy wiemy, ile wiązało się z tym obostrzeń, lockdown'ów, jak i zamknięcia obiektów czy nawet granic. Niebagatelne znaczenie ma również podejście indywidualne i obciążenie psychiczne, które w tym czasie dotknęło wielu z nas osobiście. Nie mogło się to więc obyć bez negatywnych konsekwencji dla aktywności ludzkiej. Zarówno pod względem jej stosunku i ćwiczeń fizycznych, jak i samego podróżowania. Na ile jednak duży był ten wpływ i czy na pewno tylko negatywny, a przede wszystkim jego konsekwencje, świadczyć mogą tylko przeprowadzane i długotrwałe badania, a także diagnoza i obserwacja ich skutków.

Jednym z poważniejszych problemów jest w obecnych czasach ograniczona aktywność fizyczna różnych grup społecznych. Wraz z rozwojem technologii, a zwłaszcza tzw. social

mediów, spędzanie wolnego czasu w sposób aktywny zostało ograniczone na rzecz biernej rozrywki tj. gry komputerowe, korzystanie z portali społecznościowych czy aplikacji na telefon komórkowy. Dodatkowo w momencie zapanowania pandemii wirusa COVID-19, możliwość aktywnego stylu życia została jeszcze bardziej ograniczona, a korzystanie z nowoczesnych technologii stało się niejako obowiązkowe i/lub niezbędne w codziennym funkcjonowaniu.

W związku ze zidentyfikowanymi negatywnymi skutkami pandemii COVID-19 konieczne jest wdrażanie nowych i kontynuacja dotychczasowych innowacyjnych programów sportowych i profilaktycznych aktywizujących dzieci i młodzież, które będą ukierunkowane na zdrowotne efekty podejmowanej aktywności fizycznej. Poprawie kondycji fizycznej społeczeństwa powinny także towarzyszyć szeroko zakrojone działania promocyjne, upowszechniające korzyści zdrowotne, które płyną z systematycznego podejmowania aktywności fizycznej. Dlatego ważne jest wspieranie wszelkich form uprawiania sportu.

W 2022 roku na współrealizację zadania związanego z wspieraniem i upowszechnianiem kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz wyodrębniono środki finansowe. Podstawowymi jednostkami realizującymi cele i zadania w zakresie kultury fizycznej są stowarzyszenia. Główną formą pomocy, jaką Gmina udziela w ramach posiadanych środków w budżecie, służącą wsparciu rozwoju sportowego dzieci i młodzieży reprezentujących kwileckie kluby sportowe, jest dotacja. Na obszarze Gminy Kwilcz działają organizacje sportowe, które po rozstrzygnięciu konkursu ofert, realizują zadania publiczne w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu (również w ramach programów profilaktycznych).

W 2022 roku gmina Kwilcz ogłosiła otwarty konkurs ofert obejmujący zadania w zakresie: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz. Złożono 6 ofert, z których 6 otrzymało dofinansowanie na łączną kwotę 65.000,00 zł. Wartość wykorzystanej dotacji to kwota 64.589,43 zł. W dziedzinie aktywności fizycznej młodzieży oraz dorosłych najaktywniejszym podmiotem jest G.K.S. „Rzemieślnik” w Kwilczu.

Tereny gminy Kwilcz od dawna są podziwiane ze względu na urzekające walory przyrodniczo – krajobrazowe. Składają się na to liczne jeziora, rozległe tereny leśne Sierakowskiego Parku Krajobrazowego i pofałdowany teren wzgórz morenowych. Walory przyrodnicze sprawiają, że Kwilcz ma warunki do rozwoju turystyki i agroturystyki oraz rolnictwa ekologicznego. Bogate atrakcje krajoznawcze można podziwiać przede wszystkim w okolicach Prusimia, Kurnatowic, Józefowa, Mościejewa i Lubosza. Spacerując po terenie Sierakowskiego Parku Krajobrazowego napotkać można jenoty, dziki, sarny, bobry, borsuki, jelenie, lisy, a także dzikie gęsi, kaczki. Na terenie Gminy aktywnie rozwijają się gospodarstwa agroturystyczne. Baza gospodarstw agroturystycznych publikowana jest na samorządowym portalu informacyjnym www.kwilcz.pl/baza-agroturystyczna.

Na terenie gminy Kwilcz w 2021 roku funkcjonowały 3 kąpieliska, w tym 2, których organizatorem była Gmina. Uchwałą Nr XXXVI/296/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie wykazu kąpielisk na rok 2022 na terenie Gminy Kwilcz wyznaczono następujące kąpieliska

- Kąpielisko nr 1 - Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu,
- Kąpielisko nr 2 - Kąpielisko na Jeziorze Kuchennym w Prusimiu,
- Kąpielisko nr 3 - Kąpielisko na Jeziorze Kwileckim w Orzeszkowie.

Określono także się sezon kąpielowy dla kąpielisk w terminach:

- Kąpielisko nr 1 - Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu – od 1 lipca 2022 r. do 31 sierpnia 2022 r.,
- Kąpielisko nr 2 - Kąpielisko na Jeziorze Kuchennym w Prusimiu – od 1 lipca 2022 r. do 31 sierpnia 2022 r.,
- Kąpielisko nr 3 - Kąpielisko na Jeziorze Kwileckim w Orzeszkowie – od 1 lipca 2022 r. do 31 lipca 2022 r.

Stan sanitarno-higieniczny wody oceniono jako doskonały, jakość wody przez cały sezon była przydatna do kąpieli.

Gmina Kwilcz ma atrakcyjne położenie, ukształtowanie terenu oraz znaczny obszar terenów zielonych, w tym zalesionych, co daje duży potencjał do rozwoju turystyki pieszej i rowerowej. Przez teren Gminy przebiegają liczne szlaki turystyki rowerowej. Na szczególną uwagę zasługują Kwilecka Pętla Północna oraz Południowa czy Szlak Powstań Narodowych 1769-1919. Baza noclegowa w Gminie w chwili obecnej opiera się w znacznej mierze na gospodarstwach agroturystycznych oraz miejscach noclegowych oferowanych przez ośrodki wypoczynkowy „Olandia” w Prusimiu.

Rekreacja w Gminie Kwilcz to m.in. ogólnodostępne place zabaw dla dzieci (m.in. place zabaw oraz siłownie zewnętrzne w Kwilczu, plac zabaw i siłownia zewnętrzna w Luboszu, Daleszynku i Orzeszkowie, place zabaw w Rozbitku, Mechnaczu, Prusimiu, Kurnatowicach, Upartowie, Mościejewie, Niemierzewie) oraz tzw. Otwarte Strefy Aktywności (Lubosz i Kwilcz).

W ramach działalności informacyjnej Gmina prowadzi samorządowy portal informacyjny www.kwilcz.pl, który jest nadrzędną platformą informacyjną o wydarzeniach i działaniach podejmowanych przez Gminę. Prowadzone jest także i aktualizowane w formie wiadomości konto na profilu społecznościowym Facebook. Prowadzony jest Biuletyn Informacji Publicznej bip.kwilcz.pl, zgodnie z wymaganiami prawnymi, gdzie publikowane są dokumenty związane z działalnością samorządu.

Informacja o realizacji pozostałych polityk, programów, strategii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

W 2022 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu realizowała opisane poniżej zadania, które zostały określone w *Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 r.* oraz *Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 r.* (przyjętych Uchwałą Nr XXXIII/274/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 grudnia 2021 r. oraz Nr XXXIII/273/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 grudnia 2021 r. - z mocą obowiązującą do 31 marca 2022 r.), a następnie w *Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kwilcz na lata 2022-2025* (przyjętym Uchwałą Nr XXXVI/293/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r. – będącego wynikiem obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego ustawą z 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw).

Wskazany powyżej Program stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez:

Punkt konsultacyjno – informacyjny prowadzi bezpłatną działalność skierowaną do wszystkich mieszkańców gminy Kwilcz, a w szczególności do osób uzależnionych i współuzależnionych, osób dotkniętych przemocą czy stosujących przemoc, ale też do osób znajdujących się w kryzysie. Celem pracy punktu konsultacyjnego jest przede wszystkim motywowanie i kierowanie do leczenia, dostarczanie informacji o możliwościach podejmowania profesjonalnej terapii, udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej i ich rodzinom, a także propagowanie zdrowego stylu życia. W 2022 r. w punkcie konsultacyjno – informacyjnym pełniło dyżur 2 specjalistów psychoterapii uzależnień tj. M. Charmaciński oraz A. Fitt. Pan M. Charmaciński przyjmował dwa razy w miesiącu, każdorazowo po 3 h i udzielił 56 (w tym: 12 osób) porad osobom z problemem alkoholowym oraz 7 (w tym: 5 osób) dorosłym członkom rodziny z problemem alkoholowym (w tym: współuzależnionym i DDA). Pani A. Fitt pełniła dyżur w punkcie konsultacyjnym dwa razy w miesiącu, każdorazowo po 1 h. W 2022 r. przeprowadziła 71 rozmów, w tym z 17 osobami – wszystkie z problemem uzależnienia od alkoholu.

Aktualne godziny i terminy dyżurów specjalistów psychoterapii uzależnień przyjmujących w punkcie konsultacyjno – informacyjnym są podawane do wiadomości na tablicach

informacyjnych i stronie Urzędu Gminy Kwilcz. Zakres porad udzielanych przez specjalistów obejmował: motywowanie do podjęcia leczenia, udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym oraz udzielanie wsparcia osobom ze zdiagnozowanym zaburzeniem adaptacyjnym. W 2022 r. na terenie Gminy Kwilcz nie funkcjonowała Grupa Anonimowych Alkoholików – grupa AA jest ruchem samopomocowym i nie jest elementem pracy profesjonalnej i w związku z tym nie jest możliwe prowadzenie jej przez specjalistę psychoterapii uzależnień, a nie było osoby chętnej do prowadzenia tej grupy wsparcia. W przypadku zainteresowania oraz chęci uczestniczenia w mityngach AA działalność zostanie wznowiona. Osoby kierowane do specjalistów przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu tj. 6 osób zgłaszały się na umówione spotkania, jednakże były to spotkania nieregularne lub w trakcie terapii zaprzestały korzystać z tego rodzaju pomocy. Konsultacje specjalistów psychoterapii uzależnień miały na celu motywowanie do utrzymania abstynencji i podjęcia pomocy terapeutycznej w poradni bądź ośrodku leczenia uzależnień. Każda osoba zgłaszająca się ustalała strategię adekwatną do jej indywidualnej sytuacji, potrzeb i możliwości oraz otrzymała pełną informację o miejscu, do którego może się zgłosić po dalszą pomoc. Ponadto w każdą środę w godz. od 15.30 do 16.30 pełnili dyżur członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu. Podczas 51 dyżurów wykonywano m.in. następujące czynności:

- przeprowadzono 8 rozmów z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi (w tym: wypełniono 7 ankiet dot. osoby zgłoszonej do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu, przeprowadzono 5 rozmów motywujących osoby mające problem z nadużywaniem alkoholu do podjęcia leczenia, do kontynuowania leczenia, wskazano kierunki umożliwiające podjęcie działań do wyjścia z nałogu oraz 3 rozmowy z dorosłymi członkami rodzin z problemem alkoholowym);
- omawiano funkcjonowanie osób objętych pomocą i wsparciem Gminnej Komisji;
- analizowano dotychczasowe działania w zakresie profilaktyki uzależnień;
- omawiano sprawy bieżące;
- przygotowywano dokumentację (projekty gminnych programów, projekt harmonogramu kontroli punktów sprzedaży, zaproszenia na spotkanie z członkami Komisji, notatki służbowe, odpowiedzi na wnioski, zestawienia udziału w posiedzeniach, dyżurach oraz innych czynnościach związanych z wykonywaniem zadań Gminnej Komisji oraz zleconych przez przewodniczącego itd.);
- przygotowywano dane do sprawozdania;
- analizowano tematy i zadania planowane do realizacji przez Gminną Komisję w 2023 r.;
- przygotowano sprawozdanie z realizacji działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania
- analizowano przepisy prawa oraz zapoznano się z artykułami dot. problematyki uzależnień, zdrowego stylu życia itd..

Ponadto w 2022 r. odbyło się 12 posiedzeń plenarnych Gminnej Komisji podczas których wykonywano m.in. następujące czynności:

- omawiano sytuację osób zgłoszonych do Gminnej Komisji;
- omawiano sprawy dotyczące przygotowania projektu *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kwilcz na lata w 2022 – 2025* (obowiązującego od kwietnia 2022 r.);
- opiniowano wnioski dot. sfinansowania lub dofinansowania działań profilaktycznych;
- podejmowano rozmowy dot. m.in. wniosku o zmianę planu finansowego, finansowania działań zgłaszanych do Gminnej Komisji, szkoleń członków Gminnej Komisji, sprzedawców napojów alkoholowych, działań profilaktycznych organizowanych przez Szkołę Podstawową w Kwilczu, zakupów dla Szkoły Podstawowej w Luboszu, udziału członków Gminnej Komisji w Komisji Samorządowo – Oświatowej, kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zgodności planu wypoczynku dzieci z programem profilaktycznym (w tym: kwalifikacja dzieci);
- podjęto 2 uchwały w sprawie wydania orzeczenia o poddaniu się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczenia odwykowego;
- opiniowano wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- podjęto 6 decyzji o zakończeniu procedury zobowiązującej do podania się leczeniu odwykowemu;
- przeprowadzono kontrole świetlic środowiskowych i dostarczono artykuły spożywcze i pomocnicze do wykorzystania w trakcie zajęć prowadzonych z dziećmi.

Wystosowano 12 zaproszeń na spotkania z członkami do punktu konsultacyjnego do osób zgłoszonych do Gminnej Komisji oraz 8 zaproszeń na spotkanie ze specjalistą psychoterapii uzależnień. Poza tym 5 razy zwrócono się z pismem do KP Sieraków o udzielenie informacji przez Dzielnicowego Rejonu Służbowego III Gminy Kwilcz, czy w ramach sprawowanego nadzoru posiada wiedzę na temat sytuacji osób będących w zainteresowaniu Gminnej Komisji (informacje dot. nadużywania alkoholu lub przeprowadzanych interwencji).

Gminna Komisja w 2022 r. skierowała 2 osoby na specjalistyczne badania do biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (tj. specjaliści psychoterapii uzależnień oraz lekarza psychiatry), które nie zgłosiły się w wyznaczonym terminie na w/w badania, (w tym: 1 osoba była skierowana 3 krotnie na badania i w jej sprawie Gminna Komisja 2 krotnie wniosowała do Sądu Rejonowego w Szamotułach III Wydział Rodzinny i Nieletnich o sporządzenie nakazu dla Policji w celu doprowadzenia na badania w wyznaczonym terminie, 1 osoba nie stawiała się na badanie w związku z wcześniejszym podjęciem terapii w Zakładzie Leczenia Uzależnień).

Członkowie Gminnej Komisji współpracowali bezpośrednio z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin tj. przyjmowali zgłoszenia dotyczące nadużywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, zapraszali na rozmowy indywidualne, spotkania ze specjalistą psychoterapii uzależnień w punkcie konsultacyjnym, informowali o możliwości skorzystania z porad psychologa zatrudnionego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i radcy prawnego świadczącego usługi prawne dla mieszkańców Gminy Kwilcz oraz innych instytucji świadczących pomoc w przedmiotowym zakresie.

Informacje dotyczące działalności punktu konsultacyjnego były umieszczane na stronie Internetowej Urzędu Gminy Kwilcz.

Ponadto Gminna Komisja w Kwilczu współpracuje na zasadzie tzw. „nieformalnego porozumienia pomiędzy gminami” tzn. z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Sierakowie. Współpraca ta polega na tym, że zarówno mieszkańcy naszej Gminy, jak i Sierakowa korzystają z porad i pomocy psychologicznej udzielanej przez specjalistów działających przy GKRPAiN. Taka współpraca – z sąsiednią gminą podyktowana jest zgłaszaną przez niektóre osoby potrzebą zachowania anonimowości i poczuciem komfortu związanego z konsultacją.

W 2022 r. Gminna Komisja w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie współpracowała ściśle z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kwilczu, Policją, Sądem i Prokuraturą Rejonową w Szamotułach;

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

W 2022 r. funkcjonowało łącznie 9 świetlic środowiskowych w miejscowościach: Lubosz, Daleszynek (zawieszono działalność z dniem 30.06.2022 r. ze względu na brak zainteresowania), Kwilcz (2 × w tyg. odrębne zajęcia w świetlicy), Rozbitek, Kurnatowice (2 × w tyg. odrębne zajęcia w świetlicy) (w dniu 25.10.2022 r. podpisano umowę z drugim opiekunem i stworzono drugą grupę ze względu na duże zainteresowanie i liczną grupę dzieci), Miłostowo oraz Chudobczyce. Łączna tygodniowa liczba godzin pracy wszystkich świetlic to ok. 20 h, natomiast łączna liczba opiekunów wszystkich świetlic, z którymi do tej pory zawarte były umowy to 7.

W celu prowadzenia zajęć zakupiono (zgodnie ze złożonym przez opiekunów zapotrzebowaniem): gry planszowe oraz piłki i skakanki, materiały papiernicze/biurowe/szkolne oraz inne artykuły niezbędne do prowadzenia zajęć, zakup sprzętu służącego aktywności (kije do nordic walking), artykuły spożywcze.

W 2022 r. podjęto również działania w jednostkach oświatowych gminy, m.in..

- uczniowie Szkoły Podstawowej w Luboszu uczestniczyli w zajęciach w Regionalnym Centrum Profilaktyki Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Rogoźnie – Gminna Komisja sfinansowała transport;
- w październiku 2022 r. młodzież ze Szkoły Podstawowej w Kwilczu i Luboszu w ramach programu profilaktyki uzależnień brała udział w spotkaniu słowno-muzycznym „Nałogi – droga donikąd” – było to połączenie opowieści, dialogu z młodzieżą i muzyki, co sprawiło że program zespołu w niezwykle ciekawy

niekonwencjonalny i przystępny sposób dotknął wielu zagadnień które z każdym dniem stają się coraz większym problemem młodych ludzi – zakupione zostały także art. sportowe dla dzieci w ramach konkursu podczas koncertu profilaktycznego;

- w październiku 2022 r. odbyło się spotkanie z policjantem uczniów klas I-III Szkoły Podstawowej w Kwilczu zorganizowane przez Komendę Powiatową Policji w Międzychodzie, które dotyczyło zagadnień związanych z bezpieczeństwem w domu, szkole, na drodze i podczas korzystania z internetu;
- uczniowie klas VII Szkoły Podstawowej w Kwilczu uczestniczyli w imprezie PaT w Szamotułach – sfinansowany został transport wraz z usługą cateringu (wyżywienie);
- w październiku 2022 r. w Szkole Podstawowej w Luboszu uczniowie klas VI-VIII Szkoły Podstawowej z Kwilcza i Lubosza wraz z dyrekcją i opiekunami uczestniczyli w spotkaniu profilaktycznym, Temat: Hejt, trolling i memy – o naruszeniu dóbr osobistych w Internecie z perspektywy prawa cywilnego i karnego. Sędzia Kajetan Kostarkiewicz w sposób ciekawy i merytoryczny omówił wszelkie aspekty tego niezwykle ważnego zagadnienia;
- na przełomie maja i czerwca 2022 r. uczniowie Szkoły Podstawowej w Luboszu uczestniczyli w Tygodniu Profilaktyki w ramach którego odbył się terenowy konkurs wiedzy o różnego rodzaju zagrożeniach cywilizacyjnych, spotkanie z dietetykiem, strażakami, przedszkolaki przygotowywały soki i zdrowe kanapki, uczniowie uczestniczyli w tanecznych porankach oraz długich przerwach na leżakach - sfinansowane zostały upominki w ramach konkursów;
- w Szkole Podstawowej w Kwilczu odbył się konkurs profilaktyczny „Wyloguj się do życia i bądź aktywny” – konkursem objęte były prace plastyczne wykonane techniką malarską lub w formie kolażu oraz grafiką komputerową. Do wyboru były 2 tematy, tj. Zaprojektowanie logo Gminnej Komisji i „Aktywne spędzanie czasu wolnego – bez świata wirtualnego”;
- przełom maja i czerwca 2022 r. w Szkole Podstawowej w Kwilczu był tygodniem wydarzeń profilaktycznych z udziałem zaproszonych gości i uczniów szkoły. Został zainicjowany znacznie wcześniej, ogłoszonym konkursem „Wyloguj się do życia i bądź aktywny”. Do ważnych wydarzeń tego tygodnia możemy zaliczyć: spotkanie z policyjnym psychologiem - Panem Damianem Dudą na temat: „Współczesne uzależnienia dzieci i młodzieży. Jak ich unikać?”, Dzień Dziecka czyli śniadanie na trawie z hasłami na temat zdrowego stylu życia, owocowy poczęstunek i turniej piłkarski na Orliku, spotkanie kl. I-III z Panią policjantkami: Olgą Małecką i Moniką Galos na temat: „Razem z Pyrkiem uczymy się zasad bezpieczeństwa”, spotkanie klas VII i VIII z Panem Andrzejem Stefańskim - przedstawicielem Biura Rzecznika Praw Obywatelskich dot. realizacji projektu Mój Eden, lekcje kl. VII z Panem Dyrektorem Jackiem Rosiakiem: „Jak zdrowo i mądrze się odżywiać?”, spotkanie uczniów kl. IV-VI z dzielnicową Panią Lidią Skrzypczak na temat: „Co warto wiedzieć o współczesnych zagrożeniach?”, Festyn Rodzinny, jako zwieńczenie powyższych działań, na który przekazano dotację dla Stowarzyszenia „Nasz Kwilcz” na jego organizację. Na festynie można było skorzystać z porad dotyczących zdrowego stylu życia, posłuchać wystąpienia przedstawicieli policji dotyczącego bezpieczeństwa i

przeciwdziałania przemocy. Stworzono również kącik porad zdrowotnych. Sfinansowane zostały upominki w ramach konkursów z okazji Tygodnia Profilaktyki;

- w szkole Podstawowej w Kwilczu odbyło się spotkanie dla klas VIII na temat: „Stres, agresja, przemoc w naszym życiu. Jak sobie z nimi radzić?” oraz szkolenie dla koordynatorów programu profilaktyki zintegrowanej „Nawigacja w każdą pogodę” – przygotowanie do realizacji programu.

W lipcu 2022 r. odbył się wypoczynek dzieci połączony z programem profilaktycznym w Murzasichlu (45 uczestników z terenu Gminy Kwilcz). Informacja dotycząca wyjazdu została umieszczona na tablicach w Urzędzie Gminy w Kwilczu, stronie internetowej oraz została przesłana wraz z kartami zgłoszeń do sołtysów. Z wyjazdu mogły skorzystać dzieci w wieku 10-15 lat, w szczególnych przypadkach dopuszczano możliwość kwalifikacji młodszych dzieci. Pierwszeństwo do skorzystania z wypoczynku przysługiwało dzieciom pochodzącym z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu, narkomanii i przemocy, rodzin ubogich i wielodzietnych (3 i więcej dzieci). W drugiej kolejności wybierano dzieci, które uczęszczają na zajęcia w świetlicach środowiskowych w miejscowościach, w których one działają. W związku z małym zainteresowaniem wyjazdem w sołectwach, zwrócono się z prośbą o pomoc w wytypowaniu dzieci przez pracowników socjalnych GOPS w Kwilczu oraz w końcowym etapie brano pozostałe chętne dzieci.

3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, poprzez:

W październiku członkowie Gminnej Komisji, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pedagogy szkolni wraz z rodzicami uczestniczyli w szkoleniu prowadzonym przez M. Biskup – specjalistkę w zakresie uzależnień i profilaktyki (były funkcjonariusz Policji oraz certyfikowany edukator przeciwdziałania uzależnieniom) dot. kształcenia właściwych postaw dzieci i młodzieży wobec środków psychoaktywnych oraz zwiększenia kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli wobec problemu uzależnienia.

Do świetlic środowiskowych przekazywano prasę dziecięcą – dwutygodnik „Świerszczyk”. Co miesiąc przekazywano do Szkoły Podstawowej w Luboszu oraz w Kwilczu 1 egz. miesięcznika „Remedium” (profesjonalny miesięcznik, prezentujący aktualne i wiarygodne informacje z zakresu wychowania i profilaktyki) w celu wykorzystania przez kadrę pedagogiczną szkół w pracy z dziećmi. Punkt konsultacyjno – informacyjny zaopatrywany był w materiały profilaktyczne i edukacyjne, w tym: fachową i specjalistyczną prasę - miesięcznik „Świat Problemów” oraz informacje o dostępnych formach pomocy oraz miejscach i terminach jej udzielania.

Członkowie Gminnej Komisji wraz z Pełnomocnikiem (na podstawie upoważnienia do prowadzenia kontroli wydanego przez Wójta Gminy Kwilcz) w Kwilczu zgodnie z Harmonogramem kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Kwilcz w 2022 r. dokonali kontroli w 4 punktach sprzedaży. W 2022 r. odbyło się szkolenie sprzedawców alkoholu wraz z przeprowadzeniem badań ankietowych wśród sprzedawców i opcją „Tajemniczy Klient”. Na

21 punktów sprzedaży (2 były zamknięte) w 17 punktach deklarowano, że sprzedawcy zawsze sprawdzają dowód tożsamości. Wypowiedzi te należy skonfrontować z eksperymentem pn. „Tajemniczy Klient”, który poprzedzał szkolenie i ankiety. Wynika z niego, iż w 12 punktach sprzedaży sprzedawcy poprosili tajemniczego klienta o okazanie dokumentu potwierdzającego pełnoletniość, jego brak poskutkowało odmową sprzedaży. Do sprzedaży alkoholu doszło w 7 punktach sprzedaży – sklepach spożywczych. W jednym z punktów zapytano o wiek i dokument potwierdzający, jednak sprzedawca zdecydował się na sprzedaż pod wpływem próśb kupującego. Od kilku lat co roku przeprowadzane są szkolenia dla sprzedawców, jednak nadal widać dużą potrzebę szkoleń w tym zakresie oraz kontroli punktów sprzedaży. W październiku 2022 r. dzieci z terenu Gminy Kwilcz uczestniczyły w obozie sportowo – profilaktycznym pod nazwą „Zdrowa przygoda – obóz sportowo – profilaktyczny edycja II” – sfinansowano zakwaterowanie oraz wyżywienie.

Sfinansowane zostało szkolenie z zakresu profilaktyki dla nauczyciela ze Szkoły Podstawowej w Luboszu oraz wykupiona usługa dostępu do aplikacji EduLyke dla uczniów, rodziców oraz nauczycieli na platformie edukacyjnej EduLyke dla Szkoły Podstawowej w Kwilczu oraz Luboszu. W styczniu 2022 r. zorganizowano szkolenie online dla członków Rady Pedagogicznej dotyczące dostępu i korzystania z w/w platformy. Szeroki zakres tematyczny warsztatów porusza problematykę zdrowia psychicznego, uzależnień, umiejętności budowania kompetencji psychospołecznych, aktywności fizycznej czy problemów wychowawczych – powyższa platforma dostarcza materiały edukacyjne, ankiety, scenariusze lekcji dla nauczycieli, rodziców i uczniów.

4. Pozostałe działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu w 2022 r.:

Gminna Komisja wydała 7 postanowień o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Gminy Kwilcz Nr XLVIII/325/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r. *w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Kwilcz*, w tym 7 postanowień dotyczących zezwoleń dla placówek sprzedaży detalicznej. Gminna Komisja sfinansowała doposażenie punktu konsultacyjnego poprzez zakup tzw. „zestawu ratowniczego RO” (in. Torba RO) wyposażoną m. in. w szyny stabilizujące, kołnierz ortopedyczny, różnorodny sprzęt ratowniczy, folie ratownicze NRC, maski ratownicze itp., która posłuży również podczas dyżurów dzielnicowych na terenie gminy Kwilcz.

W 2022 r. dokonano częściowego remontu Punktu konsultacyjnego, który będzie prawdopodobnie kontynuowany w kolejnym roku. Prace obejmowały m.in. wymianę podłóg, kapitalny remont łazienki i ubikacji, gipsowanie, szpachlowanie i malowanie ścian, obniżenie sufitu. W kolejnym etapie planuje się wymianę okien i mebli znajdujących się w pomieszczeniu.

Pełnomocnik w I kwartale 2022 r. złożył dwa sprawozdania roczne za 2021 r. tj. PARPA-G1 Roczne sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 r. oraz Sprawozdanie

z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2021 r., a także Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2021 r. i Sprawozdania PS-01 instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz placówek wsparcia dziennego za 2021 r.

Sprzedaż napojów alkoholowych może odbywać się na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta. Zasady wydawania zezwoleń określa ustawa z dnia 26 października 1982 r. o *wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.)

Ustawa przewiduje trzy kategorie zezwoleń:

- do 4,5 % zawartości alkoholu oraz na piwo – A,
- powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – B,
- powyżej 18% zawartości alkoholu – C.

Zezwolenia wydaje się na podstawie pisemnego wniosku przedsiębiorcy.

Liczba wydanych zezwoleń alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal)
(opracowanie własne)

Rodzaj sprzedaży	Typ	2017	2018	2019	2020	2021	2022
DETAL (spożycie poza miejscem sprzedaży)	A	19	17	2	8	2	3
	B	15	13	2	8	1	1
	C	15	15	3	6	1	3
GASTRONOMIA (spożycie w miejscu sprzedaży)	A	6	6	3	0	1	0
	B	3	3	2	0	0	0
	C	1	2	1	0	0	0

Limity dotyczące ilości miejsc sprzedaży

Rodzaj sprzedaży	Typ	Limit	Ilość zezwoleń
DETAL (spożycie poza miejscem sprzedaży)	A	25	18
	B	19	15
	C	19	16
GASTRONOMIA (spożycie w miejscu sprzedaży)	A	12	5
	B	12	3

	C	12	1
--	---	----	---

Jednorazowe zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych

Jednorazowe zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych może być wydane przedsiębiorcy posiadającemu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych. Zezwolenie wydawane jest na okres do 2 dni.

W 2022 roku wydano 2 zezwolenia jednorazowych na sprzedaż napojów alkoholowych (dla O.S.P.).

Program współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 rok

Zgodnie z art. 5 a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. z 2023 r. poz. 571) organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego nie później niż do dnia 31 maja każdego roku jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za rok poprzedni.

Program współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok uchwalono 26 października 2021 r. Był on przedmiotem konsultacji społecznych z udziałem organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Projekt Programu wraz z formularzem zgłaszania uwag i opinii do projektu opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Gminy Kwilcz, wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Kwilcz oraz udostępniono w pokoju nr 5 w godzinach pracy Urzędu. W toku przeprowadzonych konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag i opinii do projektu Programu. Z przebiegu konsultacji sporządzono protokół. Uchwalony program opublikowano w stronie internetowej Urzędu Gminy Kwilcz oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Kwilcz.

Program współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok stanowił podstawę współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2022 r. Wskazywał cele, zasady, przedmiot, obszary i formy współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na jej terenie lub na rzecz jej mieszkańców. Zawierał wykaz zadań priorytetowych, będących podstawą do dysponowania środkami publicznymi, przeznaczonymi na finansowanie lub dofinansowanie zadań publicznych, pozostających we właściwości samorządu Gminy, a realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

Formy współpracy

Współpraca Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2022 r. obejmowała zarówno finansową jak i pozafinansową formę. Współpraca ta dotyczyła w szczególności:

- zlecenia organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego realizacji zadań publicznych Gminy Kwilcz w trybie otwartego konkursu ofert oraz z pominięciem otwartego konkursu ofert, na zasadach określonych w ustawie *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*;
- wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności;
- informowania o zadaniach publicznych przeznaczonych do realizacji w 2022 r. wraz z podaniem wysokości środków przeznaczonych z budżetu gminy na realizację tych zadań, a także o ogłaszanych konkursach ofert oraz o sposobach rozstrzygnięć i o sposobie ich realizacji;
- tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
- informowanie oraz promowanie wspólnych przedsięwzięć gminy, organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz działalności i osiągnięć ww. organizacji i podmiotów prowadzonej na rzecz mieszkańców Gminy Kwilcz, w tym informowanie o realizowanych projektach;
- prowadzenia na stronie internetowej Gminy Kwilcz serwisu informacyjnego oraz bazy adresowej organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego działających na terenie gminy;
- udostępnianie i udostępnianie organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego sprzętu technicznego oraz sali sesyjnej Urzędu Gminy w Kwilczu.

Współpraca o charakterze finansowym

Współpraca o charakterze finansowym odbywała się w postaci zlecenia organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego realizacji zadań publicznych w formie wspierania wykonywania zadań publicznych, z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

W 2022 roku Gmina Kwilcz ogłosiła 1 otwarty konkurs ofert obejmujący zadania w zakresie: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz oraz z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

Organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego złożyły w konkursie 6 ofert. Podpisano 6 umów na wsparcie realizacji zadania publicznego. W drodze otwartych konkursów ofert Gmina Kwilcz przyznała stowarzyszeniom 65.000,00 zł. Złożono

również 1 ofertę w trybie art. 19a z pominięciem otwartego konkursu ofert, dotyczące wspierania i upowszechniania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (na kwotę 3.000,00 zł).

Zestawienie dotacji uzyskanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w 2022 roku

Zakres	Organizacja pozarządowa	Nazwa zadania	Kwota przyznana (zł)	Kwota wykorzystana (zł)
wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz	GKS „Rzemieślnik” Kwilcz	„Upowszechnianie kultury fizycznej w zakresie szkolenia zawodników i uczestnictwa w rozgrywkach ligowych”	38.890,00	38.890,00
	Ochotnicza Straż Pożarna w Kwilczu	„Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży i mieszkańców gminy Kwilcz poprzez przygotowanie do strażackich zawodów sportowo-pożarniczych i innych form sportu”	7.610,00	7.200,00
	Ochotnicza Straż Pożarna w Luboszu	„Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży i mieszkańców gminy Kwilcz poprzez udział w obozach, zbiórkach, szkoleniach, rajdach, spotkaniach o charakterze sportowym.”	8.000,00	8.000,00
	Stowarzyszenie Kulturalne „Stara Szkoła 19”	„Akrobatyczny Kwilcz”	2.500,00	2.500,00
	Stowarzyszenie „Nasz Kwilcz”	„Zajęcia cross treningu”	5.000,00	4.999,43
	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej SHOTOKAN Międzychód	„Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz – Szkolenie i popularyzacja karate w gminie Kwilcz”	3.000,00	3.000,00
wspieranie i upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie Przyjaciele Wsi Miłostowo	„Urodziny Miłostowa 2022”	3.000,00 zł	3.000,00 zł
Razem	7		68.000,00 zł	67.589,43 zł

Współpraca o charakterze pozafinansowym

W 2022 r. w ramach współpracy o charakterze pozafinansowym organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego zgłaszały swoje potrzeby, przekazywały uwagi dotyczące realizacji zadań, zgłaszały pomysły i propozycje na realizację przyszłych działań. Gmina Kwilcz udzielała organizacjom niezbędnych informacji na temat zadań publicznych przeznaczonych do realizacji w 2022 r. wraz z określeniem wysokości środków przeznaczonych z budżetu gminy na ich realizację, o ogłaszanych otwartych konkursach ofert oraz ich wynikach. Gmina Kwilcz wspierała organizacje pozarządowe oraz inne uprawnione podmioty poprzez promowanie ich działalności i osiągnięć, w tym informowanie o realizowanych projektach, poprzez prowadzenie na stronie internetowej Gminy Kwilcz serwisu informacyjnego oraz bazy adresowej organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego działających na terenie gminy, udzielanie i udostępnianie organizacjom sprzętu technicznego oraz sali sesyjnej Urzędu Gminy w Kwilczu, a także przekazywanie pucharów, dyplomów, materiałów promocyjnych itp. oraz udzielanie innych form wsparcia podczas organizowanych przedsięwzięć.

W 2022 r. poddano pod konsultację z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jeden projekt aktu prawa miejscowego tj. projekt „Programu współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok”. Konsultacje przeprowadzono w terminie od dnia 11 października do dnia 20 października 2022 r. w formie zgłaszania przez organizacje pozarządowe prowadzące na terenie Gminy Kwilcz działalność pożytku publicznego w odpowiedzi na opublikowany komunikat o prowadzonych konsultacjach uwag i opinii do projektu Programu. W toku przeprowadzonych konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag i opinii do projektu Programu.

W strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy w Kwilczu istnieje stanowisko ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi. Na stronie internetowej gminy pod adresem www.kwilcz.pl funkcjonuje zakładka z informacją o organizacjach pozarządowych oraz dla organizacji pozarządowych zawierająca m.in. bazę teled adresową działających na terenie Gminy Kwilcz stowarzyszeń oraz aktualny program współpracy.

Współpraca z Centrum Integracji Społecznej (C.I.S.)

Centrum Integracji Społecznej jest placówką aktywizacji zawodowej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu działającą na podstawie ustawy z 13 czerwca 2003 r. o *zatrudnieniu socjalnym* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2241). C.I.S. jest powołane do realizacji zadań mających na celu reintegrację zawodową i społeczną osób dotkniętych wykluczeniem społecznym, które ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie same zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Reintegracja prowadzona w ramach funkcjonowania C.I.S. obejmuje działania mające na celu odbudowanie

i utrzymanie u osoby biorącej udział w zajęciach umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy. C.I.S. podejmuje wspólne działania z osobami bezrobotnymi w celu ich powrotu na rynek pracy.

Swoje zadania CIS realizuje poprzez:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych, osiągnięcie pozycji społecznych;
- nabywanie umiejętności zawodowych;
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnymi siłami, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia stałych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi;
- działalność usługową.

Uczestnictwo w Centrum to szansa na powrót na rynek pracy, możliwość kontaktu z osobami, które są w podobnej sytuacji czy szansa na wyjście z domu i wyrwanie się z bierności zawodowej.

Gmina wspiera funkcjonujące na jej terenie Centra Integracji Społecznej. Dotacja na działalność Centrum Integracji Społecznej w Kwilczu i w Chudobczycach jest dotacją podmiotową, przekazywaną na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. *o zatrudnieniu socjalnym*. Kwotę dotacji zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy *o zatrudnieniu socjalnym* stanowi iloczyn kwoty określonej Uchwałą Nr V/45/2015 Rady Gminy Kwilcz z dnia 24 marca 2015 r. *w sprawie zmiany uchwały dotyczącej określenia kwoty jednostkowej, będącej podstawą ustalenia kwoty dotacji na działalność Centrum Integracji Społecznej stworzonego przez organizacje pozarządowe (69,00 zł) oraz liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum, według stanu na koniec miesiąca.*

W 2022 r. w programie Centrum Integracji Społecznej w Kwilczu uczestniczyło: styczeń – 11 osób, luty – 9 osób, marzec – 8 osób, kwiecień – 15 osób, maj – 22 osoby, czerwiec – 17 osób, sierpień – 16 osób, wrzesień – 18 osób, listopad – 18 osób, grudzień – 21 osób. Centrum Integracji Społecznej w Kwilczu w 2022 r. otrzymało łącznie z dochodów własnych Gminy Kwilcz dotację w wysokości 10.000,00 zł.

W 2022 r. w programie Centrum Integracji Społecznej w Chudobczycach uczestniczyło: styczeń – 30 osób, marzec – 30 osób, kwiecień – 30 osób, październik – 27 osób, listopad – 30 osób. Centrum Integracji Społecznej w Chudobczycach w 2022 r. otrzymało łącznie z dochodów własnych Gminy Kwilcz dotację w wysokości 10.000,00 zł.

W pozostałych miesiącach Centra Integracji Społecznej nie wnioskowały o przyznanie dotacji, stąd można przypuszczać iż przychody przekraczały wydatki stąd wypłata dotacji byłaby niezasadną.

Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego

Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 122) określa organy właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego oraz ich zadania i zasady działania w tej dziedzinie, a także zasady finansowania zadań zarządzania kryzysowego.

Zgodnie z zapisami art. 2 ww. ustawy – zarządzanie kryzysowe to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej.

Art. 3 pkt 1 ustawy określa definicję sytuacji kryzysowej; należy przez to rozumieć sytuację wpływającą negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołującą znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków.

Zgodnie z art. 5 pkt 1 tworzy się Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego oraz wojewódzkie, powiatowe i gminne plany zarządzania kryzysowego, zwane „Planami zarządzania kryzysowego”. W myśl zapisów art. 19 ust. 1 ustawy organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest wójt. Do zadań wójta, burmistrza, prezydenta miasta w sprawach zarządzania kryzysowego należy m.in. kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy. Zadania, które zostało nałożone na wójta wykonywane są – zgodnie z ustawą – przy pomocy komórki organizacyjnej urzędu gminy właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego.

Gmina posiada aktualny oraz zatwierdzony przez Starostę Międzychodzkiego Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego. Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego opracowano w celu zapewnienia mieszkańcom Gminy podstawowych warunków ochrony przed niebezpieczeństwami związanymi z występowaniem klęsk żywiołowych oraz innych podobnych zagrożeń powodowanych siłami natury lub działalnością człowieka. Ma on umożliwić wypełnienie obowiązku jakie nakłada na wójta ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym*, a mianowicie zagwarantować współdziałanie samorządu i wszystkich jednostek organizacyjnych, działających na obszarze Gminy, a także umożliwić sprawne kierowanie ich działalnością w zakresie zapobiegania sytuacjom kryzysowym, przygotowanie do podejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowanie w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz odtwarzanie infrastruktury lub przywrócenie jej pierwotnego charakteru. Plan jest jednym z elementów mających na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, jest dokumentem, który moim zarządzeniem zostaje wprowadzony w życie i obowiązuje wszystkie podległe mi służby, podmioty i organizacje uczestniczące w działaniach podczas sytuacji kryzysowych. Należy przy tym wierzyć, że w sytuacjach ekstremalnych, kiedy znajdzie potrzeba ratowania ludzi lub ich mienia, można liczyć na wsparcie mieszkańców naszej Gminy. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 31 Konstytucji na każdym obywatelu spoczywa także obowiązek przestrzegania przepisów prawa w zakresie ogólnie pojętego bezpieczeństwa własnego, jak i innych obywateli. W pierwszej kolejności przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej, prawa wodnego i budowlanego. Zgodnie z

art. 86 Konstytucji natomiast, każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, iż ich nieprzestrzeganie w największym stopniu przyczynia się do wystąpienia przeważającej liczby wypadków i zagrożeń.

Organem pomocniczym wójta w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest gminny zespół zarządzania kryzysowego powoływany przez wójta, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy. Gminny Zespół wykonuje na obszarze gminy zadania przewidziane dla zespołu wojewódzkiego. Zarządzeniem nr 42/2019 Wójta Gminy Kwilcz powołany został Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego, w skład którego wchodzi osoby zatrudnione w urzędzie gminy, gminnych jednostkach organizacyjnych oraz przedstawiciele społecznych organizacji ratowniczych. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego, który stanowi ciało kolegialne pomocne przy opiniowaniu i podejmowaniu przez Wójta kluczowych decyzji z zakresu zarządzania kryzysowego. Do jego zadań należy m.in. zapewnienie przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego, współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej, nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności, współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska, współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne, realizacja zadań na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

W skład zespołu gminnego, którego pracami kieruje wójt wchodzi osoby powołane spośród osób zatrudnionych w urzędzie gminy, gminnych jednostkach organizacyjnych lub jednostkach pomocniczych oraz przedstawiciele społecznych organizacji ratowniczych.

W 2022 r, odbyły się posiedzenia Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w związku z napływem uchodźców – obywateli Ukrainy, w związku z agresją Rosji. Powołany został koordynator (p. S. Wrembel), którego głównym zadaniem było koordynowanie działań związanych udzielaniem w różnych formach wsparcia przybywającym na teren gminy obywatelom Ukrainy. W ramach wsparcia obywateli Ukrainy uruchomiona została rezerwa budżetowa wyodrębniona na cele związane z zarządzaniem kryzysowym.

Na terenie Gminy Kwilcz realizowano następujące przedsięwzięcia w ramach pomocy obywatelom Ukrainy:

- organizację zbiórek oraz zapewnienie wyżywienia,
- finansowanie przejazdów środkami transportu publicznego (zwolnienie z opłat),
- zapewnienie środków czystości i higieny osobistej, leków, odzieży i żywności oraz innych produktów i materiałów niezbędnych do bieżącego funkcjonowania,
- zapewnienie obsługi uchodźców poprzez zabezpieczenie wsparcia tłumacza (Urząd Gminy oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej),
- wspieranie procesu adaptacji, integracji w społeczności lokalnej oraz aktywizacji zawodowej (spotkanie w CKiEBP),
- dofinansowanie zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami,

- prowadzenie działań promocyjno-informacyjnych, dotyczących pomocy oferowanej obywatelom Ukrainy,
- zapewnienie interwencyjnego poradnictwa psychologicznego.

Uprawnionymi do uzyskania powyższej pomocy byli obywatele Ukrainy, którzy od dnia 24 lutego 2022 r. przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz obywatele Ukrainy posiadający Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i okazali stosowny dokument potwierdzający fakt przekroczenia granicy w tym okresie.

Gmina Kwilcz włączyła się w realizację Narodowego Programu Szczepień przeciwko Covid-19 poprzez zabezpieczenie transportu dla osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2, w tym osób niepełnosprawnych, zgodnie z decyzją Wojewody Wielkopolskiego.

Gminny program rewitalizacji

Gmina nie posiada *Gminnego programu rewitalizacji*, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.).

Najważniejsze inwestycje

Stworzenie jak najlepszych warunków bytowych mieszkańcom powinno być uznawane za nadrzędny cel rozwoju zarówno na szczeblach lokalnym, jaki i regionalnym oraz krajowym. Są one efektem działań, podejmowanych przez odpowiednie struktury władzy, w tym władze samorządowe, świadczącym o ich skuteczności i słuszności.

Ostatnich kilkanaście miesięcy to czas, w którym kolejne kryzysy nakładały się na siebie, tworząc bardzo niesprzyjające warunki gospodarcze – kryzys pandemiczny i inflacja, która była jego następstwem, szybko zostały wzmocnione przez kryzys energetyczny związany z rosyjską agresją na Ukrainę. W tym nowym otoczeniu samorządy musiały jednocześnie dostosować się do zmian regulacyjnych bezpośrednio wpływających na ich sytuację finansową

Aktywność inwestycyjna samorządu znacznie odbiega od inwestycji podmiotów gospodarczych, prowadzi ona bowiem do poprawy bytu społeczności lokalnej i zaspokajania jej potrzeb, a jednocześnie gwarantuje trwały rozwój jednostki przez aktywizację gospodarczą regionu. Inwestycje prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego charakteryzują się tym, że są dedykowane interesowi publicznemu. Jak wskazuje M. Kulesza, inwestycje realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego przynoszą „korzyść dla interesu publicznego”. Projekty infrastrukturalne, zarówno te dotyczące infrastruktury technicznej (drogi, gospodarka wodno-ściekowa) jak i społecznej, realizowane w samorządzie, stanowią podstawę dla wypełniania głównego celu działalności samorządu, jakim jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej.

Inwestycje podejmowane przez samorządy są podstawowym czynnikiem rozbudowy lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej, a w konsekwencji powiększenia majątku gminy. Z tych właśnie względów wielkość inwestycji traktowana jest jako ważny wskaźnik jej rozwoju i kondycji finansowej.

Obserwowane w ostatnich latach zjawiska kryzysu gospodarczego związanego z pandemią a później wybuchem wojny na Ukrainie, ale także zmiany w zakresie prawa wpływają na wielkość dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego, poziom bezrobocia czy nasilające się negatywne zjawiska demograficzne. W konsekwencji konieczna jest stała potrzeba weryfikacji planów budżetowych oraz prognozowania nadwyżki wolnych środków budżetu operacyjnego w kontekście zdolności do finansowania nowych projektów inwestycyjnych, zwłaszcza w perspektywie wieloletniej.

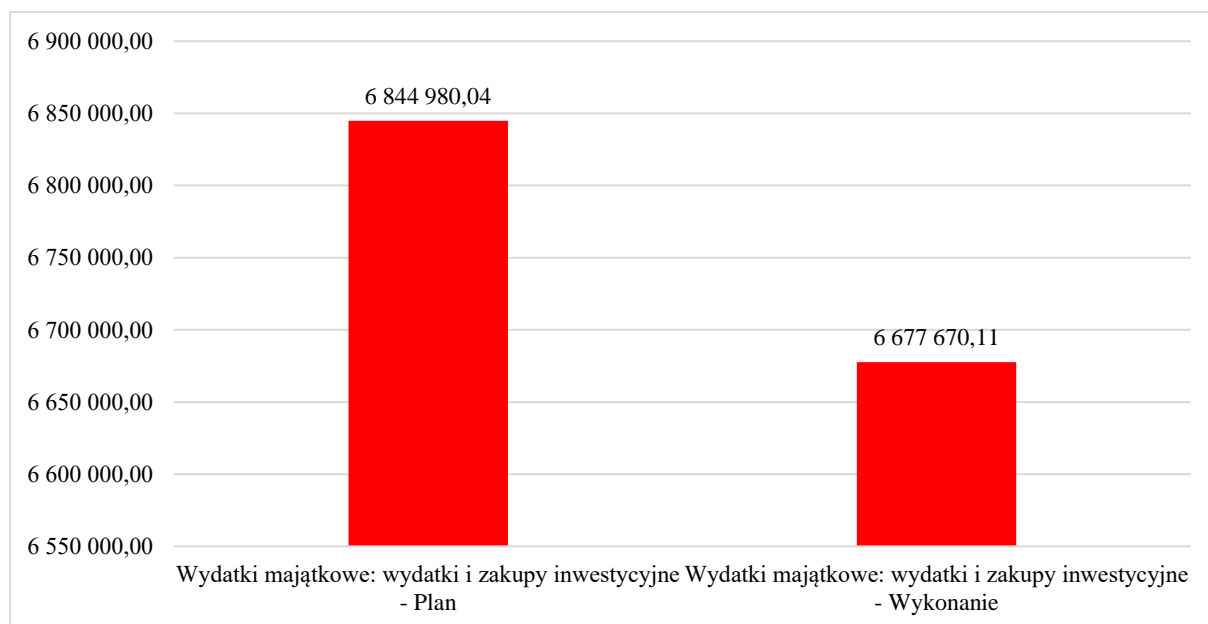
Ostatnie pandemiczne lata oraz ubiegły rok: galopująca inflacja, zapowiedź wysokich cen prądu, gazu czy problemy z dostępnością węgla to nowe sytuacje, z którymi musieli się mierzyć zarówno mieszkańcy, jak i samorząd. Także przeprowadzona reforma w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) spowodowała, iż jej koszty odczuły także samorządy, do których trafia około połowy wpływów z tego podatku. W przypadku budżetu państwa ubytek był znacznie mniejszy, bo obniżenie wpływów z PIT zostało w dużej mierze zrekompensowane zwiększonymi wpływami z podatku VAT (niższe podatki płacone przez mieszkańców pobudziły indywidualny popyt konsumpcyjny). W przypadku samorządów takiej amortyzującej poduszki niestety nie ma, jako że nie mają one udziału w podatku od wartości

dodanej. Polityka zmniejszania obciążeń fiskalnych gospodarki i obywateli przynosi odczuwalne korzyści dla mieszkańców, zaś samorząd musi ponosić część kosztów wynikających z tego pożądanego zwrotu. Powyższe spowodowało zmniejszenie roli dochodów własnych w budżetach samorządowych. Można by przyjąć, że dochody te zostały zastąpione transferami, w postaci dotacji z budżetu państwa na realizację wnioskowanych zadań – Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Istotny jest także wzrost kosztów, które obciążają budżety samorządowe, a nie są związane z decyzjami podejmowanymi przez władze lokalne. Od lat obserwujemy rosnącą różnicę między faktycznymi kosztami utrzymania szkół i wielkością subwencji oświatowej otrzymywanej przez samorządy gminne. W 2022 roku dodatkowym czynnikiem zwiększającym koszty było pojawienie się w szkołach uczniów – uchodźców z objętej wojną Ukrainy. Drugą istotną zmienną jest wzrost kosztów kredytów czy wzrost cen energii i paliw (prądu, gazu), który znacząco przekracza średni poziom inflacji i generuje koszty, np. w zakresie oświetlenia ulic czy ogrzewania obiektów samorządowych (urzędów, ale także szkół, obiektów gminnych itp.) a przede wszystkim wpływa na koszty realizowanych inwestycji.

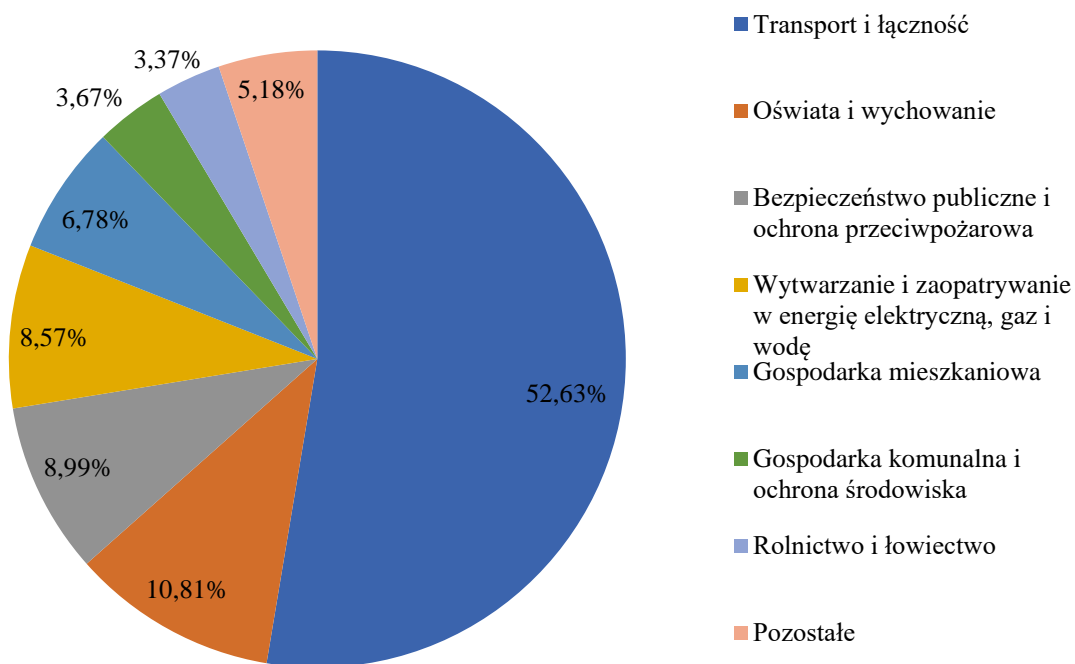
Rok 2022 mimo wielu obiektywnych trudności zakończył się w Gminie Kwilcz pomyślnie pod kątem wielu zrealizowanych inwestycji. Nie byłyby one możliwe bez pozyskania dodatkowych środków, między innymi z Programu Polski Ład czy też z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Gmina Kwilcz w 2022 roku przeznaczyła na realizację inwestycji (wydatki majątkowe: zadania i zakupy inwestycyjne) kwotę 6.844.980,01 zł. Wydatkowano w ramach realizacji inwestycji kwotę 6.667.670,11 zł (plan wykonano w 97,56%).

Wydatki majątkowe: wydatki i zakupy inwestycyjne
(dane własne)

Dział	Wyszczególnienie	Plan w zł	Wykonanie w zł	Realizacja planu w %	Udział w %
600	Transport i łączność	3 515 767,50	3 514 586,64	99,97%	52,63%
801	Oświata i wychowanie	722 322,00	721 899,40	99,94%	10,81%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	600 000,00	600 000,00	100,00%	8,99%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	580 000,00	571 983,12	98,62%	8,57%
700	Gospodarka mieszkaniowa	459 000,00	453 039,40	98,70%	6,78%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	341 080,55	245 195,00	71,89%	3,67%
010	Rolnictwo i łowiectwo	227 000,00	224 937,20	99,09%	3,37%
750	Administracja publiczna	219 809,99	219 809,99	100,00%	3,29%
851	Ochrona zdrowia	100 000,00	96 219,36	96,22%	1,44%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	30 000,00	30 000,00	100,00%	0,45%
758	Różne rozliczenia	50 000,00	0,00	0,00%	0,00%
	Razem wydatki majątkowe	6 844 980,04	6 677 670,11	97,56%	100,00%

Odnosząc powyższe kwoty do ogółu wydatków budżetowych podkreślić należy, że na zadania inwestycyjne w 2022 roku wydatkowano 15,25% ogółu wydatków budżetowych (wykonanie wydatków budżetowych – 43.795.190,80 zł). W rzeczywistości odsetek wydatków budżetowych na zadania inwestycyjne byłby wyższy (aby odnieść choćby do lat wcześniejszych), gdyby od ogółu wydatków odjąć zadania o charakterze jednorazowym, nie występujące dotychczas w finansach samorządowych (np. dopłaty do źródeł ciepła i energii czy realizacja zadania związanego z dystrybucją węgla)

Do najważniejszych inwestycji zrealizowanych w 2022 roku należały:

1. Przebudowa drogi gminnej na odcinku Kwilcz – Stara Dąbrowa

Zakres robót obejmował sfrezowanie nawierzchni istniejącego asfaltu, szalowanie, oczyszczenie poboczy, prace ziemne i korytowanie, wyrównanie poziomu drogi, budowa poboczy, podbudowa z pianobetonu PB 1200 – około 15 cm, impregnacja pianobetonu i skropienie emulsją asfaltową oraz warstwa asfaltu AC11S, 3 cm. Prace prowadzone były w obrębie istniejącego pasa drogowego oraz istniejącej nawierzchni. Umowa została podpisana z firmą Celer Polska Sp. z o.o. z Poznania. W realizacji inwestycji zastosowano technologię wykonania podbudowy z pianobetonu, który ze względu na swoje parametry wytrzymałościowe doskonale sprawdza się w tego typu realizacjach. W ramach zadania wykonano 13.636 m² drogi. Z budżetu wydatkowano kwotę 2.628.216,00 zł

2. Modernizacja hydroforni w Luboszu

Etap II inwestycji realizowanej w roku 2021 w ramach dofinansowania otrzymanego w kwocie 800.000,00 zł z RFIL dla gmin z przeznaczeniem na inwestycje realizowane w miejscowościach, w których funkcjonowały zlikwidowane PPGR. W 2022 r. w ramach zadania wykonano prace w zakresie związanym z montażem podziemnego zbiornika na wodę do picia z HDPE w kształcie walca o pojemności 50 m³ zgodnie z projektem zagospodarowania terenu oraz projektem architektoniczno – budowlanym. Wykonawcą zadania była IMTECHNIKA Sp. z o.o. z siedzibą w Kruszewie. Z budżetu w roku 2022 wydatkowano kwotę 571.983,12 zł.

3. Zakup ciężkiego pojazdu ratowniczo-gaśniczego

Realizacja zadania polegającego na udzieleniu dotacji celowej w kwocie 600.000,00 zł dla OSP Kwilcz na dofinansowanie zakupu inwestycyjnego pn. „Zakup ciężkiego pojazdu ratowniczo-gaśniczego”, w związku z otrzymaniem nagrody w ramach konkursu „Rosnąca Odporność” – konkursu dla gmin z najwyższym poziomem zaszczepienia mieszkańców pełnym cyklem szczepień przeciwko COVID-19 zgodnie z ustawą z dnia 31 marca 2020 r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw*, w związku z działaniami związanymi z zapobieganiem rozprzestrzeniania się i profilaktyką COVID-19. Zadanie dofinansowane z budżetu państwa w ramach dotacji MSWiA oraz dotacji KSRG oraz ze środków pochodzących z odpisów z firm ubezpieczeniowych zgodnie z zatwierdzonym wykazem jednostek OSP przewidzianych do dofinansowania na zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych w 2022 r.. Dotacja została przekazana na podstawie umowy nr 160/2022 z dnia 01.12.2022 r. W ramach dofinansowania

zakupiono ciężki samochód specjalistyczny ratowniczo-gaśniczy z napędem na 4x4 SCANIA N323 P370 rok produkcji 2022 wraz z wyposażeniem o wartości 1.317.330,00 zł.

4. Remont budynku sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Kwilczu

Realizacja zadania inwestycyjnego w związku z uszkodzeniem i zerwaniem części dachu na sali sportowej na skutek silnych wiatrów w lutym 2022 r. W ramach zadania wykonano następujące prace: rozbiórka pokrycia z papy i elementów nienadających się do użytku, izolacja cieplna i przeciwdźwiękowa z płyt styropapy, pokrycie dachu papą termozgrzewalną, posmarowanie dachu warstwą lakieru ochronnego, wzmocnienie gzymsu, założenie rynien dachowych i spustowych, montaż wywietrzaków dachowych wentylacyjnych, instalacji odgromowej, wymiana instalacji elektrycznej, instalacja zasilania rolet, wymiana rozdzielni i montaż oświetlenia, wymiana drzwi, kaloryferów, piłkochwyłów, siatek i kotar grodzących, tablic wyników, malowanie sali, okładziny akustyczne ścienne, – renowacja podłogi. W 2022 roku z budżetu wydatkowano kwotę 666.322,00 zł (środki w wysokości 256.322,00 zł pochodziły z odszkodowania od T.U.W. Warszawa, oraz w wysokości 120.000,00 zł z Ministerstwa Finansów – zwiększenia Gminie Kwilcz części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2022 ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej z tytułu pomocy jednostkom samorządu terytorialnego w usuwaniu skutków zdarzeń losowych w budynkach szkół i placówek oświatowych publicznych, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, pozostała kwota środki własne).

5. Budowa zaplecza na potrzeby zarządzania kryzysowego

Realizacja zadania inwestycyjnego polegającego na budowie zaplecza na potrzeby zarządzania kryzysowego mającego na celu wspieranie działań związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się i profilaktyką COVID-19. Zadanie dofinansowane w kwocie 270.000,00 zł w związku z otrzymaniem nagrody w ramach konkursu „Rosnąca Odporność” – konkursu dla gmin z najwyższym poziomem zaszczepienia mieszkańców pełnym cyklem szczepień przeciwko COVID-19 zgodnie z ustawą z dnia 31 marca 2020 r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołany nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw*. We wrześniu 2022r. podpisano umowę z wykonawcą prac na rozbiórkę istniejących pomieszczeń gospodarczych wraz z budową pomieszczeń zarządzania kryzysowego w formule zaprojektuj i wybuduj. Wykonawcą inwestycji był PROMET Budownictwo Stalowe sp. z o.o. z Obornik. Z budżetu wydatkowano kwotę 453.036,40 zł,

6. Budowa (przebudowa) dróg dojazdowych do gruntów rolnych w obrębie Chudobczyce i Lubosz

W marcu 2022 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego podjął Uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Kwilcz na realizację powyższego zadania. W ramach zadania wykonano nawierzchnię wraz z wykorytowaniem, z płyt betonowych typu PDTP o wymiarach 120/80/16 cm w układzie parowym. Wolną przestrzeń między betonowymi pasami umocniona kruszywem - gruzobetonem (warstwa odsączająca – piasek 5 cm, kruszywo - gruzobeton na grubości 20 cm, tłuczeń 0-31,5mm na grubości 5 cm). W ramach zadania ułożono 680 m.b.

drogi W budżecie wydatkowano kwotę 398.992,32 zł, zaś wykonawcą zadania był Zakład Obsługi Mienia Samorządowego Sp. z o.o.

7. Budowa ul. Różanej w Kwilczu – II etap

Zadanie zostało zlecone do realizacji Zakładowi Obsługi Mienia Samorządowego Sp. z o.o. W ramach zadania wykonano nawierzchnię utwardzoną z kostki brukowej typu domino o grubości 8 cm na powierzchni 823 m² na podbudowie z betonu C8/10 o grubości – po zagęszczeniu- 10 cm oraz ułożeniem krawężnika na całej długości 195 metrów. Z budżetu wydatkowano kwotę 224.508,92 zł.

8. Budowa drogi – ul. Konwaliowa w Kwilczu

W ramach realizacji inwestycji wykonano nawierzchnię z kostki typu domino o grubości 8 cm wraz z obustronnymi krawężnikami na powierzchni 1045 m². Zadanie zostało zrealizowane w terminie. Umowa została podpisana dnia 4 kwietnia 2022 z Zakładem Obsługi Mienia Samorządowego Sp. z o.o. Z budżetu wydatkowano kwotę 219.517,90 zł.

Rozpoczęto także realizację zadań, których finalizacja nastąpi w roku 2023:

1. **Modernizacja stacji uzdatniania wody Mościejewo i Wituchowo oraz studni w Kurnatowicach i Luboszu** (całkowita wartość zadania to kwota 3.490.000,00 zł);
2. **Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Mechnacz – Prusim** (w związku z przedłużającymi się procedurami z zakresu zamówień publicznych zadanie w zakresie realizacji inwestycji zostało przeniesione do realizacji na rok 2023 w wysokości 600 000,00 zł. W roku 2022 planowano wykonanie dokumentacji projektowej w kwocie 100 000,00 zł – zadanie zostało uwzględnione jako tzw/ ;wydatek niewygasający”);
3. **Budowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych dla Gminy Kwilcz** (w 2022 roku z budżetu wydatkowano kwotę 57.195,00 zł na wykonanie projekt budowy PSZOK; realizacja zadania nastąpi w 2023 roku – całkowita wartość zadania to kwota 1.399.581,20 zł)

Gmina zrealizowała także projekt *Cyfrowa gmina*. Realizacja projektu zgodnie z zawartą umową o powierzenie grantu w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1. Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotyczącej realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina” polegała na zrealizowaniu zakupów inwestycyjnych, w tym: scanner, serwer do serwerowni oraz program do Elektronicznego Obiegu Dokumentów. Wartość projektu 191.310,00 zł (wydatki bieżące 89.500,00 zł, zakupy inwestycyjne 101.810,00 zł). Z budżetu na zakupy inwestycyjne wydatkowano kwotę 101.810,00 zł.

Dokonano także zakup sprzętu medycznego na rzecz S.P. Z.O.Z. w Międzychodzie. W ramach zadania zakupiono Oxymetr na Oddział Neonatologiczny - aparat do badania zapotrzebowania noworodka w tlen oraz Zestaw Endoskopowy na potrzeby nowego Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii celem pełnego diagnozowania układu oddechowego pacjentów w ciężkich stanach w trakcie intensywnej terapii. W 2022 roku wydatkowano z budżetu kwotę 96.219,36

zł (zestaw endoskopowy kwota 93.420,00 zł, oxymetr kwota 2. 799,36 zł). Sprzęt przekazano S.P. Z.O.Z. w Międzychodzie na podstawie umowy darowizny sprzętu medycznego.

Gmina – na podstawie złożonego w 2021 roku wniosku – otrzymała także dotację celową w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1. Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotyczącej realizacji projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR” z przeznaczeniem na zakup laptopów dla dzieci z rodzin pegeerowskich. Realizacja zadania polegała na dokonaniu zakupu 399 szt. laptopów oraz przekazaniu ich beneficjentom pomocy (na zasadach określonych w projekcie grantowym „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR”). Na realizację zadania wydatkowano kwotę 996.263,10 zł.

Budżet obywatelski

Budżet obywatelski jest szczególną formą konsultacji społecznych, w ramach którego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy.

W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy. Rada Gminy w toku prac nad projektem uchwały budżetowej nie może usuwać lub zmieniać w stopniu istotnym zadań wybranych w ramach budżetu obywatelskiego.

W gminach będących miastami na prawach powiatu utworzenie budżetu obywatelskiego jest obowiązkowe, w pozostałych gminach instytucja ta ma charakter fakultatywny.

W roku 2022 roku w Gminie Kwilcz nie funkcjonował budżet obywatelski.

Realizacja uchwał rady gminy

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* Wójt jest organem wykonawczym Gminy do którego zadań należy m.in. wykonywanie uchwał Rady Gminy. Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Wójt przy pomocy Urzędu Gminy realizował uchwały podjęte przez Radę Gminy w 2022 r. w sposób określony uchwałami.

W 2022 roku Rada Gminy obradowała na 10 sesjach zwyczajnych i 1 nadzwyczajnej oraz podjęła 78 uchwał (wszystkie sesje w trybie stacjonarnym).

Wśród podjętych przez Radę uchwał większość dotyczyła koniecznych zmian budżetowych (w tym zmian W.P.F.), spraw z zakresu gospodarki komunalnej, zagospodarowania przestrzennego gminy, spraw związanych z oświatą i ochroną środowiska.

Podjęte przez Radę Gminy uchwały Wójt zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy *o samorządzie gminnym* przekazał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru jakimi są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Wielkopolski, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa.

W podjętych przez Radę Gminy uchwałach organy nadzoru nie dopatrzyły się nieprawidłowości potwierdzając tym samym fakt, że uchwały są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i nie naruszają właściwego gospodarowania finansami publicznymi.

Nie zaszła również potrzeba wydawania przez organ nadzoru jakim jest Wojewoda Wielkopolski zarządzeń zastępczych w trybie art. 98a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym*.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *o dostępie do informacji publicznej* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1330 z późn. zm.), wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Wszystkie uchwały zostały przez organ wykonawczy gminy wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa.

Szczegółowy sposób wykonania uchwał zawiera poniższa tabela:

L.p.	Nr i data uchwały	Przedmiot uchwały	Sposób wykonania uchwały
1.	Uchwała nr XXXIV/279/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 lutego 2022 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2022	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lutego 2022 r. – poz. 1499. Uchwałę zrealizowano.
2.	Uchwała nr XXXIV/280/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 lutego 2022 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco.
3.	Uchwała nr XXXIV/281/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 lutego 2022 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu na dofinansowanie bieżącej działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kwilczu	Uchwałę zrealizowano.
4.	Uchwała nr XXXIV/282/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 lutego 2022 r.	w sprawie wspólnej realizacji publicznego transportu zbiorowego na obszarze Gminy Kwilcz oraz Gminy Pniewy	Uchwała realizowana na bieżąco.
5.	Uchwała nr XXXIV/283/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 lutego 2022 r.	w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy biorących udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lutego 2022 r. – poz. 1500. Uchwała uchylona uchwałą nr XXXVII/303/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników OSP
6.	Uchwała nr XXXIV/284/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 lutego 2022 r.	w sprawie przyjęcia przez Gminę Kwilcz zadania zarządzania publicznymi drogami wojewódzkimi w granicach administracyjnych miejscowości Kwilcz w zakresie pielęgnacji zieleni przydrożnej drogi wojewódzkiej	Uchwałę zrealizowano.

7.	Uchwała nr XXXIV/285/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 lutego 2022 r.	w sprawie zatwierdzenia planów pracy komisji stałych Rady Gminy Kwilcz na 2022 rok	Uchwała realizowana przez Radę Gminy Kwilcz.
8.	Uchwała nr XXXIV/286/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 lutego 2022 r.	w sprawie przyjęcia Regulaminu wykonania i finansowania przedsięwzięcia pn. "Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, inwentarskich oraz gospodarczych na terenie Gminy Kwilcz w roku 2022"	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lutego 2022 r. – poz. 1501. Uchwałę zrealizowano.
9.	Uchwała nr XXXIV/287/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 lutego 2022 r.	w sprawie zmiany uchwały Nr VI/42/2019 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 marca 2019r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Kwilcz, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lutego 2022 r. – poz. 1502. Uchwała realizowana na bieżąco.
10.	Uchwała nr XXXIV/288/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 lutego 2022 r.	w sprawie ustalenia wstępnej lokalizacji przystanków komunikacyjnych przy drogach powiatowych	Uchwałę zrealizowano.
11.	Uchwała nr XXXV/289/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 9 marca 2022 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2022.	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 marca 2022 r. – poz. 2145. Uchwałę zrealizowano.
12.	Uchwała nr XXXVI/290/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2022.	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 kwietnia 2022 r. – poz. 2665. Uchwałę zrealizowano.

13.	Uchwała nr XXXVI/291/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco.
14.	Uchwała nr XXXVI/292/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r.	w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w 2023 roku.	Uchwałę zrealizowano.
15.	Uchwała nr XXXVI/293/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r.	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kwilcz na lata 2022 - 2025.	Uchwała realizowana na bieżąco.
16.	Uchwała nr XXXVI/294/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r.	w sprawie "Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kwilcz na 2022 rok".	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 kwietnia 2022 r. – poz. 2666. Uchwałę zrealizowano.
17.	Uchwała nr XXXVI/295/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r.	w sprawie przyjęcia Regulaminu dofinansowania usuwania folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej przy udziale Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na terenie Gminy Kwilcz w roku 2022.	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 22 kwietnia 2022 r. – poz. 3191. Uchwałę zrealizowano.
18.	Uchwała nr XXXVI/296/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r.	w sprawie wykazu kąpielisk na rok 2022 na terenie Gminy Kwilcz.	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 kwietnia 2022 r. – poz. 2667. Uchwałę zrealizowano.
19.	Uchwała nr XXXVI/297/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r.	w sprawie przekazania petycji według właściwości.	Uchwałę zrealizowano.

20.	Uchwała nr XXXV/298/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r.	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Kwilcz na 2022 rok.	Uchwała realizowana przez Radę Gminy Kwilcz.
21.	Uchwała nr XXXVI/299/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r.	określenia zakresu pomocy, jaką można zapewnić obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Uchwałę zrealizowano.
22.	Uchwała nr XXXVII/300/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 kwietnia 2022 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2022	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 maja 2022 r. – poz. 3713. Uchwałę zrealizowano.
23.	Uchwała nr XXXVII/301/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 kwietnia 2022 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco.
24.	Uchwała nr XXXVII/302/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 kwietnia 2022 r.	w sprawie: nadania nazwy ulicy we wsi Kwilcz, gm. Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 maja 2022 r. – poz. 3714. Uchwałę zrealizowano.
25.	Uchwała nr XXXVII/303/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 kwietnia 2022 r.	w sprawie ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników OSP	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 11 maja 2022 r. – poz. 3715. Uchwała realizowana na bieżąco.
26.	Uchwała nr XXXVII/304/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 kwietnia 2022 r.	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności gruntowej przejazdu i przechodu na działce nr 38 obręb Kurnatowice.	Uchwała realizowana na bieżąco.

27.	Uchwała nr XXXVIII/305/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 21 czerwca 2022 r.	w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Kwilcz	Uchwała deklaratoryjna.
28.	Uchwała nr XXXVIII/306/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 21 czerwca 2022 r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2021 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Kwilcz za 2021 rok.	Uchwała deklaratoryjna.
29.	Uchwała nr XXXVIII/307/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 21 czerwca 2022 r.	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Kwilcz absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2021 rok.	Uchwała deklaratoryjna.
30.	Uchwała nr XXXIX/308/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2022.	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 8 lipca 2022 r. – poz. 5213. Uchwałę zrealizowano.
31.	Uchwała nr XXXIX/309/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz.	Uchwała realizowana na bieżąco.
32.	Uchwała nr XXXIX/310/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej na rzecz Powiatu Międzychodzkiego.	Uchwałę zrealizowano.

33.	Uchwała nr XXXIX/311/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	w sprawie przyznania dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich i restauratorskich przy ołtarzu bocznym pw. Ukrzyżowania oraz Ambony w Kościele Parafialnym pw. Św. Michała Archanioła w Kwilczu	Uchwałę zrealizowano.
34.	Uchwała nr XXXIX/312/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności gruntowej przejazdu i przechodu na działkach nr 563/11 i 563/12 obręb Kwilcz	Uchwałę zrealizowano.
35.	Uchwała nr XXXIX/313/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności gruntowej przejazdu i przechodu na działkach nr 486/2 i 628/3 obręb Kwilcz	Uchwałę zrealizowano.
36.	Uchwała nr XXXIX/314/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	w sprawie ustalenia lokalizacji targowisk i regulaminu targowiska w Kwilczu i Luboszu	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 8 lipca 2022 r. – poz. 5214. Uchwała realizowana na bieżąco.
37.	Uchwała nr XXXIX/315/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	w sprawie wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników oraz uchwalenia regulaminu określającego zasady prowadzenia tego handlu	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 8 lipca 2022 r. – poz. 5215. Uchwała realizowana na bieżąco.
38.	Uchwała nr XXXIX/316/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	w sprawie ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w gminie Kwilcz na rok szkolny 2022/2023.	Uchwałę uchylono Uchwała nr XLIII/346/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie ustalenia stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu w gminie Kwilcz na rok szkolny 2022/2023

39.	Uchwała nr XXXIX/317/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	zmieniająca Uchwałę nr XLVIII/328/2018 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie Statutu Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 8 lipca 2022 r. – poz. 5217. Rozstrzygnięcie nadzorcze nr NP-II.4131.1.207.2022.5 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 27 lipca 2022 r. orzekające nieważność § 1 pkt 6 uchwały XXXIX/317/2022 Rady Gminy Kwilcz. Uchwała realizowana na bieżąco.
40.	Uchwała nr XXXIX/318/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	zmieniająca Uchwałę nr L/332/2018 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie statutu instytucji kultury „Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteka Publiczna” w Kwilczu.	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 8 lipca 2022 r. – poz. 5218. Uchwała realizowana na bieżąco.
41.	Uchwała nr XXXIX/319/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	w sprawie rozpatrzenia petycji.	Uchwałę zrealizowano.
42.	Uchwała nr XXXIX/320/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	w sprawie zaopiniowania projektu Audytu krajobrazowego Województwa Wielkopolskiego	Uchwałę zrealizowano.
43.	Uchwała nr XXXIX/321/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 czerwca 2022 r.	w sprawie nadania nazwy ulicy we wsi Kwilcz, gm. Kwilcz.	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 8 lipca 2022 r. – poz. 5219. Uchwałę zrealizowano.
44.	Uchwała nr XL/322/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2022 r.	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2022 r. – poz. 6689. Uchwałę zrealizowano.

45.	Uchwała nr XL/323/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r.	zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia WPF	Uchwała realizowana na bieżąco.
46.	Uchwała nr XL/324/324/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r.	zmieniająca Uchwałę nr IV/23/2015 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie Statutu Sołectwa Orzeszkowo	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2022 r. – poz. 6705. Uchwała realizowana na bieżąco.
47.	Uchwała nr XL/325/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r.	w sprawie zmiany uchwały Nr XX/136/2016 Rady Gminy Kwilcz z dnia 17 maja 2016 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek nauczycielom, którym udzielono stanowisko kierownicze oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli w szkołach i przedszkolu, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco.
48.	Uchwałą nr XL/326/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r	. w sprawie zmiany uchwały nr X/79/2019 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli szkół i przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2022 r. – poz. 6690. Uchwała realizowana na bieżąco.
49.	Uchwała nr XL/327/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r.	w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco.
50.	Uchwała nr XL/328/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki nr 130/1 i 119 obręb Kubowo-Dąbrowa, gmina Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2022 r. – poz. 6691. Uchwała realizowana na bieżąco.
51.	Uchwała nr XL/329/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 162/18, 162/19, 162/11, 162/20, 162/21 i 159/4 obręb Kwilcz, gmina Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2022 r. – poz. 6692. Uchwała realizowana na bieżąco.

52.	Uchwała nr XL/330/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki nr 71/2 obręb Chudobczyce, gmina Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2022 r. – poz. 6693. Uchwała realizowana na bieżąco.
53.	Uchwała nr XL/331/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki nr 712/2 obręb Kwilcz, gmina Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2022 r. – poz. 6694. Uchwała realizowana na bieżąco.
54.	Uchwała nr XL/332/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek nr 326, 327, 328 i 355 obręb Miłostowo, gmina Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2022 r. – poz. 6695. Uchwała realizowana na bieżąco.
55.	Uchwała nr XL/333/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 września 2022 r.	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie w trybie bezprzetargowym, gruntu działki nr 620/2 położonej w Kwilczu	Uchwałę zrealizowano.
56.	Uchwała nr XLI/334/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 5 października 2022 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2022	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 października 2022 r. – poz. 7324. Uchwałę zrealizowano.
57.	Uchwała nr XLI/335/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 5 października 2022 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco.
58.	Uchwała nr XLI/336/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 5 października 2022 r.	zmieniająca Uchwałę nr XLVIII/328/2018 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie Statutu Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 14 października 2022 r. – poz. 7325. Uchwała realizowana na bieżąco. Uchwała realizowana na bieżąco.
59.	Uchwała nr XLII/337/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 4 listopada 2022 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2022	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 22 listopada 2022 r. – poz. 8248. Uchwałę zrealizowano.

60.	Uchwała nr XLII/338/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 4 listopada 2022 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco.
61.	Uchwała nr XLII/339/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 4 listopada 2022 r.	w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok”.	Uchwała realizowana na bieżąco.
62.	Uchwała nr XLII/340/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 4 listopada 2022 r.	w sprawie nadania nazwy ulicy we wsi Kwilcz, gm. Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 listopada 2022 r. – poz. 8175. Uchwałę zrealizowano.
63.	Uchwała nr XLII/341/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 4 listopada 2022 r.	w sprawie ustalenia stawek podatku od nieruchomości i zwolnień z podatku od nieruchomości	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 listopada 2022 r. – poz. 8176. Uchwała realizowana na bieżąco.
64.	Uchwała nr XLII/342/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 4 listopada 2022 r.	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 listopada 2022 r. – poz. 8177. Uchwała realizowana na bieżąco.
65.	Uchwała nr XLII/343/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 4 listopada 2022 r.	w sprawie zmiany Uchwały nr XIV/90/2015 Rady Gminy Kwilcz w sprawie ustalenia wysokości opłaty targowej oraz zasad i sposobu jej poboru	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 listopada 2022 r. – poz. 8178. Uchwała realizowana na bieżąco.
66.	Uchwała nr XLIII/344/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 listopada 2022 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2022	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 5 grudnia 2022 r. – poz. 8964. Uchwałę zrealizowano.

67.	Uchwała nr XLIII/345/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 listopada 2022 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej	Uchwała realizowana na bieżąco.
68.	Uchwała nr XLIII/346/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 listopada 2022 r.	w sprawie ustalenia stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu w gminie Kwilcz na rok szkolny 2022/2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 grudnia 2022 r. – poz. 8869. Uchwała realizowana na bieżąco.
69.	Uchwała nr XLIII/347/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 listopada 2022 r.	w sprawie wystąpienia Gminy Kwilcz ze Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka „Obra - Warta”	Uchwałę zrealizowano.
70.	Uchwała nr XLIII/348/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 listopada 2022 r.	w sprawie zmiany „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kwilcz”, określonego Uchwałą Nr XVII/128/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kwilcz”	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 grudnia 2022 r. – poz. 8870. Uchwała realizowana na bieżąco.
71.	Uchwała nr XLIV/349/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 14 grudnia 2022 r.	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2023-2028	Uchwała realizowana na bieżąco.
72.	Uchwała nr XLIV/350/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 14 grudnia 2022 r.	w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 16 grudnia 2022 r. – poz. 9699. Uchwała realizowana na bieżąco.
73.	Uchwała nr XLIV/351/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 14 grudnia 2022 r.	w sprawie ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2022	Uchwała realizowana na bieżąco.

74.	Uchwała nr XLIV/352/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 14 grudnia 2022 r.	w sprawie nadania statutu Młodzieżowej Rady Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 3 stycznia 2023 r. – poz. 32. Uchwała realizowana na bieżąco.
75.	Uchwała nr XLIV/353/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 14 grudnia 2022 r.	w sprawie przyjęcia zadań Powiatu Międzychodzkiego w zakresie bieżącego utrzymania ulic: Miłostowska, Gumna, Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Kwilczu.	Uchwała realizowana na bieżąco.
76.	Uchwała nr XLIV/354/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 14 grudnia 2022 r.	w sprawie przyjęcia przez Gminę Kwilcz zadania zarządzania publicznymi drogami wojewódzkimi w granicach administracyjnych miejscowości Kwilcz w zakresie pielęgnacji zieleni przydrożnej drogi wojewódzkiej.	Uchwała realizowana na bieżąco.
77.	Uchwała nr XLIV/355/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 14 grudnia 2022 r.	w sprawie udzielenia w roku 2023 pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu w formie dotacji celowej na dofinansowanie zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka dla dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco.
78.	Uchwała nr XLIV/356/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 14 grudnia 2022 r.	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kwilcz na lata 2023-2025	Uchwała realizowana na bieżąco.

Zmarł Pan Walenty Wyrwał, Zasłużony dla Gminy Kwilcz

W dniu 21 stycznia 2022 r. zmarł śp. Walenty Wyrwał, Zasłużony dla Gminy Kwilcz. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w Kwilczu w dniu 26 stycznia 2022 r.

Pan Walenty Wyrwał urodził się 2 lutego 1926 roku w Orzeszkowie. W latach 1933-1939 uczęszczał do Publicznej Szkoły Powszechnej w Kwilczu. Wybuch II wojny światowej przerwał jego edukację. Klasę siódmą ukończył dopiero w kwietniu 1946 r. Po wybuchu II wojny światowej od stycznia 1940 r. przymusowo pracował w majątku hrabiego Kwileckiego zarządzanym przez Niemca, dr Schulza. Po zakończeniu II wojny światowej, do 1946 roku był robotnikiem w Nieruchomościach Rolnych w Kwilczu. W kwietniu 1947 r. został powołany do służby wojskowej w 26 Pułku Piechoty w Jarosławiu. Ukończył Szkołę Podoficerską Wojsk Inżynieryjno – Saperskich w Dębicy. W czasie służby wojskowej brał udział w ochronie ludności cywilnej przed Ukraińską Powstańcza Armią (UPA) w okolicach Jarosławia, Sanoka, Dębicy, Komańczy, Birczy, Romanów, Ustrzyk Górnych, Jasła, Krosna i wielu innych miejscowości.

Po powrocie z wojska, w kwietniu 1949 roku wrócił w rodzinne strony, do Orzeszkowa. Poszukiwał pracy i został zatrudniony w Urzędzie Gminy w Kwilczu jako poborca podatkowy. Od 1 lutego 1950 roku rozpoczął pracę w Banku Ludowym w Kwilczu, gdzie przepracował 30 lat – najpierw jako kasjer, później księgowy, a na końcu kierownik i dyrektor. W latach 1956 - 1986 był prezesem Zarządu Banku Spółdzielczego w Kwilczu i dalej, do 1991 roku członkiem tego Zarządu. Będąc na stanowisku dyrektora przeprowadził liczne zewnętrzne i wewnętrzne remonty budynku banku. Zaadaptował opuszczone mieszkanie służbowe na biura, później dostosował istniejące pomieszczenia biurowe do lepszej obsługi klientów. W trakcie zarządzania została podniesiona sprawność obsługi klientów i organizacji pracy, zakupiono maszyny liczące i księgujące, wprowadzono obrót bezgotówkowy i rozpropagowano w całej gminie książeczkę oszczędnościową banku. Dzięki tej pracy bank zajął II lokatę w skali kraju w ramach konkursu oszczędzania wśród ludności. Pan Walenty Wyrwał aktywnie propagował, wspólnie z dyrekcją szkoły i kadrą pedagogiczną, wśród uczniów oszczędzanie w SKO. Z jego inicjatywy do szkół na terenie gminy Kwilcz zostały wprowadzone Szkolne Kasy Oszczędnościowe (SKO), które z roku na rok uzyskiwały coraz lepsze rezultaty w konkursach oszczędzania, by w końcu zająć I miejsce w województwie i w kraju. Oprócz pracy zawodowej udzielał się także społecznie: przez okres 20 lat był radnym w Kwilczu, wchodził w skład Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej (GRN), a przez 2 lata pełnił funkcję przewodniczącego GRN. Pan Walenty Był członkiem wspierającym OSP w Kwilczu, a jako pszczelarz – amator udzielał się także w związku pszczelarskim. Po powstaniu Związku Bojowników o Wolność i Demokrację, później po przekształceniu nazwy na Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych był jego członkiem, skarbnikiem, sekretarzem, wiceprezesem i prezesem. Pan Walenty Wyrwał sporządził także imienną listę obrońców ojczyzny 1939 – 1945, uczestników Armii Krajowej, Armii gen. Andersa, II Armii Wojska Polskiego i byłych więźniów obozów koncentracyjnych. Wspólnie z Janem Dobkowiczem był inicjatorem sporządzenia wykazu osób przymusowo wysiedlonych z terenu gminy Kwilcz w latach 1939 - 1945 oraz uwięzionych i zamordowanych mieszkańców pozyskując materiał z Archiwum Państwowego w Poznaniu. W 2001 roku pan Walenty Wyrwał

został mianowany przez Prezydenta RP na stopień podporucznika Wojska Polskiego. Za swą pracę zawodową i społeczną jest uhonorowany wieloma odznaczeniami państwowymi i resortowymi m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Kombatantckim Krzyżem Zwycięstwa, Odznaką Honorową „Za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego”, Złotym Medalem Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej, medalem „Zasłużonego dla Ziemi Międzychodzkiej, Złotym Medalem za Zasługi dla Pożarnictwa. W dniu 11 lipca 2017 r., podczas uroczystej XXXVI Sesji Rady Gminy Kwilcz, radni nadali tytuł „Zasłużony dla Gminy Kwilcz” panu Walentemu Wyrwałowi. Rada Gminy podejmując uchwałę wyraziła uznanie dla wybitnych zasług na rzecz rozwoju gminy, za najlepsze zasady i wzory pracy społecznej.

Wykorzystane zewnętrzne źródła danych:

Statystyki, sprawozdania oraz dane własne Urzędu Gminy w Kwilczu / Gminy Kwilcz

Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Portal informacyjny Głównego Urzędu Statystycznego

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Międzychodzie

Statystyki Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie

Statystyki Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Międzychodzie

Statystyki Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie

System Informacji Oświatowej

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwilczu

Dane Zakładu Obsługi Mienia Samorządowego sp. z o.o. w Kwilczu